DO
ROVINCIAL

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

TOLEDO
BIBLIOTECA PROVINCIAL
Sala Reservada
Número 521

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

T. 147429
C. 1195298

R 375236

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

et q̄d p̄dest namq; multa cognosce͂: et intelligere nec illa experiri. i. nec ad aliqm usum illa habere. Ergo experientie notitia quod que ē necessaria. Unde beatus commentator sr̄. in angelice hierarchie dicit sic. Non facit perfectam cognitio virtutis: ni et habitus virtutis in experientia subsequatur. Magistra nostra intelligendi ē sapientia: et illa optima iudicij veritatem cognoscit. que eam non audiendo solum. sed gustando et faciendo discat. Sequitur. In experientiam namque habitu virtutis cognitio perficit veritatis. gratia sola intelligendi illuminatione coalescit. Hugo de carthania. Mentes

officium missa.

Humerale. 1. divinitas christi et celeratia in bono
Alba 2. conversatio xp̄i & innocentia
Cingulum 3. adaptatio conversationis & castitatis in...
Manipulum 4. xp̄s immunitas a peccato & faciens op...
Stola 5. voluntaria obedientia & iugum servitutis
Casula 6. verus populus victus xp̄o & charitas
Luminaria 7. letitia redemptionis
Incensum 8. elevatio mentis in deum
Accessus sacerdotis nihil portans. 9.
de vetere non necessaria.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tūsio pectoris .11. aufert oēm excusatione
osculū altaris .12. xps recōciliat ecclā et ordinē amoris
introitus .13. sāctorum patrū desideriū de xpo.
repetitio eiusdē .14. vehementia desiderij. (gaudem
gloria pri .15. qz que illi expectabant nos venisse
kirie eleysō .16. ante oīa mīa imploratur.
gloria in excelsis .17. ocum exhibite mīa
~~collecta .18. totius populi oratio~~
dūs vobiscū 19. instructio fideliū ad devotionē
collecta .19. totius populi orō.
epla .20. typus legis imperfecte. ideo sedemus.
gradale .21. luctus pnie luctātiū in stadio
alleluya 22. sanctorum longa letitia brevi serm
ne cōpleta et hoc peregrino qz oculus nō videt
tractus 23. gemitus piorum heu mihi qz incolatus
euāgeliū 24 contra aquilonē .i. cōtra mūd
et satanā gratiarum actio post dato euāgelio.
signa crucis .25. qz nō sapiētia humana in o
ad confitēdū, in pectore ad sētiēdū, in fine a
munimen.
simboluz 26. fructus praedicationis
offertoriū 27. dūs latens ideo in silētio et
populus cantat qm credētes nō tacebant.
lotio manuū 28 interna & externa puritas
prefatio 29 adventus chri in hierusalem
crux in fine .30. qz regnū eius ignominiosū.
canonis silētiū .31. dñice passionis mæror
cruces prime crucis .32. volūtas redemptionis de m
(salute

quinque ... 33 ...
usque ad pasionē.
Lelenatio hostiæ 34. chris in cruce. Cadge
Lextēsio manuum 35 pēdens ora traxit
Lquinque cruces 36. quinque bulnera
Ltres gequētes 37. tres status hoium. beatorum
peregrinātium. et eorum qui sūt in purgatorio
Lnūdio pectoris, 38. memoria boni latronis
Ltres cruces, 39, tres horæ, quibus uiuus pepē
& memoria oium cruciatuum. Christi in cru
Ltres sup calicē deferen. tres horæ in qbus mort
Lduæ intra labiū calicis & pectus / memoria effu
sionis sanguinis & aquæ /
Ldepositio corporis. 42 figura sepulturæ
Loratio dnica 43. clamor chri in cruce.
Lsilentiū post orationē do. 44 sabbati quiete figur
Lelenatio patenæ 45 fulgor diuinitatis in mort
Lpax dni 46. letitia resurrectionis
Lfractio hostiæ 47. tres coditiones hoium. beati,
viatoris & qui in purgatorio
Lpars calici immersa 48 varia mūdi pass &
Lpax dni 49 triplex pax interna externa & gloriæ
Lagnus dei 50 gloria ascēsionis
Loscūlū pacis. 51. recōciliati per filiū re
conciliētur cū fratribus
Lcommunio 52 1. grātiarum actio.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Dice missa dsr gra agenda pro oru̅s dom

Sala Manuscrita Est. 7 4

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶ Stimulus diuini amoris deuotiſſimus: a ſancto iohanne bonauenture editus cordium omnium in amorem chriſti Jeſu inflammatiuus poſt eiuſdem varias impreſſiones incorrectas vltimate emendatus et correctus: per eximium ſacre pagine profeſſorem Magiſtrum Johannem quentin canonicum et penitentiarium Pariſieñ.

Lic.do Ant.o alf.o de aguilera

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶ Incipit prologus ſeu epyſtola dñi bonauenture in libro qui dicitur ſtimulus amoris.

AD te dñe leuaui animaꝫ meam deus meus in te confido nõ erubeſcam. Confiſus de tua liberaliſſima pietate: allect⁹ mira ſuauiſſimi amoris et odoris tui ſuauitate: attract⁹ inſtrĩgibili vinculo tue ardentiſſime caritatis Ad te q̃ habitas in celis leuaui oculos meos. ſplẽdore ſolis iuſtitie illuſtratus. claritatis tue lumine puocatus: auidiſſime requirens ſpecioſiſſimũ decorem amantiſſimi vultus tui. Solicitant me intima q̃ tibi in me placita habebas. Quid autem michi indigno ſeruo acceptabilius q̃ꝫ ſcire qualiter tãto dño valeam famulari. Ad tuum igiť amorem erectus amici prece inductus. zelo interno coactus. qualiter quiſq; te ſtudioſe querere debeat: qualiter inuenire valeat: qualiter poſſit ad te accedere: et ſtrictis tenere amplexibus quibuſdã meditationibus declamare preſumam. In quibus et ſi diuerſe corde tanguntur ad vnũ redacte puris auribus faciunt melodiã. Quãuis eñi diuerſe et plurime materie in diuerſis capitulis deſcribantur: tñ inde nichil reſonat niſi perfectio animi ad diuinum amorez: Si q̃d aliud inueneris pie lector: legittime corrigas: ꝛ non rodas: qꝛ malicia non eſt in cauſa ſed ſimplicitas diuerſum nãq; modum inuenies in eis vt diuerſitate modi et materie: lectoris faſtidiũ tẽperetur: et eius anima ad celeſtia cautius eleuetur variis illuſtrata radiis: cibis refecta diuerſis multiplicicq; varietate allecta. Tu autẽ mi frater iohã

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

nes: de ordine fratrum minorum qui eucharistius appellaris: accipe munuſculuz qđ a me indigno ſe pe tua hūilitas poſtulauit: nec irrideas meā igno-rantiam: ſed potius michi paruulo balbucienti: et infantilibus artubus geſtienti ſicut pia mater ar-ride. Scio namqꝫ ꝙ ſimplicitatē diligas ⁊ fercula etiam ruſticana ſapide quodaz famelico appetitu deguſtes. Inſatiabile eſt enī deſideriū tuum ⁊ aui-de apphendis oblata. Aperi ergo os tuum et tibi quāuis rudia in corpora infra ſcripta. Ipſa enī p-ſeruatiua ſunt ⁊ conſeruatiua humidi radicalis que ea de ligno vite ſuſcepi. ¶ Caue ergo ne lignum ſcie-tie retrahat ab hoc eſu et nudus apparere verea-ris coram deo: inſipidaqꝫ tibi ſapida: ⁊ ſapida tibi inſipida videant. Hic vero modum orandi viuen-di et meditādi inueniet vir deuotus. In iſtis inſt⁹ ab infimis eripitur ad intima tollitur ad ſūma eri gitur cū dulcore. Qui ergo voluerit vſqꝫ ad perfe-ctum creſcere legat ⁊ impleat que ſcribam gratia crucifixi irrigante.

¶ Incipit liber qui dicitur ſtimulus amoris quem compoſuit ſanctus frater Bonauentura de ordine fratrum minorum.

Liber iſte qui ſtimulus amoris ī dulciſſimum et piiſſimum ieſum ſaluatorem noſtrum non incon-grue poteſt dici. In tres diuidi tur partes. ¶ Prima pars. ¶ In quarum prima de xpi glo rioſiſſima paſſione agitur: vide licet quomodo homo ipſam paſſionē meditari de-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bet. et q̃z ſit vtilis eius meditatio. Et qualiter ⁊ q̃z libenter homo cõuerti debet ad cõpatiendũ dño ieſu crucifixo et alia plura que circa ipam paſſionē conſiderari poſſunt. ¶ Secunda pars.

¶ In ſcða vero parte de his q̃ ad contẽplationē diſpoſita ſunt tractat: vcʒ qualr hõ poſſit amplius proficere ⁊ magis deo placere: qualrq; ordinatus eſſe debeat ad deũ ad ſe ⁊ ad ꝓximũ ⁊ alia plura q̃ ad ipam cõtẽplationẽ diſpoſitiua ⁊ inductiua ſũt.

¶ Tercia pars.

¶ Tercia vero ⁊ vltima pte de ipa cõtemplatiõis quiete proſequit: vcʒ q̃ ſunt q̃ inducunt hoiem ad contẽplationis quietē ⁊ q̃z glorioſum ſit ſe mutare i deũ qualrq; hõ mutet in deũ: ⁊ alia plura q̃ ad ipſius contẽplationis quietem peruenire volentibus perutilia ac neceſſaria ſunt.

¶ Qui vult habere ſaporē amoris in his que ſequũtur debet cũ hũilitate ⁊ amore maieſtatē ⁊ dignitatē dei admirari: quantã hũilitatē ⁊ paſſionē ꝓpter caritatē ꝓ nobis moriẽdo in cruce ſuſtinuit meditari: ⁊ rumiuare cũ amore ⁊ cuʒ ardentiſſimo deſiderio petitiones q̃ ibi continentur ſibi petere. Et pro certo proficere in chriſti amore.

¶ Sequũtur capitula prime partis.

Quomodo homo debet libenter chriſti paſſionem meditari ⁊ q̃z ſit vtilis eius meditatio.
¶ Capitulum primum.
Qualiter debʒ hõ niti ad ꝯpatiẽdũ xp̃o crucifixo.
¶ Capitulum ſecundum.
Meditatio in paraſceue de dolore quẽ tunc beata virgo maria habuit. ¶ Capitulum tercium.
Mõ circa paſſionē dñi ſex ſunt conſideranda.
¶ Capitulum quartum.

Qđ paſſio domini adaptatur quattuoꝛ affectibus
animi. ¶Capitulum.v.
Qđ paſſio domini adaptatur virtutibus: et pri-
mo fidei et poſt de alijs ¶Capm̄.vi.
De quattuoꝛ virtutibꝰ cardinalibꝰ ¶Cap.vij.
De ſeptemplici aſcẽſu cõtemplationis in paſſione
ſcđm ſeptiformen gratiam ſpũſſancti Cap̄.viij.
Qđ chꝛiſtus in ſua paſſione beatitudines octo per
fecte habuit ¶Capitulũ.ix.
Qđ in cruce apparuit.xij.fructus ſpiritus quos
enumerat apoſtolus ad gal'. ¶Capm̄.x.
Qđ in cruce ſpeculari poſſumus pulcherrimũ exẽ
plar decem mandatoꝝ decalogi Capm̄.xi.
Qđ a paſſione omnia ſacramẽta eccleſiaſtica tra-
hunt ꝟtutem et ꝙ ſine ea impoſſibile eſt intellige-
re ſacram ſcripturam ¶Capm̄.xij.
Quomodo in beata dñi paſſione reluceret oĩm an
gelicarum iherarchiarum officium ¶Cap̄.xiij.
Quomodo etiam ibi relucet ſũma dei potentia ſũ
ma eius ſapĩa ⁊ ſũma clemẽtia ⁊ circa hoc quedaꝫ
excitatiũa vel exercitia ¶Capm̄.xiiij.
Quõ in paſſiõe dñi excitet̃ ⁊ inflammet̃ coꝛ homi-
nis ad ſeptẽ opa miſericoꝛdie ¶Capm̄.xv.
Oro valde deuota circa paſſionẽ dñi Cap̄.xvi.
¶Sequunt̃ capitula ſcđe partis
Qualiter hõ poſſit amplius ꝑficere et magis deo
placere Capitulum pꝛimum
Qualiter homo ad amoꝛẽ dei ſe debet excitare et
quãtum põt coꝛ ſuuꝫ vnire vel ignire Cap̄.ij.
Qualr̃ hõ dꝫ deo libenter dare coꝛ ſuum. Ca.iij.
Qualiter homo oꝛdinet cogitationes ſuas ita ꝙ
deum ſemper habeat in coꝛde Ca.quartum.
Qualiter homo ad operandũ plus in deo ferueat

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶Capitulum quintum.
Qualiter homo ſe perfecte odiat vt deum perfe-
cte diligat. ¶Capitulum ſextum.
Qualiter homo debet in omni actione frui contē-
platione Capitulum ſeptimum.
Quoddā delectabile ⁊ allectiuū. Capl'm. viij.
Qd ſit homo bene ordinatus in cogitatione: locu-
tione: et operatione Capm ix.
De ordinatione ad proximum Capm decimū
Qualiter zelator animarum ſe ordinare et habe-
re debet Capitulum vndecimum.
Qd anima debet affici tm̄ amore chriſti terrenorū
vtilitate contempta. Capitulū duodecimum
Deſcriptio beatitudinis. Capm. xiij.
Oratio valde deuota Capm. xiiij.
Quedam notabilia Capitulum. xv.
Quedam alia notabilia ¶Capm. xvi.
Qualiter ſe debeat habere ſacerdos cum ad cor-
pus chriſti venit Capitulum. xvij.
Petitio ad excitandū in amorem dulciſſimi ieſu.
¶Capitulum decimūoctauū.
¶Sequunt capl'a tercie partis.
Que ſunt que inducunt hominem ad contempla-
tionis quietem Capitulum primum.
Quam glorioſum ſit ſe mutare in deum Ca ij.
Qd mirabile eſt guſtantem ſemel deum poſſe ab
eo amplius ſeparari ¶Capitulum tercium.
Qd homo in breui poteſt eſſe perfectus.
¶Capitulum quartum.
Quomodo anima inebriatur in contemplatione
a creatore ſuo Capitulum quintum.
Qd homo ante raptum diuerſimode inebriatur.
¶Capitulum ſextum.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Qd' cōtēplatiuus debet gaudere de bonis pximi. q si nō fecerit tria mala ↄmittet. Capl'm vij.
Qd' cōtēplatiuus nō iudicet alios pter defectum in ipſis apparentes. Capl'm viij.
Quod ↄtemplatiuꝰ nō reputet alios impares ſibi ¶ Capitulum nonum.
Contra ſupbos ⁊ de ſe preſumētes. Ca.x.
De paucitate bene obedientiū. Cap̄.xi.
Qd' vtiles ſint tentationes suis dei. Ca.xij.
Qd' tētatiōes de pdeſtinatiōe repmi dn̄t. Ca.xiij.
Queſtio carnis ad deū pŕem de xp̄o. Ca.xiiij.
Et patris reſponſio. Capi.xv.
Meditatio ſup Aue maria. Cap̄ xvi.
Meditatio hūilis ac expoſitio ſuper orationem dominicam. Capi.xvij.
Sequuntur alie due breues expoſitiones ſuper orationem dominicam. Capitulū.xviij.
Meditatio ſup ſalue regina. Ca.xix.
De ſtatu beatorū in celeſti ihrl'm. Ca.xx.
¶ Incipit liber primus Et primo. Quomō debet hō libent xp̄i paſſionē meditari. Capl'm pm̄ū.

Currite gentes vndiqꝫ et miremini erga vos caritatē dei:et erga ipſuꝫ cecitatē et malitiam veſtram. Si em̄ dei filius voluit inſeparabiliter cōiungi nature hūane quanto magis anima veſtra deberet ſibi inſepabiliter copulari? Si em̄ dei filius voluit tanto caritatis feruore ſic viliſſimos cineres ſibi vnire quāto auidius deberet vnuſquiſqꝫ ad recipiendū ipſū deuotiſſime cor ſuuꝫ recipere. ¶ Que veſania anime: q hoc negligit ⁊ potius vult ſtercoribus adherere. ¶ Nō em̄ aſſūpſit filiꝰ dei carnē vt homo carni adhereat

ſed ſicut ipſe in carne exiſtens carnē afflixit ⁊ carna-
lia cōtempſit et aīa eius ſemper deo patri adheſit
ſic homo carnem mortificet ⁊ ſemꝑ ſe erigat ad di=
uina. O mirabilis cecitas hominis qui cum ex ani
ma ⁊ carne conſiſtat ⁊ anima ſine comparatiōe me
lioꝛ ſit et nobilioꝛ ipſa carne totū tempus expēdit
in paſſione carnis ſiue in his q̄ caro requirit ⁊ ani
mam ſuā negligit ac ſi nichil eſſet nec ipſam paſce
re nec ipſā nutrire nec in ſūmo quietare ſtudet cre=
atoꝛe cum tamē hoc leuius ſuauius delectabilius
ſeu opoꝛtunius ſine comparatiōe valeat impetrari
Ubiqȝ ſe eñ offert homini de⁹ ⁊ ſui ipſius niſi moꝛ
tem filij ſui preciuȝ nō requirit. Coꝛpoꝛalia autem
ſemper fugiunt nec etiā cum omni ſolicitudine ⁊ la
boꝛe ac anxietate poſſunt plene ab aliquo poſſide=
ri in hoc mundo: niſi foꝛte dicamus ꝙ plene oīa
contemnit. Sed quod mirabile eſt hoc ſibi facit a=
nima a carne aliquantulū inclinata nō tamen coa=
cta. Nam voluntarie ſubdit ſe carni et carnis bene
placita nitit̄ adimplere et deo ſuo ſubdere cū oīni
exhoꝛtatione beneficioꝛum collatione interna inſpi
ratione contemnit et in pꝛopꝛio bono id eſt in pꝛo
pꝛia vtilitate non vult dei voluntatem facere. Cer
te ſi anima non eſſet peioꝛ omni animali deū cui ſi
milis eſt deberet ſuꝑ oīa diligere et de ceteris nō
curare. Si ergo anima carnem diligis nullam car
nem niſi carnem chriſti ames. Hec eñ pro tua ex
totius humani generis ſalute eſt ſuper aram cru=
cis oblata. Cuius paſſionē in coꝛde rumines quoti
die. ¶ Huius eñ paſſiōis xp̄i meditatio continua
mentem eleuabit. Quid agendum: quid meditan=
dum quidqȝ ſciendum et ſentiendum ſit: indicabit
te demon ad ardua inflammabit te vilificari et con

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

teni ⁊ affligi faciet affectare:te tam cogitatione q̄ȝ
in locutione ac etiā operatione regulabit O paſſio
deſiderabilis:mors admirabilis. Quid mirabili⁹
quā ꝙ mors viuificet/vulnera ſanet/ſanguis albuȝ
faciat ⁊ mūdet intima/nimius dolor nimiū dulco-
rem inducat/apertio lateris.cor cordi coniungat.
Sed ad huc mirari nō ceſſes qr ſol obſcuratus pl⁹
ſolito illuminat:ignis extinct⁹ magis inflammat:
paſſio ignominioſa glorificat Sed vere mirabile
eſt ꝙ xp̄s in cruce ſitiat inebriat nudus exiſtēs vir-
tutum veſtimētis ornat ſed ⁊ eius manus ligno cō
clauate nos ſoluunt:pedes confoſſi nos currere fa
ciunt: emittens ſpiritū vitam inſpirat:in ligno de-
cedens ad celeſtia vocat O paſſio mirabilis q̄ ſuū
meditatorē alienat:et nō ſolum reddit angelicū ſȝ
diuinū. Nā per meditationē ꝯmorans in xp̄i tormē
tis etiā ſeipſū nō videt ſemper intuetur dn̄m ſuum
paſſum vult ſecum crucē baiulare:et pro ip̄o leuiſſi
me omne bonum et malum vult portare:et ipſe in
corde portat celum et terram pugillo tenentem.
Vult ſecum ſpinis coronari: et ipſe ſpe glorie co-
ronatur. Vult ſecū in ligno ſine veſtimētis frige
ſcere ⁊ nimio amoris ardore accēdit᷑. Vult ſecū ace
tū guſtare ⁊ vino inenarrabilis dulcedinis potatur
Vult ſecum in cruce exiſtens ſibi illudi:⁊ ip̄e ab an
gelis honoratur ⁊ a btā virgine in filiū adoptatur
ſecum volens triſtari letatur:ſecū volens affligi cō
ſolatur et nimiū iocundat᷑. Cū xp̄o vult in cruce pē
dere ⁊ eum dulciſſime xp̄s amplexatur. Secū vult
faciem mortis pauore ꝑfuſam inclinare et eius ca-
put xp̄s eleuans ſuauiſſime oſculat᷑ O mors ama-
bilis. O mors delectabilis O cur crucis illi⁹ loco
nō fui vt xp̄s fuiſſet manibus meis ⁊ pedib⁹ cōcla

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

natus. Certe illi Joſeph ab arimathia dixiſſem non
auferas Jeſū a me ſed me ſecū ſepelias ī ſepulchro.
Nō eñ volo amplius ab ipſo ſeparari. Sed ſi hoc
modo facere nō poſſū corpore ſaltē hoc volo mēte
Bonū eſt eñ ſecū eſſe ꝛ in ipō volo tria tabernacu
la facere: vnū in manibus: vnū in pedibꝰ: ſed aliud
continuū in latere: vbi volo quieſcere: dormire: vi-
dere: bibere: comedere: legere: adorare et oīa mea
negotia ptractare. Ibi loquar ad cor eius ꝛ ab ipō
quod voluero impetrabo Sic faciēs dulciſſime ma
tris veſtigia ſequar cuius animā paſſionis filij gla
dius pertranſiuit: ſecure de ceto ipſā alloquar vul
neratus et ipſam ad quod voluero inclinabo. Et
non ſolum aparebo cū filio ſuo crucifixꝰ ſed ad p̄ſe
pe rediens ibi cum eo iacebo/ paruulus vt ibidem
cum ſuo filio ſuis vberibus merear ablactari. Mi-
ſcebo igit̄ lac matris cum ſanguīe filij et michi fa-
ciam vnā dulciſſimā potionē. O amantiſſima vul
nera domini noſtri ieſu xpi ¶ Nam cum in ea qua
dam vice oculis ſubintrarem apertis ipſi oculi ſan-
guine ſunt repleti ſicq; nichil aliud videns cepi in
gredi/ Manu palpans donec pueni ad intima vi-
ſcera caritatis ſue quibꝰ poſt vndiq; circūplexꝰ re-
uerti nequiui. Ideoq; ibi inhabito et q̄bus veſcit̄
cibis veſcor ac ibi inebrior ſuo potu. Ibi tanta ha-
bundo dulcedine vt tibi nō valeam enarrare. Et q̄
prius fuerat pro pectōribus in vtero v̄ginali nūc di
gnatur me ſeruū ſuum intra viſcera ſua cōportare
Sed multum timeo ne veniat partꝰ eius ꝛ ab illis
delicijs excidar q̄bus fruor. Sed certe ꝛ ſi me pepe
rit debebit ſicut mat̄ me lactare vberibꝰ leuare ma
nibus: portare brachijs: oſculari labijs: foueri gre-
mijs. Aut certe q̄d faciā ſcio. Quantūcūq; me pa-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſtat ſcio ꝙ ſemper ſua vulnera ſūt apta et ꝑ ea ī eū
vterū iteꝝ introibo ⁊ hoc totiēs replicabo quouſ-
ꝗ ero ſibi inſeparabiliter cōglobatus. O cecitas fi
liorū ade qui ꝑ hec vulnera in xp̄o neſciūt introire
Supra ſuas vires laborāt in vanū et apta ſunt o-
ſtia ad quietē An ignoratis ꝙ xp̄s eſt gaudiū btō
rum: Cur ergo tardatis ꝑ ſui corꝑis foramia ī illō
gaudiū introire. Quō inſanitꝭ qꝛ btītudo angeloꝝ
patet et circūſtantia ⁊ paries eiꝰ cōfracta eſt et vos
introire negligitis? An forſā expectatis ꝙ p̄us re-
ſoluatur corpus veſtrū nō credētes ꝙ in xp̄o ī p̄nti
aīa valeat quietari. Sed crede michi o homo quia
ſi in ip̄m per hec anguſta foramia intrare ꝯtēderiſ
nō ſolū aīa ſꝫ etiā quietē ac dulcedineꝫ mirabilē in
ueniet corpus tuū et quod carnale ē ⁊ ad carnalia
tēdit ex illo vulnerū introitu fiet a deo ſp̄ūale vt ce
teras p̄ter eas quas ibi ſentit delitias reputet eſſe
nichil īmo fortaſſe aliqñ aīa ꝑpter aliquā obedien
tiā vel vtilitatē dictabit eſſe recedēdū ⁊ caro alecta
illa dulcedīe dicet ibi eſſe īmorādū Et ſi ita accidit
de corpore quāta credis aīam frui dulcedine q̄ per
illa foramina cōiungit̃ cordi xp̄i? Certe exprimere
tibi nequeo ſed experire ⁊ ſcito. Ecce apta eſt apo-
teca oībus aromatibꝰ plena et medicinalibꝰ opu-
lēta: ꝑ vulnerū ergo feneſtras intra et accipe medi
cinaꝫ ſanatiuā: reſtauratiuā: ꝯſeruatiuā: et ꝯſerua
tiuam: Ibi quaſcūꝗ volueris ſpecies accipe. Ibi
q̄cunꝗ delicata appetieris electuaria ſume. ¶ Si
etiaꝫ ſuauitatis vnguētis volueris deliniri ¶ Per
illa intrare vulnera nō poſtponas. Ecce apta ē ia-
nua paradiſi et ꝑ lanceā militis gladiꝰ verſatilis eſt
ammotus. Ecce lignū vite tam in ramis q̄ꝫ in ſtipi
te perforatū: in quibꝰ foraminibꝰ niſi pedes id eſt

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

affectus poſueris: nō poteris carpere fruct⁹ eius.
Ecce apert⁹ eſt theſaurus diuine ſapiētie ⁊ carita-
tis eterne Intra ergo ꝑ vulnerū apturā et cū cogni
tione delitias obtinebis. O quāta btā lancea ⁊ bti
claui: qui aptionē hmōi facere meruerūt O ſi fuiſ-
ſem loco illius lancee exire de xp̄i latere noluiſſem
ſed dixiſſē. Hec requies mea in ſcl'm ſcl'i: Hic hita-
bo qm̄ elegi eā. O ſtulti et tardi corde qui ad poſſi
dendū aliqđ vanū ꝑ incerta foramīa ītroitis et inde
etiā exire m'totiens nō poteſtis ſed ad poſſidēduz
dei filiū ſūmuz bonū cādorē et ſplēdorē eternū per
aptas vulnerū ianuas nō ītroitis O aīa ad ymaginē
dei facta quomō potes amplius cōtinere? Ecce ſpō
ſus tuus dulciſſimus ꝓ te vulneratus iam factus
gl'ioſus te cupit amplecti ⁊ tibi dulciſſima elargiri
oſcula et ad ipm̄ negligis feſtinare? Nā ꝓ nimio a-
more aperuit ſibi latus vt tibi tribuat cor ſuū: ſibi
etiā voluit pedes ⁊ manus pforari vt cū ad ipſū ꝑ-
ueneris ſicut tue manus intrēt ī ſuas ac pedes tui
in ſuos vt ſibi inſepabil'r ꝯiūgaris. Obſecro ſcd'm
ap'lm oīa ꝓba hoc expiri coneris ⁊ ſi ibi bonū tibi
videt inde ampli⁹ ne diſcedas: ⁊ nō dubito ꝙ ſi fue
ris exptus oīa ꝑter ipm̄ amaritudinez reputabis.
Velles libēter tūc tibi illa vulneꝝ hoſtia poſtq̄z in
traueris obſerari vt īde exire āpli⁹ nō valeres: et
admiraberis ſup tuā ratioꝝ ſup hoc habitā cecita
te. Gaudebis nichilom n⁹ de tāta dulcedine quaz
tu ſēties: ⁊ intm̄ etiā inflāmabit cor tuū vt quaſi ni
tēs aīa de corpore exire velit et natural'r in chriſti
vulnerib⁹ habitare. Et inebriabit aīa a tāta dulce
dine ⁊ feruore et vix poteris eā ad aliud inclinare.
O vulnera corda ſaxea vulnerātia: et mētes cōge
latas īflāmātia ⁊ pectora adamātina liqfacientia

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

pre amore. O certe vita dulcedo ⁊ ſpes nr̄a. Si tn̄ per meditationē iſtiꝰ paſſiōis ad illā pueneris dulcedinē de qua dixi vel etiā ad maiorē attēde ne velis ipā paſſionē meditari ꝓpter aliquā dulcedinē temporalē: ſz vt tui creatoris bn̄ficiū recognoſcens in eius accendaris amore. Et hec debet ſemꝑ eſſe tua continua oratio. ¶ Oratio deuotiſſima

Domine ſctē pater omp̄s et̄ne deꝰ ꝓpter tuā largitatē ⁊ filij tui q̄ ꝑ me ſuſtinuit paſſionem et mortem ⁊ m̄ris eius excellētiſſimā ſāctitatē atq̄ beati franciſci ⁊ oīm ſanctorū merita: ꝯcede michi peccatori ⁊ omni tuo bn̄ficio indigno: vt te ſolū diligā: tuo amore ſemꝑ ſitiā: bn̄ficiū paſſiōis cōtinue in corde habeā: meā miſeriā recognoſcā: ⁊ ab oībus cōculcari ⁊ cōtemni cupiā: nichil me contriſtet niſi culpa. Amen. ¶ Qualiter debz hō niti ad ꝯpatiēdū xp̄o crucifixo. Capitulum ij.

Ad ꝯpatiendū dn̄o Jeſu xp̄o crucifixo. P̄rio ſtudeas q̄ztū potes te vnire illi ꝑ feruentē amorē. Nā quāto feruētius diliges eū tāto magis ſue ꝯpatiens paſſioni ⁊ quāto plꝰ ei ꝯpatieris: tāto plꝰ erga eū tuꝰ accēdet affectꝰ. ¶ Et ſic mutuo ſe augebūt dilectō et ꝯpaſſio donec venias ad ꝑfectū niſi hoc remanſerit ꝓpter aliquā tuā miſeriā Et precipue ſtudeas abijcere oīm p̄ſūptionē diffidētiā ⁊ negligētiā. Dz em̄ hō tā nobile opꝰ aggredi hūilit̄: ꝯfident̄: ⁊ iſtāter: ⁊ cū q̄zta pōt mūditia cordis. Et quāuis hō videat̄ ſibi indignꝰ ⁊ neq̄z nichilominꝰ nō deſiſtat qr ipe ꝑ pctōribꝰ crucifixꝰ eſt. Inſtructio .i. ꝯpa. dn̄o. P̄rio ig̃ ſic ſibi vniaris amor̄ vt cor tuū iā ſibi nō tibi videat̄ coiūctū. Quō em̄ tūc nō ſēties eiꝰ vulnera aut q̄s paſſiones hēbit q̄ nō ꝑfūdāt cor tuū?

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Studeas ergo quãtum potes vt cor tuuz intret in ipm̃ totalr: ⁊ te ex ipm̃ reputes eſſe nichil : ⁊ de te extra ipm̃ tanquã de nichilo curabis. Tota cura tua v̄tatur ad pñs circa dñm tuum paſſum. Nam eius es quicqd es nec debes alteri de te quicqd exhibere. Si ergo tranſlatus in ipſum ſic fueris non poſſum credere quin eius vulnerib⁹ vulnereris: et perfundaris eius cõtumelijs illuſionibus ⁊ opprobrijs. Tunc quãtam iocunditatẽ ⁊ dulcedinem aſſequaris: dñs ꝑ ſuam miam̃ te faciat expiri. Valẽ em̃ ſcirẽ hoc tibi calamo declarare. Et ſi hec tibi nimis alta videnṫ: nec ad hec bñ pertingere potes ſicut velles potes te adhuc exercere mõ alio groſſiori ſubſequẽti. ¶ Inſtructio .ij. ¶ Debes em̃ cogitare quãtam paſſionem ſuſtineres ſi excoriareꝛ ſicut beatus bartholomeus vel aſſareris vt beatus laurentius aut vſq; ad oſſa carnes tue dentib⁹ ferreis lacerarentur alias etiam cogita penas quas volueris ⁊ paſſiones. Et cum ita iſta cogitando ſuper te cõceperis quendam horrorẽ nimie paſſionis tunc cogita ꝙ dñs noſter ieſus xp̃us pro te viliſſimo pctõre multo grauiores et intollerabiliores ſuſtinuit in cruce dolores quã tu ſuſtineres in paſſionibus ſupradictis. Tũc ꝗ rumina in corde tuo quãtam ſuſtinuit anguſtiam ⁊ afflictionem ⁊ quantus amor ad hoc ipm̃ induxit: et ſic meditando afficiatur cor tuum illis doloribus quantum poteſt ⁊ quaſi illos ſuſtineres amariſſimis lachrymis perfũdaris: nec dubium quin in dulcedinem maximaꝫ conuertantur. ¶ Inſtructio tercia.

¶ Et ſi adhuc hoc tibi non valet melius expire. Facias tibi vnum bonũ flagellũ multuz afflictiuũ et non nimis leſiuum: ⁊ in abſcõdito egregie te fla

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

gella: non parcens corpori donec fuerit bene pfusum dolore. Et tunc cũ illos senties dolores ad xp̃z paſſum dirige cogitatũ tuũ et meditare ꝙ dulcis dilectus ſponſus tuus: amor tuus: deſiderium anime tue: angelorum ſolatium: beatoꝝ p̃mium: dñs ieſ⁹ xp̃us pro te villiſſimo ſtercore voluit in ſuo corpore quaſi ſine cõparatione ſuſtinere multo intenſiores dolores. Et non dubites ꝙ vltimuz iſtud remedium multuz valet: quia per paſſiones addiſcit homo cõpati pacienti. Ad hec om̃ia addas oratione͂ vt quaſi cõtinue depreceris dñm ieſum xp̃m vt ſuis vulnerib⁹ mente͂ tuam vulneret. Et vt per ip̃as paſſiones et vulnera a ſua largitate impetres q̃d intendis.

Instructio quarta.

Et ſi hec oĩa nõ valent tibi ꝓpter duricie͂ cordis tui: te tanq̃z ſtercus abhorre͂s plores amare et dicas. Uſq̃ quo cordis mei neq̃tia preualebit aduerſus ieſum dñm meum paſſum. Cuius vulnera vicerunt dyaboli poteſtate͂ ſuperauerunt primi parentis veneficia: cõfregerunt portas inferni et aperuerunt portas paradiſi: et intantum abũdat malicia cordis mei: vt non deuincant a taz excellentiſſima bonitate. Quid ergo me nequius et q̃d maius malicia cordis mei. Heu michi quid faciam qui nimium infirmus a paſſione dñi mei ieſu xp̃i nequeo recipere medicinam. Non ceſſent oculi mei a ploratu: donec lachrymarum abundantia demolliat duriciam cordis mei. Heu heu quo ibo a ſpiritu tuo? Quid faciã ex quo anĩe mee vitã neſcio inuenire ⁊ erga me ſummã diffuſione͂ diuine clementie nõ valeo deguſtare? Sedebo ĩ ſterquilinio et me͂tis mee ſaniem teſta radaz: affligam me de cetero: nec aliquatenus michi parcaz donec in afflictione inueniaz

dñm meum afflictum. Mirum eſt certe quõ homo habet patientiam in ſeipſo: videns tantam nequitiam cordis ſui: et non doleat O cor peſſimum immo dyabolicũ vſquequo reſiſtes largitati immenſe. Quare magis delectaris in vulneribus pctĩ q̃z in vulnerib⁹ ieſu xp̃i? Quare magis cõpateris parue puncture pedis tui: q̃z grauiſſime morti dñi tui et intentiſſimo dolori capitis ſui vite aĩe tue xp̃i? Ubi maior imbecillitas et inſania? O homo nonne tibi videt ꝙ illũ plus diligis cui plus cõpateris in dolore? Et nũquid ꝙ pl⁹ diligis pedẽ tuũ q̃z dñm tuũ: q: ſcz iſti pedi plus cõpateris in pua afflictiõe: et ĩ illũ quaſi cor tuũ tẽdis q̃z illi ſcz dño deo tuo ĩ maxima anguſtia et dolore ⁊ pauũ aut nichil inclinat cor tuũ ad ipm? O cecitas immẽſa. O ſerpentibus deteriores q̃ in afflictiõe ꝯpatiendo capiti: totũ corpus ſuũ exponũt flagello. Sed certe videt ꝙ tanq̃z mẽbra putrida iã ſum⁹ exciſi a capite nr̃o ieſu xp̃o: q: ipo vulnerato ei⁹ vulnera nõ ſentim⁹. Heu heu dñe mi q̃re me feciſti: ſi nõ debeo tibi eſſe coniunct⁹: aut ſi tibi ſũ coniũct⁹: q̃re nõ ſum tecũ piter vulnerat⁹. Pro me dñe ꝓ me vulnerat⁹ es nõ pro te ⁊ tu vulnera portas nõ ego. Quid eſt hoc? Ego debeo eſſe ſubiectũ vulnerꝫ et nõ tu: q: ego ſũ q̃ peccaui ego q̃ iniq̃ egi: ſz tu q̃ es innocẽs ouis q̃d feciſti? Uertant obſecro vulnera hec ĩ me et in domuꝫ pr̃is mei. Redde nobis dñe redde vulnera nr̃a: ne tu q̃ innocẽs es nocẽs appareas: retinens vulnera aliena: aut ſaltẽ tecuꝫ vulnera corda nr̃a. En mori volo niſi vulneres mentẽ meaꝫ. Abhorreo videre cor meũ nõ vulneratũ: cũ videaꝫ te ſaluatorẽ ſic ꝓ me viliſſimo cruci affixũ. Aut ꝙ dñe ieſu me tecum cõuulnera: aut certe da michi licentiã trãſuerberã

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

di meipm mali gladio. Nolo em̄ dñe ſine vulnere viuere: qr te video vulneratū. Si hec oīa nō voluerint tibi: tā nobiliſſimo bñficio es idign⁹: ꝛ de ceto nō reputes te hoīem ſʒ beſtiā ꝛ cū feris ſit hītatio tua: qr idign⁹ es cōſortio alioꝝ. Forte tñ ſi multuʒ te hūiliaueris: ille q̄ reſpexit hūilitatē ācille ſue reſpiciet hūilitatē aīe tue: et dabit tibi cor nouum: vt cognoſcas dñʒ deū tuū paſſum. Sʒ qñ dñe ieſu: qñ hoc erit? Differre dñe mors michi eſt. Et ſi multuʒ expectaueris forte deſiderio liq̄fiaʒ: et p⁹modū in liq̄do vulnera ꝑmanētia impmi nō valebūt. Nam aīa mea dñe incipit iaʒ lāguere ꝛ q̄ſi ad nichilū redigor: deſiderās tuis vulnerib⁹ cōſolari. O dñe ieſu: vbi eſt ſapīa tua? An ignoras ꝙ meli⁹ ē te hr̄e creaturam tuā vulneratā q̄ʒ ad nichilū redactam? Non ꝗ me q̄ſo differas vulnerare: ne multa dilatione amittas quē tuo precioſo ſanguine redemiſti. Curre curre dñe ieſu curre et me vulnera: qr fortaſſe nichil de me inuenies ſi expectas. Sʒ heu michi q̄ʒ vilis fact⁹ ſum: qr videt etiā ꝙ deus q̄ inimicos diligit me odiat. Nūq̄d ꝗ pluſq̄ʒ inimic⁹ fctūs ſū? Nam vt inimicos redimeret voluit letaliter vulnerari: et ego deficio: ꝛ nō videt curare. Nō em̄ peto vt ꝓ me ampli⁹ vulneret: ſʒ vt mihi q̄ſi iā mortuo applicet ſua vulnera et reuiuā. Dñe ieſu ferrū tuā creaturā inſenſibilē: voluiſti tuū corp⁹ vulnerādo intrare: et me tuā creaturā rōnalē intrare ꝑ iam facta vulnera nō ꝑmittis. Quid eſt hoc? Nunq̄d cor meū eſt duri⁹ ꝛ vili⁹ oī ferro? An cogitas ꝙ crudelius eſt? Sʒ mea crudelitas nō tibi oberit ſi ītrauero: cū amodo ſis īpaſſibilis. Quantuncūq̄ em̄ intrē ꝑ tua vulnera et diſcurrā et tuas carnes comedā pre amore ſemꝑ impaſſibilis ꝑmanebis et me⁹

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſatiabit appetitꝰ: ita tñ ꝙ ampliꝰ incedat. Sȝ qđ
vociferabor ampliꝰ? Tardas et nõ venis: ⁊ iã laſſa
tus deſiderio incipio inſanire. Amor regit ⁊ nõ ra
tio: et curro cũ impetu quocũqȝ me volueris incli
nare. Nam q̃ me vident derident: et ꝙ tuo amore
ſim ebrius nõ cognoſcunt. Dicũt eñi qđ iſte inſanꝰ
vociferat in plateis. Et quantũ ſit deſideriũ non
aduertunt. Ignorãt ꝙ amor tuꝰ intenſus impedit
vſum ſenſus: et ꝙ q̃ te feruenter q̃rit ſeipm et oĩa
derelinquit: et q̃ te querit puro corde ſic parum de
extrinſecis curat: vt etiã qđ faciat multociens ad= non.
uertat. Ueni dñe bone ieſu: et noli amplius tarda=
re ne pre nimio deſiderio fiam ſimpliciter ſine ſen
ſu. Sed forſitã hoc requiris: vt cum ab oĩbus fu
ero abſtractus purus intrẽ ꝑ vulnera tua glorioſa
quibus tũc plenarie vulneres amantẽ. Tũc clama
bo et dicã heu heu michi dñe mi ieſu quõ te video
crudeliter vulneratũ: q̃zto dolore te video aggra=
uatuȝ? Quis michi hoc tribuat vt ꝓ te moriar dul
ciſſime dñe ieſu. Te videre viuere in tanto dolore
ſuſtinere nõ poſſum: te aſpicere horreo ſupra mo=
dum. Te etiaȝ liberari mors michi eſſet. et ideo an
guſtie ſunt michi vndiqȝ et qđ eligam ignoro: niſi
tecum pariter crucifigi. Tuas anguſtias cõſiderãs
in meipo deficio et iã exanimis efficior p̃ dolore et
ira: ꝙ ꝓ me ſuſtines tanta mala. Quid feciſti dñe
quare ꝓ me viliſſimo aſcendiſti in crucem? Et quid
ſum ego viliſſimꝰ hõis: putredo deteſtabilis. pro
quo tu dñs omniũ debeas ſic affligi cum tu ſis ſa=
pientia patris? Quare talem cõmutatiõem feciſti
vt dares vitam ꝓ morte: vitatẽ ꝓ vanitate: grãm
pro malitia: gloriam ꝓ miſeria? Quis. quare hoc
tu potens feceris: poterit cogitare vel idicare. Mi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

mia fuit dilectio tua: et in hoc appruit abyſſus tue
ſcz immēſitas pietatis. Non em̄ in te video cauſaꝫ
mortis: niſi ſuꝑabūdātiaꝫ caritatis. Nōne melius
erat bone ieſu: vt nō eſſem: qꝫ vt fact⁹ te occiderem
Et cur carnes meas non lacero ꝓ dolore aut quō
me omnis creatura non occidit qui fui occaſio tue
mortis? Nōne mirabile videť me cogitare te tā no
biliſſimū ⁊ benigniſſimū dn̄ꝫ ꝓ me tā viliſſimo mor
tuū: et nō ſtati deficere ꝑ nimia triſtitia? Et quō: ſi
nō eſſet tue ꝯtrium voluntati: me materiali gladio
nō occido pre dolore: q̄ fui occaſio tue mortis? Cū
pugna ꝙ magna me debes ſuſtinere ſicut ſuſtinerē
aliquē inimicū meū corā oculis meis cū video quē
toto corde occidere affectarē: qꝫuis nō auderē aliq̄
rōne. Nōne et hoc neq̄ſſimuꝫ eſt ꝙ poſt tam admi
rabile et fructuoſū tue paſſionis bn̄ficiuꝫ non ceſſo
peccare in conſpectu oculoꝝ tuoꝝ: ac ſi tua paſſio
nichil eſſet Te michi dediſti et te renuo: tenebras
effugaſti et ipas incurro. mūdū abieciſti et ip̄m eli
go vel elegi. An nō vides paciētiſſime dn̄e ieſu ꝙ
ſemꝑ nitor facere tue cōtrarium volūtati et ī facie
tibi reſiſto apte? Si dicis nolo vt hoc facias: dico
volo: ſi dicis volo vt hoc fiat dico nolo. ¶ Scio te
dn̄m meū ſummū bonū eē et nichil ego ſū et ad te
ac ſi nichil eſſes nō aſpicio: ſꝫ cōuerto cordis et cor
poris mei faciē ad ea q̄ vana ſūt: et aliq̄n ad q̄ in-
congruū eſt noīare: et ſic eis cor meū amoris vincu-
lo colligať: vt ad te cuius eſt neq̄at eleuari: et hoc
certe deteſtabilis abuſio ē. Sꝫ nūq̄d bone dn̄e ieſu
voluiſti pro me fruſtra mori q̄ quē ſic care emiſti ꝓ
nichilo ꝑdidiſti. Me tecū occidas et pariter tranſ-
figas: ne a te valeam ampli⁹ ſeparī: et tecū poſſim
viuere ineternum. Amen. ¶ Oro deuotiſſima.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Domine ieſu xp̃e cor meũ tuis vulneribus ſau-
cia et tuo ſanguĩe inebria mentẽ meã vt quo-
cunq̃ vertã ſemꝑ te videã crucifixũ et q̈cq̈d aſpexe-
ro in tuo ſanguĩe michi appareat rubricatuꝫ vt ſic
in te totus tendẽs nichil ꝑter te valcã inuenire: ni-
chil niſi tua vulnera valcã ĩtueri. Hec michi ꝯſola-
tio tecũ mi dñe vulnerari: hec intima ſit michi affe-
ctio ſub te aliquid meditari. Nõ quieſcat cor meuꝫ
bone ieſu donec inueniat te cẽtrũ ſuũ. Ibi cubet ibi
ſuũ terminet appetitũ. Amẽ. ¶ Meditatio ꝯpaſſi-
ua i paſceue dolorꝭ quẽ tũc habuit btã. v̾go maria

¶ Capitulum tertium.

Stabat iuxta crucẽ ieſu mater eius. O domina
mea vbi ſtabas. Nunquid tantũ iuxta crucem
Immo certe in cruce cum filio ibi crucifixa eras ſe-
cum. Sed hoc diſtat q2 ipſe in corpore tu autem in
corde. Necnon et eius vulnera ꝑ corpus eiꝰ diſpſa
ſũt in tuo corde vnita. Ibi dña lanceatũ eſt cor tuũ
ibi ſpinis coronatum: ibi illuſũ exprobratũ: et con-
tumelijs plenũ: aceto et felle potatum. O dña cur
iuiſti immolari ꝓ nobis? Nũq̈d "ſufficiebat filij paſ-
ſio nobis: niſi crucifigeret et mater? O cor amoris
cur conuerſũ es in globũ doloris? Aſpitio dña cor
tuũ et id nõ cor ſed mirrã ⁊ abſintium et fel video
Quero matreꝫ dei et ecce inuenio ſputa flagella et
vulnera: q2 tota cõuerſa es in iſtis. O amaritudine
plena: quid feciſti? Cur vas ſãctitatis feciſti vas pe-
nalitatis. O dña q̃re nõ es ſolitaria in camera tua
Quare iuiſti ad caluarie locũ? Nõ eſt tua cõſuetu-
do dña ad talia ſpectacula ꝓperare. Cur te nõ re-
tinuit pudor mulieris: cur te non retinuit horror
facinoris? Cur te nõ retinuit verecundia virginita-
tis? Cur te non retinuit loci turpitudo: multitudo

"non

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

vulgi: deteſtatio mali? Cur te non retinuit clamo-
ris vehementia: ſtultorũ veſania: demoniacorũ ca-
terua? Hec nõ conſideraſti dña: quia cor tuũ aliena-
tum totũ pre dolore nõ erat in te: ſed in afflictione
filij et in vulneribus vnici: et in morte dilecti. Non
conſiderabat cor tuũ vulgus. ſed vulnus. nõ preſſu
ram: ſed fixurã: nõ clamorẽ: ſed liuorẽ: nõ horrorem
ſed dolorẽ. Reuertere dña ad locũ priſtinũ ne cum
percuſſione paſtoris te etiã amittamus vt nõ vna
hora vtriuſq priuemur regimine. Nõ eſt conſuetu
do dña: mulieres tali morte cõdẽnari: nec etiã con-
tra te dña ſententia eſt puulgata. Sed vt puto au
dire hec nõ potes: qꝛ amaritudine repleta es: totuz
cor tuum verſum eſt dña circa filij tui paſſionem.
¶ O mira res tota es in vulneribus xp̄i: tot' xp̄s
crucifix' eſt in itimis viſcerib' cordis tui. Quõ eſt
hoc ꝙ cõtinens ſit in cõtẽto? O homo vulnera cor
tuũ ſi vis hanc intelligere q̃ſtionẽ. Aperi cor tuuz
clauis ꝛ lãcea: et vita ſubintrabit. Nõ eñ intrabit
ſol iuſticie in cor clauſũ. Sz o vulnerata dña vulne
ra corda nr̃a: et in cordib' nr̃is tuã et filij tui reno-
ua paſſionẽ. Cor tuũ vulneratũ cõiunge cordi nr̃o:
vt tecuz tuis vulneribus pariter vulneremur. Cur
hoc tuum cor ſaltem dña non habeo vt quocunq
pergam: ſemper tuo filio videam te confixã. O dña
ſi non vis michi dare tuum filium crucifixũ nec cor
tuum vulneratum: ſaltẽ queſo michi tribue filij tui
vulnera: contumeliaſq et illuſiões: ac opprobria:
et illa que in te ſentis. Que enim mater eſt que ſi
poſſet et a ſe ꝛ a ſuo filio non aufferret paſſiones et
in ſuo poneret ſerno. Aut ſi ſic inebriata es iſtis
ꝙ nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio ſeparare. ſal
tem domina illis ignominijs et vulnerib' indigniſ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſimum me coniunge: vt tibi et filio ſuo ſolatium ſit habere ſocium penarum. O q̄ʒ beatus eſſem ſi poſſem vobis ſaltem in vulneribus ſociari. Nam quid eſt maius hodie dn̄a quā habere cor iunctum cordi tuo et filij tui corpori perforato? Nōne cor tuū plenum eſt gratie illius. Et ſi apertum eſt gratia illa nō decurrit in cor ſibi iunctū. Et filius tuus gloria beatorum quomō ſi perforatuʒ eſt corpus eius nō emanat illi⁹ dulcedo glorie ī cor ſibi iunctū. Nō et intelligo aliter poſſe eſſe ſed timeo ne ſimus aliqn̄ longe: et credamus eſſe prope. O dn̄a quare michi qd̄ peto non tribuis? Si te offendi pro iuſticia cor meum vulnera. Si tibi ſeruiui: nūc pro mercede peto vulnera. Et vbi eſt dn̄a: vbi eſt pietas tua: vbi eſt immenſa clementia tua? Quare facta es michi crudelis: que ſemꝑ fuiſti benigna? Quare facta es michi amara: que ſemꝑ fuiſti dulcis et pia? Quare facta es michi auara: que ſemꝑ fuiſti liberalis et larga? Non peto a te dn̄a ſolem neqꝫ ſydera: ſed peto vulnera. Quid eſt hoc ſi de iſtis vulneribus es auara? Aut a me domina vitam auferas corporalem: aut cor meum vulnera. Verecundū enī et opprobrioſum eſt michi videre dn̄m meum ieſum vulneratum et te conuulneratam dominā: et me ſeruū viliſſimum pertranſire illeſum. Certe ſcio quid faciam vel tibi ſine ceſſatione vel intermiſſione cū clamore et lachrimis tuis pedibus ꝓuolutus poſtulabo ꝓclamabo et ero nimiū importunus. Aut hec michi tribues: aut ſi me percuſſeris vt recedā tamen ſtabo et tua ſuſtinebo flagella donec ero vndiqꝫ vulneratus nec aliud a te niſi vulnera peto. Si autem ſine percuſſione blandiri volueris perſeuerabo conſtans: et tua recipiam blandimenta: et ip

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſe blanditie coꝛ meum vulnerabunt amoꝛe. Si au-
tem nec quicquā dixeris tūc coꝛ meū vulnerabitur
triſticia et doloꝛe et ſic ſine doloꝛe non recedam.

¶ Circa paſſionem dñi ſex ſunt conſideranda.

¶ Capitulum quartum.

CIrca paſſionem dñi Jeſu ſic pōt homo ſe ha-
bere vt ꝯſideret eā. Pͥmo ad imitandū. Scd̄o
ad cōpatiendū Tertio ad admirandū. Quarto ad
exultandū. Quinto ad reſoluādū. Sexto ad quie-
ſcendum. ¶ Pͥmo igr̄ eaꝫ conſideret ad imitandū:
hec em̄ eſt ſūma et ꝑfectiſſima xp̄iani imitatio Hec
eſt ſūma et ꝑfectiſſima vita imitando xp̄m. Hec eſt
ſumma et ꝑfecta religio et religioſa ꝑfectō. Hec eſt
regula et exemplar ꝑfectionis oīs vite et virtutis:
ſcꝫ xp̄m imitari in paſſiōe et moꝛte. Sit ergo regu-
la nr̄a viuendi paſſio ſaluatoꝛis et tātō amplꝰ in
hoc ꝯſolemur quāto amplꝰ xp̄o ꝯfoꝛmemur et tā-
to amplꝰ deſolemur quāto ab hoc exemplari ⁊ re-
gl'a āplꝰ elōgamur Semꝑ ꝙ quātū in nobis ē veli
mus ab oībꝰ ꝯculcari/deijci/vilipēdi/illudi/ ꝑſequi
flagellari/et ī diuinis obſequijs ab oībꝰ exꝓbꝛari
Simꝰ nudi cū eo nudo ⁊ nichil penitꝰ cupiamꝰ ha
bere: imo habē aliqd ſit nobis grauiſſima pena ⁊ do-
loꝛ imenſꝰ nichil aūt habē plena exltatio. Abhoꝛ-
reamꝰ dulcia ⁊ delectabilia deguſtare et potiꝰ veli
mus vilibꝰ et amaris cibari et deſideremꝰ ꝙ q̄lꝫ ci
baria felleū nobis potiꝰ q̄ꝫ melleū ferāt ſapoꝛē qꝛ
ipē xp̄s felle ⁊ aceto fuit potatus. Et vt breuit dicā
ꝯſideremꝰ q̄ pro nobis ſuſtinuit q̄liter in paſſiōibꝰ
ſe habuit ⁊ nos ꝑ modulo nr̄o quātū poſſumꝰ ꝯfoꝛ
memꝰ eidē. Scd̄o deberet eā hō ꝯſiderare ad ꝯpa-
tiendū. Debemꝰ em̄ ꝯſiderare ipius flagella: illu-
ſiones: et oppꝛobꝛia: et in coꝛde noſtro ruminare et

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ymaginari quanta ibi fuit deiectio ꝛ cōtēpt⁹ erga dn̄m noſtrū Jeſū xp̄m quant⁹ dolor quāta ve afflictio in corde et corpore. Sic et ratione paſſionis et cōpaſſionis ꝓ pctīs noſtris fuit. Cōſiderem⁹ ꝙ quāta tūc amaritudine replet⁹ erat angelorū dulcedo quātūꝗ aggrauabat eū nō tantū pene illatio et noſtra ingratitudo: ſed ꝛ aſſiſtētis mr̄is afflictio quā ſic diligebat et q̄ſi deficere pre cōpaſſionis dolore videbat. Ibi filius crucifigebatur cū matre et propter mutuā et intenſā dilectionē ex cōpaſſione mutua erat nimia afflictio vtriuſꝗ et maxime cū pro inuicē paterentur. Sciebat mater ꝙ filius patiebatur pro ipſa ſicut ꝓ reliquis redimendis ſciebat fili⁹ et certiſſime ſcrutabatur ꝙ ſuus gladius ex compaſſione matris aīam ptranſibat. Unde paſſio filij erat paſſio matris Eya ergo xp̄iane hec verte et conūte in corde tuo et totū cor tuū reple cōuicijs illis ꝛ penis vidēs dn̄m tuū et ſponſū tuū pro te talia ſuſtinere Si em̄ ei per amorē bene vnitus fueris: tunc compatieris eidem. Si autē nō ſentis dolorem capitis quomō es vnū cū ipſo. Et ſicut plus cōpatiendum eſt capiti quā ceteris membris ſic magis ſine ꝯparatione ſibi cōpati debemus pluſq̄ȝ quātūcūꝗ dilecto filio vel amico uno pluſq̄ȝ tibi ipi ſi oīa p̄dicta patereris. Nūc ergo cariſſimi felle et abſintio atꝗ mirra inebriamur et ſolū ei⁹ vulnera ſentiam⁹: trāſfigāt cordis nr̄i intima ei⁹ ꝯuicia flagella ꝛ vulnera nec in nobis ſit qđ nō ꝑfundat cōpaſſionis dolore ꝛ affligat intēſe. ¶ Tertio cōſiderem⁹ eā ad admirandū. Si em̄ cōſiderem⁹ quis: que: pro quibus paſſus eſt: multū mirari debem⁹. Quis ſcȝ fili⁹ dei verus: ſūme potens: ſapiens: et bonus et ſimplicit quicq̄d nobilitatis ei attribueris: nichil eſt adhuc

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

reſpectu magnitudinis ſue. Oia quātūcunqꝫ bona
ſint et magna: ſūt ſicut quedā fauilla immo quedā
vnitas in cōparatione ipſi⁹. Sed ꝙ pegrinationes
fugaꝫ: ſitim: famā: calorē: frigus: tētationes: horro
res: pſecutiones: obſeruationes: ſputa: opprobria:
vincula: flagella: illuſiones: et dolores: plagas: et
vulnera. Conſpuit᷑ cū glia / ꝯdempnat᷑ iuſticia / iu-
dex iudicat᷑ / inoffenſ⁹ īculpat᷑ / innocēs infamat᷑ / de
us blaſphemat᷑ / xp̄s cōculcat᷑ / occidit᷑ vita / obſcura
tur ſol / luna denigrat᷑ / ſydera diſperguntur. et hec
omnia tollerat patienter vt agnus cum ſolo nutu
omnem creaturam demergere poſſet in profun-
dum inferni. ¶ Sed pro quibus hec patitur? Pro
nequiſſimis mancipijs: pro ſceleratiſſimis inimicis
immo pro dyabolicis viris et per imitationem dya
boli filijs: pro contemptoribus diuine maieſtatis:
et diuine bonitatis ingratis. ¶ Ergo talis et tan-
tus: talia et tanta pro tam viliſſimis et abiectiſſi-
mis paſſus eſt. ¶ Sed a quibus: a ſpecialiter pre
dilectis et alijs preelectis quibus omnem benigni
tatem oſtendit: a viliſſimis maxim⁹: a ſtultis: ſapi
entiſſimus quia dei verbum: et dei ſapientia: ab im
pijs ſūme pius: a ſanie fetidiſſima ſplendor etern⁹
¶ In hijs ergo omnibus in diuine benignitatis et
largitatis admirationem eleuemur.

¶ Quarto conſiderem⁹ eam ad exultandū. Exul
tare in ea debemus de redemptiōe hūana reſtaura
tione angelica et diuina clemētia. De redēptione
hūana ſine dubio nimis gaudere debemus facta
per xp̄i paſſionē et morteꝫ. Quis queſo nō exultet
et gaudeat cū cernit ſeipſum per hanc beatiſſimaꝫ
paſſionē liberatū a dānatione eterna: a culpe igno
minia: a poteſtate dyabolica. Sed quis nō exultet

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

in immenſū cū cernit deū ipſuz in tantū diligere vt tante vilitati et penalitati ſubiecerit ſemetipm̄ pro eo? Nō ꝙ gaudeat de eius vilitate et paſſione dico ſed de eius effectu: affectuſq̄ꝫ et amoris manifeſtatiõe Quis princeps in regno vel imperio alicuius imperatoris vel regis cernenſq̄ꝫ tantū a rege vl' imperatore diligi vt paratus eſſet mori pro ipſo non gauderet et exultaret. Quantomagis nos viliſſimi homines et nephandiſſimi peccatores ⁊ ſerui gaudere debemus et exultare cū videmus regem regū et dn̄m dominantiū et creatorem noſtrū ieſum nos ita cōtinue diligere, vt immolauerit ſeipm̄ ꝓ nobis in tam turpi et viliſſima morte. Debemus etiā ſuperextolli immēſa exultatione. Plus em̄ ſine cōparatione me diligit q̄ꝫ ego meipm̄. Gaudem⁹ etiā et exultemus ꝙ per xp̄i paſſionē reſtaurata eſt angelica ruina. Magna iocunditas debet nobis eſſe cū videm⁹ per xp̄i mortē tam nobile collegium reparari de nobis: vt fiat vnū ouile et vnus paſtor et ſimusvnum in vno. In hoc em̄ debet tota celeſtis curia et etiam militaris eccl'ia gratulari. O certe amabilis et venerabilis paſſio ſaluatoris que ſic diſiuncta cōiungis et tranſequeſtrata ꝯglutinas et vnis firmiſſime inſimul ſtringiſq̄ꝫ vinculo cōſūmati amoris et felicitate gaudij ſēpiterni. Precipue autē gaudere ⁊ exultare debemus cernētes ī ſupradictis omnib⁹ ſūmā clemētiā dn̄i deiq̄ꝫ noſtri ieſu xp̄i. Hec puto ſūmaꝫ eē gl'iam bonorū tā hoīm q̄ꝫ etiā angeloꝝ: q̄ꝫto intimi⁹ et ꝓfūdi⁹ ꝯtēplanť clementiā et beniuolentiaꝫ dei et īmenſitatē bonitatiſ ei⁹. et hoc debet eſſe cuiuſlibꝫ cōtēplātis exultatio medularis Sedvbi queſo magis apparet diffuſio bonitatis diuine et benigniſſime clemētie dulciſſi-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

mi et amantiſſimi patris et dñi noſtri ieſu xp̄i q̄z in paſſione ſua vbi talia:tanta:tā turpia et ḡuia ſuſti nere voluit ꝑ inimico ſuo liberando et glorificādo pro vanitate q̄dam digna morte eterna In iſtud gaudium intret hō et reficiatur magnificētia beni= gnitatis diuine. Accedat hō ad cor altū: et ī corde ſuo exaltet excellētiſſima et ienarrabilis clemētia chriſti paſſi.ꝛc. ¶ Quinto etiā conſideremus bea= tiſſimā chriſti paſſionē ad cordiū noſtrorū reſoluti= onez et etiam ꝑfectā transformationē in ipm qđ fit quādo homo nō ſolū imitatur cōpatit admirat et exultat:ſed etiam totus hō conuititur in eū ſcʒ dn̄m noſtrum ieſū xp̄m crucifixū vt iam q̄ſi vbiqꝫ ꝛ ſemꝑ crucifixus ſibi occurrat immo tūc ille vere in ipſuz reſoluitur homo quando exiens ex ſe et ſuppoſitus vniuerſis immo ſuper ſe abſtractus ab omnibꝫ to= tus eſt conuerſus in dominū ſuum paſſuz: vt nichil videat aut ſentiat intra ſeipſū niſi chriſtum crucifi= xum illuſū exprobratū et paſſum ꝑ nobis. ¶ Sex= to cōſideremꝰ eandē viliſſimam xp̄i paſſionē ad q̄e tam dulcoris interni qđ fit quādo reſolutus homo vt dixi ſitibundus eandē paſſionē ruminare nō ceſ ſat:et intrans ſcđm poſſe ſuum illum paſſionis the ſaurum humiliter et deuote liq̄ſcit amor deuoto et feruida deuotione vel dilectione deficit a ſe ꝛ requi eſcit in chriſto crucifixo Sed quāto ei plus inheret et appodiat tanto amplius deuotiſſimo amore in ſe deficit et liqueſcit et quanto plus deficit a ſe amo re et deuotione tanto amplius eidem dilecto pro ſe mortuo inheret:et plus requieſcit in eo. Et ſic mutuo ſe augent adheſio amoris et deuotio: do= nec tota ſponſa abſorbeatur ab illo camino amo ris paſſionis dilecti. Sic in amplexibus ſponſi ſo=

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

porata quieſcit: q̄ clamat et dicit. Adiuro vos filie hieruſalē: ne euigiletis neqꝫ ſuſcitare faciatis dilectam: donec ipa velit. ⁊c̄. Sic ergo circa paſſioneꝫ dn̄i debet eſſe imitatio ad purgationē mētis et dilectionē ꝯpaſſio ad vnionē et amorē admiratio ad mētis eleuationē: gaudiū et exultatio ad cordis dilatationē: reſolutio ad perfectam cōformationem: quies et pauſatio ad deuotionis cōpoſitionem.

¶ Qualiter paſſio dn̄i adaptatur quattuor affectibus animi.

SEd nec dū ruminare ceſſem⁹ xp̄i glorioſiſſimā paſſionē: vt per eā dirigamur in om̄i bona affectione ꝟtute ſapientia: cogitatione: locutione: et opatione. Sed primo de quattuor affectib⁹ animi videam⁹: qui ſunt gaudiū/dolor/ſpes/et timor. In hac aūt beatiſſima paſſione datˀ nobiliſſimi gaudij materia: et vehemēs exultatio Ibi eſt etiam om̄is inutilis et nociui gaudij reſecatio. Ubi eſt maior materia gaudij et exultationis: q̄ꝫ circa xp̄i paſſionem? q2 ab om̄i poteſtate dyaboli liberamur: a culpa: et pena abſoluimur: in dei filios adoptamur: ⁊ xp̄o in matrimonium iungimur: qua etiam gratia largitur: celum aperitur: gloria offertur et datur? Ubi maior eſt et excellentior gaudij materia q̄ꝫ vt videamus nos a deo intantum diligi: vt talia voluerit pati pro nobis? Eſt etiam ibi inutilis et nociui gaudij reſecatio. Conſidera domini noſtri paſſionem viliſſimaꝫ: et videbis quomodo reſecanda eſt oīs cōſolatio corporalis et om̄e gaudiū corporale: et oīs laus humana. Eſt etiā in hac viliſſima paſſione materia immenſi doloris. In dolore eniꝫ dn̄i noſtri Ieſu xp̄i: debemus intime ſibi cōdolere et cōpati. Debem⁹ etiā ei cōdolere et m̄ltū dolere

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ꝙ pctā noſtra fuerunt ſibi occaſio tante abiectiōis et tā immēſe afflictiōis. Eſt inſuꝑ ibi materia ſpei Qui eñ ꝓprio filio ſuo non pepercit: ſed ꝑ nobis oībus tradidit illū: quomō etiam cū illo non oīa nobis donauit. Eſt etiam ibi vehemētis materia timoris: ſi eñ pro delictis noſtris paſſus eſt hō de⁹ in quo non potuit eſſe pctm̄ q̄ztomagis punientur pctōres? Si eñ ſic actū eſt ī viridi. quid fiet in arido? Inuicē autē coniūge ſcz gaudiū et dolorez: ſpē ꝙ ac timorē ne deſperationē incurras vel preſumptionem. Et ſic aliqualiter adaptatio de quattuor animi affectib⁹ patet. ¶ Quomodo paſſio dñi adaptatur ꝟtutib⁹ et primo fidei et poſt de aliĳs.

sic

¶ Capitulum ſextum.

Nunc aliq̄ztulum de virtutib⁹ videam⁹ diuinis. ¶ Quid dicem⁹ de fide? ¶ Dico ꝙ hec eſt robur et fundamentuz totius xp̄iane fidei vel religiōis. ¶ Peto an deus erat iſte qui paſſus eſt: an nō. ¶ Si ſic habeo propoſitum: qꝛ ip̄a paſſio verā hūanitatem demonſtrat pātet ip̄m eſſe verum deū et hominez. Si aūt dubitas: oſtendo tibi ex ip̄a paſſione ipſuz fuiſſe deū. Nā ſi nō erat deus et dicebat ſe deuz eē erat ſuꝑbiſſim⁹ hoīm immo et demonū. qꝛ lucifer nunq̄z dixiūt ſe eſſe deū: licet q̄ztum ad aliud voluerit eſſe ſimilis altiſſimo. Sed ſic ſuꝑbū impoſſibile eſt tantā deiectionē/illuſionem/paſſionem/ et ignominioſam mortē ſubire tam voluntarie tam humiliter tam pacifice et velle cum peccatorib⁹ reputari. Quod xp̄us ſe deum oſtendere voluit ꝑ multotiens occultauit. Si eñ non erat de⁹ et volebat ſe oſtendere deū: quicquid fuiſſet vilitatis fragilita

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tis et deiectionis occultaſſet pro poſſe. Ideoqꝫ nec famē: nec ſitim: nec laborem: nec fatigationē: nec lachrymationem: nec timorē: nec vllū dolorē oſtendiſſet ſed ſi habuiſſet libenter occultaſſet. Nec eñ multum curaſſet ſe oſtēdere hoīem et maxime paſſibilē et mortalē ſed ꝙ videret eſſe apparentie sublimitatis et magnificentie: vt poſſet aliqualiter credi deus. Suffeciſſet ſuperbo credi deus non multum curaſſet reputari homo. Cum hec ſimul credere ſit difficillimū et parum ad elationem ſuperbi faceret reputari homo mortalis: quomodo obſecro dixiſſet: triſtis eſt anima mea vſqꝫ ad mortem? Quomodo ſe dixiſſet filium hoīs. Si dicas ꝙ non voluntarie ſed inuite paſſus eſt hoc ſtare non pōt: quia ipſe dixerat. Ecce aſcendimus hieroſolymam et filius hominis tradet: vt crucifigatur ⁊c̄. Unde predixit omnia. Si dicas ꝙ hec ad deceptionem fecit: hoc nichil eſt: ꝙ ſcꝫ aliquis ſe velit morti tradere propter aliquam deceptionem. Si dicas ꝙ videbatur mori. ſed non moriebatur. Ad hoc dico: ꝙ nullomodo homo q̄ꝫtuncūqꝫ malitioſus ſeu etiā dyabolicꝰ/nec etiam dyabolus hoc feciſſet. qꝛ non erat iſta via tradenda ad credenduꝫ aliquem non deum eſſe deum: ſed potius cōtrariebat. Nō patꝫ qꝛ diſcipuli eius relicto eo abierūt. et vt dicit i ſola virgine remāſit fides eccleſie. Stultiſſimum enī et incredibile eſt nec etiam licet dicere: nec etiaꝫ cogitare ꝙ hō q̄ꝫtuncūqꝫ dyabolicꝰ procuraret ſe ab omnibus pro deo coli. tam ignominioſa morte et viliſſima deiectione: ſed potiꝰ ecōtrario. cum paſſio xp̄i ſit iudeis ſcandalū: gētibus autē ſtulticia. Ex qua glorioſiſſima paſſiōe arguit ieſum xp̄ꝫ nō eſſe tm̄ verū hoīem ſꝫ etiā verū deū et oīm dn̄m. Itē ſi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſolam humanā laudē q̄reret et appeteret: nōne de ſcendiſſet de cruce qn̄ iudei dixerūt deſcendat nunc de cruce: et credim⁹ ei. Hec em̄ via paſſionis igno- miniose et ſi non eſſet expediēs homini decipevolē ti vt oſtenſum eſt tn̄ ꝯgruentiſſima fuit deo ſalua- re cupiēti rōne ſue bonitatis potētie et ſapientie q̄ non procurabat niſi noſtram redemptionem et ſa lutem: obediendo patri vſq̄ ad mortem.

De ſpe et caritate.

EST autem hec glorioſiſſima paſſio non ſolum fidei fundamentum ſed et ſpei erectio. Ubi ſe- ipſum donauit: et caritatis inflammatio: vbi ſe ꝑ nobis immolauit. Et hec ſufficiant de theologicis virtutibus: et etiam de cardinalibus. De quib⁹ tn̄ latius tam in p̄cedentib⁹ q̄ȝ etiā ī ſeq̄ntib⁹ patet.

De quattuor ꝟtutibus cardinalibus.

Capitulum ſeptimum.

EST nichilominus exemplum et ratio ꝑ- fectiſſime prudentie/ temperantie/ forti- tudinis et iuſtitie. ſicut intelligentib⁹ ap paret manifeſtiſſime. De ſeptemplici aſcenſu contemplationis in paſſione ſecundum ſe- ptiformen gratiam ſpirituſſancti.

Capitulum octauum.

IN hac etiam glorioſiſſima paſſione glorioſiſ- ſime relucet ſpeculū ſapientie et intellectus cō ſilij et fortitudinis: ſcientie et pietatis et timoris. Sed qualr ibi ſit et apparet ſumma ſapiētia et ſē ſus conſummatus cogitare de ea: et q̄ȝ ſapientiſſi- mus homo fiat in illa et de alijs donis pertractare per ſingula nimis eſt prolixum. Adhuc tamen ca riſſime frater potes ī preclariſſima paſſiōe quā no minare ſum indignus ſeptem aſcēſus ſiue gradus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

conteplationis euidetiſſime ſpeculari ẜm ſeptifor-
me gram ſpũſſcti donũ ſcʒ ſapie et intellectus. ⁊c.

¶ Aſcenſus pmus ſiue gradus ꝑ donũ ſapientie.

¶ Nam in illa viliſſima paſſione crucifixus cũ xpo ad acumẽ conteplationis aſcedit per ſapientie donuʒ hoc modo. ¶ Conſideratio ſapientialis eſt in hac viliſſima paſſione quãdo homo conſiderat potentiſſimum pro nobis conculcari: ſapientiſſimum ad modum ſtulti illudi. optimum amaritudine repleri. et tanq̃ʒ peſſimum turpiſſima morte dãnari. Et ex hoc ſurgit mens in quadam admiratione tante dignatiõis diuine et tante erga nos benignitatis indignos. Et tunc cum maſticat illam paſſionẽ domini ſui ieſu diligenter admirans in ea excellentiſſimam benignitatem domini dei noſtri ieſu chriſti erga nos ſeruulos ſuos Incipit mentis deſiderium et amoris ardor erga dominum noſtrum ieſum chriſtum intendit et quadam auiditate hanc excellentiſſimam paſſionẽ et immenſam ſaluatoris clemẽtiam ruminãs. ¶ Incipit eius guſtꝰ animi quodãmodo ineffabili dulcorari amaritudine appetitus refici. et totꝰ hõ interior alienari a ſe ⁊ q̃etari in xpo. O mira et a ſeculis res inaudita. Ineffabili amaritudine. dulcor indicibilis reperitur. et in hoc perficit cõteplatio ſpeculantis: q2 ſũmã ⁊ inenarrabilem dulcoris ſuauitatẽ quã ſentit in cõſideratione illiꝰ ſũme clemẽtie qua dignatus eſt pro nobis mori cõiũgit cũ amaritudine ineſtimabili quã ſẽtit cõpatiendo doloribꝰ dñi nr̃i ieſu xpi paſſi. Amaritudo eñ cõpaſſiõis animũ recolligit et vnit admiratio diuine clemẽtie in eadẽ paſſiõe aĩm iam vnitum eleuat: et totũ in deũ diffũdit. O mira paſſio ĩeffabilis potatio, o ꝯfectio ĩpreciabilis ꝯmixtio in

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

effabilis. Intim⁹ dolor interne ꝯpaſſiōis cū imēſa exultatiōe diuīe bonitatis. Et q̄ ibi inenarrabilis amaritudo cū inenarrabili dulcedine reperit̄: iō inter vtrūq̄ cōtēplantis animus obſtupeſcit ⁊ quaſi ebri⁹ corruit tot⁹ in deū. In cōpaſſiōe illi⁹ amaritudinis fit q̄ſi aurū in fornace aīa puriſſima In cōſideratiōe vo illi⁹ clemētie et benignitatis fit aīa ab illo ſole iuſticie ſplēdiſſima. Fit q̄dē illa amaritudine hō innocētiſſim⁹: fit illa benignitate doctiſſim⁹. Fit homo interior illa amaritudīe abſtractiſſim⁹: ⁊ fit illa clemētie imēſitate diuiniſſim⁹ Quid dicā? Extatic⁹ fit aſpect⁹ interior et ab illa ineffabili clemētia abſorbet̄: et tūc requieſcit ſpōſa cū ſponſo et mira ſuauitate ſopit̄. ¶ Scd's gd⁹ p donū intellect⁹. ¶ Eſt etiā aſcēſus ī ꝑamabili paſſiōe p donū intellect⁹ hoc mō. Eo eñi q̄ hō cogitat q̄ filius dei voluit ꝓ ipſo redimendo talia ſuſtinere. recognoſcit q̄te nobilitatis ſit aīa ſua. ꝓ qua redimēda voluit fili⁹ dei mori: et hoc ip̄o ad nobiliora aīat̄. Et q̄ illū ꝑcioſiſſimū ſanguinē ꝓ aīa ſua dealbāda effuſū eſſe agnoſcit dedignat̄ ſe vilitatib⁹ vicio inquinari. Q̄r cognoſcit etiā p illā beatiſſimā paſſioneꝫ ruinā angeloꝝ de hoīb⁹ repari. iō ſe reuocat̄ ad angelice viuēdū et in celeſtib⁹ cōuerſari. Et q̄ videt xp̄m in cruce totū pro nobis expoſitū tribulatiōi iam ſibi oīa leuia vident̄ dū tamē poſſit illi ſoli viuere et placere. Recogitat quō ab ip̄o xp̄o dilect⁹ eſt quem pro ſe ſic videt ignominioſe et acerbe tractatum: et amore ipſius accenſus illud latus btiſſimū ꝓ ſuo modulo nitit̄ introire q̄d ꝓ ſe ac ſibi dignoſcit eſſe aptū. Ardeſcit q̄ſi ignis animus ei⁹: et cum xp̄o toto corde deſiderat crucifigi. Suſpirat anhelat et anxiat̄ totaliter illa paſſiōe ꝑfūdit̄ ple

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

narie in ſuū dn̄m crucifixū trāſformari. In ſeruitute et miſeria ſe reputat eē. niſi cōſueſ in ſanguine redēptoris. Nō ſe reputat hoīem ſed beſtiā: et peius q̄z beſtiā niſi ſit veſtitus dn̄ica paſſione. Abhorret negligere tā nobiſſimū dei beneficium et ideo ſemper vel q̄ſi vult meditari de ip̄a paſſiōe. Sicut eīm vult ſemꝑ redēpt⁹ manere: ſic ſꝑ vult redēptionis p̄ciū in corde portare. Suā vitā et ſuas delitias reputat xp̄m paſſū: et iō ſꝑ cōuerſaſ cū illo. O q̄zt⁹ dolor: q̄ztaq̧ triſtitia ſi videat cor ſuū ad aliud inclinari. Inebriat ſe xp̄i cruore: et iā dedignatur ꝑfrui alia re. Nam ſanguis xp̄i ornat genas eius vt xp̄iformis ſit pura xp̄i ſponſa. Agnoſcit enim ꝙ apertione lateris ei⁹ copulata eſt in cōiugiū eius. Et ideo ſemꝑ vult ſtare ad lat⁹ ei⁹. Palpat ⁊ tractat ſponſū ſuū vulneratū: et totū vulneraſ cor ei⁹. Applicat cor ſuū vulnerib⁹ ſpōſi: ꝓligat et ſiḡt indiſſolubili vīculo caritatꝭ: et ſic colligaſ vulnerata ſpōſa cū vulnerato ſpōſo et vuln⁹ vulneri copulaſ Emanat ſpōſi ſāguis in vulnera ſpōſe: et ip̄a deſficit dolore: amore liq̄ſcit: ibiq̧ refeſcit. ¶ Tercius gradus ꝑ donū cōſilij. ¶ Terci⁹ aſcēſus eſt in illa btiſſima paſſiōe ꝑ donū cōſilij hoc mō. Recogitat anim⁹ ꝯtēplantis ꝙ dn̄s nr̄ ieſus xp̄s crucifix⁹ vſq̧ ad crucis mortē fuit obediēs pr̄i: oī vilitati. abiectioni et deriſui ſubiect⁹ ꝓ nobis paternū cum ſua deiectiōe reddēs honorē: vt ſicut q̄ztū ex ꝑte nulla erat pctīs nr̄is inhonoraueram⁹ eū: ſic ſeip̄m inhonoraret ignominioſe moriēdo ꝓ nobis. Recogitat etiā ꝙ ſi xp̄s ſemꝑ fuerit pauꝑ: ī cruce tn̄ pauperrimus fuit: cū expoliat⁹ nudus remanſit pēdens in ligno. Recogitat etiā ꝙ in cruce fuit amaritudine et dolorib⁹ plenus: q̄ angelorꝫ dulcedo et ſolatiuꝫ

erat. Elōgata em̄ fuit ab eo oīs delectatio et cōſo-latio tēporalis. Ex his ꝙ cōſurgit anim⁹ ad ſimi-lia faciēda et iā ſe abſtrahere cupit ab oī appetitu honoris: et ab om̄i rerū paſſione. ac ab oī corpora-li cōſolatiōe. Primo ꝙ intuēs xp̄m dn̄m ſuū abie-ctū et vilificatū nō iam tp̄alē honorez appetit: ſed toto corde deſiderat cū dn̄o ſuo oēm vilitatē abie-ctionē et deriſionē ſubire: in quibus poſſit dn̄o ſuo aliqualiter conformari. honores tanq̄ȝ viliſſimum ſtercus abhorret. Iā nō deſiderat placere hoībus ſed potius q̄ztū in ſe eſt oībus diſplicere et ab om̄i-bus abhorreri. ſemp tn̄ ad dei honorem. Et etiam ſi indifferēter eſſet vtrūqȝ: vituperiuȝ potius appa-reret q̄ȝ honorē. Sunt em̄ ei fetidiſſime ſanies lau-des ſui id eſt de ſeipſo. vnde ſoluȝ diuinas laudes requirit: ibiqȝ totus affluit. reſoluit̄ et ſiti inextin-guibili ineſtimabiliter in om̄ibus ſolū diuinum ho-norem reqrit. Iam nō ad ſe reflex⁹ nec ad alia ob-liqtus ſȝ tot⁹ rectiſſime tēdens ī deū. Tūc maxime letatur eius animus qn̄ vituperio ſuo honorificat deum: qr ad vtrūqȝ anhelat cor ei⁹ et vtrūqȝ reſpi-cit in xp̄o crucifixo fuiſſe. Sȝ qd dicā de pauptate. Semp vellet eſſe nudus cū nudo in cruce dolor eī ſibi eſt intimus aliqd habere: gaudium maximum nō habere ſiue in ꝓprio: ſiue in cōmuni: ſiue q̄ztū ad dn̄iū: ſiue q̄ztū ad vſuȝ. Uſus em̄ pauptatis maxie ei placet. Sȝ qr neceſſitas aut ſp̄ualis vtilitas nō permittit eū aliqrum vſibus indigere. iō ſm̄ ꝙ ad honorē dei videt eſſe tenet ea: ſȝ tn̄ quaſi gladium acutū in corde. Et ideo paucioribus vtit̄ qbus pōt alleuiās ſe ampli⁹ quo poteſt. nec delectat̄ in mul-tiplicādo: ſed gaudet in abijciendo. Sed quid de corporeis cōſolationib⁹ et delicijs dicā? Ab omni

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

breuiter conſolatione q̄ nō eſt a deo vł ſcḋm deum vel in deo ſe abſtrahit quātū pōt. Semꝑ deſiderat amaritudine et afflictione cū xp̄o repleri q̇cquid cō placet ſuo corpi aut corporis ſui oblectationi: cor- de abhorret. Non poteſt gaudere: non poteſt leta- ri: niſi videat ſe illis viliſſimis vulneribus confor- mari: horret in conſolationibus in amaritudinibꝰ et doloribꝰ gaudet. Sic ergo egregiꝰ contēplator per donū cōſilij in paſſione xp̄i ſe ab oībus abſtra- hens totus in deū tendēs: ſuꝑ oīa eleuat a ſeipo ab ſtractus ſolū in dei honore: in xp̄i vilificatione et af flictione: cor ſuum et ſua meditatio conuerſatur: Jam ſolus cum ſolo conuerſat et circa diuinos ho- nores: circa eternas diuitias circa immenſas dei de litias negotiat: in p̄dicta paſſione anima delicata Jbi habitat: ibi requieſcit: in dn̄o deo ſuo dulcorat cor: liqueſcit pectus: mens ſupra ſe eleuat: inebria- tur anima ſp̄ualibus delitijs et in eis ſepelitur.

¶ Quartus gradus ꝑ donum fortitudinis.

¶ Quartus aſcenſꝰ eſt ꝑ donū fortitudinis ꝑ hūc modū in p̄dicta paſſione. Nā anima diligent illaꝫ paſſionē dn̄i ſui ruminās cōſiderat xp̄i fortitudinē aggrediendo/tollerando/ſubiugando. Jn aggredi endo tam volūtarie tā opprobrioſa certamina offe rendo ſe ad tā vilia et acerbiſſima ꝑferēda ꝓ nobis ydolatris ⁊ inimiciſſimis ſuis Jn tollerādo tā acer ba et vilia creatura ſua quā in momento deſtruere poſſet quaſi māſuetiſſimꝰ agnꝰ immo ſine cōpati- one māſuetꝰ in tollerando. Jn ſubiugādo ſe ī cru- ce dyabolū ſuꝑauit: ⁊ mortē moriēdo deſtruxit Sic et fortis xp̄i miles ⁊ imitator dn̄i ſui quāto res diffi cilior quāto ꝙ ignominioſior tāto feruētiꝰ ⁊ arden tius atꝙ libentiꝰ aggredit eaꝫ dū tn̄ ſit ad dei ho-

c. iij.

// a cx̄.

norem et laudē aut aliorū ſalutē vel ꝓprie aīe vtilitatē qđ totū ad honorē dn̄i eſt. Nā nichil ei difficile eſſe vel ignominioſū videt̃ dū pro eo facit q̄ pro ipſo indigno talia eſt aggreſſ⁹ immo oīa dulcia. oīa amabilia: oīa laudabilia ⁊ deſiderata iudicat Quātomagis aſſimilat̃ illi ignominioſe paſſioni illa libentius abſtringit: amplectitur auidius. Hec querit: hec recogitat: hec ſcienti aīo adimplere deſiderat. Non dicit quare michi impoſitū eſt hoc vel illud onus: ſed dicit quare non ſubeo hoc et illud grauiſſimum et viliſſimū opus. Ex hoc nititur etiā imitari dn̄m ſuum ieſum in tollerantia paſſionum. Fit enim agnus et coram ſe tondentibus irridentibus et flagellantibus obmuteſcit penitus immo in omnibus his arridet cor eius videns ſe dn̄o ſuo cōformari et ꝓ meritis digna pati et eo ipſo dn̄m honorari. Imitatur etiā dn̄m in fortitudine dominandi. Subiugat eñ ſibi omnem animi ſui appetitum vt ad nichil nociuū nichil ſupuacuū et inutile extēdatur. Quaſi caſtrum fortiſſimū cor ſuum cuſtodit vt non ſolum nociua: ſed etiā ocioſa vel infructuoſa pmittat ibi rogari. Omni cuſtodia cuſtodit cor ſuū: et ſemp vult diuina vel ad deū ſuum tendentia ruminare. Et quia dū in hac vita ſum⁹ ſemp vl' q̄ſi ſemp tritico palee admiſcent̃: iō ſemp ventilabꝝ tenet in manu ad cōtinue pflandū et purgandū areā ſuā In oſtio cordis ſui ip̄ſius ſtatuit verſatilem gladiū vt ipſum quaſi dei paradiſum cuſtodiat diligenter Quiſq; cogitatus in corde ſuo veſci voluerit ligno vite: hunc diligenter fouet et nutrit: qui vero ad lignum vetitū ſolū aſpectum direxerit: illum ſtatim a corde ſuo abſcidit. ¶ Non ibi introitus colubri tortuoſi nec muliebris cogitatio reperitur. Et ſi in

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ueniatur cũ vituperio et quodã impetu remoueret ſolumq; ibi virilia nutriuntur. Hic vere poteſt diui ne cõtẽplationi adherere: qui purgato corde et mũ do corpore incedit. Nõ em̃ leuat oculos ad vana: aures ad inutilia vel nociua: nõ nares ad odorifera: nõ guſtũ ad dulcia: nõ tactũ ad mollia: ſed totaliter interius et exteri⁹ cũ omni diligentia ſe cuſtodit et ornatur ſui plenarie ſcdm q̄ poteſt aſſequi in hac vita: Sicq; ꝓpter ſui puritatẽ aptiſſim⁹ fit ad ſuſceptionem diuinarum irradiationũ. Libenter in tã puro habitaculo habitat ſol iuſticie et fulget in quibuſlibet angulis eius. In intimis eius reſplendet claritas huius ſolis: quia nec impediẽs inuenit nec reſiſtens. Reſplendet et reſplendet donec illud cor puruꝫ abſorbeatur diuina claritate. Tunc anima ſuper ſe eleuata diuinã caligine intrat tunc clamat ⁊ dicit. Et nox illuminatio mea in delicijs meis ¶ Quintus gradus per donum ſcientie.

¶ Quint⁹ per donũ ſcientie aſcenſ⁹ eſt in viliſſima paſſione dñi nr̃i ieſu xp̄i. Et ſi velis accipere donuꝫ ſcientie in medio natiõis praue et ꝑuerſe prudẽter cõuerſari. Prĩo clariſſimũ ſpeculũ de hoc inuenies in hac viliſſima paſſiõe. Poſſum⁹ tñ p̄fatũ donum ſcientie accipere ꝓut eſt iferiorũ cognitio: ꝓut ipſa ſũt auxiliãtia et inducẽtia ad ſpũalia ⁊ ſupceleſtia contẽplanda et in hoc ĩ paſſiõe dñi nr̃i ieſu xp̄i inuenire poterim⁹ maxie cõſiderãtes correſpõdentia figurarũ. Et reperies ibi mirabilẽ thezaurũ ſub illis figuris abſcõditũ in quo mira deuotionis ſuauitas et animarũ ſatietas fodiẽti cũ diligẽtia elargitur. Uideas ergo qualiter figure ⁊ diuia ſcriptura ĩ dñi paſſione clareſcũt: et inde poſtmodũ altius eleuare ad admirandã ſapientiã et clemẽtiã dei patris

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

noſtri. qui ſic ad vtilitatē nr̃am omnia tā diligēter
ordinauit. Omnia ꝗ̃ inquantuȝ poſſumus ad xp̃m
crucifixū reducamꝰ. Dicamꝰ igr̃. In principio cre
auit deꝰ celū et terrā. i. in filio ſic crucifixo angelicā
et hūanā naturā reſtaurauit: hūanā redimēdo an
gelicā de hominibꝰ reparādo. Dixit deus. Fiat lux
Ipſe in cruce lux eſt expellēs omnes pctōrum tene
bras per ſui p̄ſentiam faciēs diem: et ꝑ abſentiā no
ctem. Fecit etiā fimamentū in medio aquarū in cru
ce diuidens cōſolationes tēporales ab eternis vel
diuidens aquas ſapientie hūane ab aquis ſapiētie
diuine vel diuidēs aquas vitioꝝ ab aquis grãꝝ vel
aquas tribulationū ab aquis dignarū ſeu diuinarū
cōſolationū. Item in xp̃o exiſtēte in cruce cōgrega
te ſūt aque q̄ ſub celo erāt qꝛ deus poſuit in eo oēs
iniquitates nr̃as id eſt penas ꝓ nr̃is iniquitatibus
debitas In eo vero facta eſt cōgregatio aquaꝝ qꝛ
in eo fuerit diluuiū paſſionū amaritudinū et oppro
briorū: et ideo gratia ſui terra appuit arida. Qui
eñ pro pctis noſtris digni eramꝰ inundatione oĩs
pene liberati ſumus merito paſſionis ſue. Unde ve
re ipſe fuit mare magnū et ſpacioſū nimis et ꝓfun
dum Et ſic diſcurre per ſcripturas ſcõm ꝙ dñs tibi
dabit qꝛ quaſi infinita inuenies ibi: que pl̃cherrime
dominicā paſſionem deſignant. Nec tamen ſi mul
to plus ſine comparatione eſſent ſufficerent ad ip
ſam plenarie declarandam. Et ſi quis bene et dili
genter eas ſcripturas recolligeret et videret in quo
iſta et illa chriſti paſſionē oſtendunt: videret in hoc
eis mirabilem correſpondentiam et audiret ibi mi
rabilem melodiam: que miromodo dulcoraret cor
ſuum: et faceret eum ingredi in ſanctuariū domini
Accipe vnā quantuncūꝙ vis alienam figuram de

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

paſſione dñi noſtri Jeſu xpi et videbis quanta eſt ibi dulcedo ſi bene cũ diligentia ruminetur. Uide obſecro illam abrahe figuram de vitulo quẽ tribus angelis ad veſcendũ dedit quantã dulcedinem continet cõtemplationis que tamen in apparentia parum vel parua apparet. Quantã ergo cõtinet dulcedinez que in ipo pmo aſpectu ipam mentẽ dulcorat ſicut eſt illa ligni vite in medio paradiſi id eſt xpi in cruce i medio eccl'ie ſiue in corde xginis que erat ſicut paradiſus et de fonte egrediente de loco voluptatis id eſt de latere xpi ꝛc. Quid eſt obſecro abrahã vitulũ tenerrimũ de armento dare ad veſcẽdum tribus viris: niſi deũ patrem ſuũ filiũ vnigenitum innocẽtiſſimũ immo gr'e et xitatis plenuz pro noſtris iniquitatibꝰ tradere morti crucis? Et quid eſt tres viros vitulo veſci: niſi ex illa paſſione toti ſatiſfieri trinitati que erat ꝑ noſtris iniquitatibus ad iuſticiam famelica. In hoc apparet illius figure dulcedo ꝙ per abrahã intelligitur deꝰ pater: et per vituluz filius et ꝑ illos tres viros ipſa trinitas cum tamen non diſtingant pater ꝛ filius ab ipa trinitate niſi qꝛ ſunt de tribꝰ ꝑſonis due. In hoc dico apparet ineffabilis mira ineffabilis dulcedo cordi contemplantis qꝛ deo ad iuſticiam famaſcente in ſeipſo ꝓpter nimiam benignitatẽ ſuã iudiciũ flexit Alioquin deuoraſſet nos iuſticie fames: quia non erat qui ſatiſfacere poſſ3 illi appetitui: niſi iſte vitulus tenerrimus. Deus ergo pater tradidit filium ſuum omni afflictioni et deriſui ad ſatiſfaciendum ſibi et filio et ſpiritu ſancto pro iniuria eis illata a nobis. Quid eſt hoc? Nunquid quia offendimus eum: debuit ſeipſum iudicare. Nonne aliter potuit vindicare ſe niſi adiret penam offenſe. Ipſe xpus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

erat offenſus a nobis. et iterum iudicatus fuit a nobis et in nobis et pro nobis: ⁊ hoc ſecundum diuerſas naturas tamē eadem perſona fuit offenſa et iudicata. Comede ergo tu frater dulciſſime de vitulo abrahe: ſi vis mirabilē refectionē habere. Attende etiā quicquid in figura ſequitur. Filius abrahe ꝓmittiꝛ de ſarra poſt vituli comeſtionē cū tū eſſent ambo ſenes prouecteq; etatis. ¶ Quid hoc eſt? Nunquid poſt mortem xp̄i naſciꝛ denuo xp̄s qui ꝑ yſaac intelligiꝛ Sic certe in cordib⁹ nr̄is. Nā iſte abraam ſenex eſt de⁹ pater qui antiqu⁹ dierū in daniele vocaꝛ ꝓpter principalitatē auctoritatis que reſidere ꝯſueuit apud ſenes. Nō em̄ in eo eſt durationis ſucceſſio. Nā et ſi ꝓpter immēſitatē ſit eius duratio ꝗ̄ intermīabilis vite poſſeſſio: tū ꝓpter nimiam ſimplicitatē eſt tota ſil'. Iſte pr̄ antiqu⁹ de ſarra antiqua poſt vituli comeſtionem genuit yſaac. i. vnicū filiū quē genuit et gn̄erat ab eterno. i. poſtq̄z ꝓ nobis in cruce īmolat⁹ eſt: in mētes nr̄as oī malicia antiquatas miſit nō ꝑ loci mutationē ſed per mētiū nr̄aꝝ irradiatiōes: ⁊ tūc ridere vere potuim⁹ qꝛ dulce lumē et delectabl'e oculis ſolē iuſticie intueri potuimus. Et ideo vere yſaac diciꝛ riſus nr̄. Sꝫ nunq̄d dn̄o mirabile fuit ꝙ antiqu⁹ de antiqua generaret. Ita oī admiratione dignū et gr̄aꝝ actione ꝙ ille qui eſt ſūme maieſtatis et antiqu⁹ ꝓpter auctoritatis p̄ncipalitatē viliſſimarū aīaꝝ ⁊ ydolatrarū oīq; malicia antiq̄rū voluerit recordari. Sꝫ hoc maxīe mirū videꝛ qꝛ p⁹ mortē vituli. i. filij qꝛ eo ipſo digni eram⁹ carētia eius qꝛ ip̄m occideram⁹. Fecit ergo benigniſſim⁹ dn̄s antiq̄to tp̄e et antiquata malicia nobis bn̄ qꝛ facimus ei male: occidim⁹ filium ſuū ⁊ illa morte nobis ip̄m dānauit. Vide ⁊ at

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tende mirabilia dei. Sz nõ ne anxieris ĩ corde ĩ nouiſſimis dieb⁹ iã ſene ſarra: Quid ſi ſarra mortua eſſet: quid ſi paululũ expectaſſet qui tãto diſtulit tẽpore: Nõne defeciſſem⁹ in iniqtatib⁹ nr̃is niſi eſſet yſaac: ampli⁹ riſus noſter. Sed quare pl⁹ modo qz prius. Nõne qz abundauerunt iniquitates pre ceteris. Gratias tibi dñe Jeſu gratias agimus quia recordatus es noſtri repugnantibus meritis nr̃is. Totum ergo me tibi debeo: immo in infinitũ pluſquam totũ ſi poſſẽ qz nõ ſolũ me feciſti totũ. ſed immenſa etiã benignitate tua me refeciſti. Accedam ergo et attendam ad te totus: et tibi totalier adherebo. Ibi requieſcat cor meum et de cetero per deuia nõ diſcurrat. Si ergo in predicta paſſione mẽs eleuari debet per ſcientiam figurarum correſpondentium et prefigurantium ipſam viliſſimam paſſionem. Debet enim eas cum ſumma diligentia ruminare. et in illos diuine bonitatis et benignitatis thezauros per ipſarum conſiderationem introire: donec intantum eleuetur vt tota mens in chriſtum ſuum dominum vulneratum totaliter perfundatur et eius amore abſorbeatur cor eius. Hoc tamen donum dei eſt: totumq ab ipſo et recognoſcere debet faciat tamen quod in ſe eſt.

¶ Sextus gradus per donum pietatis.

¶ Sextus eſt etiaz ibi aſcenſus per donũ pietatis Cum enĩ homo cõſiderat illa intima pietatis viſcera dñi noſtri Jeſu chriſti. que ſuper nos effudit ĩ cruce taliter moriendo pro nobis mouetur et aperitur cor eius erga proximum ſuum vt libenter pro ſalute ſua ſe totum ei impendat pro quo videt ſuum dominum crucifixum. Dilatatur cor eius ad ſanguine chriſti redemptos et ſicut toto corde

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

compatitur domino ſuo Jeſu chriſto in cruce pendenti ita intime et quaſi ſibimetipſi condolet proximo ſuo ab ipſis vulneribꝯ recedenti immo iſtum ſanguinem conculcanti. Ideo vulneratur cor eius propter cōtemptū ſui domini vulnerati: et propter cōpaſſiones ſcilicet proximi beatā vitam in eternā mortem voluntarie commutantis. Dei videt contēptum: mortem chriſti filij dei vnigeniti cōtemptam eiuſq; precioſiſſimum ſanguinem conculcatum: nobiliſſimam creaturā dei ymagine inſignitā voluntarie ire ad inferni ſuſpendium. Et ſicut malis condolet: ita bonis congaudet videns eos recipientes effectum vulnerum Jeſu chriſti. Cum omnibus intrat vulnera illa: et fit vnū cum illis. Cum gaudentibus de bono gaudet: et cum triſtantibus de malo triſtatur. Quēlibet ꝓximum reputat ſeipſuz vidēs ſe et ꝓximū eſſe ab eodē creatos cō ſimili ymagine inſignitos eodē ſanguīe redēptos et ad idē ꝑmiuz ordinatus. Et ex hoc precipue ad ꝓximū cor ſuum adherit qꝛ videt dn̄m ſuum pro omnibꝯ crucifixū: et ideo ip̄m in omnibus requirit: in omnibꝯ cōſiderat et in omnibꝯ pro ſuo modulo intuetur ſcꝫ xp̄m ſuū contēplans totuſq; eſt ꝓximi: qꝛ totus eſt crucifixi. O quantū cordis gaudiū: quantūq; tripudium cuz videt ꝓximum ſuū dn̄m bonis operibꝯ honorare Non inuidet: nō emulatur: non detrahit: non retrahit: non impedit: nō retardat: ſignis/ dictis/ aut factis cauſaliter/ ſeu occaſionaliter/ ſed totalr̄ ſitit ꝓximi profectum et deteſtatur defectum: vtrumq; reputans ſuum et hoc maxime placet domino noſtro ieſu chriſto crucifixo: qꝛ pro ipſorum ſalute et paterno amore eſt ipſe affixus in cruce. Animaruz ſalus honor diuinus/ cōpaſſio proximi: inflāmatio ſui ſūr

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

e i

proprie attendenda in vulneribus xp̄i. et per illū
pietatis donum modo mirabili aīa eleuatur ī deū
ſuum. Quādo eñ homo inq̄ʒtū poteſt ſe nitit̄ con
formare illi diuine pietati q̄ʒ erga nos manifeſta=
uit in cruce: tunc anima precipue complacet ipſi
xp̄o. Et ideo ſibi cōformatam: ſibi dilectam pieta
tem apertam. ad ſuos amplexus tanq̄ʒ ſponſā ele
ctam adduxit. Hanc amat. Hāc diligit. Hāc ſtrin=
git q̄ʒ videt ſecū idem ſentire ſibi cōpatiendo. ideʒ
ſapere deum honorando. idem zelare aīas ſitiēdo
in ſeipſum transformari nimio amore ardendo.
Ideo pietas ad om̄ia vtilis eſt: que et diuinum ho
norem appetit. et dolores ab animabꝰ expellit et
animarū fructꝰ ſitit. et xp̄i ſanguinē in anima ſua
requirit. et amorem erga deuʒ et proximum erigit
et ignit. ꝛc. Attendamus ergo cariſſimi quia pro
certo credo ꝙ iſtud donum inter omnia et forte ꝑ
aliis imo firmiter credo ꝙ pre aliis placet domino
deo noſtro Ieſu xp̄o Faciamus ergo obſecro bene
placitum eius et pietatem ſuam hauriamus de la
tere eius. Simꝰ om̄s vnū ī dn̄o noſtro crucifixo. et
nichil niſi ieſū ī ꝓximo requiramꝰ: et ſic ī ꝓximuʒ
tendamꝰ vt ~~ſup̄~~ ī xp̄i vulneribꝰ recurramꝰ cū ipſo semp
Nō ꝓximū nr̄m aſpiciamꝰ vt pulcrū aut hm̄oi q̄
aīaʒ retrahere a xp̄i vel eiꝰ amore poſſūt: ſʒ vt xp̄i
morte redēptū ſāguīe xp̄i ꝑfuſū. Aīa ꝓximi cū ſā=
guine xp̄i ītret in cor nr̄m nichil nobis ſit difficile.
nichil videat̄ vile etiam ignominioſa morte mori
pro illo ꝓ quo dn̄s nr̄ eſt cū tāta ignominia. cruci
fixꝰ imo oēs ſitiamꝰ ꝓ aiaꝝ ſalute oēm afflictiōeʒ
oēm ignominiā et mortē etiā turpiſſimā ſuſtinere.
Sit vnuſq̄ſq; ꝓximꝰ ſicut cor nr̄m ꝓ quo fuit cor
vel corpus dn̄i nr̄i ieſu xp̄i tot dolorībꝰ aggraua=

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tum. Multiplicemꝰ predicatiões/excercitationes/
bona exempla/orationes/ieiunia/genuflexiões/vi=
gilias et vilificatiões ꝑ aīarū salute. Hoc sit offici
um nr̄m hec gl'ia et cōsolatio nr̄a semꝑ ꝑ aīabꝰ ali
qd̄ deo offerre. Nō cesset lachrymaꝝ fons ab ocu=
lis nr̄is pro nr̄is et ꝓximoꝝ pct̄is. Sufficiat nobꝭ
carissimi his doloribꝰ in hac valle miserie satiari.
Semꝑ ꝓximoꝝ pctā et nostra pendeant in oculis
nostris immo intrent et penetrēt intima cordis no
stri. et semꝑ vbiqꝫ et in om̄ibus dn̄s nr̄ iesus xp̄s ꝑ
peccatis nostris crucifixus occurrat. Hec pietatis
ascensio totum emollit cor et dilatat. et inter chri=
sti amplexus collocat et quietat.

¶ Septimꝰ gradus ꝑ donū timoris. ꝛc.

¶ Septimus gradus ac vltimus ascēsus est ꝑ do=
num timoris a quo oīs ꝑfectio actionis et contem
plationis obseruatur vel conseruat̄ dumtaxat vt p̄
nitus excludatur. Et est iste ascensus per hunc mo
dum in passione dn̄i nostri iesu xp̄i. Quādo em̄ ho
mo videt ꝙ filius dei dn̄s deus suus natura huma
na assumpta tāta pro pct̄is nostris sustinuit: et taꝫ
grauissime peccatū nostrū in se iudice innocentissi=
mo īmo deo nostro pijssimo vindicauit: considerat
q̄ʒta pena q̄ʒtis opprobrijs atqꝫ illusionibꝰ et fla=
gellis dignus est ip̄e qui ip̄am nequitiam ꝑpetra=
uit. Cognoscit etiā ex hoc q̄ʒtum peccatū suū sum=
me maiestati displicuit et q̄ʒtum ip̄m abhorruit dn̄s
ad ip̄m abluendū suū filiuꝫ tradidit morti crucis.
Sicut em̄ deo displicet filij cōtēptus et occisio: sic
suo modo ei nostrū displicet peccatum pro quo fa
cta est illa traditio: immo tantū pct̄m nostrum ab=
horruit: vt potius mortē filij q̄ʒ peccatum sustinet.
magis sibi placuit filium tradere cruci q̄ʒ dedecus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

peccati ſuſtinere. Uideat ergo homo et conſideret q̃ztum illã maieſtatẽ offenderit. dũ ipm deum etiã poſt tale iudiciũ cõtẽpſit. rurſus quãtũ in ſe eſt dei filiũ crucifigẽs. Mirum eſt quõ homo nimio timore non cõtinue tremit corã deo quem offendit ſicut tremit populeũ foliũ cuz a magno vento mouet. et deberet quaſi in cinere et terra pre timore reſolui. Recurram⁹ ergo cariſſimi ad vnitatem et nequitiam noſtram et diuinaz offenſam: et corã ipo nos huminiliem⁹ q̃ztũcũq3 poterimus: q2 adhuc modicuz eſt ſm q̃ cõgrueret nequitie noſtre et maieſtati ſue. Paueamus atq3 vereamur oculos noſtros ad celum leuare et tondamus petora more publicani vt nobis ipſis peccatoribus miſereatur. Dicamus Magnũ eſt ſi indignabit aſpicere nos qui pro viliſſimo ſtercore contẽpſimus ipm. Timore reuerentie illius ſũme maieſtatis in nichilũ ꝓut poſſumus redigamur: et de cetero de nobis non niſi vilia ſẽtiamus. Contra noſtrã prauã nequitiaz aĩemur et noſipſi noſtri iudices ſimus: vindicemus in nobis iniuriã dñi noſtri et q̃ztum poſſum⁹ nos conculcemus dicẽtes vnuſq̃ſq3 intra ſe. Si pro pctĩs meis dñs me⁹ ita vilificatus eſt et afflictus quomõ mee vilitati et afflictioni parcere potero qui peccaui. Abſit a me vt de cetero preſumam de me niſi deteſtabile viliſſimũ et abhominabile ſtercus cuius fetorẽ ego ipe ſuſtinere non poſſum. Egoipſe qui cõtempſi dñm deum et pro quo mortuus eſt dñs meus ieſus. Jam horrent me veſtimẽta mea et miruz videtur quomõ me nõ deteſtat oĩs creatura: quia oĩm creatorem contẽpſi. Sic tamen timere debemus vt ſemper de dei infinita clementia confidamus: quia certe in infinitum ſua bonitas excellit

Vanit[as]

tundam[us]

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

malitiã noſtrã. Et iſte ſupradictus timor et humi-
litatis et reuerẽtie eſt mire aſcẽſionis occaſio quia
tunc p̄cipue ducitur homo ad ſupabundantiã gra
tie. Sed ne tibi diſpliceat cariſſime frater ſi huius
timoris occaſione aliquam digreſſionem fecero a
dñica paſſione. Intendo eñi tandẽ reuerti ad illaȝ
Ut plenus ergo hui⁹ timoris cõceptũ tibi exp̄me-
re valeã Jam michi videt̄ vt tota hui⁹ mundi ma
china poſt me: et ꝯ me nephandũ proclamet et di-
cat. Iſte eſt ille qui dñm deũ noſtrũ contẽpſit et cõ
tẽnit. Iſte eſt ille vaniſſim⁹ et neq̄ſſim⁹ q̄ plus va-
nitatẽ q̄ȝ dñm dilexit. Iſte eſt ille peſſim⁹ et ingra
tiſſimus q̄ plus dyabolicis figmẽtis q̄ȝ diuinis bñ-
ficijs eſt tractus. plus ſibi cõplacuit dyabolica ne-
quicia q̄ȝ diuina beniuolẽtia: magis elegit eſſe ſer-
uus dyaboli: q̄ȝ filius dei. Iſte eſt q̄ in p̄ſentia dei ei
iniuriari nõ timuit. Iſte trahi non potuit diuinis
blãdicijs nec terreri diuinis iudicijs. Iſte certe eſt
qui diuinã potentiã/diuinam ſcientiã/diuinam ſa-
pientiam/diuinãq; bonitatẽ ſuis maleficijs contẽ-
pſit: et q̄ȝtum in ſe fuit irriſit. Plus timuit vni in
firmiſſimo viro iniuriari q̄ȝ ſũme potẽtie dei. Pl⁹
ꝟecundabatur coram aliq̄ viliſſimo ruſtico aliqua
turpia peragere q̄ȝ corã ſũme ſapiẽtie deo nephan
diſſima perpetrare: plus amplexus eſt ſtercus feti
diſſimum q̄ȝ ſũme bonũ et ſumme ſuauiſſimũ: cum
tñ id eſſet in p̄hibitione iſtud in precepto et exhor
tatiõe. Iſte eſt q̄ deũ pro nichilo reputauit et nõ p̄
deo adorauit et vanitatem ſupra deũ dilexit. Auer-
tebat ſe ad abhominabiliſſimã ſaniẽ: et dorſum ꝟ-
tebat ad diuinã maieſtatẽ. Quid dicaȝ? Omĩa ab
hominabilia nõ timuit in dei p̄ſentia perpetrare.
Nec verit⁹ eſt creatorẽ ſuũ. Clamãt ſuo modo cre-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ature et dicūt. Iſte eſt q̄ nobis abuſus eſt et q̄ debu
it in bn̄placito creatoris nos ordinare fecit nos ad
dyaboli dolum ſeruire. dū nos ſupra deum amauit
magnā nobis iniuriā fecit. Iſte eſt nephādiſſimus
homo qui nos ad honorem dei factas in iniuriam
dei cōuertit debuit nobis in beneplacito dei vti: et
voluit potius nobis in dyabolica ſeruitute abuti.
Erat aīa eius ad ymaginem dei facta. et ipam de=
turpans voluit oīm noſtrum ymagine inſigniri.
Terrenior enim fuit terra fluxibilior aqua. vanior
aere. plus ardeſcens vel ardentior. igne cōcupiſcē
tie. durior ſaxis. cōtra ſe crudelior brutis. cōtra ma
los venenoſior baſilicis. Quid dicam? Nec deum
timuit nec hoīes reuerit⁹ eſt: ſuū venenū q̄ztum in
ſe fuit in multos diffudit/ nunc oculis/ nunc cogita
tionibus/ nunc verbis/ nunc geſtib⁹ et factis. Non
ſuffecit ei deo iniuriari in ſe ſed et alios ad dei iniu
riam quaſi inq̄ztū potuit ꝓuocauit. Quid dicam?
Seipm quaſi aliqd magnū. nō omnipotentē deū
exiſtimauit: dum nec dei voluntate nec aliqua lege
voluit regulari: ſed pro libito contra deum et ꝓut
ſibi placuit ſua voluntate vagari: ſe pro ſuo poſſe
ſupra deū erexit. Si deus ſuū nō adimpleuit bene=
placitū et aliqua aduerſa intulit vel nō ſemper ſue
felicitati ꝓuidit cōtra ipm dn̄m deum ſuum quaſi
contra vnū ſuū famulū turbabat. Non deū dilexit
propter deū: ſed propter ſeipm: et deum ordinans
ad ſe tanq̄z ad finē In ſua propria voluntate: oīa
ad ſe tanq̄z finē. et deum et finem vltimū prout po
tuit ordinauit. Et ſi dimiſit aliquando peccare: nō
dimiſit propter odium et deteſtationem mali et de
lectationē ſummi boni: ſed quia aliquando timuit
ſue pelli. Unde ſemꝑ erat ad ſe reflexus ſiue in di

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

mittendo ſiue in faciẽdo: ⁊ oīa ꝓpter ſe vel dimiſit
vel fecit. Tam de bonis q̄z de malis voluit cõmen
dari ac ſi de⁹ eſſet a quo cũcta q̄ ſunt bona et mala
ordinant in bonũ. Quid vltra diſcurraz. Sup̄bior
fuit lucifero. p̄ſũptuoſior adam eiecto de p̄adiſo:
qꝛ illi claritate pleni: habuerũt allectiuũ aliqd̄ im-
mo maximũ ad p̄ſumenduz. Iſte aũt plenus feti-
diſſimo ſtercore tenebroſitate et miſeria nõ habuit
niſi retrahẽtia. Clamãt ḡ ꝯtra me indigniſſimũ di-
gniſſime oẽs vel vniuerſe creature et dicũt. Venite
et diſꝑdam⁹ eum q̄ tot⁹ fuit dedit⁹ iniurie dei nr̄i.
Vn̄ ſuo mō clamat et dicit terra. Quare tā neq̄ſſi-
mũ ſuſtineo: Aq̄ dicit. Quare eũ nõ ſuffoco: Dicit
aer Quare nõ deficio: Ignis aũt. Quare eum nõ
cõburo: Lapis. Quare eũ non lapido: Infernus.
Quare eũ nõ deuoro et crucio: Heu heu miſer qd̄
faciā: Quo ibo. qꝛ oīa ꝯ me ſũt armata. Ad quem
recurrā: Quo diuertā: Cõtra oīa feci. deũ cõtẽpſi.
angelos irritaui. ſctõs inhonoraui. hoīes viatores
multipliciter offendi. abuſus ſuz ceteris creaturis.
Quid tm̄ diſcurro: Hoc ipo ꝙ deo creatori oīm in
iuriat⁹ ſum cũ ipo ſimul oēm creaturā offendi. Ne
ſcio ḡ miſer q̄ me cõuertam q̄ oīm me conſtitui ini-
micũ: nec ſuperi⁹ vel inferi⁹ añ vel retro a dextris
vel a ſiniſtris declinare poſſũ. imo nec īteri⁹ nec ex
terius. Conſcientia eñi mea ꝯ me pugnat: et totum
diuiſuz eſt cor meũ. Euigilabo ego miſer: et oculis
ſine fine plorabo: dum ſum in hac valle miſerie.
Si forte dignet me reſpicere pĩſſimus pater ſcio
quid faciā vel facere diſpoſui. Proĩciam me in cõ
ſpectu dñi dei mei et dicā ei. Eya vere dñe ego ſum
ille tuus peſſimus inimic⁹ neq̄ſſim⁹ ſeruus nephā-
diſſima creatura q̄ feci deteſtabiliſſima in p̄ſentia

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tua. Nõ ſũ dign⁹ dñe creatura tua eſſe. etiam in q̄zcũq₃ pena cõſtitut⁹. Si em̄ ego ſolus haberē illā penam infernalem quā oēs demones et oēs hoīes damnati habebũt nõ ſufficienter ſm̄ pctā mea punirer. Expãde dñe ſup hũc miſerũ palliũ īmēſe clemētie tue. et vincat nequitiā meā immēſa bonitas tua. Recognoſce in me ymaginem tuā q̄zuis detur patam. et deduc me ouē q̄zuis errantē ad te pium paſtorem. Gratulet̄ dulciſſimus pater de redeunte prodigo filio. paſtor bonus de inuenta oue. ⁊ pĳſſima mater de dragma repta. O q̄z felix erit dies et hora. quando ſuper collũ meuz corrues. ⁊ oſcl̄a exhibebis. Et vt te quidem poſſim placare ſcio quid faciā. Contra meipſuz egoipſe armabor ⁊ ero preceteris crudelior michi ⁊ ſeueriſſim⁹ iudex. Afficiam me vndiq₃ penalitatib⁹ ⁊ auguſtĳs. ⁊ me tāq̄z lutũ fetidiſſimum cõculcabo. ⁊ abhoīabor me ſicut ſtercus ⁊ intollerabil̄ ero michimetipſi. ¶ In mea confuſione et deiectione et conculcatione ſiue a me ſiue ab alĳs illata letabor et exultabo: cum apparuerit ignominia mea. Et quia non ſufficio me deteſtari. contra me vniuerſum cetum creaturarum congregabo et a qualibet confundi et puniri deſiderabo. quia earum contempſi creatorem. Hic erit michi theſaurus deſiderabilis ſuper me penas et opprobria aggregare et eos intimo corde diligere qui me adiuuerint in hoc facto. Omnez conſolationem et honorem vite preſentis horrebo. et velut valde hoſtes blandientes habebo. Credo firmiter q̄ ſi ſic fecero vniuerſa q̄zuis a me offenſa ad mihi compatiendum potius q̄z advindicandum inclinabo: et que prius contra me clamabãt nunc ſuo modo pro me creatori ſuo intercedent. Aperiet ſuper

d.ĳ.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

me indignum et miſerrimū diuine pietatis theſau
ruꝫ ſꝫ et illuſtrabor in eū vel gloria ſua. Eruar ve=
ſtimentis viduitatis nimie: et clara veſte fulgebo.
Et certus ſum ꝙ ſi ſic me deiecero ſicut dixi q̄ nūc
ſum omībus creaturis abhoīabilis et malo digniſ
ſimus ꝓpter nimiā clemētiaꝫ dei mei ornabor mo
nilibus: et in eius ſpōſam aſſumar Introibo ſecū ī
cubiculū eiꝰ et tandē ſecū matrimoniū cōſūmabo.
Reſoluar in ipm̄ et fiā vnus ſpūs cuꝫ eo: et q̄ prius
erā demoniacꝰ ero diuinus. O mira et inenarrabi
lis immutatio dextre tue dn̄e deus meꝰ. Ad qd̄ er
go retardabo adimplere q̄ dixi? Quomō capiēt ſō
num oculi mei: aut quietē cor meū donec veniā ad
diu deſideratū ſponſum meū et dn̄m meū ieſū. Cur
rant ergo vndiqꝫ opprobria et flagella: et me neceſ
ſimū introducāt ad benigniſſimū dn̄m meū ieſum.
Omne honorificum et delectabile ſit ꝓcul a me nec
audiatur in finibus meis. Solus honor diuinus in
omībus nobis requirat et abiectio nr̄a. Scio etiaꝫ
quid faciā: dn̄i mei ieſu vulnera introibo et in eius
dolores et opprobria q̄ꝫtū potero tranſibo vel trāſ
formabor: et eius opprobrioſiſſimaꝫ paſſionem in=
duam tanq̄ꝫ veſtimentum regale et nichil requirā
niſi que ſunt cōformia huic paſſioni. Ceteraqꝫ abij
ciam ſicut ſtercus. Que creaturarum audebit de
cetero poſt me conclamitare? Si fuero hac veſte in
dutus. Jam chriſti paſſio pro me prout neceſſarie
fuerit contra omnia militabit. Non erit q̄ ꝯtra me
militare audeat. ſi xp̄i ſtigmatibꝰ fuero cōſignatꝰ
Vbiqꝫ et ſemꝑ habitabo in illis: vt ſim quaſi in ca
ſtro ſecurꝰ ab oī impulſu maligno. Et impoſſibile
erit cariſſime frater ꝙ ſi fuero bn̄ in xp̄m crucifixū
trāſformatꝰ quin ſim illi cōformis et coheres in re

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Sno vbi illi ſunt dilectiſſimi dei q̄ fu͞t crucifixi cum xp̄o. No͂ em̄ poteſt ſe de⁹ negare ſanguine xp̄i per fuſo. Ornabo ergo genas meas xp̄i cruore et ero a mabilis deo: mirabilis mundo: laudabilis conſola tio bto͂ꝝ clamabu͞t et dice͞t. Quis eſt iſte formoſus in ſtola ſua quis eſt iſte qui ſic glorioſe incedit lau reatus in ſanguine xp̄i? Certe om̄s p̄dicabu͞t me be atum qui oculu͞ habebunt aptum. Vn̄ non dubites frater cariſſime q̄ hoc eſt ſummu͞ refugium ad om ne malum vitandu͞ et ad omne bonum aſſequendu͞ Hic delitiarum paradiſus de cuius lateris medio abundantia omnis dulcoris et ſuauitatis emanat. Ibi inebriatur homo dulcedine indicibili: et mira amenitate alienatur a ſe. et ſuper excede͞ti deuotio ne reparatur ⁊ ſupfertur in xp̄o. Ibiq꜅ requieſcit in ter amplexus dilecti. Hec aute͞ omnia cariſſime fra ter redigamus ad tria ad q̄ ſemper tenemur vel co nemur ſcꝫ ad hono͞re dei: co͞paſſione͞ xp̄i et ꝓximi et delectione͞ noſtri. Et hoc toto corde et nichil aliud ſitiamus. Quod nobis co͞cedat q̄ viuit et regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen. ¶ Q͂ xp̄s in ſua paſſione beatitudines octo perfecte habuit.

¶ Capitulum nonum.

Beatitudinu͞ ſeptem refulget clariſſimus ſplendor in hac viliſſima paſſione dn̄i no ſtri ieſu xp̄i. immo ꝓprie hic eſt fons et o rigo earu͞ et etia͞ allectiuu͞ et directiuum exemplar. Quis em̄ paup ſpu͞: niſi xp̄s in cruce nu dus. Quis mitis: niſi qui tanq̄ꝫ ouis ad occiſioneꝫ ductus eſt: et cora͞ tondente ſe no͂ apperuit os ſuuꝫ. Quis luge͞s niſi qui cu͞ clamore valido ⁊ lachrimis p̄ces ſupplicatio͂eſq꜅ offere͞s ꝓ ſuis crucifixorib⁹ et nobis pcto͂rib⁹ ſuiſq꜅ inimiciſſimis q̄s excuſabat a

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

pud deū pr̄em intercedēdo dicebat. pat̃ ignoſce il=
lis q꞉ neſciūt q̃d faciūt. Ip̄e em̄ plus pctā nr̄a lu=
gebat q̄ȝ penā ſuā: plus cōpatiendo nobis q̄ȝ ſibi.
Quis ꝟo eſuriuit et ſitiuit iuſticiā: niſi xp̄s ī cruce
ꝓ pctis nr̄is ſatiſfaciendo iniurie pr̄is eſuriēs et ſi
tiens aīaꝝ ſalutē? In cuiꝰ rei ſignū dicebat. Sitio
Quis vero miſericors niſi hic ſamaritanꝰ q̃ tranſ=
eunte ſacerdote et leuita infundēs vinū ⁊ oleū vul
nerato alligauit vulnera et impoſuit iumēto ſuo. ſ.
corpori ꝓprio noſtras infirmitates aſſumens pro
noſtris pctis. Quis patiens: niſi qui iuſtiſſimus et
innocentiſſimus ꝓ peccatꝭ et iniuſticijs nr̄is crucifi
xus vi amoris et ardore caritatis iniquitates no=
ſtras portauit ſup lignū? Ubi relucet mūditia cor=
dis niſi in eo qui innocēs immolat̃: et ip̄e corda no
ſtra ſuo ſanguine p̄cioſo mundauit et lauit? Quis
vero pacificus niſi ille q̃ eſt pax nr̄a: qui fecit vtra
ꝗ vnū et paſſiōe ſua pacificauit nos deo ī ſanguīe
ſuo? Quis vero pſecutionē paſſus eſt ꝓpter iuſtici
am q̄ȝ habebat: faciebat predicabat et ſitiebat. ni=
ſi ille q̃ eſt a iudeis crucifixus? Uere hic eſt ꝟe btūs
cui maledixerūt hoīes aduerſus eum mentientes.
Hec ſunt beatitudines quas habere ip̄e xp̄s docuit
et in ſeipſo qualiter ſint adimplende ſuo exemplo
monſtrauit. ¶ Quod in cruce apparēt duodecim
fructus ſp̄us quos enarrat ap̄lus ad galathas.

¶ Capitulum decimum.

In hac etiam crucis arbore ſunt illi ſuauiſſimi
fructus quos enarrat ap̄lus ad galathas capi
tulo quinto dicens. Fructus aūt ſp̄us ſunt caritas
gaudiū: pax: patientia: longanimitas: bonitas: be
nignitas: māſuetudo: fides: q꞉ ibi eſt fundamentū
fidei et fulcimentū et verū oblectamētū in rōne ſui

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

obiecti et nõ ſubiecti: qꝛ in xp̃o nõ fuit fides. Sequi
tur modeſtia/cõtinẽtia/et caſtitas. Hec om̃ia mani
feſtiſſime relucẽt in paſſione xp̃i in cruce. Et iõ con
uenientiſſime ſubdit apoſtolus ibidẽ. Qui autem
ſunt xp̃i carnẽ ſuã crucifixerũt cum vitijs et concu
piſcentijs ſcȝ vt manifeſtiſſime oſtendat hos fruct⁹
pendere in arbore ſancte crucis quos capere pñt
conformãtes ſe ei affigẽtes ſeipos cruci. ¶ Quod
in cruce ſpeculari poſſum⁹ pulcherrimũ exemplar
mãdatorũ decalogi. ¶ Capitulm .xi.

Eſt etiã in hac viliſſima paſſione regula et
exemplar et executio mandatorũ dei: vt
ſicut ipſe fuit deo patri obediens vſqȝ ad
mortem ſic et tu obedias vſqȝ ad morteȝ
diuinis mãdatis. Poſſumus aũt ibi ſpeculari exẽ
plar pulcherrimũ omniũ mandatorũ. ¶ Quantuȝ
eñ ad primũ mandatũ in quãtũ ipſe hõ ſũmus dei
cultor fuit offerens ſe deo patri in ara crucis ſacrifi
cium medulatũ oblationem et hoſtiam pacificam
pro peccato. ¶ Quantum ad ſecundũ mandatum
non aſſumpſit nomẽ dei in vanũ nec falſũ iurauit
ſed in paſſione crucis viliſſima que patribus iura
uerat adimpleuit ¶ Quantũ ad tertium manda
tum ſabbato in ſepulchro quieuit: et ibidem etiam
nos debemus celebrare ſabbata noſtra: non in tru
fis vanitatibus et diſcurſibus ſȝ in quiete cũ grãrũ
actione. ¶ Quantũ ad primũ p̃ceptũ ſecunde ta
bule patri ſũmã reuerentiã in cruce exhibuit dum
ſe ei vſqȝ ad mortem crucis humiliauit vt debitum
honorẽ cõtra iniuriã a nobis illatã impenderet ei.
Exhibuit etiam debitã reuerentiã matri ſue cui nõ
ſolũmodo fuit ſubiectus: immo in cruce pendẽs cũ
magna diligentia dilecto diſcipulo eã cõmendauit

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

❡Quantū ad ſecūdū non ſolū mortuos n̄ occidit. ſed etiā ſua viliſſima paſſione et morte mortē occi= dit et mortuos viuificauit ❡Quantū ad tertium cōtra mechiā deteſtabilē ſibi in matrimoniū copu lauit eccliam ſponſus caſtiſſim⁹ ſponſā caſtiſſimaꝫ eligēdo: nō habentē maculā neqꝫ rugā. ❡Quātuꝫ ad quartū nō rapinā arbitratus eſt eſſe ſe equalem deo: ſed exinaniuit ſemetipm formā ſerui accipiens Vel dicimus ꝙ furtū nō fecit: ſed furtū recupauit per noctē. Deſcendit eñ̄ inferos et ſpoliauit infer= num et quos furtiua manus dyaboli de bonis iniu ſte rapuerat et iniuſte detinebat merito ſue paſſio= nis redemit captiuamqꝫ ducēs captiuitatem: dedit dona hominib⁹. ❡Quantum ad quintū nō ſolum falſum teſtimoniū nō dixit ſed pro ꝟitate quā dice bat et faciebat cōtra ſe falſos teſtes habuit dicētes contra euꝫ blaſphemiā et nequitiā propter qđ etiā adiudicatus eſt morti. ❡Quantū ad ſextum et ſe= ptimum nō ſolum non aliena concupiuit: ſed etiaꝫ ſemetipſum proximis in cruce donauit. Sic igr̄ ma nifeſtiſſime apparet qualiter mandatorū obſeruan tia relucet in paſſione glorioſa dñi noſtri Jeſu xpi.

❡Quod a paſſione dñi omnia ſacramēta eccleſia ſtica trahunt ꝟtutem et ꝙ ſine ea impoſſibile eſt in telligere ſacram ſcripturam.

❡Capitulum duodecimū.

AB hac etiam ſacratiſſima paſſione omnia ſa= cramenta eccleſiaſtica trahunt virtutē que ſūt nobis contra omnē morbū ſpiritualē ſaluberrima medicina. Hec etiā viliſſima paſſio eſt nobis diui= narū ſcripturarū dauitica clauis que apperit et ne mo claudit claudit et nemo apperit. Sine hac eñ̄ impoſſibile eſt intelligere ſacram ſcripturā: et hac

Passio xi e Dauidica clauis q̄ apit et nemo claudit, clau dit et nemo apit sine hac n̄ impole e intelligere sa cras scr̄as et hac bn̄ in mente impressa oīa in luce clarescant

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bene in mente impreſſa: oĩa in luce clareſcũt. Incipias ab adam quõ eua de latere eius formata eſt: et de ligno vite in medio paradiſi de immolatione abel et morte eius. Et ſic per totã ſcripturã diſcurre ſi vis videre quomõ ꝟitas eius reſplendet in ſpeculo paſſionis. ¶ Quõ in beata dñi paſſione relucent oĩm angelicarũ hierarchiarũ officia.

¶ Capitulum .xiij.

Ex predictis manifeſtiſſime apparet quõ a paſſiõe xp̃i emanat oĩs perfectio ⁊ ĩ ea relucet omnis pl̃chritudo eccleſiaſtice vł euangelice hierarchie. ¶ Similimõ in ea reſplendet et relucet oĩs p̃fectio: pulchritudo et decor angelice hierarchie. Nam in ea primo et p̃ncipaliter refulget ille ſeraphicus ardor amoris: qꝛ maiorem caritatem nemo habet vt animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis. Non credo ꝙ omnes angeli de paradiſo poſſent ſuis intelligencijs capere hanc vehementiam caritatis qua dominus noſter ieſus voluit talia pati pro nobis viliſſimis ſeruis immo nequiſſimis inimicis eiꝰ. Refulget etiaꝫ cherubica ſpeculatio ⁊ intelligẽtia ꝟitatis. Nichil eñ ſcio in hoc mundo tm̃ ꝟitatẽ ſcripture elucidet tantũ ad celeſtia cõtẽplanda eleuet: tm̃ ad deũ ſapiendũ illuminet ſicut paſſio ieſu xp̃i. Hic vere inuenitur ſciẽtie plenitudo. ¶ Hic etiã maxime ſplẽdet erga maieſtatẽ eternã thronica reuerẽtia et veneratio. Sicut eñ illi celeſtes ſpũs throni dicuntur qꝛ in ipis dicit deꝰ tanq̃ꝫ in ſuo throno quieſcere p̃pter nimiã venerationẽ et reuerentiã qꝫ erga diuinam maieſtatẽ habet: qꝛ ipſe quieſcit ſup humiles et timẽtes eius ſermones: ſic et in hac viliſſima paſſione dñi nr̃i ieſu xp̃i dicit dñs deus tanquã in ſuo

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

throno quieſcere qꝛ ibi fuit excellens humilitas re-
uerentia et veneratio ſūma erga maieſtatē eternā
Nullāq3 credo angelorū reuerentiā huic poſſe com
parari. Et iōvt per antropopatos loquar ſpūs dei
pctis nr̄is irritatus et inquietat⁹ in hac beatiſſima
paſſione pacificat⁹ fuit et quieuit. Naturaliter eñ
dei thronus pōt appellari paſſio qꝛ in ea id eſt in ſi
gnis ei⁹ iudicatur⁹ eſt mundū. Vñ etiā firmiter cre
do ꝙ ad mundū iudicandū de nequitia ſua appare
bit ibi lancea/corona ſpinea/claui/ſpongia/ꝛ hmōi
et dominus ieſus cū ſtigmatibus ſuis qui clamabit
dicens. Uidete qualia a vobis: in vobis: et ꝑ vobis
paſſus ſum et tamen ingrati oīa cōtēpſiſtis: et pro
nichilo penā et ignominiā meā duxiſtis. Ite ergo
maledicti in ignem eternum. ꝛc. Et ſic patet de pri
ma hierarchia. ¶ In hac etiā beatiſſima paſſione
relucet dn̄ationū ꝑcellentia. Humiliauit eñ ſemet
ipm̄ factus obediens vſq3 ad mortē: mortē aūt cru
cis. Propter ꝙ et deus exaltauit illū: et dedit illi
nomē qđ eſt ſuꝑ oīe nomē. ¶ Ibi etiā relucet vel
reſplendet poteſtatū reſiſtētia: qꝛ illā dyabolicā po
teſtatem de qua dicit ꝙ nō eſt poteſtas ſuꝑ terram
que cōparet ei. Ipſe ieſus victorioſiſſime ſibi ſub-
iugauit ꝑ patibulū crucis et mortem moriendo de-
ſtruxit. Refulget etiā ibi virtutū efficax operatio et
precipue ibi fuit virtus cordium penetratiua et at
tractiua. Unde illud eſt. Cū exaltat⁹ fuero a terra:
oīa trahā ad meipſū. Unde ꝙ nos credam⁹ et di
ligamus eū nullomō nobiſipis attribuam⁹ qꝛ nēo
venit niſi tractus. In quo notat motus non volū-
tarius ex parte nr̄a ſed potius violentus et ſic pa-
tet de ſcđa hierarchia. ¶ Clareſcit etiā in hac bea-
tiſſima paſſione principatuū regimē: qꝛ factus eſt

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

principatus ſuper humerū eius. ¶ Ibi etiam vire
ſcit archangelorū reſolutio quia per hanc glorioſiſ
ſimā paſſionē ſit ſufficiens leuatio ab omni culpa
et ab omni pena. ¶ Ibi etiam luceſcit angelorum
reuelatio qua occulta ſcripture abdita vel abſcon=
dita et diuinorum ſecretorum myſteria panduntur
per apertioneꝫ lateris chriſti et ideo merito in eius
morte velū tēpli ſciſſū eſt vt appreareēt que erant in
ſctis ſcripturis occulta et ſic patet de tertia hierar=
chia. ¶ Ex his ergo oībus patꝫ manifeſtiſſime quo
mō nō ſolū eccl'iaſtica ſꝫ etiā angelica hierarchia ī
paſſione dn̄i refulget. Et ſicut eſt angelorū purga=
re. illūinare: et pficere ſic imo multomagis in paſſi
one xp̄i repit aperte. Per has igr̄ cōformitates q̄s
xp̄i paſſio ordinibus angelorꝫ habet ꝯueniētiſſimū
fuit nō ſolū redimere aīas ſed etiā ad reparationē
angelice ruine: conuenientiſſime diſponere et ordi=
nare. ¶ Propter eñ nimiā caritatem que reſplen=
debat in cruce incendium amoris erga deum ⁊ pro
ximum in hominibus accendebatur. Et ſic redde=
bantur et adhuc redduntur apti ad ſupeminentem
ſeraphicum ordinem. ¶ Per veritatē etiā in hac
beatiſſima paſſione expreſſā illuminantur homīes
contemplantes ipſaꝫ ad diuine veritatis cognitio=
nem et ideo aperti ſunt ad cognitionem et reſtaura
tionem cherubim. ¶ Et per magnā humilitatem
et reuerentiam et venerationem erga dei maieſta=
tem que fuit in illa paſſione: prouocantur homines
ad conſimilem pro ſuo modulo humilitatem et ve
nerationem ac reuerentiam et honorem et ſic apti
fiunt ad thronorū reparationē. ¶ Exemplo etiam
illius excellentiſſime dominationis diuine per paſ=
ſionem habite de qua dictuꝫ ſupra. Propter quod

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

et deus exaltauit illũ. ⁊c. homines prouocantur vt
macerationibus et afflictionib⁹ corporalibus nitã
tur vitijs et cõcupiſcentijs dominari: et omnẽ ſibi
animi appetitũ ſubiugare vt nichil ocioſum nichil
inordinatuȝ preſumant in rõne hominis dñari: ſed
omnia recto iuditio rationis huiuſmodi appetitu-
um genua flectantur: et ſic apti fiant ad reparatio
nem ordinis dominationũ. ¶ Et vt breuiter tranſ
eam ſic per reliquos ordines diſcurre ſiue per ordi
num perfectiones ſecundum ꝙ de iſtis dictum eſt:
vt ſcilicet ꝑ reſiſtentiam contra dyabolicam tenta-
tionem et fraudem ad poteſtates. ¶ Per virtuo-
ſas operationes et conuſationes ad virtutes. Per
diligens regimen omniũ ſenſuũ ſuorũ et motuum
internorũ et etiã aliorũ hoĩm ſi ad ipſum ſpectant
ad principatus. ¶ Per reuelationẽ neceſſitatum
et diligentiarum proximorum ad archangelos.
¶ Per predicationem et doctrinam ad angelos.
¶ Uel ſi vis dicere ꝙ archangelorũ eſt maiora an
gelorum minora docere: ſic doctores ad archange-
los predicatores ad angelos ordina. ¶ Et hec om
nia ad paſſionẽ xp̄i ordina ſicut de ſeraphico et a-
lijs dictũ eſt. ¶ Potes etiã aliam breuẽ aſſignare
rationẽ quare paſſio xp̄i fuit ydonea ad repationẽ
angelorũ q: ſicut illi ꝑ ſummã ꝑſumptionẽ et ſup-
biam ceciderũt. Ita ꝑ infimã exinanitionẽ ⁊ hũilia
tionem xp̄i crucifixi veri dei et hoĩs debuerũt pre-
dicti ordines ex homĩb⁹ in ſuis oculis abiectis et
humilib⁹ reparari. vt qđ ſuperi⁹ dictũ eſt ꝑticula-
riter ꝑ reſtauratiõeȝ thronoꝝ hoc ꝓ oĩbus vniuer
ſaliter reſtaurandis ordinib⁹ ſumam⁹. ¶ His aũt
eiſdẽ rationib⁹ quib⁹ videm⁹ qualiter angeloꝝ de
cor et ꝑfectio ĩ xp̄o crucifixo refulget poſſum⁹ vide

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

re quomõ in eadez paſſione refulget glia hominũ btõꝝ: q illi clare veritati q̃ eſt in illa paſſione btiſſima ſicut ſupradictũ eſt correſpõdet apta viſio patrie q̃ztum ad cognitiõem rõnalis. Jlli pfũdiſſime humilitati et reuerẽtie qua paſſio dñi thron⁹ dicebat ſuperi⁹: correſpõdet firma intentio q̃ztũ ad iraſcibilem q: ſup quẽ requieſcet ſpũs me⁹ niſi ſuper humilẽ. ⁊c̃ ¶ Jlli etiam ſup excellentiſſime caritati dñice paſſionis correſpondet in patria ipi⁹ concupiſcibilis dilectio vere conſũmata. ¶ Jlli dñatioui de qua dictum eſt propter quod et deus exaltauit illum. ⁊c̃. . correſpõdet agilitas: q: ſubeſt ei cuz voluerit poſſe. ¶ Jlli reſiſtẽtie poteſtatis qua moriendo mortem deſtruxit: correſpõdet impaſſibilitas. ¶ Jlli virtuoſitati qua exaltatus a terra omnia traxit ad ſeipſum: correſpõdet ſubtilitas tanq̃z penetratiua virtus. ¶ Jlli claritati et nobilitati principatus de quo dr factus eſt pncipatus eius ſuper humeꝝ. ⁊c̃. et de qua claritate põt illud adduci. pater clarifica me. ⁊c̃. corrñdet dos claritatꝭ. ¶ Officio aũt archãgeloꝝ et angeloꝝ qd̃ bene repſentatꝭ in illa paſſione vt pmonſtratũ eſt corrñdet in hoĩbus btĩs decor aureole q̃ debetꝭ doctorib⁹ et pdicatoribus. ¶ Et ſic patet qualr in hac beatiſſima paſſione refulget tanq̃z in ſpeculo pclariſſimo et mũdiſſimo oĩs grẽ et glorie plenitudo. Glorie dico q̃ztum ad premiũ ſubſtantiale vt dotes: et aĩe q̃ztum ad premium cõſubſtantiale. vt dotes corporis: et q̃ztum ad premiũ accidẽtale vt decor aureole que debetur predicatorib⁹ ſiue doctoribus: martyribus et virginib⁹. Nam in cathedra ſancte crucis docuit et martyrũ caput fuit: et virgo virginẽ virginẽ virgini cõmendauit. Non ſoluz autẽ ipoꝝ

ſanctorum plenitudo glorie refulget in hac beatiſ
ſima paſſione ſed etiā ab ipa meritorie emanat Et
vt magis appropriate loquamur per apertionem
lateris mittit ſanctis viſionem apertā: per pedū ꝛ
manuū cōclauationē intētionē firmā. per guſtatio
nem aceti et fellis inebriationē amoris: et hoc erat
qđ ſitiebat. ꝑ coartationem ligaminū meruit no=
bis agilitatem. per illuſionem ſputorū ſolis clari
tatem. per mortem impaſſibilitatē per incluſionē
in ſepulcro ſubtilitatem. ꝑ coronā ſpineā non ſolū
auree: ſꝫ etiā aureole venuſtatem. ſcꝫ illis tribꝰ ge
neribus hoīm videlicet virginum martyrū doctorꝝ
¶ Et quicquid dicamꝰ credo ꝙ in hac beatiſſima
paſſione eſt materia excellentiſſime glorie et immē
ſi gaudij tam angelorum q̄ꝫ hominum beatorum.
Et hoc eſt ꝙ credo firmiter et non dubito ꝙ tā an
geli q̄ꝫ homines beati totaliter in deum tendunt ꝛ
totis mētibꝰ intime deū diligunt. Ita ꝙ plus ſine
cōparatione deū diligūt q̄ꝫ ſeipſos: immo nō credo
ꝙ ſeipſos diligant niſi ꝓpter deū. Et ideo ſine com
paratione plus exultant et gaudēt de dei magnifi
centia q̄ꝫ de ꝓpria gloria. Cū ergo in xp̄i paſſione
ſit excellentiſſima manifeſtatio ſūme potētie: ſūme
ſapiētie: ſūme clemētie dei: ſicut poſtea aliqualiter
declarabo: ideo predicta paſſio eſt eis materia ex=
cellentiſſimi gaudij et exultatiōis immenſe. Unde
q̄uis gaudeāt hoīes vidētes ſe per illā paſſionem
redēptos et angeli videntes ſe ꝑ eandē reparatos
et ſic quodāmodo ad ſeipſos reflectant q̄uis hoc
ſemꝑ videant et referāt in deū. tamē credo ꝙ ſine
comparatiōe plus exultent et gaudeāt et totaliter
in deum excedāt cognoſcētes in ea tam potentiam
q̄ꝫ ſapientiā et ineſtimabilem et immenſā clemētiā

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dei ſui. Unde ſicut apparet hic ſūma et imēſa dif-
fuſio diuine bonitatis ita credo ꝙ in ea ſit excellē-
tiſſima pleniſſima et totaliter medullaris diffuſio
mentium in deum ob nimiam iocunditatē et gau-
diuȝ. Sic ergo manifeſte apparet ꝙ paſſio xpi fōs
grē et glorie reperit: et ꝙ in ea refulget decor et ꝑ
fectio ſubceleſtis hierarchie et etiā celeſtis. ¶ Nō
ſūma potentia ſapiā et clemētia ſūma ibi relucent
et etiā circa hec qdā excitatiua vel exercitatiua.

¶ Capitulum. xiiij.

Nunc deo fauente videre reſtat qualiter
ſuperceleſtis hierarchia que deus eſt ī
cruce ſplendet. vt ſcȝ aliqualiter videa
mus qualiter in ea refulget ſumma po
tentia/ſumma ſapientia/ſumma clementia dei. Et
quia infirmum de potentia ſtultū de ſapientia. pra
uum de bonitate loqui preſumptuoſum eſt. ideo ni
chil velle ſubtilia et que ſupra vires meas ſunt in-
ueſtigare non licet. Attamen ad maiorem predi-
ctorum intelligentiam et cōſolationē nr̄am aliqua
cōmunia videamus. Manifeſtat autem in illa bea
tiſſima paſſione diuina potētia et beniuolentia in
tolerando/in liberando/in gratificādo/in iuſtificā-
do/in ſuſcitando/in magnificādo. ¶ Dico pͥmo ꝙ
manifeſtat in hac beatiſſima paſſiōe ei⁹ fortitudo
et clementia in tolerādo. Nō aūt ille ꝗ eſt de⁹ om-
niū. et oīa cōſeruat ſine cui⁹ manu oīa reducunt in
nichilū ſuſtineret pacienter effugari ꝗ vbiꝙ erat.
ligari ꝗ immēſus erat. flagellari ꝗ glorioſus exiſte
bat. alapari qui mundū plaſmauerat. cōſpui ſplen
dor eternus et ſpeculuȝ ſine macula. blaſphemari
pater immenſe bonitatis diiudicari iudex immēſe
poteſtatis: crucifigi dn̄s immenſe libertatis. aceto

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

et felle potari fons imēſe ſuauitatis: gaudiū ange
loꝝ affligi vita viuētiū occidi: ſpinis coronari glīe
corona: latus aperiri agn⁹ immēſe clemētie: i lapi
de ſepeliri ſol iuſtitie. Hec oīa a neqſſimo hoīe pro
eo patiēter ſuſtinere. immo pro eis orare fuit pote
ſtatis immenſe tolerātie bonitatis et clemētie. Sic
ꝙ patȝ ptās ſeu potentia et bonitas xpi in toleran-
do. Signū etiam fuit huius immenſe bonitatis: et
potentie in liberādo. Qd eni xpus crucifixus potē
tiſſimum ligaret mortē moriendo deſtrueret et oc-
cideret et ſepultus infernum ſpoliaret fuit immē-
ſe potentie ſignuȝ Sed etiā hoc fuit imenſe et ex-
ceſſiue clementie ſignum ꝙ ꝓ ſuis nequiſſimis ini-
micis a morte liberandis dignatus eſt mori. Hoc
eniȝ inexcogitabile eſt ꝙ morte que ſibi inferebat
liberaret inferētes a morte cū ꝓpter hoc debuiſſet
fortius vel potius ſcđm hūanuȝ iudiciū nos oēs
eterna morte condēnare. hoc ipſo ꝙ a nobis et oc-
caſione noſtri fuiſſet tam vili et crudeli morte occi
ſus. ¶ Nec credo ꝙ angeli de paradiſo potuiſſent
hanc ſummā clementiam cogitaſſe anteqȝ fuerit
eis reuelatum. ¶ Fuit autē immēſe potentie et be
niuolentie ſignum in iuſtificando. Si enim maius
eſt iuſtificare impium qȝ celum et terrā creare pro-
pter repugnantiam voluntatis. qȝte ergo clemen-
tie quātecȝ fuit potētie ſaluare et iuſtificare impiū
ſummā impietatem perpetrantē et ſaluatorem et
iuſtificatorem occidentem? Et ideo illud immenſe
clementie fuit: ꝙ effectu illius ſumme impietatis
voluerit nos ab omni impietate iuſtificare. cuȝ ſm
humanū iudiciū debuiſſet ſi nūqȝ alia interueniſſet
culpa nos penit⁹ reliqſſe et ad nichilum redegiſſe:
qđ idē eſt. qꝛ ſi penit⁹ nos relinqret in nichilū re-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

digẽmur aut illã nequitiã nõ in iuſtificatiõem ſed ĩ penam ordinaſſe eternã. Hoc ergo ſũme potẽtie et clemẽtie fuit ꝙ nos iuſtificauit merito ſue paſſiõis q̃ ꝓcreata eſt a neqtia nr̃a et merito neqtie noſtre. Hec oĩa inaudita et mirabilia ſunt diligẽter rumi nanda. et omni admiratiõe digna et deficit ibi om nis ratio et intellectus et non modicum ſuccendit affectus. ¶ Apparuit etiã ibi ſumma potentia in reſurgendo. Planum eſt eñ ꝙ a mortuis reſurge re et maxime per ſe vel mortuum reſuſcitare: vtrũ ꝗ eſt infinite potentie ⁊ vtrunq̃ ibi fuit quia reſur rexit et aliquos ſecum ſuſcitauit qui venerunt in ſã ctam ciuitatem et apparuerũt multis. Sed et hoc fuit immenſe clementie ꝙ dignatus eſt non ſtatim reſurgere ſed pro fide noſtra aliquantuluз differre et ꝓ nobis mortuꝰ ꝑmanere vt ip̃m fuiſſe verũ ho mineз crederemꝰ fideliter. Nec nimis diſtulit vt et ip̃m eẽ deũ verũ credamus: et alios ſuſcitauit vt ei redderẽt teſtimoniũ. Et ip̃emet ꝑ quadraginta di es adhuc apparẽs in multis argumentis vt ei cre deremꝰ diſtulit ad celũ aſcẽdere cũ om̃i dignatiõe et feruẽti dilectione noſtrã ſalutẽ operans et pro curans. Non enim ſufficit ei mortalis et paſſibilis cõuerſari nobiſcũ: ſed et glorioſus et immortalis ꝑ quadraginta dies manifeſtiſſime apparere apoſto lis et eos de regno dei docere. O amor q̃ʒtum deũ noſtrum ieſum ſignaſti nobiſcũ q̃ nõ videt poſſe ſe parari a nobis. et nos viliſſimã ſaniẽ dignat cum tanta ac tali diligẽtia ſibi per fidẽ et amorẽ vnire. Manifeſtata eſt etiã ibi ſũma potẽtia in magnifi cando. Magnificauit eñ eũ in cõſpectu regum et principũ: q̃ tamẽ in cõſpectu dei fuit ſemꝑ magnꝰ et iſtud ſeз xp̃m crucifixũ in conſpectu hoĩm mag

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

nificare et oībus ſuperextollere fuit ſumme potētie. Quare? Quia fuit contra ſapientiam grecorum: contra ſcandalū iudeorum: cōtra ydolatriā romanorum contra ſeuitiā tyrannorum: contra oēm aſtutiā demoniorum: ſupra oēm rationē et intellectū ſcʒ credere hoīem crucifixum eſſe deū. Et iſtud fuit ſumme clementie eius: q̄ nos fecerit ſibi credere. imo etiam eum credere deū contra oēm duriciā et nequitiam noſtrā nos ad ſe ſua intima virtute trahendo: et iō ſummas grates et gratias ei debemus: q2 non fuit currentis neq̄ volentis ſed dei miſerētis. Quid ei ſibi fecim⁹ q̄ nos in eum pluſq̄ʒ reliqui crederem⁹ Fideliter ergo et cum omni timore et honore ſeruiamus ei pfecto corde et aīo volenti. et iubilemus ei cum totis p̄cordijs noſtris: q2 nobis indignis luxit cū iocūditate āmirabile lumē eius ⁊ dulciſſima ſuaniſſima et amabiliſſima claritas ei⁹ irradiat intima mētis: et tenebras cōuertit ī lucē. eleuat/ ꝯiūgit/ deificat et reſoluit. Ex his ergo manifeſte apparet q̄ ſūma potentia et ſūma clemētia dei refulget in paſſiōe dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. ¶ Nūc reſtat videre qualiter ſūma ſapientia relucet ibidē. Et q̄ʒuis nō ſufficiamus neq̄ ſciam⁹ oīa enarrare: tamen aliq̄ de multis ad cōſolationē noſtrā dicam⁹. Sapientia eius ſumma in hac paſſiōe apparet in gratiſſima correſpōdentia in oībus myſterijs redēptionis a culpa. Nam ſicut prima mulier de virginea carne ſūpta et facta ſeducta eſt: ſic xp̄us de ꝟgine natus crucifixus eſt. Et ſicut illa accepit de ligno vetito et dedit viro ſuo de quo facta erat: ſic xp̄us in ligno crucis eſt paſſus volūtarie et hanc paſſionē matri ſue de qua natus fuerat cōmunicauit. cuius aīam doloris gladius pertrāſiuit. Vſq̄ em̄ ho

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ille ignoraui quare dñs nr ieſus xpus voluerit illā dulciſſimā matrem ſuā ſibi aſſiſtere et ſecū tam immenſo dolore affligi: cum bene nobis ſufficeret ſua paſſio. Sed vt video hoc ſūma clementia et ſūma eius ſapientia exigebat q̄zuis eſſemus indigni. Et ſicut eua seducta eſt volendo eſſe ſicut deus: ita paſſus eſt homo deus. Et ſicut illa de latere viri facta fuit principiū noſtre dānatiōis quia virum ſibi conſentre fecit: ſic xpus latus aperuit vnde virtus ſacramentoꝝ emanauit. Et ſicut illa vidit lignum qđ erat pulchrū viſui et ad veſcenduꝫ ſuaue: ſic xp̄s cōſputus eſt in vultu et amaritudine fellis guſtatus. Et ſicut illius pedes currūt ad lignuꝫ et manus extendūtur ad fructum: ſic xp̄s pedibus et manibꝰ eſt in cruce affixꝰ. Illa ambicioſa. iſte humilimus. Illa vero inobedientiſſima: iſte vſq̧ ad mortē obediētiſſimus. Cōtra appetitū ſcientie dei ſapientia condēnatur. Illi erant ambo nudi cum peccauerunt: chriſtū vero nudū crucifixerunt. Ibi hōies poſt culpā ſe abſcōderūt a facie dei hic xp̄us dñs deus noſter poſt mortem in ſepulchro abſcōditur a facie hominū. Illi deſcēderūt ad ymū ad laborandū hic deſcendit ad infernū ſpoliánduꝫ. Sic apparet aperte et manifeſte qualiter in hac beatiſſima paſſione glorioſiſſima ſūma dei ſapientia claret. ¶ Et in omnibus iſtis non ſolum dei ſapientia ſed etiam ſumma dei dignatio clemētia demonſtratur ꝙ ipſe voluerit pro comeſtione illiꝰ ligni lignū crucis aſcēdere et pro extenſis ad fructū manibus manus ſuas eleuare in cruce et huiuſmodi que ſuperius dicta ſūt. Hoc eñ fuit ſumme et ineffabilis ſue clemētie. Nec credo ꝙ tanta dignatio poſſit a creatura aliqua comprehendi. ſꝫ credo ꝙ in ipa an

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

geli et ſcti vere excedũtur et ſupeffundunt ab illis immenſitate clementie. vtpote ſicut piſcis in mari et ſi non ſit ſimilitudo perfecta. Accedamuſ ergo cariſſimi ad cor altũ. et in illa ꝓfunditate benigni tatis immẽſe totalr immergamur. Accedam⁹ cuz fiducia ad xp̄i latus et intrem⁹ ip̄m. Accedam⁹ ca riſſimi. accedamus et moriamur cum ip̄o. Acceda mus obſecro. accedam⁹ quia ad amplexus ei⁹ bra chia ſunt extenſa. O bone Jeſu quid feciſti ꝙ me tm̄ amaſti? Quare dn̄e quare? Quare dn̄e Jeſu? Quid ſum ego? Non ſum dignus vt intres ſub te- ctum meũ. q̄ztomagis vt moriaris propter pecca- tum meuz: ſed tm̄ dic verbo et ſanabitur aīa mea. Quare ad ip̄am ſanandã vis emittere aīam tuã? Sufficit dn̄e ſufficit verbũ tuum. Quare tam igno minioſa et crudeli morte effundis ſanguinẽ tuum. Solo verbo angelos celos et totũ hunc mundum creaſti? Quare tot doloribus tam dura et crudeli morte me nequiſſimum ſeruũ redemiſti? Sonet ob ſecro cariſſimi fratres in auribus veſtris vox illa dn̄i noſtri ieſu xp̄i. imo ſonet in intimis cordis vr̄i. Attendite et videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor me⁹. penetrẽt cariſſimi etiã iſti dolores intima no ſtra et corda nr̄a iſtis doloribꝰ gladient. Acceda- mus ad latus ei⁹ et ſugam⁹ ſanguinẽ ei⁹ qr hoc be neplacitũ ei⁹ eſt. Nõ faciam⁹ ip̄m talia fruſtra pa ti. nõ permittam⁹ hunc ſanguinẽ effluere ſuꝑ ter- ram. Fiãt ergo corda nr̄a receptacula et vaſa ſan- guĩs dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: et ei⁹ inebriati doloribꝰ dica mus. Nobis aũt abſit gloriari niſi in cruce dn̄i no ſtri ieſu xp̄i crucifixi Qd nobis ꝯcedat q̄ viuit ⁊ re gnat. ⁊c̄. ¶ Qd in paſſione dn̄i excitet et inflãme- tur cor hoīs ad ſeptem opera miſericordie.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Capitulum.xv.

Cum tamen per ea q̄ dicta ſunt in paſſiõe
dn̄i noſtri ieſu xp̄i multipliciṫ poſſit nr̄a
cõtēplatio regulari et p̄fici: nūc qualr̄ in
eadē ad actionē excitemur et dirigamur
reſtat aliqualiter intueri. Et q̄ actiue vite ſiue int̄
alia op̄a mīe et pietatis amplius eloquia ſacra cõ-
mendauit et etiā q̄ de illa actiõe q̄ ad verā afflicti
onē et deiectionē ſpectat ſatis eſt ſuperi⁹ tractatū.
Ideo ad preſens aliis pretermiſſis videam⁹ q̄liter
in illa paſſione dn̄ica eſt excitatio inflāmatio exem-
plar ſpeculū illorū mīe operuꝫ de quibus in Mat.
dn̄s noſter dicit ſe in iudicio diſceptaturū et pro ill̄
eternuꝫ premiū largiturū ſiue redditurū. Venite in
quiens benedicti patris mei. ꝛc̄. Eſuriui. ꝛc. Abſter
gamus ergo cariſſimi caliginē ab oculis cordis no
ſtri et intueamur diligentiſſime illam beatiſſimam
paſſionē et videbimus clare qualiter in ipſa p̄dicta
opera eleganter relucēt. Sed primo videamus q̄li
ter ad ipſa complenda allicimur poſtea videre po-
terimus qualiter per ipſam in eiſdem operibus re-
gulamur. Si em̄ cõſideramus qualiter domin⁹ no
ſter eſuriuit et ſitiuit multum pro nobis: multū mo
ueri debemus vt eſurientes et ſitientes paſcamus
vt ſibi in ſuis membris ſubueniamus. Et vt omnia
reducamus ad paſſionem chriſti audiamus in euā
gelio ipſum Ieſum clamantem in cruce. ſitio. Naꝫ
ſi beati ſunt qui eſuriunt et ſitiunt iuſticiam cum ip
ſe fuerit plenus omni gratia et perfectione. Ipſe
maxime in hac beatiſſima paſſione noſtram iuſtici
am eſuriuit et ſitiuit: quia quando moriebatur non
pro ea ſolum eſuriem et ſitim ſpiritualem habuit
ipſe in cruce: ſed etiam valde probabiliter. credo ꝙ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

corporalem famen et ſitim ibi habuit: quia nocte precedenti multum laborauerat et vigilauerat in oratione: et poſtmoduz in capture anxietate et demum diuerſis flagellis et laboribus fatigatus circa horam ſextã quando appetitus ſolet incitari et intendi vel excitari et incendi. Fuit cruci affixus et vſq3 ad nonam ieiunauit ibidez et dixit ſitio. Et ipſi ei propinauerunt acetum: qđ cum accepiſſet inclinato capite emiſit ſpirituz. Nec eſt multum credibile ꝙ tunc virtute diuinitatis reſtiterit alicui neceſſitati et indigentie corporali ſicut cum quadraginta diebus ieiunauit: quia ipſi paſſioni expoſuerat ſe plene pro nobis in cruce. Sic ergo quia dñs noſter ieſus xp̃s eſuriuit et ſitiuit pro nobis. multũ alici debem⁹ ad ipſum paſcendum in membris ſuis. Peregrinus etiaz fuit dñs noſter: quia dixit imminente illa morte beatiſſima. Regnum meum nõ eſt de hoc mundo. Etiam in cruce maxime peregrinus fuit et alienus reputatus pro nobis quia amici et proximi eius tunc longe receſſerunt ab eo: et tanq̃z peregrinus extraneuſq3 factus eſt fratribus ſuis. Nunc ergo peregrinum fratres cariſſimi pro nobis factum recolligam⁹ in mẽbris eius. Nudus etiã fuit dñs noſter in cruce ꝓ nobis ipſũ obſecro induam⁹ in membris eius. Ibi etiã apparuit vere infirmus dolorib⁹ et anguſtijs plenus ꝓ nobis ipz viſitemus in membris eius. ¶ Captus eſt ꝓ nobis et captiuus ad crucem deduct⁹ in ea ſuſpenſus et cõclauatus ad membra ſua captiua et incarcerata eamus. Sic ergo apparet qualiter in prehabita paſſione fuit tanq̃z verũ abiectũ allectiuũ et excitatiuum ad p̃dicta opera maxime complenda in mẽbris eius. Nunc videamus qualr̃ in p̃dicta paſſiõe

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Fuit exemplar motiuum et directiuū in opibus ſuis
predictis. Ipſe em̄ eadem opera exercuit. Ipſe em̄
latus ſuū aperuit et ſanguinem ſuum fudit ad ſitiē
tes potandos. Carnem ſuā in ara crucis igne ardo
ris nimij amoris concremauit ad eſurientes paſcē
dos. Et ideo in cena precedenti ſacramentum alta
ris ordinauit ad nos reficiendum qḋ quidem ſacra
mentum eſt memoriale dominice paſſionis. Naʒ ca
ro ſua vere eſt cibus et ſanguis eius vere eſt potus
ſicut ipe dn̄s teſtatur. Si ergo de ſeipſo dn̄s noſter
Jeſus fecit cibuʒ nobis et potū quātomagis nos a
lere debemus eſurientes et ſitientes nō ſolū de ſup
fluis ſed etiam de neceſſarijs noſtris. Si em̄ dn̄s no
ſter dedit nobis carnem ſuā in cibuʒ quātomagis
nos debemus dare ei in mēbro ſuo carnes beſtiarū
noſtrarum. Si em̄ ſeipſū panē viuū qui de celo de-
ſcendit dedit nobis ad manducandū quātomagis
dare ei debemus in mēbris eius panē mortuū q̄ de
terra exiuit. Si nobis dedit cibuʒ ſpūalem panem
ſcʒ angelorū qui nos ſibi vnit et cōuertit in ſeipſuʒ
quātomagis nos ei in membris eiꝰ dare debemus
vtrem vini vel lactis vermiū ſcʒ nutrimentum. Si-
mus ergo cariſſimi fratres ſolliciti ad alēdos pau-
peres xp̄i: immo ad alendū xp̄m in paupibus ſuis.
¶ Opus etiā hoſpitalitatis exercuit in ipſa cruce
Nam ibi erat quidā peregrinus qui iuerat viā lon
ginquā: et a xp̄o hoſpitium petens ait. Memento
mei dn̄e dū veneris in regnum tuū: Quaſi diceret.
Digneris dn̄e Jeſu xp̄e peregrinum recognoſcere
et in illo regni tui palatio recolligere. Mirū de dei
clementia: iam oblitus eſſe videt̄ qḋ alias dixit illi
qui de eius hoſpitio interrogabat eum. Vulpes
foueas habent et volucres celi nidos. Filius autem

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Sed quid? Non tantum non tardat ipſuz hoſpitio recipere: non ſub porticu: non in ſtabulo: ſed in ſeipſo: non cras: non poſt cras: ſed hodie mecū eris in paradiſo. O miſera hominū nequitia dn̄s noſter latronem recepit in hoſpitio et in ſeipſo et nos in terrenis et lutoſis domibus etiā bonos recipere nolumus ſed excuſamus nos et dicimus forte ipſi ſūt latrones. Memento miſer homo q̄ latronem dn̄s ipſe recepit. Et ſi forte nō potes quia et tu pauper es recolligere in materiali domo: recollige ſaltem euz in corde tuo ei compatiendo. Denudauit etiam ſe dominus noſter ieſus xp̄s ad noſtra verenda operienda et nudus pependit in cruce quātomagis perſonas noſtras nudare debem⁹ ad operienduz eum in pauperibus ſuis aut vt de nobis loquar cellarū aut lectorum angulos a ſupfluis tunicis pro chriſti pauperibus euacuare debemus. O quantū gaudium nobis eſſe deberet cū nos exuere poſſemus pro xp̄o vt nō ſolū ſuperflua ſed etiaz nobis neceſſaria pauperibus largiremur. Ipſe em̄ pro me nudatus eſt et ego pro ipſo nolo indigentiā illam pati. Abſit a nobis hoc fratres cariſſimi: non ſolum noſtra ſed nos proximis noſtris: immo chriſto in proximo largiamur quia ipſe ſe totum nobis dedit. Nam et ipſe nos infirmos viſitauit et in cruce infirmitates noſtras et cunctarum infirmitatum noſtrarum anguſtias et dolores ſuper ſe portauit. Sic cariſſimi fratres infirmos eius ſolicite viſitemus et eorū infirmitates ī nos cōpatiendo inſimul recipiam⁹ ſiue transformem⁹ vt dicamus cum ap̄lo paulo. Quis infirmat̄ ⁊ ego non infirmor? Ipe etiā dn̄s nr̄ ieſus in illo triduo captiuos īferni adīt. Quō ergo erit

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ac deterrimus et ꝓfundiſſim⁹ carcer qui ibi viſite
mus captiuos:immo in captiuis dn̄m noſtrū ieſu.
Totum em̄ reputat dn̄s noſter ſibi fieri quod amo
re ipſius facimus membris eius. Omnium autem
iſtarū pietatū in dn̄o noſtro cōpulſiua: cōſeruatiua
et cōfortatiua fuit illa pietas qua ꝓ ſuis crucifixo=
ribus exorauit. Sic et nos noſtrā pietatē et miſeri=
cordiā erga proximuꝫ conſeruare debemus in hoc
vt nō ſolum nos offendentib⁹ parcamus et erga il
los tranquillum animū habeamus verumetiā pro
ipſis affectuoſiſſimas ad deum preces fundamus.
Quod nobis concedat qui in trinitate.⁊c.

¶ Oratio valde deuota circa paſſionem dn̄i.

¶ Capitulum .xvi.

O Domine Jeſu xp̄e:o vere amice: o aman
tiſſime ſponſe fac lutū ex ſputo:⁊ lini ocu
los meos vt qui cecus ſū videre valeā vul
nera tua. Introduc me dn̄e ieſu quāuis i
dignissimū famulū tuū in gazophilatiū veri tem=
pli vt intueri valeā quid quātunq̄ obtuleris patri
ꝓ nobis. Fortaſſis aīa mea quāuis ad te vero ſpō=
ſo multis iniquitatib⁹ viduata ſit offerret tibi duo
minuta. Recipe me quāuis filiū ꝓdigū ad comedē
dum tecū vitulum ſaginatū aſſatuꝫ in cruce. O. bo
ne et vere magiſter doce me thezauros ſapientie
viliſſime mortis tue. Iterum atq̄ iterū domine. Je
ſu aperire digneris latus tuum michi nequiſſimo
famulo tuo. vt oculi mei qui depredati ſunt aīam
meam in tuo latere inueniant p̄dam meā. O bone
Jeſu nimis ſaxeum eſt cor meuꝫ niſi emolliatur ſā
guine tuo nimis diſtractum eſt cor meum niſi re=
colligatur in latere tuo . O bone paſtor ego ſum
illa ouis que perijt et errauit pro qua in cruce po=

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſuiſti animã tuam. Ecce ego ſum agnoſce eam: in=
troduc me caulas vulnerũ tuorũ. Tu autem dñe ie
ſu xp̄e in tua paſſione me cuſtodias diligenter. Nã
ſine tua morte morior: ſine tuis vulneribus vulne=
ror: ſine tuis conuicijs conuicior: ſine tuis flagellis
virga nõ equitatis ſed iniquitatꝫ flagellor. Sed qꝛ
neſciui ꝑſeuerare in tua viliſſima paſſione ſũ quaſi
in nichilũ iam redactus qꝛ ignominiã crucis dimi=
ſi ignominioſus factꝰ ſum: qꝛ ſtulticiam crucis re=
liqui ſtultiſſimus et vaniſſimus factus ſũ: quia in=
firmitatẽ tue paſſionis neglexi. infirmꝰ factus ſum
quia a doloribus aculeorũ tuorum receſſi: ſpinis cõ
cupiſcentiarum cõfixus ſũ. Quid dicam? Niſi cor
meum doloribꝰ tuis aperiatur nefandiſſimis vitijs
aperitur. Niſi ſciat latitare in vulneribꝰ tuis a la=
tronibꝰ plagis impoſitis ſpoliatur. Nã contra ſu=
peruacuã et vanã gl'iam/auaritiã/et inuidiaꝫ/odiũ
ſiue iram et accidiã/gulaꝫ et luxuriam. ꝑfectiſſima
medicina immo ſine qua nulla alia medicina eſt
paſſio tua. Contra ſuꝑbiam eius hũilitas: vanam
gloriam eius vilitas: auaritiã eius nimia largitas
et ſic de alijs. Ipſa eſt que ſepit aures ne audiã va
na vel praua: oculos claudit ne aſpitiã mortifera
vel nociua: os obſtruit ne loquela vel guſtu offendã
Nares obturat ne circa odorifera offendã. manus
ligno affigit ne extendãtur ad tactus vel opera vi=
cioſa: pedes conclauat cruci ne inutiliter vel nociue
diſcurrãt. Ip̄a fouet mutuã dilectionem: auget in=
ternam deuotionẽ: eleuat ad ſupernã contẽplatio=
nem. Hanc ergo dñe acerbiſſimã paſſionẽ et igno=
minioſã da michi in ſponſã et indiuiſibili et indiſſo
lubili vinculo ipſam michi cõiunge ſuꝑ om̄s muli=
eres id eſt delitias ꝫ cõſolationes temꝑales/adama

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ui eã:et tamẽ ſepe alia ſup inducta repudiaui eam:
nunc mõ venio et requiro eã:ne queſo mecũ agas
iuris rigore ſed tue clementie diſpenſatione. Hanc
ergo da michi dñe ieſu:qꝛ hanc amaui: hanc dilexi
hanc totis viſceribus cõcupiui:ipſa ſola michi ſuffi
cit:ipſa ſola me medullitus nutrit et reficit in hac
vita. Ipſa eſt vita mea/ conſolatio mea et delicie
mee/ipa lux et ſapientia mea: ipſa reducit et dedu
cit:ſine ipſa deuio et erro:ſine ipſa a portu ſalutis
declino. ¶ O bone ieſu nichil a te peto in hac vita
niſi vt perfecte ſim tecum crucifixus in cruce. Cer
te dilectiſſime dñe ieſu nolo viuere niſi moriar tecũ
aut ergo da michi mortem temporalẽ aut in corde
meo imprime tuam mortem. Heu michi quare na=
tus ſum niſi dñm meum ieſũ amplectar in cruce:et
requieſcã in vulneribus eius. Magis eligo ad pre=
ſens tecum crucifigi qꝫ tecuꝫ delicijs affluere. Hanc
tuaꝫ viliſſimã paſſionẽ volo:hanc peto: hanc totis
internis concupiſco medullis:omnibꝰ ꝓ ipſa abre
nuntio et etiã meipm relinq:ipa ſit michi aĩa mea
et corpus meũ et oĩs cõſolatio mea. Nam ſanguis
tuus inebriat me et dolores tui ſciderunt cor meuꝫ
Dñe ieſu pro me feciſti celum.et ſolem:lunã:et ſtel
las:ignẽ:aerem:aquã et terram:aues:et piſces: be
ſtias:et reptilia.arbores et flores:herbas:et olera:
aurũ ⁊ argentũ:vniuerſa metalla:colores diuerſos
et lapides precioſos. Sꝫ qs de manibus tuis queſi
uit hec? Sine petitione:ſine inſtãtia hec omnia no
bis dediſti et tota die affligo animã meam petẽdo
ignominioſã mortẽ tuã et vix poſſũ aliquã guttulã
ĩpetrare. Scias dñe Ieſu qꝛ oĩa viſibilia michi vi
leſcũt:ꝓ ipſa tibi vniuerſa reſtituo ⁊ da michi vul=
nera tua. Hec ſuper celum abilitant cor meuꝫ ſup

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſydera refulgent:et illuminãt intellectum meũ ſup
ignem accẽdũt affectum meũ ſup aerem fecundant
ſermonem meũ:ſup aquã emolliunt animũ meum
ſuper terrã ſtabiliũt et fecundant affectum meum
Hec auibus beſtijs et piſcibus vtiliora fructibus ſu
auiora arboribus et floribus ameniora argento au
ro:et lapidibus precioſis precioſiora : immo certe
hec omnia nõ niſi vanitas eſt vel ſunt reſpectu tue
paſſionis viliſſime. Hanc volo domine ieſu:hanc vo
lo:tribue michi in vxorem. Non peto pulchritudi-
nem celi:ſed ignominioſam tui:non mundi dilitias
ſed tuas anguſtias. Cito michi domine ieſu tribue
eam:nolo ſecum domine Jeſu ſponſalia facere:ſed
matrimonium conſummare. Conſentiat in me do-
mine Jeſu:quia conſentio in eam:et eſt matrimoni
um ratũ. Intrent cor meũ vulnera tua et ipſa ĩtrẽt
animã meã:et erit matrimoniũ cõſũmatũ. ¶ Sed
quis ſũ ego dñe mi ieſu vt a te in ſponſã illã audeã
petere quã ſolã tuis intimis amicis et maximis ꝓ
oĩbus amicitijs tuis cõiungis? Sꝫ quãuis nichil ni
ſi vanitas ⁊ deteſtãda ſanies ſim. p̄ſumo tñ de imẽ
ſa clementia tua:et ſi nõ habeã puritatẽ et ſãctita-
tem matris tue vt digne tibi compatiar:latrõis tñ
prauitatem habeo vt ſecum ad latus tuum crucifi
gi debeam ¶ Magis in hac vita deſidero domine
Jeſu cum latrone tecum in cruce aſcendere:qꝫ cum
Petro:Jacobo:et Johanne in montem tranſfigu-
rationis tue cõſcẽdẽ. Magis placet ad preſens ocu
lo mẽtis videre te ꝯſputũ qꝫ tranſfiguratũ:et ſi nõ
ſum tanqꝫ velũ nobiliſſimũ in templo vt in morte
tua ſcindar:ſũ tamen fetidiſſimum monumentum
vt ad apertionẽ tui lateris aperiri debeam. Quid
in me queris dulciſſime dñe ieſu? Si in morte petre

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſciſſe ſunt. ego tñ durior ſum petra Si enim terra mota eſt: et ego terreniſſimus ſum. Quid ergo iniquitatis deeſt ī me: vt nõ indigeã tua morte. Et ſi celeſtis non ſim in tibi compatiendo: nec queam cum ſole obſcurari: tñ infernalis conuerſationis ſũ vt in hoc triduo mortis tue a te debeam viſitari. Non ergo dñe ieſu te retrahat iniquitas mea quin michi hãc nobiliſſimam ſpõſam ignominioſam ſcilicet mortem tuam inſeparabiliter michi eius deſiderio eſtuanti cõiungas. Ipſa enim eſt pulcherrima oĩm mulierũ id eſt excellentiſſima oĩm gratiarum. In ea fuit ſũmus cultus dei. ſũma dei dignatio. ſũma dei ad nos diffuſio. Ipſa ſũma dei ſapiẽtia et prudentia ꝑcuſſit ſupbum tua potentia. aĩas de inferno tranſtulit in celum ſua poteſtate: placauit ĩmo et donauit deũ cuius violeũ colorẽ amplectunꝶ humiles et cõfeſſores. filiĳ candorem innocẽtes et virgines roſeum luborẽ amplectunꝶ martyres in caritate feruẽtes: q2 in ea fuit ſumma humilitas innocẽtiſſima virginitas et excellentiſſima et exceſſiua caritas. Eius purpureũ et coccineum colorem admirantur angeli. ac eius fragrantiſſimuꝫ odorẽ ſentiunt et ſuſcitanꝶ mortui. Ad eius ſuauiſſimũ tactũ roboranꝶ infirmi: ad eius dulciſſimum guſtum reficiuntur et cõſeruanꝶ perfecti. Talis eſt filiĳ hieruſalẽ et filie ſponſa mea et amica mea. deſideriũ aĩe mee. Ipſa inimicũ meũ dyabolum ſuperat in me: a mũdo me alienat. carnẽ meã bene caſtigat. Michi ergo abſit gloriari niſi in cruce dñi noſtri ieſu xp̃i per quẽ michi mũdus crucifixꝰ. ꝛc̃. Eſt ergo michi q̃ppe mi dñe ieſu magna gloriatio ꝙ pro me celũ et ſydera et alias inferiores creaturas feciſti. Sꝫ multo ſine cõparatiõe maior michi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

gloriatio ꝙ pro me dignatꝰ es mortalis fieri. Ma
gna quippe gloriatio ꝙ me feciſti ad ymaginem ⁊
ſimilitudinē tuā: ſꝫ ſine comparatiōe maior michi
gloriatio ꝙ pro me formā ſerui accipiēs factus eſt
ſimilis michi. Magna michi gloriatio ꝙ tot bene
ficijs me gubernas et nutris. Sed ſine cōparatiōe
maior michi gl'iatio ꝙ ꝓ me eſuriſti: ſitiſti: et fati-
gatus ſupꝫ fontem ſediſti: et multa incōmoda ſuſti-
nuiſti. Magna michi gl'iatio ꝙ cunctis aīalibꝰ me
prepoſuiſti: ſed ſine cōparatione maior ꝙ ꝓ me te
dn̄m omniū vni puelle ⁊ fabro ſubdidiſti. Magna
michi gloriatio ꝙ me ſi amicꝰ tuus fuero honori-
ficaturꝰ es in celo tuo. ſed ſine cōparatione maior
mihi gloriatio ꝙ ꝓ me adhuc peſſimo inimico tuo
cōuiciatus conſputꝰ et multipl'r illuſus es in me-
dio terre. Magna michi gl'iatio ꝙ me ſi iuſtus fue
ro ditaturꝰ es in regno: ſed multomagis eſt michi
magna gl'iatio ꝙ ꝓ me pctōre in extrema pauper
tate fuiſti in ligno: qꝛ q̄ztū ad guſtū cum ſitires fel
habuiſti et acetū: q̄ztuꝫ ad operimentū corpus ha-
buiſti nudū: q̄ztum ad reclinatoriū nō habuiſti vbi
reclinares caput tuū. immo corona ſpinea fuit pul
uinar tuū. Magna michi gl'iatio ꝙ ſi gratiaꝫ vſqꝫ
ad finē habuero me delectatiōe es impleturus vni
uerſarū delitiaꝝ paradiſi: ſed multo michi maior
gloriatio ꝙ ꝓ me tuo cōtēptore et pleno oī abhoī-
nabili ſanie. īpletꝰ es ineſtimabilibus anguſtijs: et
doloribꝰ morte turpiſſima ꝯdēnatꝰ ī caluarie loco
Magna michi gloriatio ꝙ ſi angelice vixero ī ter-
ris angelis es me ſociaturꝰ in celis. ſed multo ma
ior michi gloriatio ꝙ ꝓ me dyabolicā vitam ducē
te cum latronibus es crucifixus in terris cū impijs
et iniquis aſſociatꝰ et deputatus. Michi ergo ab-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſit niſi in cruce ieſu xpi gloriari. In quo debeo glo
riari, niſi in ſūmo dei mei honore. ſumma dei mei
erga me gratia ſine dilectione et dignatione? Hec
autē ſunt plene in cruce. Michi ergo abſit gloria
ri. &c. ¶ Si enī precioſa eſt in conſpectu dñi mors
ſanctorū eius: quia patiunt et moriunt pro ipſo q̄nto
magis debet eſſe glorioſa in conſpectu nr̄o mors
dñi noſtri ieſu xpi cum ipſe patiat et moriat pro no
bis. Igitur gl'iari nos oportet in cruce dñi noſtri
ieſu xpi. Sed heu heu audi iterū clamantē ieſum
et dicentem. longe feciſti notos meos a me poſue=
runt me abhoīatione ſibi. Elongaſti a me amicū
et primū et notos meos a miſeria qui videbāt me
foras fugerūt a me: perijt fuga a me et non eſt quī
requirat aīam meā. Extraneꝰ factus ſum fratribꝰ
simul meis et peregrinus filijs matris mee. Suſtinui quī
~~ſimilis~~ ꝯtriſtaret et nō fuit q̄ ꝯſolaret et nō īueni.
Nolite fratres cariſſimi nolite fugere: nolite cruci=
fixum in medio latronū ſolū relinq̄re. Redite ob=
ſecro et eamꝰ et moriamur cū illo. oēs fugerūt ſo
la dña mater remāſit cū eo. Eamꝰ cū iohāne: et aſ
ſociemꝰ dñam noſtrā et ſtemꝰ iuxta crucē cum ea.
Si enī maria cleophe et maria magdalene aſſociāt
tur virgini matri: bene poſſumꝰ nos aſſociare ma=
tri et diſcipulo. Credo firmiter q̄ cum iohanne di=
cetur nobis. Ecce mr̄ vr̄a de dña nr̄a. et ei dicetur
ecce filij tui. Simus cariſſimi cū matre ſi volumꝰ
filium cū matre lucrari. Non enim poteſt vnus ſi=
ne altero impetrari. Aſcendamus cū eis in palmā
et apprehendamꝰ fructū eiꝰ: nā in ea corꝰ virginis cū
filio pendet. Nullus ſe excuſet in quocunq̄ ſit ſta=
tu. q: nullus eſt q̄ nō inueniat in hac arbore ſuauiſ
ſimū fructū et ſufficiētiſſimū nutrimentū. Nam ſi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

pctōꝛes illā acerbiſſimā et ignominioſam paſſiōeꝫ cōſidera ad deteſtandū pctm̄ et hoꝛrenduꝫ: qꝛ ipſe pꝛo pctis nr̄is moꝛtuꝰ eſt. Si incipiēs et penitens es cōſidera illā paſſionē ad exēplū penitētie et ſa=tiſfactionē habendā. Si es pficiēs cōſidera illam paſſionē ad eius effectus rimādū et ruminandū in q̄ multū pficit homo. Si es pfectus cōſidera illaꝫ paſſionē ad xp̄m et matri eiꝰ intime ꝯpatiendū et totū te in illā paſſionē trāſfoꝛmādū. Si tu es in iuſticia cōſummatꝰ cōſidera illā paſſionē ad dei dilectionē et dignationē erga nos admirandū. Nullꝰ ergo ſe excuſet q̄n hic inueniat ſuū pabuluꝫ q̄n hic inueniat poꝛtum domiciliū et centrū ſuū. Hos igit̄ q̄ncꝫ ſtatus quincꝫ dn̄i noſtri plagas cū eſtuāti deſiderio appꝛehendite in curā et ſollicitudinē continuā coꝛdis veſtri. Qd nobis cōcedat Jeſus xp̄us crucifixus bn̄dictus in ſecula. Amen.

¶Explicit pꝛima pars huius libꝛi q̄ ſpecialiter tractat de xp̄i paſſione glorioſiſſima.

¶Incipit ſecunda pars que ſpecialiter tractat de pꝛofectu hoīs et contemplatione de hijs videlicet que ad cōtemplationē diſpoſitiua ſunt. Et pꝛimo. Qualiter homo poſſit amplius pficere et magis deo placere.

¶Capitulum pꝛimum.

VT homo poſſit amplius pficere et magis deo placere: iſta decem que ſequunt̄ in ſe ſtudeat habere. ¶Pꝛimo ſtudeat qualiter poſſit vel q̄ꝫtū pōt ſe viliſſimum reputare et indignum omī bn̄ficio dei. Sibi diſpliceat ſoli deo

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

placere cupiat. Ab aliis velit vilis nõ humilis reputari. Et ex hoc summã dei clemẽtiã recognoſcat ꝙ cũ ſtercus ſit viliſſimũ in oĩb⁹ infideliſſimũ ad im̃eſe maieſtatꝫ iniuriã tã promptiſſimũ dignat̃ in ſeruũ ſibi aſſumere. et qđ maius eſt adoptare in filium. Non enĩ reputes magnum ꝙ deo ſeruis. ſed reputa maximũ ꝙ ipſe dignatur habere ſic inſufficientem et miſerum ſeruum. ¶ Scđo vt de nichilo de peccato vel ad peccatum inducẽte et a bono retrahente doleat imo de quacunqꝫ tribulatione iniuria et afflictione gaudeat. Inferentes intime diligat. ſpecialẽ orationẽ pro eis faciat. deo ĩde copioſas laudes referat et ad regratiandum ei de tanto beneficio inſufficientẽ ſe recognoſcat. quia quẽ diligit deus corripit et caſtigat. et ipſe tribulationes ad deum nos ire compellunt. ¶ Tertio vt paupertatẽ et omnẽ penuriã propter chriſtum diligat de temporalibus niſi ſtricte ad neceſſitatem ſuã nõ requirat aut quocũqꝫ modo appetat. ſed xp̃o capiti in paupertate et in oĩs cõſolatiõis corporalis delectione ſe ſtudeat cõformare. Et hoc debet maximum reputare ꝙ rex regum et dñs dñantium xp̃s ſic ſeruum viliſſimũ ſuis dignat̃ induere ornamentis vel veſtimẽtis et ſibi lutũ fetidiſſimũ ſimilare. Ideoqꝫ q̃to videt ſe ditiorẽ et in pluribus corpis cõſolatiõib⁹ abundare tãto debet intimius et pfũdius cõtriſtari cernẽs ſe eo magis xp̃i ſimilitudine elongatum. ¶ Quarto vt in bonis. et in indifferẽtibus alterius potius q̃ꝫ ſuam ſtudeat adimplere voluntatem. immo ſemꝑ ſuam in exterioribus actibus ſtudeat abnegare. aliorũ bñplacita affectans cum omni vigilantia in licitis adimplere. Et ſi hoc circa oẽs facere debeat. ſuoꝝ tamen ſuperiorũ de-

f. i.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bet precipue obedire bn̄placitis et ea totis viribus
ꝛ viſceribus amplexari q̄cūq̄ dixerint honeſta eſſe
aut velle fieri. Si ergo aliqua intimauerint: debet
ꝑ poſſe ſuo cū magno deſiderio effectui mācipare.
¶ Quinto vt nullum q̄ztūcunq̄ miſerū deſpiciat:
ſed potius erga oīes materno moueat affectu: et
ſic omībus intime cōpatiat ſicut mater vnico filio
ſuo pre dilecto oēs coꝝ miſerias reputat eſſe ſuas.
Et ſicut ſibimetipi debet oībus ſi tamē poteſt ſub
uenire. Et q̄zuis erga oēs in cōpatiēdo et miniſtrā
do debeat maternaliter ſe habere: debet tn̄ omnes
tanq̄z patres et dn̄os reuereri. ¶ Sexto vt nullum
iudicet de pctō cum ignoret quid diuina gratia in
aīa operet. Sz ſi aliquē ꝑ ſigna aliqua manifeſta
cōpererit peccatorem: plus de pctō doleat q̄z ſi vul
nus proprio corpori milleſies inferret. Recogitet
etiaz ꝙ precioſior eſt aīa q̄ ſic letaliter vulneratur
q̄z oīa corpora vniuerſi ſcz tam hoīm q̄z celorum
inq̄ztum corpora. Et ideo ſicut corpus meū ama-
re vel cuſtodire vellem: ſic immo multomagis de-
berem ꝓximum cuz omni diligentia cuſtodire et a
pctō retrahere/ orōne/ exhortatione/ et exemplo.
¶ Septimo vt bonum ꝓximi ſicut ſuum diligat.
et ſicut mater in bonis filij iocundatur ſic in bonis
oīm viuentiū debēt iocūdari et maxime de his que
ſpiritualia ſunt et ad ſpiritualia īductiua: et ſic ac
ſi ſua eſſent debet aliorum bona procurare: et pro-
curata ſolicite promouere et ſemper debet plura ꝛ
maiora de proximo credere q̄z valeat intueri. debꝫ
nichilominus de bonis temporalibus proximi nō
modicū cōgaudere. ¶ Octauo vt nichil preter de
um diligat: ſed pure propter deum vt in omnibus
ſolus deus ſinceriter diligatur ſine ſocio: nec alli-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ciat quantacunq; ſanctitas alicuius aut beneficio-
rum immenſitas nec aliquem diligat amore ſingu
lari: ſed amore communi vt ſcʒ caritate omnes in
deum referens magis diligat meliorez. ¶ Poteſt
tamen beneficia pro beneficijs repēdere: et pro be-
nefactoribus et ꝓpinquis et precipue parentibus
orationem deo ad ſalutē aīarum effundere ſpecia-
lem. ¶ Nono vt quicquid faciat et quibuſcūq; ne-
gocijs implicet deum tñ ſemꝑ actu in corde habe-
at ⁊ nichil aliud q̄ʒ honorē ſuum in oībus actua-
liter ſeu habitualiter intēdat ac ad hoc p̄cipue ni-
tatur vt ſic ſemꝑ p̄ſentez deum intelligat ac ſi ipm
qui vbiq; eſt p̄ſens in ſua videret ſubſtātia et eſſen
tia ſicq; eum timeat et reuereat et immenſo amo-
re in ipſuʒ feratur eoq; prout poteſt in via fruatur
et in ipſo et non in alio requieſcat. ¶ Decimo vt
ſi predicta aſſequi poteſt eſſe magna dei beneficia
recognoſcat. Debet tamen et ceterorum beneficio-
rum innumerabilium ſcd̄m ꝙ poteſt reminiſci. et p̄
cipue ꝙ ſua eum voluit ymagine inſigniri: eiuſq;
naturam aſſumere et ſe pro ipſo morti tradere.
In via ſibi in cibum: in gloria in premiū tribuere
ſemetipm. Et quia nondum aſſecutus eſt eū in pre
mium tandem in via aſpiciat eum in patibulo: ſic-
q; ſibi cōpatiat ac ſi oīa eius vulnera in ſuo corde
ſuſtineret. Et de hoc p̄cipue dolere debet ꝙ tot vi-
det fruſtrari bn̄ficio tam immenſo. Cernat eum de
niq; in altari exhibitū ſibi in cibum et potū oīs ſa
poris ſuauitatē habentem et in ipo toto affectu de
lectat⁹ clamet et dicat. Dn̄e ieſu xp̄e qui es panis
vite ita me de te ſatiare dignare vt nichil preter te
eſuriā: ita me de te inebriare digneris vt nichil pre
ter te ſitiam. Tene dn̄e mentē meā ne interuenien-

f. ij.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

te vmbra terre a te vero ſole iuſticie ſeparet. Matri autem xpi oēm quā poterit reuerentiā exhibeat et dicat. Dilectiſſime dn̄e ieſu dignare me infirmuꝫ peccatorē matri tue reuerentiā debitam exhibere. Et tu clemētiſſima dn̄a impetra michi vt ſue et tue ſemper deditus ſim ſeruituti et tibi omni tempore obſequar pura mente et corde et corpore deuotis continue tue benignitati aſſiſtam. Amen.

¶ Qualiter hō in ſe amorē vel ad amorē dei ſe dꝫ incitare vel excitare et q̄ꝫtum poteſt cor ſuum vnire vel ignire. s. cogit[illegible] ¶ Capitulum .ij.

Quia cor contemplantis non ceſſat ſiue ceſſare nō dꝫ inueſtigare quō ſui creatoris amore amplius inardeſcat. ꝓpoſui balbutiens ad hoc inducere aliquod inductiuū. ¶ Primū ꝗ agnoſce o homo ꝙ nichil eſt quod ad eius amorē tantū te inflāmet ſicut beneficioꝝ eius immēſa donatio. Hoc eñ ipſo ꝙ ipm̄ ad largiēdū tibi ineffabilia liberꝫ vel liberaleꝫ recogitas ipm̄ te diligere nimiū recogitare conuinceris. Quid eſt hodie quod magis incitet vel excitet ad amorem quē diligi et amari? Hoc eñ faciunt quantūcunqꝫ crudeles hoīes quia diligentes ſe diligunt q̄ꝫuis hoc erga ſuum creatorem inſtigante antiquo ſerpente negligant adimplere. Cogita quicquid velis. et inde creatorē tuū habebis non modicam materiam diligendi Accede ergo ad ipſū per hūc modum. Debes non ficte ſed veraciter recogitare te aſſiſtere coraꝫ domino tuo. Ita eñ eſt vbi es ſicut eſt in celo empireo et te eſſe ſuum et non tuū cogita. ꝗ non dubites ꝙ ab eo quicq̄d ad ſaluteꝫ pertinet nō ad tuū damnum petieris impetrabis. Hec certe oīa ſunt incentiua amoris. Quomodo diligis eum cu

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſus es et qui paratus eſt omnia tibi dare. Nonne multum diligis eũ qui aliquid tibi tribuit? Nõne ergo magis eum diligis qui oĩa: immo etiam tibi tribuit ſemetipſum? Si ergo te diligis: quomodo ipſum qui te fecit non diligis? Tu te deſtruxiſti et adhuc deſtruis et te amas et ipſum qui te cõſtruit et reſtruxit et cõſeruat non amas. Dic ergo domino. dñe creatura tua ſum: et michi teipſum negare non potes. Sed anteq̃ꝫ ꝓcedas hec que dixiſti me ditare et inflammare amore. Quis enim amplius ſe cõtinere poteſt quin ſtatiꝫ oĩbus oblitis in deum ſe totum ꝓiciat nõ per partes: dũ cogitat dñm ſuũ ſummũ bonũ: delitias angelorũ: premiũ btõrũ: hoĩ infirmo et corruptibili cuius miſeriã nemo poſſet exprimere ſemetipm negare non poſſe: et quãtuncunq; ſit infirmus ſeu miſerrimꝰ et pctõr ſi ad ipm ſe cõuerterit et ipſum petierit obtinebit: et hec nos deſiderat petere et largiri cũ dicit petite et accipietis. Neſcio quid amplius laboramus: cur quotidie nos affligimus circa nichil cum poſſidere creatorẽ omniũ valeamus. Quid ergo amplius laboramꝰ et querimus? Si enim omne bonum ſic leuiter habere valeo: cur nitar plena miſerijs poſſidere? O domine deus meus quid tibi niſi iniuriã facimꝰ: ꝙ te nobis tribuis ſic libenter? Si te habeamꝰ nichil tibi confert: et tamen ſic nos diligis ꝙ te nobiſcuꝫ eſſe: delitias tuas dicis. Quare nos tantum diligis vt libentius teipſum nobis tribuas q̃ꝫ aliquid aliud quod petamus? Et certe nec ego volo de cetero aliud poſſidere: ex quo debita petitione valeo poſſidere deum meum. Ornabo me monilibus et ipſum introducam in thalamum cordis mei: et ibi ſecum de cetero requieſcaꝫ. Bene ſcio ꝙ nichil aliud petit

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

et querit ipſe animam meam viſitare et intrare de-
ſiderat et diu eſt ꝙ pulſauit: doleo tamen ꝙ tantū
et tam diu carui tanto bono. Dic ergo ei. Scio ꝙ
pluſq̄ȝ ego me diligis. de me igitur amplius nō cu-
rabo: ſed ſolum tuis delitijs inherebo et tu mei cu-
ram habeto. Non poſſum intendere michi et tibi.
Et ideo permutatim tu intende michi et mee infir-
mitati vt ipſam ſubleues: et ego intendam tue boni-
tati vt in ipſa delecter. Et quāuis ego tecum lucrer
nimis: et tu mecum nichil: ſcio tamen ꝙ libentius
mecum es et me conſeruas et promoues q̄ȝ ego te-
cum vt tua perfruar bonitate. Unde hoc? Certe ni-
ſi ꝙ ego me odi et tu me diligis. Si autem domine
vellem diſcurrere per omnia tue dilectionis ſigna
deficerem quia nec bona nature: nec bona fortune:
nec bona gratie: nec bona glorie: ſi hominum et an-
gelorum linguis loquerer exprimere poſſē. Et ideo
hijs tacitis in tuum filiū pater eterne reſpirabo. O
quanta fuit erga hominē deus meꝰ tua dilectō: qui
cum tantū dilexiſti vt velles hominē eſſe deū: et de-
um hominē appellari. Quid dicā de ſexu fragili?
Ipſum tuū filiū de ipſo naſci voluiſti: et qui erat tu-
us vnigenitus et proprius voluiſti filium virginis
noīari et eſſe. Multum quidem dn̄e ſcđm vtrūq̄
ſexum exaltaſti genus hūanū qui tibi equalē filiū
voluiſti hominē eſſe et filium mulieris. Nō hoc di-
lectionis ſignū voluiſti circa angelos demonſtrare.
Non enī angelos ſed ſemen abrahe apprehendit.
Mirum eſt certe quō pro tuo amore corda fideliū
vel filiorꝝ hominū nō ſcindunt. Quid habuit deus
aliud facere q̄ȝ cū peccauimus in infernū ꝓfundū
nos deijcere et aliā nobiliorē creaturā ſi voluiſſet
in inſtāti creare. Quāta fuit iſta dei dilectio ꝙ poſt

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſapſum dignatꝰ eſt nos querere tā benigne:et poſt
eius offenſā nos amplius q̄ȝ priꝰ exaltare. Quid
fuit iſtō? Nūqd exaltationē meruit culpa nr̄a. Cer-
te nō:ſed ne a te fugeremꝰ amplius humanā na-
turaȝ tibi inſeparabiliter vnire voluiſti. Mira vide
tur tua dilectio deꝰ meꝰ:qui te odientes diligis et
exaltas. Si ergo nos q̄ nichil ſumꝰ tm̄ diligis quē
es ſūmus:quomō nos miſeri te nō diligimꝰ qui es
om̄e bonū? O cor meditantis:quomō in tam excel-
lenti dilectiōis affectu nō deficis pre amore. Quid
in hoc deus voluit:niſi vt ſuo nos inebriaret amo-
re? Quanta eſt hec creatoris noſtri dignatio:q̄ nos
tantum deſiderat ſibi per dilectionis vinculū colli-
gari. Quomodo poteſt cor hominis aliud cogita-
re. Ut ſic ergo nos exaltares deus noſter voluiſti
paruulus naſci:vt nos beſtiales per peccatum cele
ſtes faceres voluiſti inter beſtias in preſepio collo-
cari. O mira bonitatis diuine diffuſio. O deteſtabi
lis noſtrorum execatio oculorum. O glacies non
cor:cur non liqueſcis ad hunc calorem. Heu michi
neſcio per quam viam deus amplius nos requirat
ex quo per hanc nos non habet. Sed quid dicam
Chriſtus qui eſt receptaculum expulſorum voluit
fugere in egyptum. Nunquid domine Jeſu qui
vbiq̄ eras fugere non indigebas? Non certe quia
omnes inimicos tuos in tua poteſtate tenebas.
Sed hoc facere voluiſti vt pro me patiens tuum
michi manifeſtares amorem et ad te fugerem per
ſecutus. O deus meus bene video quia totus es
meus: et me vis totaliter poſſidere. Sed quid
plura? Taceo vite tue proceſſum qui totus es di-
lectione plenus:et venio ad alapas et conſputa.
Certe hoc dilectionis ſignum cor homīs non ſuffi-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cit cogitare. Si em̄ nichil amplius michi vnq̄z fe=
ciſſes nec etiam facturus eſſes: niſi ꝙ deus eternus
in mea natura ſuſtinere voluiſti hec opprobria: de=
berent totalit̄ tuo igniri amore. Quid em̄ maius
deo: et quid vilius peccatore? Et tñ tu deus ꝑ pec=
catoribus voluiſti a pctōrib⁹ cōſpui et illudi. O de
us me⁹ quid fuit iſtud qm̄ a creatura tua q̄z in mo
mento delere poteras ſic vilia toleraſti et dicētib⁹
te eſſe demōiacū benigne reſpōdebas. O ſūma tue
manifeſtatio caritatis qui talia ꝑ nobis a demoni
acis audiebas. Quid tibi tantum cure erat de no=
bis ꝙ te omni opprobrio ſupponebas? Sed tua ni
mia dilectione hoc ſuſtinere voluiſti placide. O cor
pluſq̄z lapideum: o cor non cor: cur non accenderis
ex amore? Lapis calore ſolutus in es vertitur: et tu
ad tantum calorez immutabilis perſeueras. Utinā
ergo lapideum eſſes non carneum. Et quid vero mi
rabilius q̄z ꝙ caro cordis lapide durior et inſenſi=
bilior inuenit̄? Sed nonne dicit dñs ꝙ auferet a no
bis cor lapideū: et dabit nobis cor carneū? Immo
ex quo lapis citius immutat̄ q̄z cor carneū det lapi
deū: cor carneū auferendo. Ad verecundiā noſtraz
dico O cor nequiſſimū: o cor inaniſſimū: o cor infi=
deliſſimum: cur te ſic odis? Cur te ſic laceras et con
ſumis? Cur te ſic fortiter diligentē non diligis? O
cor crudeliſſimū cur mortē pluſq̄z vitaz diligis: cur
te querentē nō recipis? O lapides et creature inſen
ſibiles: flete veſaniā cordis mei. Certe dñe ieſu etiā
ſi me odires ex quo deus meus es et refugiuz meū
ſolus protector et gubernator meus te diligere de=
berem quātomagis cū me tantum diligas et me ſe
quaris tuis bñficijs fugientē. Nā tñ me diligis vt
te pro me odire videaris. Nōne tu iudex omniū vo

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

fuiſti pro me iudicari:et mortē turpiſſimā et grauiſ
ſimā ſuſtinere. O deus meus quid michi amplius
facere debuiſti? Certe ſi hoc michi feciſſet minimus
ruſticus ipm̄ deberē diligere in eternū:et ego nō te
diligam deum meū. Nō dico ꝙ ſanguinis effuſio q̄
tota fuit plena caritate ſed plane ſolus tuus aſpe-
ctus me inebriare deberet:quātomagis ergo paſſio
tua grauiſſima et ignominia plena. Certe me totū
voluiſti qui michi te totum tribuiſti. Et quis reque
rebat hoc de manu tua dn̄e mi? Cur tibi cure fuit
de tam viliſſima creatura? Certe nichil aliđ niſi tua
maxima bonitas et immenſa dilectio hoc exegit.
Nam ſi nō redimere volebas aliter facere potuiſti
ſed ſic facere dignatus es vt nos tuo amplius inflā
mares amore. O amor et deſiderium cordis: o dul
cedo et ſuauitas mentis:o ardor inflammatio pec
catoris:o lux et claritas oculorum: o aurū pulchra
ſimphonia:o hoſtia deo patri odorifera: o melli-
flua guſtatio flux⁹ ſāguinis:o amātiſſima palpatio
lateris. o aīa mea. o vita mea. o viſcera cordis mei
o medula oſſiuꝫ:vegetatio carnium:ſenſificatio or-
ganoꝝ intellect⁹ inſpiratio et exultatio mea. Cur
ego nō ſū cōuerſ⁹ tot⁹ in tuū amorē? Quare aliqđ
eſt in me niſi amor? Quō poſſū aliquid aliud cogi-
tare vel meditari? Et qđ amore tuo dulcius? Quid
ampli⁹ cupio? Cur ꝙ̄ nō ſū illo illaqueat⁹ ⁊ captus
Undiqꝫ circūdat me amor tu⁹ et neſcio qđ ſit amor
Sed heu mihi cur ſic inſenſibilis maneo ſine cau-
ſa? Cur vanitas pluſqꝫ tu qui es veritas me allexit
et allicit? Cur iniquitas pluſqꝫ ſaluatoris mei beni
gnitas me attraxit? Cur ſtercoꝝ odium pluſqꝫ mei
creatoris et redēptoris amorē nimiū adamaui. O
quātū dilexiſti hoīeꝫ de⁹ meus. Nō ſolū in cruce ꝑ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ipſo pati voluiſti:ſed etiã apud inferos ipm̃ viſita-
ſti et tecũ ad ſupos reduxiſti. Nõne potuiſti dñe Je
ſu pro ipſo mittere aliquẽ angelorũ: niſi ipm̃ extra
heres per te ipſum. Cur vis hominẽ vbiqꝫ ſociare?
Cur in omni loco vis cuꝫ homine habitare? Quid
habet niſi vilia et mala ipſe homo? Cur ipm̃ diligis
ſic immenſe. Poſtqꝫ etiã ſurrexiſti voluiſti adhuc
quadraginta diebus homini apparere:ſed et cum
glorificatꝰ eſſes veſci voluiſti:pacẽ donaſti:et te ei
palpabilẽ tribuiſti. Sed dñe Jeſu nõne ſufficiebat
homini ꝙ ꝓ ipſo fueras crucifixꝰ niſi ipm̃ de infer
ni ꝓfundo et infimo lacu extraheres? Videt ꝙ tm̃
hominẽ dilexeris vt ab ipo nolueris abſtinere. An
ignorabas ꝙ de tam excellẽti paſſionis beneficio
fueramus ingrati. Etiã quos ſpeciales habueras
increduli extiterũt. ¶ Quomõ ergo nos potuiſti
amplꝰ intueri ¶ O qꝫ mirabilꝭ eſt tua dilectio dul
ciſſime dñe ieſu cũ non poſſis ab hominibꝰ ſepara
ri. Nõne qui aſcenſurꝰ eras ad dexterã pr̃is tui: po
teſtatẽ homini dimiſiſti vt te cũ velit habeat in alta
ri:hãc poteſtatẽ ei anteqꝫ mori inciperes dimiſiſti
ne amittere te timeret. Sed cur hoc facere voluiſti
cũ miſſurus eſſes ſpiritũſanctũ. Cur ſemꝑ cũ homi
ne vis morari. Sed tuo corpori incorporare nos to
taliter voluiſti et tuo nos potare ſanguine: vt ſic tu
o inebriati amore tecum vnum cor et vnã animaꝫ
haberemus. Quid enim aliud eſt tuũ ſanguinem
bibere qui ſedes eſt anime quã noſtrã animã tuę a
nime inſeparabiliter colligari. Hoc eſt certe qđ vis
hoc certe eſt quod deſideras deus meus: hoc eſt re-
demptor et domine mi quod tanto tempore procu-
raſti. Pro hoc etiã ab infantia tua laboraſti. Hoc
nobis cõcedas qui ineternũ viuis ꝛ regnas. Amẽ.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶Qualiter hō debet libenter deo dare cor ſuum.

¶Capitulum tertium.

O Domine mi Jeſu. tu te michi dediſti et a me cor meū petis: ſed quantū eſt hoc dñe mi qui ita excellēs es. Si eñi haberē cor vnū qđ ſolū maius eſſet q̄ꝫ ſi ſimul eſſēt omnia corda filiorꝝ hoīm et oēs angelorū effectus et vt moralit̄ loquar mai⁹ eſſet: et ꝙ plura ſpūalia et corporalia ſimul actu cōtineret vel cōtinere poſ-ſet q̄ꝫ celū empireū: ipſū totū et totaliter tibi tribuere deberem ⁊ adhuc tanto dño munuſculū paruū immo q̄ſi nichil eſſet quātomagis ergo illā paruā ſcintillā cordis q̄ꝫ habeo tibi dabo ⁊ totaliter in te ponā. Hoc eñi permaximū eſt michi ꝙ cor meum habere digneris. Nonne ergo ſtultus eſſem ſi illud applicarē de cetero alicui creature cuꝫ deus meus illud velit habere. Et iam in meipſo nolo ꝙ remaneat ammodo ſed volo vt totaliter requieſcat in te qui creaſti illud ad laudandū te. Melius eſt ꝙ cor meum maneat in eterna iocunditate in diuina maieſtate et immenſa bonitate q̄ꝫ in mea fragilitate: in tua ſcilicet deitate q̄ꝫ in mea iniquitate. Si hoc haberes et contemplatatiue cupis. multum corde deſideres et multum ore poſtules et deſiderum animе tue tribuet tibi deus et voluntate tua nō fraudaberis: ſed mentem tuam eleuans in benefactoribus dulcedinis te preueniat tanq̄ꝫ corona lapidis precioſi ſemetipſo mentem tuam circundabit. Regula. Nullus eñi poteſt perfecte inuenire deuꝫ qui ſe perfecte non odit.

¶Qualiter hō ordinet cogitationes ſuas ad deuꝫ ita ꝙ deum ſemper habeat in corde.

¶Capitulum quartum.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

O Homo vis cognoſcere quō ad deū tuum
dirigas cogitatū. Semꝑ cogitare debes
te eſſe in p̄ſentia dei tui et ipſū ſemꝑ ha=
beas in tuo cogitatu. Suꝑ xp̄m aūt ꝓ te
grauiſſime vulneratū q̄ſi ſemꝑ dirigas cogitatū et
ꝙ ipſe ſit deꝰ tuꝰ qui ꝓ te talia paſſus ē cogitabis.
Sepe etiā matrē xp̄i reuerent̄ que eſt m̄ltorū ſola=
tium feſtinabis ꝛ quotiēſcunq̧ ad ipſā tuū diriges
cogitatum ipſā cogita matreꝫ dei: vt ſic quocūq̧ di
rigas cogitatū deuꝫ tuū ſemꝑ habeas in corde et ſē
per corā ipo exn̄s ſuāq̧ admirās magnitudinē ꝛ tu
am miſiaꝫ recognoſcēs q̄ꝫtū poteris reſilies ī teipm
admirās nō modicū ꝙ dignat̄ rē tā fetidā corā ſu=
is oclis p̄ntar̄ ꝛ te ad momētū patit̄ in ſua p̄ſētia
cōmorari. Hec ſic faciēs: de hoc dono et de oībus a
lijs referas deo gr̄as. Et ꝙ etiā ei regratiari poſſis
recogita magnū donū. Et hoc donū ſcꝫ ꝙ in preſen
tia ſua valeas cōmorari ſemꝑ ꝛ alia que tibi conceſ
ſerit dn̄s debes cū omni vigilantia cuſtodire: ſem=
per cū magna auiditate inhians ad maiora. Et ſi
propter tuam miſeriam aut aliquā occupationē ex
teriorem cogitatū tuū a ſua p̄ſentia abſentari per=
penderis vel reſpicis impeditū cū magna anxieta=
te reuerti ſtudeas vbi eras ſcꝫ ad preſentiam dei.
Et hoc faciens qualem ꝓceſſum habere debeas vn
ctio te docebit. Hoc tamen pro certo in te habeas:
ꝙ quicquid ſit de alijs: ſemꝑ debes te ad nichilum
redigere quantū potes: et omniuꝫ peccatorū te inſi
mum reputare: et tam pro te q̄ꝫ pro alijs a deo tuo
tibi preſente cū omni humilitate veniā poſtulare:
et tuā conſiderationē ſuꝑ hoc diligere poteris per
hunc modum. Nunq̄ꝫ conſiderare vel cogitare de=
bes ꝙ alij peccatores taliter a deo ſint elongati:

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

quin ipſi ſepe et ſi non ſemꝑ ad dñm ſe couertant in corde: et quin dñm ſuum tunc intimi⁹ recogitēt q̄z tu, et clarius recognoſcant. et quin reuerentia maiori corā ipo aſſiſtant et maiorē ſuorū habeant confuſionē peccatoruz. et humilius ſe ei preſētent quin etiā maiori ꝛ ardētiori moueant affectu in ꝑ ſentia tanti boni. Et ſi hoc pleno corde non pote ris cogitare: hoc ipſo deberes te ſupbiſſimū repu tare. Nec de congruo deberes huic tue ſuperbie preponderare conſcientias alioꝝ: cū a ſapientib⁹ ſentiatur q̄ ſicut cōtingit de bono ita et de malo. q̄z aliquez defectum eſt in quolibet reperire quem in alijs tam excellenter non poſſumus inuenire. debes tunc firmiſſime credere q̄ ſuperbia ſit illud vitiū in quo ſingulariter tu credis ex quo non po tes tuā reſpicere prauitatem. Et certe ſi hoc eſt ve rum ſatis potes te infimū oīm reputare. Sed for ſan tua ſuperbia cogitatio dicet tibi quō hoc de in fidelibus cogitare poſſum ſcz q̄ ſim eis infimus qui nec deum etiā cognoſcūt. Sed audi ceca ſuper bia. An ignoras q̄ ſi deū recognoſcis ipſūq̄ te re demiſſe credis ſuo ſanguine ꝑcioſo. et cōtra eū ele uaris ī ſupbiā q̄z graui⁹ peccas q̄z ſi hec oīa igno raſſes: Nōne vbi cuz pctō maior eſt cognitio ma ior eſt cōtēpt⁹: Et nōne vbi maior eſt cōtēpt⁹. ma ius eſt peccatū Nullū ergo excipias o inſania ſed pleno corde te humilians tuā miſeriā recognoſce Et ſi tibi tūc ſubrepat cogitatio: ergo tu a deo re probatus hanc q̄zciti⁹ excludere debes: nec ꝑmit tere aliquo modo tecū cōmorari. ¶ Timere tamē debes nō modicū et altiſſimi dei ſupextollere pie tatem et cōfidere in xpi vulnerib⁹ et in clementia matris eius. Immēſa eſt eñ mia dei noſtri Et ſi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

eſſent in te ſolo oīa pctā q̄ vnq̄z facta ſunt vl' etiā
poſſent de cetero ꝑpetrari. in infinitū ſuperexcellit
eius mīa. et tibi hec oīa ſi ad ſe recurreres propter
ſuaz pietatē largiſſimā cōdonaret. Si etiā tūc tibi
ſubrepat cogitatio vtrum ſis in caritate an nō. ti-
mere proculdubio debes ſz caue ne determinate in
partem aliquā inclineris fideliter tñ age et de diui
na mīa ſemꝑ ſpera. Si em̄ hoc egeris et tui cōſide
ratione reputaueris teipſuz pctōrem nocte vndiqꝫ
obrutū ac de tanta tenebroſitate intenſe dolens ad
fontem pietatis hūiliter cōuerteris mentē tuā: orie
tur in tenebris illis lux tua. ⁊ eleuaberis dei noſtri
dulciſſima pietate ad celeſtia cōtēplanda: et ibi de
licijs [illegible] abūdabis et dices cuz ꝓpheta. Et nox illu-
minatio mea in delicijs meis. Qđ nobis preſtare
dignet. ⁊c. ¶ Qualiter homo opere mūdo vel ad
operandum plus in deo ferueat.

¶ Capitulum. v.

SI attenderes o homo qualiter deus ad
ymaginē ſuā te creare et formare voluit
et ꝓ te tot et tā nobiles creaturas cōdi-
dit. et tuā aſſumēs naturā tā care te re-
demit. et nō ſolū vt ipm̄ habeas in cibū in pñti ſed
etiā ſeipm̄ in futurū tibi in p̄miū repromiſit: nunc
naturā cōſeruat: grām qꝫ infundit: et hec oīa ad ſu-
um facit honorē Si etiam in ipm̄ tēderes vt debe
res. et ei⁹ honorē appeteres: vt quaſi tui oblitus ꝓ
nichilo te ſupponeres: q̄cquid honoris cōſolatiōis
aut tribulatiōis ſiue iniurie tibi ꝯtingeret: ac ſi ni-
chil accideret reputares totū in laudē et gloriā re-
ferens creatoris. Et q̄ztuncunqꝫ et quandocūqꝫ ali

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

qđ faceres ad dei honorem atqꝫ ſalutem vtrū dif
ficile eſſet non iudicare deberes: ſed cū impetu mē
tis immo amore feruenti deberes ſtudere effectui
mancipare. Si eñi bene creatoris tui eſſes ſucceñ
ſus amore o homo nichil pro iƥo iniurioſuz nichil
difficile reputares. oīa tibi leuia amabilia: oīa
dulcia et ſuauia apparent: et tam libenter hec om
nia adimpleres: et cum oīa perfeciſſes: te tamen
quaſi nichil pro iƥo feciſſe crederes: immo potius
defeciſſe: teqꝫ ex hoc tantum exoſum haberes: vt te
ipſum vix poſſes aliquatenus tolerare: et cogitares
ſollicite quomodo poſſes maiora facere aut ſaltez
perfectius eadem adimplere proponereſqꝫ in cor
de tuo de factis et defectibus tuis grauiter flagel
lari. Nam erubeſceres non modicum et doleres tā
altiſſimo domino tuo ſic miſerrime miniſtrate.
Quid plura dicam? Quantoplus proficeres tan
to plus te deficere cogitares: et amplius erubeſce
res et doleres: et maiori ſucceñſus ardore ſemꝑ ma
iora reincipere conareris. Nunq̄z enim de his que
ad honorem dei cerneres tuus poſſet refici appeti
tus. Semper enim famelicus appareres. O mira
bilis calor amoris qui ſic cito digeri facis. ac tan
dem conuertis in premium ſine fine. Non dubito
q̄n tunc nimio feruore ebuliret cor tuuz ſummum
qꝫ haberes exoſum: et q̄cquid ad momentū te ſub
traheret a ſeruitio dei tui. Semꝑ tamen videreris
tibi ad ſeruienduz deo tuo piger. aliiqꝫ ſerui dei re
ſpectu tui viderent͂ tibi prōptiſſimi et feruētiſſimi
apparerēt: et eoꝝ pronitas ſed ꝓmptitas tibi eſſet
in magnuz gaudium: ſed tua pigritia in merorem
verteretur. Accede ergo ad cor altum. et in tuis
actibus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris

appare

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

coꝛ infirmum et terrenũ. minima ſeruitia maxima reputabis. et que quaſi nichil erũt tibi difficilia apparebunt: et illa q̃ pꝛo te aut ꝑ vno amico tuo viliſſimo libenter faceres: ꝑ deo tuo altiſſimo facere grauaberis vltra modũ dulcia et amabilia reputabis amara: et amariſſima dulcia iudicabis. Ocul⁹ infirmus irradiatiões veri ſolis iuſtitie abhoꝛrebit et ambulare in ten ebꝛis affectabit. De ſpũalib⁹ viris triũphabis. et te triũphari a demonib⁹ ignoꝛabis. Sed heu et ve tibi q2 iam beſtijs nõ potes cõparari. Vtinã iumẽtis ſi¦is fact⁹ eẽs q̃ ſubeũt onera dñoꝛum. Nõ poteris de culpa alios arguere et te tuis intimis neqtijs adimplere. Si g̃ ſic ad ſuiẽdum deo tuo habes man⁹ ligatas et pedes: nõ reſtat tibi niſi vt in exterioꝛes tenebꝛas pꝛoijciaris. A quo nos ip̃e cuſtodiat cuius mĩa tot⁹ eſt plenus oꝛbis. Amen ¶ Qualiter homo ſe perfecte odiat vt deum perfecte diligat.

¶ Capitulum ſextum.

Quoniam ad dilectionem dei habendaꝫ impedit dilectio ſui. et q̃zto vna intenditur altera remittitur. Ideo vt ꝑfecte poſſimus deum diligere debemus nos perfecte odire. Tunc autem perfecte te odis cũ appetis ab hominibus pleno coꝛde conculcari. viliſſimum reputari. flagellari deijci. et quaſi ad nichilum redigi. et hec oĩa reputas eẽ pauca. In tuis iniurijs delectari ⁊ in tuis tribulatiõibus ꝯſolari. Et non ſolũ vis tibi hec ab oĩbus inferri ſꝫ etiã cupis eos credere te iſtis iniurijs ⁊ tribulatiõib⁹ eẽ dignũ Hoc dico ideo q2 multi appetunt ſuſtinere aduerſa vt in eoꝝ tolerãtia ab hoĩb⁹ ꝯmẽdent. Tales aũt non ſe odiũt ſꝫ diligũt. et mercedẽ ſuaꝫ ꝑthdoloꝛ.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſām recipiūt in hoc mundo. Tunc etiā ꝑfecte te o=
dis qñ nō ſolū vis ab hoībus ꝯculcari ſꝫ etiā teipſ
tm̄ abhorres vt vix teipm̄ valeas tolerare. et es ti=
bi abhoīabilis nimis et velles etiā a creaturis irra=
tionabilibus et inſenſibilibꝰ impugnari. Et cū ali
quid ꝓpter tuā neceſſitatē licet non cōtra deū dele
ctabile tñ aut afflictiuū recipis: contra temetipſuꝫ
turbaris: ſolū deū q̄ris et omnia renuis extra ipſuꝫ
Ad hoc donū ꝑmaximum ꝑuenire valebis ſi confi
denter et ex corde ſepe petieris hoc a deo. Ex par=
te tamē tua poſſunt eſſe aliqua inductiua ꝛ diſpoſi
tiua ad donum iſtud. Primo conſiderare debes ꝙ
natus es in peccato et ex quo ab illo lauacro rege
neratus es et purgatus et lotus poſtq̄ꝫ vſum liberi
arbitrij habuiſti vſqꝫ ad hanc horā q̄ſi continue im
memor ablutiōis patrie q̄ diriuauit a latere xp̄i ie
ſu et diuinā non timēs nec reuerens maieſtatem in
cuius p̄ſentia exiſtebas temetipm̄ offenderis pluſ=
q̄ꝫ aliquis crudeliſſimꝰ inimicꝰ. Quō ſi hec cogita
ueris te non odibis? Et q̄d odimus niſi mala cōtra
ria ꝛ nociua? Et quid peius q̄ꝫ ſe opponere ſummo
bono? Quid ꝯtrarius q̄ꝫ ſanguinis xp̄i euomere me
dicinam? Quid eſt nociuius q̄ꝫ ſue aīe occiſio? Et
tu tibi talis fuiſti etiaꝫ pluſq̄ꝫ valeas cogitare. De
bes etiam cogitare ꝙ q̄ꝫto ab extrinſecis amplius
moleſtaris tanto magis tibi precluditur via ne va
garis per deuia. et affectum amplifices creature: ſꝫ
vt in ſolo deo altiſſimo requieſcas Quis ergo nō
odibit illius apertionem clauſure vnde poteſt exi=
re a deo? Certe tunc aperitur cum propria tribula
tio non amatᷣ ſꝫ ab aīo effugatᷣ potius volēdo req̄eſ
cere in ſtercore q̄ꝫ in deo. Cogitat ergo ꝙ ſoli deo
debetᷣ reuerētia et honor. et ipſe in ſe et in ſuis cre=

g.i.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

aturis ſolus eſt diligendus. Et ideo ſi vere deuz di
ligis debes te honorari et diligi ab oībus abhorre
re. Quō non abhorrebo michi attribui qđ eſt dei?
Immo oppoſitum potius affectabo: ne ſi mediuz
tenere vellem incurrerem extremum? O q̄z vtiles
ſunt iſte afflictiones extrinſece Certe per ipſas ad
cognitionē miſerie noſtre deuenimus ⁊ per hāc co
gnitionem nr̄i peruenimus ad cognitionē dei. Nā
q̄zto quis magis eſt ſue vilitatis cognitor: tanto
magis eſt diuine maieſtatis inſpector. Quid ergo
vtilius q̄z per hoc humiliari ⁊ ad celeſtia exaltari?
Quis ergo renuet ſe odire et ab oībus conculcari
Certe neſcio niſi ſtultus. Si ergo times o homo q̄
ab hominibus inferuntur. q̄ztomagis timere debe
res q̄ a deo īfligunt? Sz ſi illa times certe iſta dili
ges et amabis. Naz iſte afflictiōes ſūt vie ad patri
am et materia magni boni. Conſolatiōes xo ſunt
vie ad penas et materia magni caſus. Iſte ſcz con
ſolationes aīam interficiūt et deturpant Hec autē
aīam lauāt a maculis et purgant a ſcoria pctōruz
vt ſic dealbata et mūdata videat deū ſuū. ¶ O de
us quis non appetit hoc habere niſi q̄ nō appetit
te videre aut q̄ non appetit euolare. Et quō proba
bit aliq̄s eſſe ver⁹ tuus amic⁹. niſi q̄ pro te aduerſa
voluerit ſuſtinere? Numq̄d vera amicitia ꝓbat in
conſolatiōib⁹ et honorib⁹ huius mūdi? Certe ſi ſic
pauci inuenirent mali qz pauci ſunt ⁊ vix aliq̄ q̄ n̄
appetāt ꝯſolari. Sed certe illi filij tui concernunt
quos corrigere non deſinis Nam ſemp cum talib⁹
cōmoraris. Non q̄ hoc renuat ſz diligat niſi q̄ mō
vult tanq̄z ſpecialis amic⁹ īmo tanq̄z cariſſimus fi
lius cum dn̄o habitare. Et hec nos ſemper ſtimu
lant et faciunt cu[illegible] ad maiora. faciūtq̄ ꝯſcēde

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

re ad mõtana et ad celeſtia contẽplanda. Hec ſunt
certe q̃ ceteris patiẽtib⁹ mẽbris compati inſtruũt
Quõ eñ ꝑimo iniurias paſſiões et dãna patiẽti
cõpatiar q̃ ea nunq̃z ꝓbaui? Propterea dicit apo=
ſtolus ad hebreos. Non eñ habemus pontificẽ q̃
non poſſit cõpati infirmitatibus nr̃is Et hoc ẽ qr
in ſuo corpore fuit eas expert⁹ ſicut ibidẽ innuit.
Et nunc aliis non ꝯpatimur quõ cuz illo cõregna
bimus. aut ſi mẽbra mortua et inſenſibilia ſumus
quid reſtat niſi vt de corpore excidamur. Aut di=
cito michi quõ tuo capiti xp̃o pro te mortuo ſcies
compati: qui non pateris: aut ſi non ꝯpateris: quõ
poteris ſibi conformari. Sed certe ſi nichil aliud
te moneret hoc ſolũ deberet te facere auidum paſ
ſionũ. Quid peius aut magis mortiferũ aut peſti
ferum q̃z paſſionibus xp̃i non compati aut tãti bñ
ficii ingrat⁹ exiſtere? Aut quid fructuoſius aut ſua
uius q̃z illius paſſionis ex corde compaſſionez ple
nam gerere? Quod bene nullus poteſt facere niſi qui
iniurias paſſus vel expertus eſt. Aut dic michi qd
nobilius eſt q̃z aſſimilari filio dei? Quõ ſi nunc ei
diſſimiles fuerimus per conſolationes et honores
erimus ſibi ꝯfratres in regno dei. Minime? Quid
enim abhominabilius q̃z videre pro me viliſſimo
ſtercore dei filium in aſſumpta humanitate iniu=
rias et opprobria ſuſtinere. mortem turpiſſimam
et grauiſſimam tollerare. et ego velim ab homi=
nibus honorari et deliciis affluere. O homo ſter
cus et pluſq̃z ſtercus pro iniuria quam ſibi feceras
ipſe ſemetipm̃ ad talia iudicauit ipẽ ſcz actor et iu
dex ſuper ſe reflexit iudicium amariſſimũ: et tu ad
huc coram eo qui ſibi iniuriaris vis pertranſire im
munis. Saltem coram oculis ſic pro te afflicti pre

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tendo merorem et corde te offer ad conſimilia pa=
tienda et certe non dubites ꝙ ex quo eſt ſufficien=
ter punitus ſi hoc iterum ſuſtinere volueris et to=
to apetieris corde non ſuſtinebis hoc: qꝛ non vult
vt pro eadem iniuria bis paſſio inferatur. Sed qđ
credis iniurias eſſe in honorem conuertet: et quod
credis tribulationē eſſe in conſolationibus mutari
videbis: ⁊ vbi credis eſſe dānū reperies fructū mul
tum. Et quāto iniuria maior tanto honorabilior e
ris et quāto tribulatio et afflictio intenſior tanto
pm magis cōſolaberis et ſi omnia ꝓpter ſp̄m amiſeris
certe ipſū qui eſt oīa poſſidebis. Si autē honorem
appetieris depmeris: ſi ꝯſolationes tribulaberis: ſi
tēporalia pauper eris. Qui enī aliud preter deum
appetierit ſe affliget immo etiā ſi ſe īdebite dilexit
ſe occidet. Si autē ſe odiens deū dilexerit ipſū ple=
narie poſſidebit. Unde qui deū diligit ipſū tunc ha
bet deum: ita ꝙ ſi ſolum deū dilexit ipſum plenarie
poſſidebit. Unde quāto perfectius deum diligit tā
to perfectius ipſum habet. O ſtultiſſimi homines
quomodo hic oculos veſtros nō ponitis ſi vultis
vos et omnia abhorrere. Certe cum videritis vos
poſſidere creatorē oīm et mens vr̄a in ipſo quieta
fuerit: omīa mundanā vanitatē reputabit et cor=
pora vr̄a dū ad huc ſunt mortalia tanq̄ʒ ſtercora e
runt vobis abhominabilia et ſicut q̄ auferret ſterc⁹
vel aliquid abhoīabile ab oculis veſtris: ſic q̄ vos
vſq̄ ad mortē affligeret. Et ſicut qui deteſtaretur
qđ abhominaremini gauderetis: ſic q̄ vos deteſtan
do iniurias et opprobria vobis dixerint et fecerint
dVsi exultabitis: Nā nichil poterit vobis euenire adūſi
qꝛ conſolationes et honores nō poterunt vos deci
pere eo ꝙ de ipis non curatis ſed eoꝝ contrarium

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

apetitis. Aduerſitates etiam nō poterūt vos deci=
pere q2 ipſas affectatis: immo q̃to maior erit tribu
latio tanto maior erit conſolatio: q2 magis in hoc
caſu adimplebitur deſideriū veſtrū. Non certe ſic
deberet eſſe. Quis eñ non deberet gaudere ſi ſepa
raretur a vanitate et cōiungeretur veritati? Nonne
hec omnia ſunt vanitas. Et quid eſt ꝟitas? Nichil
niſi deus. Et ideo omnia ꝑter deū: aut que in ipſuz
tendūt abhorrenda ſūt. Si eñ ſic eſſes o homo ꝙ
in ſolo deo velles affici et ſuū ſitires honorem: et te
vt dictū eſt non diligeres: ſed odires: et ab aliȷs ap
peteres cōculcari viam dyabolo obſtrueres vel ob=
ſtruxiſſes: vt ad te penit⁹ intrare nō poſſet. In hoc
eñ concordant doctores: ꝙ oīs malitie cauſa eſt ti=
mor vel amor: immo etiā cā ip̄ius timoris eſt amor
ſui. Quō ergo ex timore peccare poteris: qui te de=
ſiderabis affligi et ꝯtēni et ab hoībus ꝯculcari. Et
quomō amore tui peccare poteris q̄ te ꝑfecte odis:
et creatorem tuum diligis? Nec certe ſi habueris a
feditate ſeparaberis ⁊ ad ꝑfectā innocētiam et ſan
ctitatis conſummationē ꝑtinges et qui aliquando
fuiſti ſeru⁹ dyaboli eris permaximus in regno dei.
Quid ergo aſſequi iſta tardas? Quare negimus
hanc mentis perfectionē habere? Nunquid hoc do
num excellentiſſimū negabit nobis deus ſi ab ipſo
illud poſtulare voluerimus. Certe nō. de hoc te cer
tifico ſicut poſſum: immo libētiſſime hoc tibi dabit
Nō dico ꝙ tibi dabit pati: q2 nō oībus cōcedit hoc
ſed tribuet tibi velle pati. Et forte ſi dignus fueris
etiā iſtud dabit tibi. Et ſi dicis non poſſū tm̄ labo=
rare vt ad tantā ſanctitatē venirem vt ſolū deū di=
ligerē et me ſuꝑ omnia abhorrerē et ab aliȷs vilipē
di appeterē. Et ego dico tibi ꝙ ad hoc non requiri=

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tur iſte labor extrinſecus aut corporis valitudo: ſed potius ſollicitudo cordis: et corporis quies: labor cordis: et quies mentis. Nõ requiritur dico multis labor extrinſecus: qꝛ per illum deſtrueretur vel diſtraheretur hõ interior. Labor tñ pietatis et hũilitatis ad hoc et ad omnia vtilis eſt: dũ tamen quietem mẽtis homo cuſtodiat. Nec requirit valitudo corporis: qꝛ repugnat valitudini ſpũs. Requiritur aũt labor cordis in ſurgendo et totaliter ſe euellendo ab iſtis infimis: et ad celeſtia aſcendẽdo. Et dũ aſcenderis: requirit quies mẽtis. Multũ eñ abhorret deus cũ quis eũ deguſtat et ibi nõ deſcit: ſed potius tanq̃ deus nõ eſſet ei ſufficiẽs redit ad amplexanda ſtercora: et ſic inquinat⁹ iterũ vult dñm amplexari: ſed hoc vni ruſtico facere nõ auderes: ergo ip̄m deũ plus omni ruſtico vilipendim⁹. Et nichilomin⁹ volumus q̄ in oĩbus ſatiſfaciat volũtati noſtre: ſed nõ eſt ita. Sed ſi impetrare volueris ſine repulſa hoc tam p̄cellẽs donũ q̄ alia ad ip̄z reuerent cõſcendas. ibiq; quieſcas et ſollicite roga eũ vt amplius nõ te p̄mittat redire ad vomitum. Et ſi ſic feceris nõ dubito q̄ ab illo ſplẽdore eterno illuiatus tuas miſerias recognoſces: et ſup oĩa te odibis diuinã expieris bõitatẽ et oĩa tanq̃ ſtercora reputabis et cõiũgeris amoris vinclo ſoli deo. Quod ipſe nobis cõcedat qui eſt bñdict⁹ in ſcl'a ſcl'orũ. amẽ.

¶ Qualiter hõ dꝫ in oĩ actiõe frui contẽplatiõe. ¶ Capl'm. vij.

SI homo bene inebriatus amore ſui creatoris eſſet: nichil in omnib⁹ requireret niſi quõ ſuo creatori poſſet diligentius et perfectius deſeruire et propriam penitus quantũ poſſet voluntatẽ abſcindens ſolum que magis crederet deo placere cuꝫ impetu animi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

aſſequi conaretur:et ſic in omnibus et per omnia non que ſua ſunt quereret:ſed que ieſu xp̄i obliuiſceretur quodāmodo ſui ſolius memor dei. Hic talis et tantus p̄ feruore et amoris magnitudine vel immēſitate nō multū vt credo diſtingueret inē gradū et gradū:vitā etvitam:ſtatuʒ et ſtatū:pſonā ꝛ pſonam:tpūs et tēpus:locū et locū.ſed quocūq; mō et quacūq; hora diſcernere poſſet quid ampli⁹ ſuo creatori placeret ſtatim pficere conarē toto animi affectu tendens in deum Quanto eñ creature ad deum min⁹ reducunē tanto ſibi vel ſeſe mutuo amplius vniunē. Omnino ergo cōmunicans id eſt ad vnū cōmune oia reducēs qd facit quis cum nichil requirit in omnib⁹ niſi honorificētiā dei ad quam facta ſūt oia et ad hoc vniuerſa ordinata et in vno creatore cōiungens:qd verū eſt cū vniuerſa in deo collocat et ſolū deū in oibus intuē oia cōmunicās et in vno creatore cōiungens:et nichil ī oibus niſi deū videret:ſemp ſuſpirās: ſemp anhelās et ad ſeruiendū deo ſuo in oibus totus accenſus:totus ignitus nō conſideraret quid ſibi ſuaui⁹: quid dulcius eſſet: ſed in omnibus quid deo ſuo amabilius? O felix talis qui cum actiua contemplatiuaʒ haberet quia ſic domino miniſtraret vt martha vt tamen a pedibus domini nō diſcederet cū maria:ſic ſe angelicis ſpiritibus niteretur conformare qui nobis miniſtrando a diuina contemplatione non vacant Quid enim eſt hoc:ſcilicet domino miniſtrare aliud niſi cum miniſtrat ſano:cum viſitat infirmum: vel ſeruit infirmo:ſemper in eis dominuʒ intueri ꝛ frui deo in proximo. ¶ Aſſiſtendo ſeruit,manum/porrigit proximum:et cor ad deum. ¶ Proximo ſeruit non vt homini:ſed vt in homine deo. ¶ Totuʒ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſemper refert ad ieſum qui dicit. Quod vni ex mi-
nimis meis feciſtis: michi feciſtis. ¶ Et ideo cum
in lecto videt proximum infirmum ſibi videtur q̃ſ
videat chriſtum ſuũ: ac per hoc nichil ſibi difficile
nichil ſibi abhominabile: nichil ignominioſum eſti-
mat facere ꝓ infirmis ac ꝓ alijs deſolatis: ſed om-
nia dulcia: oĩa ſuauia: oĩa amabilia iudicabit. cum
ſic in ꝓximo miniſtrat xp̃o. Credo ſine ꝑiuditio q̃
qui ſic vt dictũ eſt feruenter et diligenter xp̃o in ꝓ-
ximo miniſtraret pure ꝓpter xp̃m: tendens in xp̃m
q̃ plus mereretur et virtuoſius mereretur et a deo
ampli⁹ approbaretur q̃z ſi ꝓprio corpi xp̃i miniſtra-
ret. Et hoc ſic patere poteſt. Unus enĩ peſſimus hõ
ſi videret xp̃m eſſe in vno lecto et bene cognoſceret
eũ et nõ eſt dubiũ q̃ ſibi feruẽter ⁊ diligenter mini-
ſtraret ſed ſibi id eſt xp̃o in ꝓximo cũ tãto feruore
et diligentia miniſtrare nõ poſſet niſi perfectus vt
credo: immo vt ita loquar et pluſq̃z ꝑfect⁹. Et ideo
cũ toto animi conamine hãc gratiã habẽ conemur
¶ Quis de cetero abhorrebit leproſum declinabit
infirmum negliget: deſolatũ cum in eis intuemur
chriſtum et plus ibi poſſumus mereri et deo place-
re vt probatum eſt q̃z ſi etiam miniſtraremus ipſi
chriſto. Indicabo tibi ſponſa quem diligit aĩa tua
¶ Certe in infirmaria iacet: ibi anguſtiatur: ibi do-
lore grauatur vel torquetur. Curre: et ſibi miniſtra
ſibiq̃ compatere infirmãti. Cur inſtas ſponſa quo-
tidie vt ſponſi oculo ocularis. Accede ad leproſuz
et oſculare euz: quia ibi iacet. ¶ Cur ſponſa miſera
pre ſponſi amore languere te dicis et ipſum quoti-
die nudum: diſcalciatum: et afflictũ: ante te vides
tranſire et negligis et etiam non compateris ei.
Et ſi nõ poſſumus fratres omnibus preſtare obſe-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

quia: quia multi ſunt indigentes ſaltē omnibus cō
paſſionē donemus et in omnib⁹ cōſideremus xp̄m
Credo firmiter ꝙ ſi chriſtuꝫ neglexerimus in ſceno
vel in terra: ꝙ ipſum non habebimus in celo. Au=
di quid ipſe dicit. Infirmus eram: et non viſitaſti
me. ꝛc. Ite maledicti ꝛc. Et bene noſtis ꝙ non ſunt
hec verba mea: ſed ineffabilis veritatis: Timeam⁹
ergo fratres hanc ſententiam qui totiens neglexi=
mus eum. ¶ Non interrogemus eum de cetero nec
dicamus ei: vbi: iaces: vbi cubas in meridie: qꝛ iam
nouimus locum. Scimus enim eum in infirmaria
iacere. Non autem reſtat niſi preſtare obſequium.
¶ Audite obſecro conſilium meum et non aſpici=
atis ad factum meum. Qui enim vult vt dixi cuꝫ
actiua. contemplatiuam vitam habere vt ſuum do
minum in omnibus cōtempletur: videtur michi ꝙ
hec via ſit breuis et bona: videlicet vt ſe totum re=
colligens intret ad cor ſuuꝫ et intima cordis ingre
diens ſe reſoluat in deum vt nichil nec videat nec
ſentiat niſi deum et tunc aliquomodo ſic deificat⁹
et transformatus in deuꝫ ad quodcunqꝫ ſe vertet ni
chil niſi deuꝫ conſiderabit et quid operis faciat nō
homini: ſed ſoli deo facere exiſtimabit. ¶ Et dum
hanc formam habebit vel tenebit in omnibus deū
videbit: et in labore actiuo: contemplatiua fruetur
Et ſi contingat immo quia continget ab hac nobi=
li forma diſcedere ad ipſam ſtatim nitatur homo
redire et hoc totiens faciat ꝙ quaſi in habitum du
cat: et hoc magis honore et diuina largitate q̄ꝫ ali
qua induſtria impetrare credat. Et hec omnia ni= si
mis difficilia tibi videntur ſaltem ad hoc conare vt
ſemper et in omnibus queras facere qđ ſit magis
honorificum deo: conforme chriſto. vtile tibi ꝛ pro

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ximo: afflictiuū et ignominioſum corpori proprio. Quod ipſe nobis cōcedat qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen. ¶ Quoddam delectabile et alectiuum. ¶ Capituluꝫ. viij.

Anima mea liquefacta eſt vt dilect⁹ locutus eſt. ꝛc. O mira et ineſtimabilis virtus amoris. Deū inclinat ad terraꝫ: mentē eleuat ad patriā: et deū et aīam vel hominē ſimul cōglutinat: ad glīaꝫ deū facit hominē: et hoīem facit deū temporalē facit eternū immortale occidit: mortale īmortale facit: et ymū excelſuꝫ cōſtituit: īimicū facit amicū: ſeruū facit filiuꝫ et abhoīabl'e facit glīoſū: frigida facit ignea: obſcura facit clara: dura facit liquida. Nā aīa mea liqfacta eſt. ꝛc. O v͛bū admirabile: o verbū nimiū delectabl'e. Ego viliſſim⁹ et nequiſſim⁹ ſeru⁹ tuus dn̄e deus meus qui etiā nō ſū dignus aliqua tua creatura vocari nec eſſe: quō ſum tibi tante caritatis vinculo colligatus vt ad verbū tuū p̄re amore fuerim liquefactus. O ardor amoris qui intima mētis in deū infundis. Nā adamantina erat aīa mea et ci⁹ intima nimiū ſolidata nūc amore liqueſcit: nunc extra ſe exit et in deū tota inter ſe diffundit ꝓprium locum relinquit et ī deū currit: abſorbet͛ a deo ꝛ obliuiſcit͛ ſui ¶ O amor qd tibi tribuā qui me feciſti diuinū. Viuo ego iā nō ego: viuit aūt in me chriſt⁹ Inenarrabilis eſt v͛tus tua: o amor q̄ lutū in deum transfiguras. Quid ergo te potenti⁹: qd dulci⁹: qd iocundius: qd et nobilius obſecro? Bone amor qui terrena ponis in celum deſſicio tui memor. et facio me vniri dilecto. O felix amor qui nos facis lāguidos: ſponſi noſtri amplexi(mus) ſuſtentari. O deſiderabilis amor qui ſummis delicijs reples egētes

mplexib⁹

Sed ſi liquefacta es ad verbuz eius. o anima mea quomodo ſuſtines amplexus eius: quomodo non es conſumpta ad oſcula eius. Si liquefacta es ad affatum eius quomõ non es abſorpta cum intras per vulnera et per venas ad cor eius? Sed o mira dulcedo et mira iocunditas vt ꝙ non meremur nominare poſſumus maſticare. Non mereor eſſe ancilla: et facta ſum in delicijs cariſſima. Quis ſufficit tanti amoris etiam ſcintillam modicam intueri? Quid eſt hoc? Neſcio capere nequeo inquit: ſed obſtupeſco admiratiõe: iocundor delectatione: inebrior exultatione. Sed quid merui quid feci vt tanta michi beneficia exhiberes. Te perſecutus ſuz: et in te collocatus ſum: tuam faciem conſpui: et tu oſcula michi tribuiſti: te vulneraui gladio: et tu me a morte liberaſti. Te repleui dolore: et tu me gaudio et conſolatione. Occidi te deum meum: et michi te felicem vitam tribuiſti. O mira mutatio dextre tue Nõ ergo mirum ſi ad verbum tuũ liqueſcit cor meum: immo de cetero totus accendar et totalir̃ liquefiam vt in te totaliter ſim effuſus: nichil preter te videam nec in aliud cogita dicta vel facta tranſeant Cogitatꝰ vllomodo: immo mirum videtur quomodo non ſumus ſic intenti ad te: ꝙ ignoramus omnia p̃ter te.

¶ Si enim habemus te: quid amplius volumus?

¶ In te ergo dulciſſime domine ieſu quieſcat mẽs noſtra. et a te nec ad modicũ ſeparet̃. Stultiſſimũ quidẽ eſt tam nobiliſſimũ et iocũdiſſimũ locũ exire Quõ audemꝰ niſi dulciſſimũ ſponſũ inſpicere: ne ſubtrahat̃ a nobis? Quid queſo nos mouet aliud intueri? Nõne terrena ſũt ſtercora: et hoc eſt ſummũ bonũ. Quõ omnia nõ deſpiũt et deſpiciunt: quomodo omnia non fetent ad preſentiã tanti boni?

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

O/o/o/ſtulticia hominū impiorū redite ꝑuaricatores ad cor. In vobis eſt regnum dei: et vos ꝓ ſanie fetidiſſima inſanitis et dyabolicā ſeruitute ſubitis. In vobis eſt certe de⁹ noſter cōuertimini ſuꝑ euȝ et fruamini ipſo. Et quē pri⁹ contēpſiſtis: nūc et de cetero contēpti ſitis: et hec ſit portio veſtra. Qđ nobis concedat ꝗ viuit ꝛ regnat. Amē. ¶ Qđ ſit hō bū ordinatus in cogitatione: locutione: ꝛ opatione

¶ Capitulum. ix.

SEruus dei nunq̄ȝ deberet nec aliud nec aliter cogitare: loqui: et opari: q̄ȝ ſi deuȝ facie ad faciē videret. Nec eñ dubiū eſt ꝙ ſic eſt nobis pñs de⁹ et ſic nos videt ſicut ſi eſſem⁹ in celo empireo in ſede btē ꝟginis: q̄ȝuis nō ſic influat hic ſicut ibi. Et iō quāuis eū nō videam⁹: ex quo ſcimus eū eſſe iuxta nos: et etiā in intimis cordis nři: nō ꝓpter hoc debemus plus vel minus vel aliť loqui aut facē q̄ȝ ſi ſemꝑ videremus eum. Tantū eñ timeret ſeru⁹ imperatorē ſi ſciret ꝙ impator eſſet iuxta eū et videret eū et ipe impatorē videre neq̄ret: quātū timeret ſi imperatorē videret: īmo forſitā magis. Null⁹ eñ ſeruus eſt ꝗ nō timeat ꝓprie ꝙ videať a dño ſuo. Vñ ſi ſciret ſeruus ꝓ certo ꝙ dñs ſuus nō poſſet eū videre nec etiā ſcire poſſet q̄d ſeru⁹ faceret nō timeret tūc dñm vt credo. Sȝ ſi ſciret ſe videri a dño ꝛ dñm tamen videre nō poſſet tūc multū timeret. Quanto ergo magis dñm noſtrū timebimus: q̄r nobiſcū et in nobis eſt et omnia intueť. Debemus ſemꝑ moueri timore: reuerentia: deuotione: amore: et erubeſcentia pctōꝝ. Mirum eſt certe quō tam modica ſcintilla ſicut eſt cor meum nō abſorbeť totaliter ab immenſa bonitate diuina et quomō ſeruus dei amore domini ſui

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

nō ſemp̄ inebriat⁹ incedit. Hoc credo fieri ſi illi bonitati imēſe vellet applicare cor ſuū Unde de hoc non dubitet aliqs ꝙ quātomagis illi bonitati diuine vellet applicare cor ſuum tanto melior et perfectior eſſet et qui in ſūmo bono cor applicare poſſet vt penitus oblitus oīm p̄ter ipſū toto animi conamine in ip̄m intenderet: vbiqȝ quieſceret nō ſtatiꝫ a tanto bono reſiliens tūc credo ꝙ abſorptus dulcedine ꝯſūmarek in ſtatu. Tunc em̄ inter cōſolatiōes et tribulationes: vituperia et honores: blandimenta et opprobria. inſeparabilis ꝑtranſiret nichil ſitiens niſi deuꝫ ſuū et ſolū eius affectās honorē Tūc cōprehenſor dici poſſet potius q̄ꝫ viator beat⁹ non miſer: angelus non homo: non pctōr: ſed ſanctus.

¶ Et ſi ad hoc ꝑtingere cupis o homo hanc breuem regulam tene Quicunqȝ vult eſſe cōſummat⁹ in ſtatu debet de ſua virtute totaliter deſperare et plenarie ſe cōuertens et cōmittēs in manibus pietatis immenſe toto corde confidat de ipſa: nichilqȝ quantū in ſe eſt omittens de cōtingētibus fideliter agat qcqd poteſt cernere ad ſui ꝑtinere honorem. Sed et hoc in prefata regula ſcriptū eſt donuꝫ dei permaximum. Et quiſqȝ hoc habuerit non a ſe ſed a deo fideliter habuiſſe recognoſcat: ſciens ꝓ certo ꝙ ad hoc per ſe eſt impoſſibilis ſed ꝓnus potius ad digna tormēta mortis eterne. A qua morte nos cuſtodiat ille q̄ eſt bn̄dict⁹ in ſcl'a ſcl'orum. Amen.

¶ De ordinatione ad proximum.

¶ Capitulum x.

De proximo accipe hanc doctrinā. Unūquenqȝ hominē de mūdo reputa teip̄m Et ſi hoc bn̄ feceris ⁊ in corde tuo bene impreſſeris: non eſt dubium quin bonū

ſuuz ſicut tuuz diliges et q̄d ad ſalutē ſuā ſpectare
videris ſicut pro te ſollicite ꝓcurabis oratione ex
hortatione et auxilio ⁊ quocūq; mō poteris. Et cuz
ipſum videris bōa dicere vel facere repleberis gau
dio: ſicut ſi tu diceres vel faceres. Si autem ſciue-
ris ipm eſſe in peccato aut in aliquo ſpeciali vl' ſpi
rituali delicto vel defectu nimium ꝯdolebis: et ipz
prout poteris a malo reuocabis et induces ad bo
num. De miſerijs autem corporis ſic compatieris
ſibi: ac ſi illas in proprio corpore haberes et ſic li-
benter ac diligenter ſeruies ei ſicut faceres tibi. et
etiam quia te debes odire. illuz autem diligere. Et
ideo ſi te offenderit dicto vel facto non plus cura-
bis q̄z ſi tu ipſe hoc feciſſes vel dixiſſes et eo ampli
us tibi placebit quia ibi eſt maior merēdi materia
Et ſi quid feceris boni vel dixeris non plus eleua-
beris. q̄z ſi alius feciſſet vel dixiſſet. Et ſi aliquē de
fectū non culpabilē feceris corā eis non plus cura
bis q̄z ſi in priuato vbi nullus vidiſſet feciſſes. In
de etiā ſequit̃ ꝙ ſi vnūquēq; reputaueris teipſum
ꝙ nullū ſpecialē habebis et qꝛ oēs tibi ſingulares
erūt. nulluz plus altero diliges niſi q̄ztum noueris
ipm meliorem eſſe non qꝛ tibi plus familiaris vel
notus. Nec etiam circa quantūcūq; bonū debem⁹
affici. ſed ſolūmodo circa deum ſiue in ſe abſolute
ſiue etiā inquantuz illi vel iſti tanta dona largitur
Poſſumus tamen plus orare pro illis quibus ſu-
mus magis obligati. Nec tamen ſic orandu3 eſt ꝓ
illis vt alios dimittamus. Hoc autem ſoluz appro
priabis tibi ſcz tuā culpam et defect⁹ tuos: et ꝙ te
villiorem oīb⁹ reputes. et non ſolum tua ſed etiaz
aliena pctā reputes eſſe tua ⁊ pro ipis veniā poſtu
labis ſicut et pro tuis. Et ſi dicas quō poſſū oīnes

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

hoīes eſtimare meipſum? Hoc te docet facere perfe
cta caritas que te eis ꝯiūgens vnū cum eis facit.
Hoc tamē clari⁹ intuet̄ et ad hoc faciēdū facilius
mouet̄ q̄ cor ſuū in honorē dei totaliter radicauit
nichil aliud nec in ſe nec in aliis querēs. ¶Unde
hec eſt via optima ꝙ q̄ vult deū et ꝓximū diliget̄
ſolū dei honorē ſitiat et cū magna auiditate q̄rat
nichil aliud intēdēs in oīb⁹. Quod nobis ꝯcedat de
us etern⁹. Amē. ¶Qualiter zelator aīarū ſe ordi
nare et habere dꝫ. Capitulum. xi.

SIc debet eſſe modus et forma ꝑparādi
⁊ diſponēdi vt poſſit q̄s fructificare in ꝓ
ximo ſine ſui detrimēto. qꝛ ꝯtingit aut
ꝯtingere aliq̄n poteſt ꝙ in ꝓcurāda ali-
orū ſalute ꝓpria negligit̄ imo ꝓpria ſuffocat̄. Cū
ġ vis pro ꝓximo orare. ei p̄dicare. lectionē legere
vel eius ꝯfeſſionem audire aut aliqua talia facere
Primo faciem mentis ad eternū lumen conuerte
et ad eius ſplendorē. Confortare ſpiritu vt nō p̄ua
leat caro. Abſtine ab exteriori homine q̄ītum po-
tes vt ſolum ſis interior ad interiora ꝯuerſus. Tūc
eundē interiorē hoīem in proximo ꝯſidera/ de ei⁹
exteriori niſi inq̄ītū ad interiorē ordinat̄ n̄ curās
Tunc interior tuus homo ad interiorē ꝓximi con
uertat̄. et vtriuſq̄ exterior in ſupradictis actibus
tanq̄ vanitas negligatur ne pro exteriori interior
ad vana trahat̄. Ipm ergo exteriorē ꝓximi hoīem
tanq̄ ſacculū ſtercorū relinquēs ꝯſidera interiorē
ad ymaginem dei factū ſāguine xp̄i redēptū. locū
ſpūſancti. habitaculū xp̄i dei ꝟtutis et ſapiētie ſe-
dem et ad eternā beatitudinē poſſibilē. Tūc hono
ris dn̄i tui ſitibūd⁹ ingemiſce et plora: qꝛ ei⁹ yma-
ginē vides denigrari. p̄cioſiſſimū ſanguinē concul

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cari ſpũſſancti habitaculum pollui. ſpõſã xpi ꝓſti
tui. eius ſedẽ deiyci. et totã ſuã beatitudinẽ ꝓvilissi
mis ſtercoribus ↄtẽpni. Mirũ certe videt quõ iusti
oculi poſſunt a ploratu ceſſare vidẽtes tantam ve=
ſaniam in ꝓximo ĩmo etiã fuiſſe aliquãdo in ſeipo
et tantã iniuriã deo ſuo fieri. Quis michi queſo da
bit vt cũ mardocheo indut⁹ ſacco pro tanta popu
li nece nõ imminente vt illa iudeoꝝ ſed iaȝ fcta co
tidie plorem. ĩmo cõtinue vſqꝫ ad fores palacij vlu
lando incedens? Si enim ille pro corporali mor=
te iudeoꝝ tantum dolorẽ et triſticiam ꝓpt nimiam
plenitudinem caritatis publice pretendebat. quo=
modo ergo miſer lachrimis impono quietẽ: qui in=
finitaȝ ſtragem video animarũ et deũ meũ ꝑ nichi
lo reputari. Animetur hũs aĩa viri iuſti et dei ſui
cõtemptũ non ſuſtinens animaꝝ mortẽ abhorrens
conet modis omnib⁹ quibus poteſt animas a pec=
catis liberare. Quomodo poteſt dicere ſe deum di
ligere et eius amorẽ appetere qui eius ymaginem
videt iacere in ſterquilinio et non curat. Aut quo=
modo ſi cogitat ꝙ filius dei ꝑ animabus redimen
dis mortuus eſt: quõ ⁊ ipſe ꝑ animab⁹ mori nõ cu
pit? Et maxime cũ videt xpi ſanguinẽ pedibus cõ
culcari quõ queſo poteſt hanc ſui dñi iniuriam ſu=
ſtinere? Quõ ſe totũ nõ fundit in oratiõe: quotidie
clamat in predicatione: aut ꝓximos inſtruit lectio
ne: vel eos audit in cõfeſſione vt hũc ſui dñi ſangui
nem recolligere poſſit: animas recolligendo et con
uertendo Quid plura dicã? Credis ne te eſſe habi
taculũ ſpũſſancti qui vides eius templũ latrinã fie=
ri: et nõ clamas ſed diſſimulas qui ſolũ tuã quietẽ
requiris. Abſit. Quõ ergo credis te ſponſi amici=
ciam habere qui eius ſponſam ab adulterio non

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

custodis:aut adulterantē nō rephēdis cū facultas nō desit.aut eā festināter ad sponsum nō reducis. Aut quō poteris eternaliter sūmo bono frui q̄ vides adeo ꝯtēpni vt ꝑvilissima sanie cōmutet aut negligat imo poti⁹ blasphemet:ꝛ tū ab hoc ꝯtēptu negligis aīas remouere:et ad ei⁹ amorē ꝯuertere. ħis auditis scindant obsecro corda nostra.et nullomō tātā dei iniuriā patiamur. Fateor.vt vos ad aīaruꝫ zelum alliciaꝫ in corde meo iacere:q̄ si certissimus essē ꝙ nunq̄ꝫ deberem perfrui deo meo nichilominus ad honorē suuꝫ vellē libentissime pro q̄libet aīa peccatrice semel mori.ita ꝙ tot mortes ī presenti sustinereꝫ quot sunt in mūdo anime peccatrices vt ipse consequerent gratiam in presenti et gloriam in futuro.quātomagis si secū deberē postmodū gloriari? Ista carissimi scꝫ diuinus contēpt⁹ et animarum interitus sūt que deberent nos inflāmare ad predicationes.confessiones orati ones et ad bonorum exemplorū exhibitiōes.nō vana glīa non cordis iactantia . non complacentia humana non aliqua vtilitas mundana. Solū ab aīabus iesum xp̄m crucifixuꝫ queramus.empte sunt eīm precio magno vt aut preciuꝫ reddāt aut in emptione permaneant. Inebriemus eas sāguine non curiositate vt sic dn̄m nostruꝫ crucifixum ꝯcupiscant. Dicat quilibet nostrū eis.nichil iudicaui me scire īter vos nisi dn̄m iesum et hunc crucifixū non certe aristotelis vel platonis philosophiam. Illū enim reputo hoc solū verbuꝫ dicere posse q̄ nichil e ꝑximo nisi passioneꝫ xp̄i requirit et in quolibet ꝑximo sibi videt ꝙ videat iesū xp̄m passū. Unde signāter dicit inter vos nichil me iudicaui scire ꝛc. Quid dicam? Non solum vestra nō volo aut vobis placere

h.i.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cupio.ſed nec etiā voſipſos aut aliqd aliud cogno-
ſcere me iudico:ſed in oībus ſolū dn̄m ieſum ⁊ hūc
crucifixū. Et bene dicit nō iudicaui.quia ⁊ ſi alia
habitualiter ſciā ſic tamē ad hoc ſcȝ ad xp̄i paſſio
nē ſum totaliter intent⁹ vt meū iudiciuȝ ad aliud
nō flectatur. Poſſet autem illud verbuȝ aliter ad
aīarū conſolationē exponi.id eſt tantū ſum in hac
paſſiōe in deuȝ inebriat⁹ vt qcqd aliud offerat mi
chi.aut viſui vel guſtui ſeu auditui ſiue aliȷ̈ ſenſui
⁊ qcqd ſit p̄ter iſtud totuȝ reputo eſſe nichil.qꝛ iaȝ
non delector.iā non glorior.iā nō moror niſi in ſā
guine xp̄i. Ad hūc eīn totaliter ſuȝ ꝯuerſus. Non
ſunt oculi mei pleni adulterio ſȝ xp̄i tormēto. Nō
os meum plenū eſt detractiōe ſȝ xp̄i paſſiōe. Et ſic
de aliȷ̈s ꝓſequere ſēſibus.quicunq̧ es q̄ hoc dicere
potes qꝛ longe eſt a me verbuȝ iſtud. Et ſi in v̄bis
iſtis nō fuit hec intētio pauli.ſit tamē intentio no
ſtra qꝛ non intēdo hic intentionē pauli exponere ſȝ
noſtram deuotionem excitare. Qđ nobis cōcedat
qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Qđ aīa debet affici tātū amore xp̄i terrenorū vi
litate contempta. ¶ Capitulum.xiȷ̈.

ANima rationalis ad ymaginē diuinaȝ
ꝓcreata īter deū ⁊ irrationales creatu
ras media ꝯſtituta nō ad infima per a
morē ſe deberet īclinare.ſȝ ſolū ſe erigē
ad deū.ei⁹ inebriata amore īferiorꝝ vilitate ꝯtēpta
Et ſi ad aliquam contingeret ſe vertere creaturaȝ
etiam equaleȝ vt pote aliū hoīm aut āgelorꝝ.ſtatiȝ
deberet oīa ad amorē dilecti referre ſolū ad ſuū ſpō
ſū vnicū medullit⁹ et īpetualiṫ tendēs nichil īueni
ens columbina ſpōſa in q̄ niſi ī ſpōſo requieſcat pes
eius nec etiam appodiceṫ aut adhereat vllo modo.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Neſcit caſtiſſima ſpōſa viuere niſi cū ſponſo. ſicut
nec piſcis niſi in aqua vel īfra aquaꝫ. ibi vacat vel
natat aīa delicata. ibi delectatur ibi reficit inenar
rabili ⁊ ſuauiſſimo nutrimēto. Si quō exit ſtatim
incipit palpitare ſtatiqꝫ ad igneū flumē ſeu fluuiū
rapidūqꝫ redit extra ipm oīa ſuſpicās morteꝫ eſſe
tota liqueſcit ⁊ reſoluit in dilectū O amor quid fa
cis? Quid hoc amore nobilius qd vtilius qd ſuaui
us? Et tamē oēs aut q̄ſi oēs negligūt hunc amorē:
Nunc hic dici poteſt. Qui manet in caritate in deo
manet et deus in eo. Quod nobis ⁊c.

¶ Deſcriptio beatitudinis.
Capitulum. xiij.

ACcipe cariſſime frater ſane verba q̄ de
btitudīe dicā indign⁹. Nō ſic puto eaꝫ
poſſe deſcribi. tu tn̄ corrige. Btitudo ē
plena et intima in deū reſolutio Btitu
do ē ſūma exultatio de honorificētia dei. Btitudo
eſt caſtiſſim⁹ et eternis amplexib⁹ ſponſi cū ſpōſa castissimus
vl' ſpōſe cū ſponſo matrimonij ꝯſūmatio. Btitudo
eſt diuine dulcedinis iebriatio ſine fine Beatitudo
eſt ſolis iuſticie ſplēdor etern⁹. Btitudo eſt cū imē
ſo deſiderio plena refectio. Ad queꝫ nos ꝑducat q̄
viuit ⁊ regnat ꝑ eterna ſecula Jeſus xp̄s Amen.

¶ Oratio deuotiſſima. ¶ Capitulum. xiiij.

O Deus meus. O amor meus. O lux delectabil'
O ſuauiſſima irradiatio. O iocundiſſima con
templatio. O nutrimentum deificum: pabulum ſu
auiſſimum. ſapidiſſima deguſtatio. indicibilis re
fectio. O mellifluū oſculū ⁊ amplexus feliciſſimus
O indiſſolubilis coniunctio cordialis. diffuſio me
dullaris transformatio. O acceſio amātiſſima. in
flāmatio incentiua. ebriatio ſobriſſima et liquatio

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſolidiſſima. O ſponſe meus. O de⁹ meus. O amor meus. O cordis iubilus. O mentis ardor. O amoris incendium O dulciſſimuz ſolatiū. O veriſſimū gaudiū. Irradia fulgoribus aīam meam dulciſſime caſtitatis tue tranſfixam iaculo. et amoris facibus inflāmatā ſapidiſſimis affectionibus tuis ⁊ amore languentibus deſiderijs refice dulcoratam. Amen.

¶ Quedā notabilia. ¶ Capitulum. xv

SI eñ aliqs princeps inuitaſſet aliquē pauperem et viliſſimum hoiem ad conuiuiuz habundans et delicatū in quo oīs ſufficentia et ſuauitas reperiri poſſet: que reperiri poſſet in aliqua creatura. et ille viliſſimus homo nauſearet ſuper illo nobiliſſimo conuiuio. et ad ſtercora potius inhiaret deberet ſtultiſſim⁹ reputari. ſic imo ſine comparatione magis ſtultus reputari debet quilibet homo et precipue ſacerdos qui celeſtibus alimētis veſcit ſi cor ſuū iſtj corruptibilib⁹ applicat. Et ſicut ſapiens et delicioſus hō fetidiſſimā ſaniē nō ſoluz non appeteret ſʒ nec etiā videret vel noiare vel audire noiari abhorrēt. ſic oīs vir pfectus ⁊ ſacerdos precipue abhorrere deberet quicqd illas internas delicias modo aliquo īpediret aut aliud criſti habitaculuz modo aliquo macularet Unde oī cuſtodia deberet cuſtodire cor ſuū. O mira cecitas oīm impiorū qui magis eligūt ꝑcio aīe ſue a diabolo emere vnā fetidiſſimā conſolationē et viliſſimā qʒ ſummā et excellentiſſimā conſolationē a deo gratis habere. Quis eñ non putaret ſtultū illum qui poti⁹ vellet ab vno tabernario vinū corruptū et fetidiſſimum emere ꝑcio oīm bonorum ſuoꝝ et ſe totaliter oī bono ꝑ tam viliſſimo potu expoliare. qʒ ab vno alio dulciſſima vina gratis hēre et ex hoc omnibus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bonis rep̄eri. Hanc ſtulticiã et multo maiorẽ adim-
plet pctõꝛ. Sicut enĩ ſtult⁹ reputari deberet et nun-
q̄ȝ ad opulentiã ꝑueniret ille mercatoꝛ qui in cater-
uis mercantiũ: loca tp̄a et modũ mercandi notaret
et hec etiã referret alijs et in ſeipſo ſepi⁹ hec repe-
teret: et nunq̄ȝ tñ mercationẽ bonã vel vtilẽ faceret
ſic qui tota die de regno celoꝛum ſcripta multipli-
cat et ipſis vacat et alijs etiã pꝛedicatione denun-
ciat: et tamẽ nunq̄ȝ aggreditur aliquã oꝑationẽ bo-
naȝ. Quid prodeſt o ſtultiſſimi mercatoꝛes ſtudere
et p̄dicare et opere nõ implere. Sicut ſponſa deli-
cata et nobilis que haberet nobiliſſimũ ſponſuȝ et
pulcherrimũ et ſapientiſſimũ et optimũ nõ inclina-
ret ad efficiendũ circa aliquẽ fetidiſſimũ lepꝛoſum:
ſic ergo multomagis affect⁹ viri ꝑfecti nullomõ nõ
ſolũ ſeparari: ſȝ nec etiã retardari deberet ab amo-
re dei ſui ꝓpter amoꝛeȝ alicuius creati nec vllomõ
ꝓut poteſt deberet affici circa aliquã creaturã ſed
potius deberet abhoꝛrere et abhominari ſicut ſu-
pradicta ſponſa pꝛedictũ lepꝛoſum. Quod nobis
concedat. ꝛc. ¶ Quedam alia notabilia.

¶ Capitulum. xvi.

Sic pie iuſte ꝛ caſte debet viuere vnuſq̄ſ-
q̄ ac ſi ſciret ꝓpꝛie et pꝛo certo ſe eadeȝ
die vel ſtatim migraturũ vel moꝛiturũ.
Vñ nõ eſt ꝑfectionis vt credo q̄ cõmu-
niter dicũt multi. Si ſcirẽ me moꝛiturũ infra breue
tempus: ita bene me p̄pararẽ et tam ſancte viuereȝ
Debet enĩ ꝑfectus dicere nõ ſic: ſȝ ſic. Si mille mi-
lia annoꝛũ viuerẽ et hoc ſcirẽ: pꝛo certo ita ſtudio-
ſe tam iuſte et ſãcte ac ſolicite volo deo meo ſeruire
ac ſi hodie deberẽ de hoc mũdo tranſire. Et in hoc
filius non mercẽnarius vel ſeruus apparet. Sicut

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ẽm diligo deũ et ipſi ſeruio ꝓpter ſe: eũ eque bonus
ſit ſi multũ vixero ſicut ſi parũ ita debeo ei ſeruire
et eũ diligere ſi multũ vixero ſicut ſi parũ.

¶ Qualiter ſe debet habere ſacerdos cũ ad corp⁹
xpi venit. ¶ Capitulum. xvij.

AD miſſã celebrandã ſex cõſidero attẽ-
denda. ¶ Primũ eſt ratiõis diſcretio
reſpectu veritatis vt ſcʒ ſciat qd qs reci
pere debet. Quid qꝛ verũ deũ q fecit ce
luʒ et terrã: et verũ hoiem qui ꝓ nobis pepẽdit in
ligno. Quis qꝛ hõ nõ beſtia niſi ꝑ pctm̃. Vñ pre ce
teris ſpellat a ſe ſacerdos beſtialitatẽ pcti ¶ Scdʒ
eſt mentis deuotio aut eleuatio reſpectu eius ſãcti-
tatis. Debet eñi ſacerdos ꝯſiderare ꝙ quẽ receptu
rus eſt ſctũs ſctõꝝ omniũ eſt et oĩs ſãctitatis origo
Et ideo quantũ põt ſãcte et deuote accedat ad ipſʒ
a ſe expellẽs omnẽ amaritudinẽ peccati per lachꝛi
marũ cõpunctionẽ et omnẽ ariditatẽ per deuotio-
nis orõnẽ et dulcedinẽ. ¶ Tertiũ eſt animi reuerẽ-
tia reſpectu ſctitatis et maieſtatis vt ſcʒ ad tam ex
cellentẽ dñm vereatur accedere tam viliſſima crea-
tura. ¶ Si eñi ante imperatorẽ nõ eſſet dignus ſta
re homo infectus putredine quãtomagis dñm re-
cipere in ſacramento altaris indign⁹ eſt homo mi-
ſer: cuius oẽs iuſticie ſunt ſicut pann⁹ menſtruate.
Et ſi iuſticie ſũt tales qualia ſunt pctã: et quidẽ in-
digniſſim⁹ eſt ad hoc omĩs hõ. Cõſideret tñ qꝫ ma
ior eſt dignatio diuina qꝫ indignitas noſtra: beni-
gnitas ſua: qꝫ miſeria noſtra. ¶ Quartũ ẽ amor et
deſideriuʒ cordis reſpectu ſue bonitatis et benigni
tatis. ¶ Unde multũ cauere debet homo ne cuʒ te
dio aut cordis tepore ad illud ſacramenrum acce-
dat in quo continetur ſumma bonitas ꝛ infinita io

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cunditas. ¶ Unde miruꝫ videtur quomodo in iſta receptione homo nõ liqueſcit amoris calore et quo modo non abſorbetur ſuauitatis dulcore.

¶ Conſideret ibi ſui domini paſſionem ſi vult ad eius amorem accendi et illius nobiliſſimi corporis et ſanguinis cibationem: ſi vult deſiderium prouocari et tandem refici prouocatum. ¶ Quintum eſt pro ſe et pro aliĳs affectuoſa et humilis deprecatio in ſermone reſpectu ſue clementie. ¶ Ab ipſo em̄ ſecure poteſt petere qui dicit. Petite et accipietis: querite et inuenietis. Et ad hoc credo iſtud ſacramentum maxime eſſe inſtitutū vt poſtuletur venia et gratia impetret in oblatione illius excellentiſſimi holocauſti. ¶ Sextū eſt totiꝰ hominis ſūma diligentia reſpectu ſue immenſe nobilitatis ſiue nobiliſſime immenſitatis. Si em̄ cū diligentia magna ſeruit alicui principi ſeculari quāto maiori diligentia debet ſacerdos dn̄o ſuo miniſtrare et cū oī vigilantia ꝯtractare illd altiſſimū et digniſſimū ſacramentū ac ſi nichil alid eſſet aut nūq̄ȝ alid facere deberet. Debet eſſe tibi tūc intentio tota: ꝯplatio ſufficiens et diſtincta: vt nichil ibi ſit cōfuſū vel diminutum. Debet eſſe nichilominꝰ ibi contrectatio prouida et diſcreta ac oī honeſtate ornata vt ſint omnia ibi honeſta et ſic oīa cū ſūma diligentia ibi operetur ſacerdos. Ad hoc conſulo cuilibet ſacerdoti vt pre ceteris hominibꝰ ſe omni tp̄e ab his oībus que aliquō cor ſuū habitaculū ſūmi regis ſui polluere poſſunt ſiue parū ſiue multum tam occaſionaliter q̄ȝ actualiter elonget ſe quantū poteſt. Tunc autem precipue cū ad miſſam celebrandam vadit a cunctis ſe abſtineat quantū poteſt et ſe totū recolligat in ſeipō nec ſenſus: nec cogitatio ad aliud dif

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

fundantur: ſuam conſcientiam diſcutiat diligenter
et ꝙ inuenerit lauandū lauet habundātia lachrima
rū vadat ad cōfeſſorē ſuū et extra euomat oīa vene
nata et immediate peracta penitentia ſi tūc facere
poterit recolligat ſemetipm: ad diuinā maieſtatem
eleuet mentē ſuaꝫ: diuinā conſideret magnificentiā
et ad ꝓpriam miſeriaꝫ ſe cōuertat: vt ſic videat q̄ꝫ
magnꝰ eſt dñs et q̄ꝫ paruꝰ eſt ſeruus: immo q̄ꝫ va-
nus et inutilis ſeruꝰ. Intret quātū poteſt in deū et
in ſeipſo quātū poteſt ad nichilū redigat̄. Et cū fu
erit alteratus et diuinꝰ effectus vt quaſi nihil audi
at: nichil videat: nichilq; ſentiat aliud niſi deum et
preter deū omnia reputet vanitatem. Tunc cogitet
qualis fuit erga nos dilectio dei noſtri qui ſic ꝓ vi
li re immo ꝓ tam deteſtabili voluit vilis et vermis
reputari et ꝓ vilā ſibi vnire naturā et in eā viliſſi-
mis et abhominabiliſſimis tam ſeua et turpia vo-
luit ſuſtinere. Tunc ruminet illā magnificentiā ca-
ritatis et illo ineſtimabili ardore quātū valet inflā-
metur. Et cū ignitus fuerit caritate circa dilectum
adaperiat viſcera pietatis et ſic ꝓ ſe vilificato affli
cto et letaliter vulnerato cōpatiatur intra ſe oīa il-
la vulnera in ſe trāſformet ac ſi ipſemet iā eſſet le-
taliter vulneratus. Et vt magis vulnera xp̄i eius a
nimo imprimant̄ diſcurrat per ſingula vulnera et
nūc quantū in illo vulnere paſſꝰ ſic meditet̄ nūc q̄ꝫ
tū in iſto et q̄ꝫtū in illo. Nunc quāta et qualia fue-
rint iſta obprobria nūc etiā quāta et nūc qualia et
quāta fuerint illa flagella exiſtimet diligent̄. Et cū
ſic in iſta meditatione fuerit cū xp̄o crucifixus quia
hoc maxime in iſto exigit̄ ſacramēto tūc cogitet ꝙ
illā tā nobilē carnē in crucis ara immolatā ꝓ no-
bis dignatꝰ eſt donare in cibū et ſanguinē eius effu

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſum ꝑ redẽptione hũani generis de latere ſuo ẽ po
tum:et nunq̃ꝫ credas ꝙ ſanguis ille quẽ recipimus
in altari ſit extra corpus eius. Sed tñ vt effuſuꝫ ꝑ
nobis in paſſione recipere debemꝰ.i.ſub illa intẽti
one vt tũc eiꝰ dilectionẽ erga nos mẽs nr̃a ruminet
et cõſideret illiꝰ magnificẽtiaꝫ ſacramẽti et hoc in-
telligo quantũ põt:qꝛ vix poterit aliquã ĩueſtigare
ſcintillã tã immenſi amoris dñi nr̃i ie ſu xp̄i in hoc
magnifico ſacramento. Et cũ bñ ruminauerit illud
magnificũ ſacramentũ ſaluatoris et iam quadã ce-
leſti dulcedine imbutꝰ fuerit hũiliter et reuerenter
ad hoc ſacramentũ accedat et cũ omni diligentia
miſſã ꝓſequatur:adhibitis aliis circũſtantiis quas
in huius ꝓ̃ncipio capituli ꝓtractaui. Cũ aũt recipe-
re debuerit aliqua poterit premeditari ſi placet vt
pote dicat in corde ſuo Ad iſtud tã noble ſacramẽ- /preme
tum ſuſcipiendũ nõ ſufficerẽt mille anni ad prepa- tatio/
rationem condignã. Quantomagis ego miſer in-
dignus ſum q̃ quotidie pecco incorrigibilis perſe-
uero et impꝑaratus accedo. Quare dñe me feciſti
vt tibi tam execrandã iniuriam facereꝫ:ꝙ te pono
in latrinã pctõꝝ anime mee. Et eñi non eſt cloaca
tam fetida ſicut peccatrix anima mea. Utinã ſaltẽ
per hãc immũdã animã meã aliqualis cõpunctio-
nis fluuiꝰ ꝑtranſiſſet vel diſcurriſſet:vt ibi nõ fuiſ-
ſet tanta pctõꝝ ſanies congregata. Dñe ieſu quid
eſt hoc? Nunq̃d ibi te ponere debeo? Sed in infini-
tuꝫ maior eſt tua miã q̃ꝫ mea miſeria. Et iõ de tua
benignitate ſolum cõfidens te ꝓ̃ſumo ſumere. Sic
infirmus accedã ad te medicũ dulciſſimũ vt ſic tua
medicina liberer. Quanto eñi plus infirmꝰ ſũ tan- liberer
to plus te indigeo deus meꝰ et in liberatione mea
magis apparebit tue immẽſitas pietatis. Accedã

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ergo ad deū meū confidenꝭ qꝛ infinite ſūt mīe eius et ſecum fruar delicijs beatoꝛum. Ingrediar ergo ſponſa ad ſponſū ſecumqꝫ volo inſeparabiliter cō-moꝛari. Nolo amplius alteri adherere: vt cū ipſo ſo lo gaudiū habeam ſine fine. Hec et alia ꝙ dicere vo luerit: coꝛde dicat nō oꝛe: qꝛ non credo expedire il-lic ꝓferre alia ꝙꝫ illa que in canone continenꝭ. Et nota ꝙ ſcḋm meuꝫ iudiciuꝫ hec duo ad iſtud ſacra mentū efficaciter recipiendū valēt ſcꝫ cōpaſſio moꝛ tis xp̄i: et viliſicatio et annichilatio ſui. vt ſcꝫ quā-tum pōt vilis fiat et indignus in oculis ſuis ꝙ reci-pere debet. Cū autē ſacramentū expletū fuerit co-gitet in coꝛde ſuo et dicat. Poſt taꝫ nobilē cibū no lo ſtercoꝛa deguſtare. Et cū ipſe ſit ſūma iocūditas nolo de cetero affici circa aliquā creaturā. Si autē nullā affectionē ſeu refectionem ſpūalem ibi habue rit. recogitet ſignum eſſe infirmitatis vel moꝛtis. Ignē enī poſuit in ſinu et caloꝛē non ſentit: et mel poſuit in oꝛe: et dulcedinē nō preſenſit. Et iō talis ſuā miſeriā recognoſcat et mutet in melius vitam ſuam. Si vero refectionē ſpūalem ibi receperit nō ſibi attribuat: ſed infinite bonitati maieſtatis diui-ne que ſeipſā ad bonos et ad malos extendit: et di-cat in coꝛde ſuo. In me dn̄s deus meus mirabilia operaꝭ ad deteſtationē miſerie mee ad cōuertēdū meipſum: et ad cōuincendū beneficijs iniquitatem meam magnam. Nam me moꝛtuū ſentire fecit et vermem viliſſimū celeſtia deguſtare. Si michi pec catoꝛi talia fecit dn̄s: quid faciet ſi coꝛrexero vitam meam: et cuꝫ toto conamine voluero me in melius ꝓmouere: celeſtibus meditationibus dedicare vel occupari: et de cetero ſibi ſoli adherere. Quod ta-men facere recogitet auxilio dn̄i: nō ꝓpria virtute.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Et ſicut cogitat: ⁊ opere adimpleat. Quod nobis cõcedat qui eſt bñdictus in ſcl'a ſeculorum. Amen.

¶ Petitio ad excitandum cor in amorẽ dulciſſimi Jeſu. ¶ Capitulum. xviij.

O Domine deus meus quomõ auſus ſuꝫ te alloq̃ viliſſima creatura? Nã fetidiſſimus et horribiliſſimꝰ ſuꝫ et vile ſtercꝰ: vermis ꝙ nequiſſimus et vaniſſimus hõ. Tu autẽ es deus deorũ: rex regũ: dñs dñantiuꝫ: omne bonum: omne honeſtuꝫ et pulchrũ: omnis vtilitas: omnis amenitas: omnis ſuauitas: fõs ſplendoris: fõs odoris: fons amoris: fons dulcoris et intimus dilectionis amplexus: et tamen me rogas: ⁊ ego fugio de me es ſollicitus: et de te non curo: michi ſemper ſeruis: et ego te ſemper offendo: te michi tribuis: et ego te ſemp̲ contẽpno: me ergo vanitatem et nichil diligis: et ego te infinitũ et inenarrabile donũ ſperno. Fetorẽ: horrorem: mortaleꝫ dolorem tibi o beatiſſime: benigniſſime: amantiſſime ſponſe p̄pono: plus me allicit creatura q̃ꝫ creator: vanitas q̃ꝫ eternitas: deteſtabiliſſima miſeria: q̃ꝫ ſũma felicitas. Plus me inclinant ſordes: q̃ꝫ eleuet pulchritudo: ſeruitus q̃ꝫ magnitudo: amaritudo q̃ꝫ dulcedo. Nã et meliora ſunt vulnera diligentis: q̃ꝫ fraudulentis oſcula. Et tamen plus approbo et affecto fraudulentis vulnera q̃ꝫ diligentis oſcula. Sed ne reminiſcaris domine delicta mea vel parentum meorum: ſed pietatis tue viſcera et dolores vulnerum tuorum. Non qđ ego ſed tu feciſti in me reſpice. ¶ Non qđ ego ſed qđ tu pro me ſuſtinuiſti conſidera Si me vt oſtendis diligis: cur me relinquis: cur me vagari permittis? Me ergo amantiſſimo te ne timore: reſtringe amore: quieta dulcore. ¶ Dulciſſi-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

me ſpōſe/neſcio/nequeo/nolo tibi ſeruire:tibi adhe
rere:te toto corde immo vix vna particula cordis
amare. Et hoc in me operari potes:tu ſcis Hoc de
me tu vis et a me exigis. Quid ergo deficiam in be
neplacito meo vel tu in tuo? Obſecro vt non preua
leat homo ſed deus. Nolo in hac contrarietate de=
ficere: ſed me reficere nō ſuccumbere:ſed ſuccurrere
feſtinanter. Viuendo luxurioſe me vides:et me ni=
mis immo me et tuas creaturas laſciue amando:
totam meā ſuſtantiā diſſipaui. Nunc recognoſcen=
ti penuriā et miſeriā tuaz et famelico appetitu ad
paterne mie viſcera redeunti ſuccurre miſerendo:et
me oculis tue pietatis agnoſce:et dignare michi ra
diis tue gratie letabundus occurrere et cuz ample
xibus pacis et quietis oſcula largiaris michi. Cer=
te recognoſco ꝙ in celū id eſt totā curiam celeſtem
et eccleſiam romanā:immo in oēm creaturā tuam
et corā te contēnendo peccaui:immo etiaz tibi ſoli
peccaui et malū corā te feci:et certe nō ſū dign⁹ vo
cari filius tu⁹:immo nec mercēnarius vel etiā ſeru⁹
tuus aut aliqua viliſſima creatura tua. Sed miſe=
rere mei et dele iniquitatē meā vt iuſtificeris in ſer=
monib⁹ tuis et vincas cū iudicaris:qꝛ dicūt anime
mee inimici mei:nō eſt ſalus ipi in deo eius. Obſe=
cro iube vt detur michi pma caritatis ſtola:fidei fer
uentis anul⁹ et calciamentis eleuātis ꝛ ꝯfirmantis
ſpei. ptegant pedes id eſt affectus. ſāguine veri vi
tuli occiſi ipinguet affectus et reficiat affect⁹ Ape
rias cor meū bone ieſu ad tua vulnera: vt q̄ztū me
diligas recognoſcā vt ſic ebrius tuo ſāguine totus
in te reſoluar amore. Intret dolor tuus in intima
mea ꝛ expiet oēm amorē meum alienū. Sim tecuz
crucifixus mūdo. vt ſim mortu⁹ ꝛ vita mea abſcōdi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

ta ſit ſolum tecū in deo O vita vera. vita btā. vita
felix. q̄ abſcōdita eſt ipſi mūdo ⁊ aſſociata ipi xp̄o
in deo cētro ſuo q̄etat. Vnū ē michi neceſſariū vnū
ſolū q̄ro. Abſcedat ergo a me fantaſmatū multitu
do q2 vnus eſt dilectus meus. vnus eſt ſponſus me
us. vnus eſt amor meus dñin⁹ meus ieſus xp̄s de
us me⁹. Nichil q̄ michi ſapiat. nichil q̄ delectet. ni
chil me alliciat. niſi dñs ieſus xp̄s Tot⁹ ſit meus
⁊ totus ſim ſuus. et fiat cor meū vnū cū ipo xp̄o ni
chil me iudicans ſcire. nichil amare. nichil affecta
re niſi dñm noſtrū ieſū xp̄m et hūc crucifixū. Ergo
bone dñe ieſu recollige me viſceribus. refice vberi
bus inebria vulnerib⁹. Euigila q̄ aīa mea ad viſce
ra cōpaſſionū q̄bus plorauit ſup hieruſalez ſup la
zaruz et in cruce. imo in illis ſup te. Et egrediebat
fluuius de loco voluptatis ad irrigādū paradiſū: q̄
eſt in q̄ttuor capita diuiſus. Si eñi fluuius lacrima
rū egrediebat de loco voluptatis et oīm delitiarū
q̄ztomagis debet egredi de loco oīm ſpurcitiarum
Ergo bone ieſu ꝑ me ſummis delitijs plen⁹ plora=
ſti. Euigila etiam anima mea ad vba inſtructionū
exhortationū ⁊ ꝑmiſſionū q̄ habes de vbo vite et=
ne. Euigila etiā ad vba exprobrationis. illuſionis
et occiſionis ad dolores ſcz paſſionis et ꝯpaſſionis
Attendite inq̄t et videte ſi eſt dolor ſicut dolor me
us. imo dñe attendaz et videbo ſi eſt amor ſicut a=
mor tu⁹. imo et ſi eſt amor niſi amor tuus. Et ideo
nichil niſi te vel ꝓpter te volo amare. Tu dñe ieſu
me iniquū et peſſimū ꝯtēptorē tuū. viliſſimū fetorē
ſtercorum ⁊ horrorē vermiū. tm̄ amaſti vt tanta ꝑ
me ſuſtinere et pati dignareris. et ego te infinitum
bonum: patrē pijſſimū. ſponſū dulciſſimū. oīs pl'cri
tudinis ſuauitatis ⁊ ſctitatis fontale pricipiū non

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tm̄ diligā vt ſaltē ꝑ te moriar mūdo? Immo moriar et michi vt tot⁹ tecum affixus ligno michi ſētiā niſi te vt et viuā ego: iā nō ego: viuat aūt ī me xp̄s. Quid ergo retribuā dn̄o pro oībus que retribuit michi. Calicē ſalutaris accipiā: et nomen dn̄i inuocabo. Sit ergo hic calix paſſionis ꝯtinuus in corpore. ſalus ſup abūdantis gratie radicetur in corde: melos diuine laudis diffundat q̄ſi indeſinēter in ore. Laudabo eīn deū meū in vita mea: pſallam deo meo q̄zdiu fuero. Jocundū ſit ei eloquiuz meū: ego vero delectabor in dn̄o. Eleuabor et oſtēdā ei faciē mentis et in auribus ei⁹ ab ore meo reſonabit īmēſa gratiarum actio et magnificētie ſue laus. Recedant ergo de cetero omnia vetera de ore meo et de animo meo. q2 deus ſcientiarum dn̄s eſt. et ipſi preparantur cogitationes et voces. Arcum fortiū ſuperabo et induar: virtute exalto. Gaudens gaudebo ſolū in dn̄o: et replebitur os meū iubilo et omnia oſſa mea exultabunt in deo meo. qa me totū offerā ſaluatori meo. Quieſcet cor meum in dulcedine bonitatis immenſe. laudabo excellentiā glorie ſumme ⁊ ſequar veſtigia paſſionis acerbe. Corpus ꝯculcet. cor eleuetur. laude vero repleatur os meū vt die ac nocte quotidie dei mei magnitudinē loquat vel cātet. Omnia abӯciens totus in te ſitiēs. nichil preter te ſentiēs reſoluar in te. et in te centraliter quieſcam. Abſcedat vanitas. accedat deitas. transformet caritas. et fiam tot⁹ diuin⁹ Aperiat cor meum aperiant cordis vulnera. iungantur intima. et ſim vnum cum chriſto. Amen.

¶ Explicit ſc̄da pars hui⁹ libri que ſpecialiter tractat de his q̄ ad contemplationem diſpoſitiua et īductiua ſunt. et de profectu contemplationis.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶ Sequitur tertia pars.

¶ Incipit tertia pars huius libri q̄ ſpecialiter tractat de ↄtēplatiōis qete: et de his q̄ ad dictam quietē ꝑuenire volentibꝰ ꝑutilia et neceſſaria ſunt.

¶ Et p̄mo que ſunt que inducunt hoīem ad ↄtemplationis quietem. ¶ Capitulū p̄mū.

Si ad contemplatiōis quietē volueris ꝑuenire ī te tria ſtudeas radicare ¶ Primū eſt. vt q̄ʒtum tuū conditorē offenderis et a te et ab alijs quotidie offendat recognoſcas. ⁊ de tuis ſceleribus ītime dolēs: alijſq̄ tanq̄ʒ tibi cōpatiens habūdanter ſi potes quotidie lacrimeris et hec cogitans magis triſtari deſideres q̄ʒ gaudere cernēs q̄ non ſumus in ſtatu leticie ſed meroris. Magnū eſt em̄ ſi deum noſtruʒ ſic grauiter offenſū in noſtris delictis poſſumus toto tempore vite noſtre plorando placare. Et hanc cōſolationē debemꝰ eligere in p̄ſenti pro poſſe ſemꝑ noſtras et ꝓximorum miſerias et nequicias deplorare. et ip̄e benigniſſimꝰ dn̄s aīe ſic fideliter ī amaritudine exiſtenti poſt lacrimarū fletū exultationē infundet: Et ſicut aqua in vite putrefacta cum ſolis calore decocta. in vinū ↄuertit. ſic lacrime imꝑfecte contrito feruore caritatis decocte: in vinū leticie conuertuntur. Nec em̄ decet dn̄m tam nobileʒ in aliqua domo habitare niſi mūdiſſimā inuenerit et cū oī diligentia lacrimis expiatā. ¶ Scd̄m ē vt nitaris q̄ʒtum potes xp̄i ↄpati paſſioni. et vbiq̄ eū tecū circūferre in corde. Niſi em̄ ↄpatiēdo nouerimus pati ſecū. ſecū nō poterimus iocūdari. Si em̄ bene paſſionem fueris meditatus et multuʒ intraueris latus eius. cito venies ad cor eius. O felix cor qd̄ ſic cordi xp̄i dulciter colligatur. cuius leua

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſub capite ei⁹ ⁊ dextera illī amplexat. qꝛ tūc recte cum ſponſa ſponſus collocat ⁊ colligat in cubiculo. Sed optimū cor: michi narra obſecro dulcedinem quā tu ſentis: q̄bus affluis delicijs non occultes. Sȝ vt bene video non audis: qꝛ cor tuū abſorptū eſt pre dulcore. Iaȝ tu interpretis tui exiſtētis in carcere oblit⁹ es. Cerno eniȝ ſic te amenitate nimia eſſe captū: vt iam nō ſint ā plius neq̄ vox neq̄ ſenſus. Quicunq̄ eñ ad ɔtēplatiōis quietē ⁊ dl̄cedinē niſi p iſtud oſtiū voluerit intrare: furē ſe reputet et latronē. ¶ Tertiū eſt: vt poſſidere non cupias niſi deum et q̄cq̄d niſi deū habueris. aut oblatū fuerit vel videris. aut noīare audieris debes tanq̄ȝ de tot folijs non curare. ſed in deo ſolo ſtabilias mentē tuā. et ſol⁹ ſoli ſibi iūgaris. Tūc in auribus tuis melos ſue eloquētie reſonabit. theſauros ſue ſapientie reuelabit. melliflua oſcula exhibebit: teq̄ pre delicijs nō poteris ſuſtinere. et ſuis te ſuſtētās amplexibus nimia dulcedine abſorberis. O felix anima quo abiſti q̄ nos in tanta amaritudine reliquiſti. Nuncia nobis obſecro ſi tibi ſufficit iſtud bonuȝ. aut ſi vis q̄ de noſtris obſequijs tibi tranſmittamus. Sed vt puto vel credo nō reputas nos xēnijs ſed ſtercoribus habundare. Quid tibi offerimus o aīa mea iocūditate repleta q̄ etiaȝ maxima nr̄a aſpicere non dignaris? Quare que ſic diligimus tu ɔtēnis? Sed vt video nobis nō loqueris qꝛ rapta es a dilecto. O amor ineffabilis q̄ ſic cor cōglutinat ſuo fini. O mira benignitas ſaluatoris. q̄ ſe ſingulariter diligētes tā dono viſitat excellenti

¶ Quam glorioſuȝ ſit et qualiter poſſit homo mutari in deum.

¶ Capitulum. v.

O Mirabilis mutatio dextere excelſi. Sic
enim apud hoĩes tẽporalia diligentes vł
amãtes mirabile eſſet ſi quis vnum feti=
diſſimũ ſtercus ꝯmutaret in oẽs delitias
ꝛ honores mundi huiꝰ. ſcꝫ vt ꝑ vno fetidiſſimo ſter
core haberet huiꝰ mũdi plenã dñationẽ et q̃ztum
ad tꝑalia ad modũ imperatoris. ꝛ q̃ztuꝫ ad ſpũa
lia ad modũ pape et nullã reſiſtentiã hr̃e poſſet. ꝛ
inſuꝑ maligni ſpũs obtẽperarent ei: et nõ ſolũ ter=
ra ſed etiã celi et ſydera ad ſuũ regerẽt nutũ: mor=
tificare etiaꝫ poſſet. et mortuos ſuſcitare ꝛ ĩfirmos
curare. et etiã poſſet curſũ nature in oĩbus muta
re. et haberet oĩes diuitias et delitias quas circa
deum poſſet excogitare. imo q̃s deus poſſet facere
dum tñ in deũ non duceret. ſic imo ſine cõparatio=
ne multomagis eſt admirabilis laudabilis ꝛ ama
bilis illa ꝯmutatio qñ quis ꝯmutat ſe in deũ. Naꝫ
maior eſt ſine cõparatiõe diſtãtia inter hoĩem ꝛ de
um q̃ꝫ inter quãcũqꝫ viliſſimã creaturã et oĩa q̃ ci=
tra ſe deus facere poſſet. Tunc autem homo ſeip̃m
cõmutat in deũ qñ eligit et diligit ſe odiri ꝛ ſolum
deũ diligere: ꝛ circa nichil aliud vult affici niſi ſo=
lum circa deuꝫ. et ille ſolus in ſuo iacet affectu. et
de nichilo curat niſi de ip̃o deo ꝛ totaliter ſitit quo
modo per ſe vel ꝑ alios honorificet dñs deus ſuus
O ꝯmutatio deſiderabilis. Nã certe iſte vulnera
pctõꝝ in xp̃i vulnera ꝯmutauit et mẽtis feditatẽ
in dei bonitatẽ. ſuã vilitatẽ in dei maieſtatẽ. ſuam
nequitiam in dei clementiã. amaritudinẽ cordis in
dulcedinẽ creatoris. Nã totus eſt in deuꝫ vel dei et
nichil niſi deũ reqrit. Cor ſuuꝫ plenũ eſt ip̃o deo: ſe
exuit et deũ induit. zelo dei ſibimet guerram facit
tan q̃ꝫ crudeliſſimo hoſti. Si ergo talis eſt cõmuta

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

no iſta. cur ſerue nequam infidelis mācipiū inutilis creatura hoc adiplere retardas? Caue etiā ne hoc adiplere ſtudeas cū torpore vel tpē opis/ grauamine cordis/ anxietate pectoris/ inſēſibilitate mētis. ſed poti⁹ cū aīi auiditate feruoris. intētiōe amoris immēſitate maxime cū nichil ſit vtili⁹ hoī. nichil delectabilius. nichil nobili⁹. Si ḡ teipm̄ exueris ꝛ ꝑ hūc modū in deū ītraueris. caue ne ex ipm̄ poſſis aliq mō inueniri. Et ſi aliq mentis infirmitate vel negligentia te exire ꝯtigerit. illic ſtatim recurre cū fletu. et depcare ſuppliciter vt tibi indulgeat et dignetur te fugitiuū ſeruū recipe. Et tūc ꝓponas firmiter in corde tuo ꝙ amplius inde nō exeas. Non tñ dico vt tale ꝓpoſitum facias ꝙ ad nouā culpaꝫ te obliget quia fragilles ſumus ꝛ incōſtātes. Et ſi milleſies ab eo exieris totiens ad ipſum recurras.

¶ Regula iſtius capituli bona eſt. Nō nullus cuꝫ deo poteſt bn̄ ꝑfecte vniri vel eſſe: qui alicui creature affectum ſuuꝫ ligatum ſiue inclinatum habet.

¶ Nō mirabile eſt guſtantē ſemel deū poſſe ab eo amplius ſeparari.

¶ Capitulum iiij.

Multum mirari debemus. immo nos nō miremur quō homo ſemel deum deguſtans et ei⁹ dulcedinē poteſt ab eo amplius aliquaten⁹ ſepari. et quō nō obliuiſcitur oīa ex ebrietate nimia. et comedere: et bibere ac dormire. et ſi quid aliud ante ipꝫ ponatur quomodo poteſt ibi aliud quem ſuū dominū beniġniſſimū intueri et in eo ſūma dulcedine delectari cuꝫ ipm̄ in oībus ſciat eſſe et in oībus illū inuenire poſſit ac in oībus requieſcat. O q̄ꝫ bon⁹ iſrael de⁹ his qui recto ſunt corde. O q̄ꝫ dulcis et ſuauis eſt ſpiritus eius in eis. O quanta amaritudine. quam

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ta triſtitia. quanta anxietate repleri deberet aliq̄s
qui etiam ad momētum illa ſe queſtraretur dulce-
dine. ¶ Quod hō in breui poteſt eſſe ꝑfectus.

¶ Capitulum quartum.

Q Uicūq̄ per cōtēplationē ad ſūmitatez
mōtis dei vult peruenire. oportet ꝙ nū
q̄z qeſcat dū vigilat. ſed ſemꝑ per men
tis eleuationē aſcēdat. Nā in iſto aſcen
ſu non quieſcere eſt qeſcere et qui qeſcere vult fati-
gatur. nec poſtea ſic pōt bn̄ aſcendere imo ꝯtingit
aliqn̄ ꝙ cuz qeſcere vult intm̄ fatigat. vt amplius
nullomō aſcēdere poſſit. In aſcēſu eñ mōtis mate
rialis. qꝛ caro infirma ē. qetē inſpoſitaz reqrit. In
aſcēſu aūt mōtis ſpūalis: qꝛ ſpūs ꝓpt⁹ eſt ꝯriuz
reqritur vt. ſ. nō qeſcat ſpūs: ſed dū fatigatur tunc
aſcēdere debz veloci⁹ currere fortius et recētior fiet
et auidior erit ad maiora. et ſibi leui⁹ appebit ꝛ de
lectabili⁹ et ſuaui⁹ ꝛ dulci⁹ ꝗdiet: nō qeſcere eligēs
ꝑ quiete. Et iō ſtulti ſunt: et qd ſit cōtēplatio inex
perti. qui cā reſumēdi vires reqeſcūt. Tunc hēant
ꝑ certo qꝛ in illa qete vires minime reſumūt: ſꝫ po
tius diſꝑdunt. Vñ ſi fortiter currit anim⁹ contem
plantis tūc ſuaue eſt ei ſi plane incedat incipit fa-
tigari: ſi qeſcit vires diſꝑdit. Et ideo non eſt aliud
niſi cū virgine aſcendere in montana cū feſtinatio
ne. Si quis hoc capere non poteſt. ſed vult qui
eſcere et tamen aſcenſū in deſiderio habet. hoc re-
ſtat remedium. q̄zuis nō valeat his q̄ dicta ſunt ad
equari. ſcilꝫ vt ſaltem modum aſcendentium ma-
terialiter non deſerat. Nam qui materialiter in
montem aſcendunt. et in medio fatigati quieſcere
volunt non deſcendunt ad quieſcendum in valle:
quia ſic ad ſūmitatē nūq̄z venire poſſent et ſtultiſ-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſimi reputarent ab oībus hoīb⁹. Sic ſūt ſtulti re
putandi. et nunq̄z ad cacumen contemplationis ꝑ
uenient. qui hodie per contemplationem modicuz
vel multum aſcēdunt. et affecti tedio ad locum vñ
veniunt ſiue ad ſtatuz vñ receſſerāt redeunt ad q̄e
ſcēdū. et in pctōruz ſiue vanitatuz vallib⁹ ſeu īper
fectōis planicie credunt ad aſcēſuz effici fortiores
ignorātes ꝙ vix poterūt ad locū ſiue ſtatū ad quē
ꝑuenerāt peruenire. Et iſta eſt rō. ſicut credo. qua
re ſic pauci hoīes cōtēplatiui attingunt ſuperciliū
montis. Vñ ſi hō aſcēderet quantum poſſet ⁊ ibi q̄
eſceret. nō inde recedēs aliquomō. et cras eleuare
tur altius. et ibi etiam figeret pedē cordis et poſt
modum ſic aſcēderet ſic faciēdo ſp. dico vobis. ꝙ
iſte plus ꝓficeret in vno mēſe. q̄z alius in q̄dragin
ta annis: q̄ retrocederet ad quieſcendum. et ſēper
ad idem rediret Et credo ꝙ iſte in breui conſūma
retur in ſtatu. et eſſet glorioſus coram deo. et a to
ta celeſti curia predilectus. Si autem in monte ti=
mueris aliq̄d. curras ad cauernas lateris xpi. Si
vero non potes abſtinere a valle q̄r ibi nutritus es
nec vis adimplere que dici: hoc ſaltē fac vt ad val
lem tue miſerie et totius humani generis cōdeſcē=
das per humilitatem tui et ꝯpaſſionem proximi.
taz de tuis q̄z de alienis dolendo peccatis ⁊ pro eiſ
veniā poſtulādo a deo. Quam ipſe concedat qui ē
benedictus in ſecula. Amen. ¶ Unde hec breuis
regula hec omnia in breui comprehēdit. Qui volu
erit per contēplationē ad ſūmitatem mōtis domi
peruenire non quieſcat nec retrocedat donec aſ=
ſecutus fuerit qd intendit niſi forte deſcendere ve
lit ad ſuorū et aliorū triſtitiā pctōrū. ¶ Quo⁹ aīa
inebriatur in contemplatione a creatore ſuo.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

¶ Capitulum quintum.

O Altitudo diuitiarũ ſapientie et ſciẽtie dei q̄z incomp̄henſibilia ſũt iudicia eius et inueſtigabl'es vie eius. Quis aſcẽdet in mõtez dñi aut q̄s ſtabit in loco ſctõ eius. Sz ſi quis aſcẽdere voluerit p̄ quã viam cũ inueſtigabiles ſint vie eius? Audi dilectũ tuũ aĩa dilecta: et gaude cũ cuncta que dicta ſunt cũ omni diligentia ſtudueris adimplere et ſic deo appropĩquaueris vt nichil p̄ter ip̄m valeas cogitare: et cetera preter ipſum tibi ſint in nimia amaritudine et q̄ſi libentius velles aĩam a corpe ſeparari: q̄z animã tuã ſeparare a cõtinua cogitatione dei tui vel quaſi cõtinua. Et quaſi videretur tibi q̄ teip̄m non ames niſi te propter ipſũ amaueris. Quid tibi de dilecto tuo cõtingat auſculta amore repleta: immo in amore cõuerſa. Iſte dilect⁹ tuus o dilecta a quo nõ potes aliq̄tenus ſeparari ſeip̄m a cogitatu tuo cõtinuo pauliſper ſubtrahet: ita vt cor tuuz circa aliq̄d aliđ incipiet euagari: et tu videns eũ quẽ fortiter diligis abſceſſiſſe nimia auiditate repleta queres vndiq̄ quõ poſſis quẽ ſic fortiter diligis ĩuenire omnibuſq̄ creaturis breuiter nũciabis vt dicant vl' indicẽt tibi vbi eſt dilectus tuus: q̄r languida efficieris pre amore. Quãto tũc fletu: quãta lamentatione perfunderis quãta anxietate poſt dilectũ tuuz diſcurras: tibi neſcio enarrare. Sed o mirabilis inebriatio amoris. Hoc ip̄o q̄ in ipſum tendis: cũ ipſo es: et ignoras. Sed quid faciet dilectus tuus omni amore repleta Nũquid poterit ſe ampli⁹ occultare? Sed dilectiſſimus ſponſus tuus q̄z totius preſentabit: et tu illuz videns quem cuz tanta auiditate queſieras nimio amore amplexaberis eũ ſemper tñ cum omni reue=

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

rentia et timore. Sed quanta ad hec aſſit tibi con‑ſolatio: tũc ſi ſapiens fueris poteris experiri. Sed audio amantiſſima dñi cũ te ſecuraꝫ reddideris ite rum ſe abſentabit. Et tunc maiorem ardorẽ q̃ꝫ pri us ipſum requirendo habebis. Quid tibi dicam?

¶ Iterum ſe abſentabit et iterum atq; iterũ et bre uiter totiẽs a te ſe abſentabit: donec ſis ſollicita cu ſtodire euꝫ vt te ſecuram nõ audeas reddere: et om nia habeas iam ſuſpecta. ¶ Sed o felix anima au di quid faciet tibi dilectus tuus? Cum ſecum incipi es delectari vel quietari: vino dulciſſimo incipiet te potare ¶ Et tu eius electa dulcedine amplius euꝫ incipies affectare: et ipſe largiſſimus amplius tibi dabit et quanto plus dabit amplius poſtulabis et ipſe benigniſſimus amplius tibi miniſtrabit.

¶ Quid dicam? Satiari non poteris donec inebri ata fueris et vino iam vndiq; perfuſa. Utrum autẽ poſt frequentem et nimiaꝫ inebriationem: ſaporem aut raptuꝫ conſequaris: ſicut dñs tibi cõceſſerit po teris experiri. Largiſſimus eſt eñi et plus ſine com paratione q̃ꝫ credi valeat elargitur. ¶ Hoc tamen debes ſemꝑ habere in corde tuo ꝙ tu ſis viliſſimus et ꝙ nullomodo ad hoc aptus ſis immo per maxi‑mum tibi debet videri ſi ipſe delet pctã tua etiam cum quantacũq; penarum afflictione in hoc mũdo qui eſt laudabilis et glorioſus in ſecula. Amen.

¶ Quod homo ante raptũ diuerſimode inebriaẗ.

¶ Capitulum ſextum.

QUoniã in pluribꝰ locis ſupradictoꝝ ca pitulorũ diximus hominẽ diuina influẽ tia inebriari poſſe vt mens tua ampliꝰ eleueẗ: volo vt ebrietatẽ illarũ influen‑tiarũ diuinaꝝ nõ ignores. Debes eñi intelligere ꝙ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

vir contēplatiuus quāuis multas conſolatiões habeat ſpūales anteq̄ʒ ad ſaporē et raptum perueniat ad quod pauci attingunt: valet duplicē experiri ebrietatem. Prima eſt quedam habundātia iocunditatꝭ in corde: et vehemens iubilatio mentis que poſt multū fluxuʒ aut conſiderationē paſſionis xp̄i aut per magnuʒ feruorē amoris ſingularis in deū venit ex quadā noua influentia et diuina irradiatione in mentē. Et illa leticia tantū habundat ī corde vt etiā in mēbra corporis redundet et illa faciet diuine clementie arridere: et pre exultatione nimia ad modū ebrij ꝑcipitanꝭ graditur: quietē nō ſuſtinens et creaturas quas inuenit ſui creatoris amoris magnitudine amplexaꝭ. Et bene potes credere q̄ cor ſuū nō multuʒ applicat ad terrena: ſed ſi aliquid occurrit: oīa reputat eſſe vana. Eſt alia dulcedo ſiue ebrietas que nimia dulcedine replet cor ex diuino cōſortio. hec venit per contēplationis quietem et intantū habundat hec dulcedo in corde vt redundet ad oīa membra habunde adeo vt totus ſibi tam interiꝰ q̄ʒ exteriꝰ mellifluus videaꝭ. Et ſicut prima ebrietas pre hylaritate quietē nō ſuſtinebat ſic et iſta pre nimia dulcedine quieſcere facit. Et hec intantū incendat vt ſoporem generet: non auferet totaliter particularium ſenſuum actus: ſed ad modum ebrij eſſe liberos non permittit: et tunc quaſi quicquid viderit reputabit quedam diuina dulcedine habundare. Et quāuis prima ſic intentione leticie: et iſta intentione dulcedinis: tamen nō oportet dubitare quin illa ſentiat dulcedinem et iſta leticia nō priueꝭ. Et quāuis nō ſit neceſſe timere de p̄ma: ſed potius ſit gaudenduʒ: tamē de ſc̄da que cōſiſtit in quadā admirabili dulcedine cordis

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſemꝑ ſecurū eſt dubitare: qꝛ diabolus trāſfigurat ſe in angelū lucis et cōſueuit aliqñ ſimilia ꝓcurare. Vellet enī ꝙ homo ſuꝑbiret: et ſe aliqͩ reputaret vt talibꝰ delitijs frueret̄ ꝛ ibidē qͤſceret vt ſic auerteretur a deo. Et hoc bene ꝑmitteret dn̄s euenire: qꝛ aliqui contemplatiui aliqñ de ſe nimis p̄ſumunt alioſqꝫ contēpnūt et credūt ſe deo eſſe proximos cū tamē ſint ꝑ ſuperbiā ab eo nimis elongati. Et ideo dyabolus pater ſuꝑbie hanc poteſtatē in eos accipit: vt talibꝰ delitijs illos decipere poſſit. Et ideo cum ſumma diligentia attendendū eſt vt quandocunqꝫ acciderit talis delectatio aciem mētis in deū dirigas: nec ab ipſo cor tuū diſcedat. Et ſi delectari oporteat: ſolū delecteris in deum. Tunc ſi a deo eſſet illa dulcedo deberet intendi ſi a dyabolo deberet priuari: aut ſaltem remitti. Qꝺ ſi deus in hoc te voluerit aliquādo conſolari. vt qui ꝓ tuis alioꝝqꝫ peccatis amaritudine repleris aliquādo delicijs perfruaris: regratiari ſibi debes vt potes et adhuc tamē timere ne p̄ſumptionē incurras. Potes enī cogitare ad humiliandū cor tuū ſub hac dulcedine ꝙ dn̄s pro paruo aliquo bono qꝺ facis in preſenti qꝺ tu reputas eſſe magnū fortaſſe vult tibi ꝓ premio dare illud: qꝛ te p̄mijs eternis reputat eſſe indignum. Potes enī timere ne iſtud dulciſſimū vinuꝫ tibi adhuc ſpūaliter febricitantē i periculū mortis inducat: id eſt occaſionaliter te faciat ſubire. Ideo pleno corde dū ſumus in hac valle miſerie cōſtituti debemus magis appetere cū xp̄o crucifixo affligi: qͣꝫ periculoſis delitijs afflui. Et ſicut quotidie peccamus immo quaſi cōtinue ſic debemus pro eiſdeꝫ peccatis velle penā continuaꝫ ſuſtinere. Et ſicut ſumus viliſſimi ſerui dei: ſic debet nobis placere: im-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

mo debemus appetere ab omnib⁹ viliſſimi reputa
ri. Et ſicut ad honorē dei facti ſum⁹: ſic illud ſoluꝫ
deberet in me et in aliis placere michi quod ad ſu-
um tendit honorē et illud ſolū diſplicere qđ in con
trariū vergit. De indiferentib⁹ aūt nullomō debe-
mus curare niſi qꝛ omnia debem⁹ ad laudeꝫ dei re
ferre. Quod nobis cōcedat. ⁊c. ¶ Quod contēpla
tiuus debet gaudere de bonis ꝓximi qđ ſi nō fece-
rit tria mala cōmittet. ¶ Caplm. vii.

H Ec oīa etiā appetere debes o cōtēplati-
ue cuilibꝫ hoī et debes ꝓ quolꝫ hoīe ſol-
licite orare. Et quādo vides aliqđ bonū
in ꝓximo mirabilit̄ gaudere debes: etiaꝫ
ſi illud nō videas in te. Qđ ſi nō feceris ſed poti⁹
dolueris: tria maxima mala in hoc cōmittis. Pri-
mū eſt ꝙ honorē dei qui in bonis illi⁹ reſultat odi-
re videris. Scđꝫ eſt ꝙ paſſionē xp̄i q̄ ad hoc eſt paſ
ſus vtvnuſqſqꝫ habūdet ꝟtutib⁹ contēnis. Tertiuꝫ
eſt ꝙ caritatem qua ꝓximū ſicut teipm̄ diligere de
bes et eius bonū affectare ſicut tuū laceras ⁊ diui-
dis. Multū ergo bonū ꝓmi diligas et ꝓcures: ⁊ ma
xime ſpūale et etiā cū neceſſitas ſe obtulerit tp̄ale
et ſemꝑ ſpūalia tibi dn̄s exhibebit: et tandē ad ce-
leſtia te vocabit Ad que nos ꝑducat qui ꝓ nobis
voluit crucis obprobria ſuſtinere. Amen.

¶ Quod ꝯtēplatiuus nō iudicet alios ꝓpter defe
ctus in ipīs apparētes. ¶ Caplm. viii.

D Iabolus in malitia antiquat⁹ viros cō
tēplatiōis cernēs in celeſtibus ꝯuerſari
vnde ꝓpter ſuperbiā eſt eiect⁹ nitit̄ mo
do aliquo eos ad ſe attrahere: Et qꝛ vi-
det eos nō poſſe vincere in aperto: conat̄ ſaltē deci
pere eos ī occulto. Sed quāuis diuerſa mala diuer

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ris tēporibus ſuggerat: tñ ad hoc nititur vt contē
platiuꝰ de ſe ꝑſumat et alios iudicet vicioſos apo
ſtolice inherens ſentētie omnia iudicat ſpūalis et
ipſe a nemine iudicatur. Sed o peſtis atq̧ mors gra
uiſſima ⁊ occulta. Hec deū fugat. ꝑſumptionē peſſi
mam inducit/et abhorrendā: hec veſcentez in cro
ceis facit ſtercora amplexari hec ſpūali plenū leti
cia ad accidiaz ducit. hec oīa ad honorē dei referē
da facit dyabolice fraudari. Sed o homo nūquid
in altū contēplationis aſcendiſti vt ſic faciens ali
oſq̧ iudicās: debeas magis ꝑcipitiū ſuſtinere. Po
ne ergo te nouiſſimo loco in cōſideratione tui ipiꝰ
et cadere nō valebis et dei cōmendās opera oīa
cōmendabis. Attende ergo o homo in cōtemplati
one conſtitutꝰ et cognoſce qualiter deus ꝑpter suū
honorē faciens creaturam: diuerſis diuerſa voluit
munera elargiri vt nō vno modo ſed multiformiter
honoretur atq̧ ſui theſauri manifeſtari ſic queant
et cōmendendi ſuā magnificentiaz materiā multi
pliciter habeamꝰ. Debes ergo cogitare primo q̄
deus ſicut bonus paterfamilias ordinans domuz
ſuam penſat filiorū ſapientiā/potentiam/et bonita
tem. Et ſcđm quod viderit diuerſa cōmittit officia
et tribuit dignitates. Cogita ergo primo tu qui cō
templationi vacas: q̄ deus pater tuus benigniſſi
mus ſciens te ad omnia imbecillē: noluit te in peri
culoſis et difficilibus ac implicatis operibus mini
ſtrare: ſed ſua clementia tanq̄ȝ infirmū per contem
plationis quietē te voluit conſolari. Alios autem
cernens in caritate feruentes et fortiter radicatos
voluit ſuper periculoſa et difficilia ordinare: ſibi ni
chilominus quietem tribuēs poſt laborem ⁊ conſo
lationem nō modicā in labore. Si ergo videris te

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſpūalibus inherere ceteros autē circa alia laboꝛa-
re non eos iudices: ſed ſapientiā et bonitatē dei in
eis inſpice. Te autē infirmū agnoſce: alioſq̧ cōſide
ra eſſe fortes. Quomō enī fortē te reputare potes
qui ꝓpter nimiā tui infirmitatē, lecti mollitiem id
eſt contēplationis dulcedinē ſuſtinere nō vales ſed
admodū arūdinis omni vēto moueris. Quid ergo
faceres ſi te opoꝛteret vna manu edificare: et alia
hoſtes gladio effugare? Nēpe ſolo pauoꝛe deficeres
Lauda ğ dn̄m deū tuuz q̄ potētes in arduis poſuit
et aduerſis prudētes cautos fecit ſtudijs: clemētes
bonoꝝ tp̄aliuz fecit diſtributores. Te aūt ne defi-
ceres voluit q̄ſcere per contēplatiōis quietē ne er-
rares: noluit te ſubtilia et curioſa īueſtigare vt ſim
plicitatē haberes ne malus diſpēſatoꝛ eſſes voluit
te oīa abnegare vt paup̄ eſſes. Nō ğ te de iſtis exal
tes et alios iudices ſꝫ exaltes: nec ab eis excludas
eos quos videris ocioſos. Debes enim cogitare ꝙ
tanq̄ȝ ſapientes et ꝓbi theſaurū acquiſitū abſcon-
dunt: laborātes in occulto et in publico quieſcētes
Aut certe cogita ꝙ ille q̄ dedit vētis pondus ꝑmit
tit eos in iſtis minimis et manifeſtis deficere ne de
maximis q̄ ſibi cōcedit in ſupbiā eleuent. Et q̄ȝuis
ſic facere debeas de oībus ſupradictis: tn̄ quia vi-
des eos in periculo eſſe debes tu q̄ in quiete es pro
eis oꝛare vt ſic poſſis eos allicere ad quietem. De-
bes ſcd̄o oīa ad laudē creatoꝛis reducere. Quod
facere poteris ꝑ hunc modū et etiā meliꝰ ſi dn̄s di
gnabit̄ tibi iudicare. Cū etiā videris aliq̄s in ꝓlati
one tempoꝛali vel ſpūali ſiue in dignitate aliqua
conſtitutos hoc eſſe factū ad cōmendandū magni-
ficentiā et potētiā dei cogitabis ⁊ eū laudabis. Cū
aūt aliq̄s inſiſtentes ſcientie videris ⁊ nō ſolū etiā

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

creatoris:ſed etiã creaturaꝝ occultiſſima inq̄rentes
et quelibet v̄ſiculũ curioſiſſime obſeruantes:ſic ordi
nantes hoc eſſe ad manifeſtandũ dei ſapientiã non
ignores et in eis diuinã ſapientiã cõmendabis. Cũ
aũt videris aliquos t̄palibus negotijs inſiſtentes
in ipis laudabis dei ꝓuidentiã ꝑ tales quieſcẽtibꝰ
ꝓuidentez. Si videris aliquos inſiſtere opibus pie
tatis in ipis laudabis diuinã bonitatẽ ſe ad oĩa dif
fundentẽ. Si videas aliquos ceteros iudicare: dñi
iudiciũ time. Si videas penã inferentes diuinã re
cogita iuſticiã. Si rigidos diuine iuſticie:expaueſce
rigorẽ. Si rep̄henſores cauſarũ diſcuſſionis futuri
iudicij recordare. Si calorẽ habueris:recogita dei
patris erga nos nimiã caritatẽ qua ſuũ filiũ voluit
incarnari et ꝓ nobis oĩbus crucifigi. Si videris p̄-
latos circa punitionẽ remiſſos:in eis diuinã miam̄
cõmendabis. Si frigus habueris ab omni eſtu mi-
ſerie ad refrigerium anhelabis. Et ſic oĩa potes re
ducere ad laudẽ cõditoris. Nõ em̄ debet eſſe crea-
tura in qua tuũ honorifices creatorẽ. Hoc ipſo em̄
oĩs creatura digna eſt omni laude ꝙ a deo cõdita
eſt et ab eo conſeruatur in eſſe. et hoc ipſo ꝙ datur
eſſe ſcʒ dei eiꝰ et ſuũ mirabilit̄ cõmendat auctorem
Hec pauca exempla poſui vt habeas mentẽ et viã
ad maiora. Et iſtud eſt diuinũ iudiciũ ad q̄d te vo-
luit apl̄us inuitare in auctoritate p̄dicta quã tu peſ
ſime aſſumebas. Nõ em̄ vult apoſtolus innuere ꝙ
ſpiritualis homo ceteros debeat contẽnere vel iu-
dicare cũ alibi ipe dicat. Nolite ante tẽpus iudica
re. Et alibi. Tu quis es qui alienũ ſeruum iudicas?
Sed tu dices ꝙ hec ſecreta diuine ſapientie nõ per
cipit homo carnalis ſed ſpirituali mente preditus
vt dixi ꝙ melius in creatura qualibet iudicabit id

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

eſt diſcernet. Judica ergo et tu omnia. id eſt diuinam ſapientiã et bonitatẽ in om̄i creatura diſcerne. vt verũ oĩm honorifices cõditorẽ. Si autẽ aliquẽ certitudinaliter et ꝓbabiliter noueris peccatorẽ caue diligenter ne ꝓpter hoc ipm̄ ɔdẽnes nec etiã ipm̄ ɔtẽnedes: ſ; vitiũ tibi diſpliceat et ɔpatiaris inq̃ʒtũ poteris ꝑſone. Laudabis etiã dñm deũ tuũ qui nõ ꝑmiſit impiũ grauiꝰ cadere: nec te illô vitiũ ꝑpetrare. Nullo modo eñ dubites ꝙ ſi te nõ cuſtodiret a malo grauiſſima et turpiſſima deduceres ad effectũ. Deum etiam ſuppliciter exorabis vt ipm̄ et quẽlibet peccatorem releuet a pctõ: et te cuſtodiat ab omni malo. Niſi eñ noueris cõpati peccatis ꝓximoꝝ ad bonũ indurabit cor tuum: et forte in malũ corrues ſine freno. Qui enim fideliter oratione vel exhortatione bonũ ꝓximi non ꝓcurat cum facere poteſt: non dubito ꝙ ab ipſo domino elongat. Sed q̃ʒtomagis credis ab his dominum elõgari. qui arridendo detractoribus ac ceteris peccatorbus applaudẽdo eos in ſua malitia fauent et audatiã tribuunt iterũ ſimilia faciendi. Si ergo oportunitas ſe obtulerit malũ argue aut ſi non expedierit ſaltẽ triſtitiam pretẽde faciei. vt aliqualiter confundatur peccator. Nec attendas magnitudinẽ alicuius qr illũ reputa eſſe magnuʒ qui approximat deo et tanto meliorẽ vel maioreʒ q̃ʒto amplius approximabit. Que enim ꝑuerſitas facit ſeruũ dyaboli timere et magnũ reputare: ⁊ filiũ dei adoptiuũ ɔtẽnere iam arrã patrie poſſidentem? Veſania eſt nimis mag. a qua nos cuſtodiat xp̄s: qui eſt bñdictus deꝰ in ſecula ſeclorũ. Amen.

¶ Quod contemplatiuus non reputet alios impares ſibi. ¶ Capitulum nonum.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

NOn ceſſans antiquus hoſtis cũ nõ põt
virũ ꝯtemplatiuũ ĩ hoc decipere. vt ve
lit alios iudicare ſaltẽ nitit̃ eos ad hoc
deducere vt qꝛ vidẽt ſe in m̃ltis opib⁹
q̃ ipi faciũt ꝓficere alios imꝑfectos eſſe iudicẽt: qꝛ
eiſdẽ nõ vacant laborib⁹ aut certe qꝛ eadẽ qua ipi
ſoll i citudine et q̃ete ſiue vigilia et abſtinentia non
vtu nt̃ ſ3 poti⁹ eos vidẽt ſm̃ ſuũ iudiciũ ocioſos vł
cernũt eos c irca tp̃alia implicatos. in q̃bus ipi qui
ſic mũdo ꝓfi ciunt aliq̃n offendũt. Sed o error peſ
ſime et occulte q̃ ſcd̃m exteriorem ꝯuerſationẽ vult
de interiori hoĩe iudicare. Nõ em̃ requirit tm̃ labo
rem corꝑis q̃3tum laborẽ cordis edificiũ ſpũale. Pri
mo apud deũ primũ ſine ſcd̃o nõ valet. ſcd̃m aũt
ſic ſine primo. et qđ vni eſt nociuũ. alij q̃nq3 ꝓutile
erit. Et ſicut facies hoim ſunt diuerſe: ſic et modi
viuẽdi et in bono ꝓficiendi. Et iđ q̃n te vides lauda
bilib⁹ opibus fulgere: et alios vides circa alia intẽ
tos et negligẽtes: cogitare debes ꝙ licet iſta ſint ĩ
apto. in occulto tñ vel ſaltẽ ĩ cordis cubiculo labo
rant opa delicata. Et qꝛ de⁹ illos ꝑ cordis ſancti
tatẽ diligit ſpecialiter forte nõ curat eos exteriori
bus laborib⁹ aggrauare. vt ne tã interius q̃3 exte
rius laborãtes ſuſtinere nõ poſſent. ¶ Debes ergo
ad iſta3 tentatiõe3 expellendã primo in corde tuo
cogitare ꝙ nõ eſt cõſuetudo ꝙ filij regũ quottidie
ad lucrandũ panẽ ſuũ manualibus opibus ſe affli
gant ſed vt delicate et ſine labore magno de rega
lib⁹ delicijs nutriant̃. Nã ſic eſt ad litterã ꝙ opor
tebit multotiens vnum fratrẽ ad habendã vnã de
notionẽ aut aliquã interiorẽ ordinationẽ multũ la
borare: et illud idẽ vel meli⁹ habebit alius in ſola
mentis cõuerſione ad deum. ¶ Scd̃o cogitare de

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

hes ꝙ illud qđ habere laboras. et modo de nouo
incipis deguſtare. ſit iā in aliis inueteratū ⁊ firmi
ter radicatuꝫ. Et fortaſſis iſta eſt ratio vna. quare
afici ſicut tu exteriꝰ circa bona ſpūalia nō videnꝉ
qꝛ dulcedo ſpūalis de nouo veniēs: mutationem in
ducit. ſed nō ſic vt credo. illū qui iā diu eſt mutatꝰ
īmutat: ſed pficit et cōſeruat. Et qñ vides te quo
dāmodo liq̄fieri pre amore: alios vero minime: co
gitare debes ꝙ ad calorē ſolis iuſticie ad ſimilitu
dinē ſolis materialis aliqui liqueſiunt pre amoris
feruore a deo vt ſua mēbra valeant ſuſtinere. Aliꝗ
vero deſiccanꝉ nō ſolum abꝰ aquoſitate peccati: ſed
etiā ab humiditate reliquiarum peccati ⁊ in bono
ita conſolidanꝉ cōtra malum. vt nichil a caritate
dei valeat eos ſeparare. Aliqui vero matureſcunt
ita ꝙ ſibi tam interius q̄ꝫ exterius dulciſſimi vide
antur et abolita iam omni mentis acerbitate iam
potius in patria q̄ꝫ in via habitare cernantur. Ali
qui vero creſcendo ad modū arborum. q̄ꝫuis tales
dulcedines non deguſtent. creſcentes tamen de die
in diem fiunt apud deum maiores. Alii autem pu
treſcunt vt mali. Cum ergo aliquos iſtoruꝫ effectu
um recipis debes credere ꝙ ille idem effectus vel
maior ſit in fratre tuo Et q̄ꝫuis nō ſic cito liquefi
at pre amore ſicut tu fortaſſis conſolidanꝉ vł matu
reſcit vel creſcit in bono et huiuſmodi ſunt forſan
meliores effectus. Et certe cum credis te liquefie
ri tu marceſcis et ideo alios non minus te propter
talia perfectos iudices: ſed potius time ne ſibi tu
valeas comparari. Nam ſi cera cū liqueſcit ad ſo
lem. ceteris creaturis diceret nullū beneficium ſo
lis aut non ita magnū percipitis ſicut ego: ſtultuꝫ
eſſet. qꝛ et ſi non liqueſiunt ad ſoleꝫ ſicut ipa tamē

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

arbores potiora fructus ꝑcipiunt bñficia. Potes
et a te adhuc totaliter predictã tentationẽ effuga
re. Debes nãqꝫ cogitare ꝙ ſicut q̃tũ ad bona tp̃a
lia bonitatẽ dei ꝑticipiamus oẽs ita tñ ꝙ ſcđꝫ ali
am rationẽ iſte et ille et quot hoïes imo quot crea
ture ſũt tot ꝑticipandi dei bonitatẽ differẽtes rõ
nes recipiũt: ita ſimili mõ credẽdũ eſt q̃tũ ad ſpũ
alia in rationalibus creaturis. Naꝫ gr̃a naturaꝫ ꝑ
ficit. Et hãc diuerſitatẽ in ſpiritualibus innuit a=
poſtolus ad corinth. Cũ dixiſſet. Uolo aũt oẽs ho
mines eſſe ſicut meipm̃. cũ ſtatim ſubdit. ſꝫ vnuſq̃ſ=
ꝙ ꝓpriũ donũ ex deo habet. alius quidẽ ſic alius
vero ſic. Et ex aliȷ̃s diuerſis locis hanc veritatem
habere potes. Si ergo ita eſt quõ non aliter ſpiri=
tualiter viuet et ſeruiet iſte q̃ꝫ tu? Aliq̇ eñ tẽdunt
ad deum per quietẽ: aliq̇ per laborẽ: aliȷ̃ ſic aliȷ̃ ve=
ro ſic. Et multotiens eſt melior. q̇ vilior reputatur
Non ergo aliquẽ imꝑfectiorẽ te iudices: ſi non fa=
cit oĩa que tu facis. ¶ Cum etiã vides fratrem tu=
uꝫ cũ aliquo vel cũ aliq̇b⁹ ꝯmorari ⁊ tu ſolitarius
es tunc cogitare debes ꝙ iſte perfectus eſt in cari=
tate et ꝓpter magnã dei dilectioneꝫ vbiqꝫ ſit cum
eo ſiue cũ fratrib⁹ ſit ſiue ſolus. Et qꝛ tu in dilecti
one dei es imꝑfectus vix te potes ad ꝓximuꝫ con=
uertere quin offendas. vix autẽ aut nũq̃ꝫ ad deum
potes bene te conuertere: quin oporteat te a ꝓxĩo
ſequeſtrari. ſꝫ hoc certe imperfectionis ẽ. Nam an
geli qui ſunt in caritate ꝑfecti: ita bene mouentur
in deum cuꝫ ſunt nobiſcũ: aut cũ nobis miniſtrant.
ſicut cũ ſunt in celo empireo. Hoc tamẽ non dico:
qꝛ credã ſic totaliter poſſe in via fieri. ſiue dũ via=
tores ſumus ſꝫ aliqualiter poſſum⁹ eos ſeq. ¶ Ad
huc etiã potes cogitare ꝙ ſunt ab iſtis exteriorib⁹

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

retracti et ſoli deo vacāt. et ita feruenter mouētur in ipm ꝙ ꝓpter nimiā intentionē mentis corpus diſſolui videat et ad nimiā redigat debilitatē. Et ideo vt vires reſumāt ne penit⁹ deficiant: ⁊ ne etiā ſua ſanctitas ab aliis aduertatur. ſe offerūt vt ſeruos ſolatio ꝓximoꝝ. ſemꝑ tamen oīa ad honorē dei facientes. Et ideo ſtultum eſt fratrem ſuū iudicare pro qualibet truſa. vel imperfectum reputare Sunt enim hodie multi honeſtiſſimi exterius. qui parū proficiunt interi⁹. Et multi ſūt diſſoluti in geſtibus qui ſunt in corde ſanctiſſimi aut amiciſſimi dei. Aut quod peius eſt aliqui ſunt odoriferi hominibus et corā deo ſunt fetidiſſimi. ⁊ ſue exterioris ſanctitatis iam ſuā receperūt mercedē. Et aliq̄ apparent hoībus pctōres et eoꝝ cōuerſatio interior eſt in celis. Non dico tamen qui multotiens cōuerſatio exterior correſpōdeat interiori. Et qꝛ hoc vel etiam contrariū diſcernere nō valem⁹ oēs eē dei filios iudicemus et nos inferiores oībus niſi tamē manifeſte contrariū videam⁹. Nam de bonis ⁊ de ſua eminentia ſanctitatis incerti ſumus. ſed de noſtra multiplici malitia ſum⁹ certi. Magna eſt eñi preſumptio velle circa proximū meum limitare influentiam diuine bonitatis. quia michi omnes mores ſui non placent. Et quid inſanius q̄ꝫ diuinam influentiam vel cōplacentiā velle ſcd̄m meā ꝯplacentiā regulare. Hoc aūt tūc facio. cuꝫ illō qd̄ non michi placet ſuſpicor nō placere deo. Cū etiam vides aliquos circa exteriora implicari. tūc cogitare debes ꝙ illa ad laudē ſui creatoris referant. ⁊ magis in illis circa deum afficiant q̄ꝫ tu. cū te recte cōuertis ad deum. Fortaſſe eñi quia ſic deū diligunt vehementer ſtudent ipm querere in omnibus crea

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

turis. qꝛ ip̄m in oībus nimis laudabilem et deside
rabilē eſſe credūt et cognoſcūt Et hoc eſt magnuȝ
gaudiū et leticia eoꝝ. cū vident etiā in rebus viliſ-
ſimis ſummā dei potentiā bonitatē et ſapiētiā mi
rabiliter ꝯmendandā. Et iō illa vilia forte ſic libē
ter ꝑtractant ne aſſimilent̄ nobis. q̄bus oīa ſūt no
ciua. Sed forte qn̄ credis eos ocioſos eſſe inenarra
bili tūc leticia ſp̄uali ꝓfundunt̄ interius q̄ȝuis hoc
diſſimulēt vt ſapientes. Aut forte qꝛ ſe reputāt ita
viles nō ꝓſumunt ſe diuine faciei ꝯtinue ꝓſentare.
ſed ſe vilibus adiungētes nitunt̄ reuerti ipi in cor
de ita tn̄ ꝙ ipſum in veritate aliqn̄ cōtemplantur.
Et hec poteſt eſſe ratio quare ſic ſemꝑ cum alijs io
cūdant̄. quia oritur eis leticia ꝙ ſic viles hoīes ſi-
cut ſe eſſe exiſtimāt poſſint cū eis quos filios dei re
putant cōſolari Et ſi dicis ꝓpter aliquos ergo de
berent cum melioribꝰ cōuerſari. Dico ꝙ forte illos
meliores reputāt. q̄ minorem ſimulāt ſanctitateȝ.
Aut forte eſſe cū illis nō reputāt ſe dignos. qꝛ ni-
mis ꝯuerſationi illoꝝ eſt diſſimilis vita ſua. Et iō
ſufficere eis videt̄: ſi valent eſſe cū illis dei filijs q̄s
pn̄t aliqualiter imitari. Sciūt em̄ ꝙ in habētibus
ſymbolū facilioꝛ eſt tranſitꝰ. Aut forte nolūt eē cū
magnis vel nimis ꝑfectis ne ſua bona intētio co-
gnoſcat̄. Potes etiaȝ cogitare ꝙ forte hoc cōceſſit
eis dn̄s vt circa iſta extrinſeca implicent̄ et cū fra-
tribꝰ ꝯuerſent̄ qꝛ ſic eſt deū difficiliꝰ poſſidere q̄ȝ ſi
ſolitarij ꝑmanerent et q̄ȝto cū maiori pugna et la-
bore deū obtinēt. tāto eſt eis laudabiliꝰ. Quis dubi-
tat ꝙ ſi homo implicitꝰ vite actiue negocijs adeo
ꝑfecte poſſideret deū ſicut ille q̄ morat̄ ſolitarie. q̄
ei laudabiliꝰ eſſet? Et certe vbi eſt maioꝛ reſiſtētia
ibi aliqn̄ intendit̄ vis amoris et ꝑ multiplicē intē-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſionem actꝰ ſiue feruoris auget̃ ſubſtãtia caritatis
et inde maiꝰ p̃miũ aſſequunt̃ Cũ ꝙ eos credis per
dere ip̃i lucrant̃. et cũ eos exiſtimabis infirmos in
uenire patria ſuꝑ te inuenies exaltatos ſi tñ ibi fu
eris. Multũ em̃ timendũ ne ſicut humilitas ipſos
exaltat. ita noſtra ſuꝑbia qui oẽs alios volumꝰ iu
dicare. nos deijciat in infernum. Aut cogita de eis
ꝙ ipſi approbant poſſe ſe deo ſeruire perfecte ĩ his
ad que ſe inueniũt paratos: magis q̃ȝ accedere ad
ardua. et deficere ſicut facis. Multũ em̃ reputant
vel reputare debent incongruũ aliquid tanto do-
mino agere imperfecte. Aut forte tã magna in oc
culto q̃ȝ parua in publico tam terrena q̃ȝ celeſtia
attemptãt facere vt in oĩbus his inimicꝰ humani
generis impugnet̃ et ip̃i in oĩbus mereant̃. Et q̃ȝ-
uis ſic imꝑfecte tibi videant̃ forte plus in vno in-
teriori motu mouentur q̃ȝ tu in multis. Immo for
te pluſq̃ȝ tu in oĩbus. et hoc ignorans minores te
nõ iudices alios. ſed lauda dñȝ qui dignꝰ eſt te eis
ſociare. quorũ forte meritis ſpũaliter viuis et ſi nõ
viuis ꝑ eos forſitã viues. Hec aũt dixi ad reprimẽ
dum dyabolicã tentationem. Et q̃ȝuis ſit ſic aliqñ
aut ſic eſſe poſſit ⁊ ſic de ꝓximo ſit credendũ tamẽ
ſimpliciter michi magis placet. et credo ꝙ magis
placeat deo vita cõtemplatiua q̃ȝ actiua et vita ſo
litaria q̃ȝ domeſtica: et michi magis placet hone-
ſtas q̃ȝ diſſolutio et hec credo magis eſſe eligenda
q̃ȝ illa quia et ſi illa poſſet ordinari in deũ et in ſa-
pientibus ordinetur tamen ſemper quod eſt ꝓpin
quius fini magis eſt eligenduȝ. et magis ipſe finis
q̃ȝ quod eſt ad finẽ. Et ideo licet ita ſe habeãt iſta
tamen non eſt dubium ꝙ perſone iſta habentes ſe
habent vt excedentia et exceſſa. Nam aliqui acti

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ui maiori ſunt caritatis et meriti q̃z aliq̃ cõtẽplati-
ui et ecõuerſo et aliq̃ domeſtici q̃z aliqui ſolitarij et
econuerſo. Quicquid tamen habeamꝰ dum modo
deo placeamus magnũ erit: quia in tanta multitu
dine hominuꝫ pauci ſunt deo grati. Cuius rei cau-
ſa et pro nobis et pro ipſis debemus quottidie la-
chrimari non modicum ⁊ deprecari vt dignet᷑ nos
facere ſibi gratos aut ſi ſumus. vſqꝫ in fineꝫ in gra
tia nos conſeruet. Quod ipſe nobis concedat: qui
propter hoc voluit incarnari et letaliter vulnerari
Amen. ¶ Contra ſuperbos et de ſe preſumentes.

¶ Capitulum decimum.

O Sup̃be. o luciferi imitator imũde: nũq̃d
te cogitas dñm eſſe. an oĩa eẽ a deo igno
ras. Si g̃ te aliq̃d ꝓſtaris: certe deũ te
eſſe fateris. Sed amplius vide vt tua in
ſania reprimatur. Nõne de alienis ſtultũ eſt gl̃ia-
ri. Cũ g̃ cuncta ſint a deo ſi de aliquo gl̃iaris te cõ-
probas eẽ ſtultũ. Si aũt hec ignoras. te cõprobas
eſſe cecũ. Audi g̃ inſane. Si gloriari vis et ſtultus
apparere nõ vis: exclude que non ſunt tua et de re
liquis glorieris. Sed certe ſi omnia non tua exclu
ſeris in nichilum redigeris. Ergo de nichilo glori-
are. ſi non vis incurrere vanitatem. ¶ Sed ſpecia
lius ad dona gratum facientia deſcendamus. De
illis gloriari non potes: qꝛ hec te habere ignoras:
imo ſi gloriaris non habes. Sed etiam ꝙ habeas
ſupponamus qualiter ea poſſideas videamus.
Tibi proditori et infideli ſeruo domini tui iuſticiã
quam habes noſter benigniſſimus dominꝰ tanq̃z
pannum albiſſimum dedit. et tu eam ſtillare non
ceſſas ſanguine menſtruato. Sed o veſania plene.
vtinam ſaltem frontem mulieris meretricis ha-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

beres. Queſo que ſit meretrix ſic corrupta que de
menſtruo glorietur: immo quaſi nullā inuenies me
retricē que de hoc nō intime confundatur nec etiaꝫ
audet hoc ipſa amantiſſimo ſponſo reuelare. Quid
ergo o ſtulte in malicia gl'iaris? Si tantū in menſe
ſemel admodum mulieris deficeres haberes forte
cauſā gloriandi. Sed erubeſce et dole: q2 continu⁹
vel quaſi continuus eſt fluxus tu⁹. Si ergo a te ſo-
lum eſt maluꝫ et a deo tantū eſt bonuꝫ: nō in te ſed
in domino glorieris et de tua turpitudine corā ocu
lis diuine maieſtatis cōtinue erubeſcas ſicut defice
re nō deſiſtis. Sed dicis: in me nolo de cetero glori
ari: ſed tamē cupio ab omnibus cōmendari. Sed o
impie latro audi. Nonne ſtultū eſt largiſſimo dn̄o
qui omnia tribuit ꝓabundāter furari qđ ſibi cariſ-
ſimum eſt: maxime vt videat et ſibi diſpliceat et ſu
ſtinere nō valeat. Sic eſt ſtultus qui ab hominib⁹
laudeꝫ querit. Ideoqꝫ cū vniuerſa ꝓpter ſemetipm
operatus ſit de⁹: oēs laudes omniaqꝫ laude digna
ad honorem referas dei tui et in teipo cogita dili-
genter ꝙ ad hoc creatus es et redēptus vt nō tu: ſꝫ
deus in tuis operibus cōmendetur. Tu ergo domini
voluntatē fideliter exequaris vt laudari abhorre-
as: deum autē gaudeas ab omnib⁹ exaltari. Et q̄ꝫ
tomagis ab aliquo cōmendatur tanto in maius gau
dium eleueris et ſtudeas quantū potes mente: lin-
gua: et opere deū tuū omni tēpore adorare ſempqꝫ
actu ſolā ſuam laudem intendas. Si eni bene dili-
geres dn̄m deum tuum eiuſqꝫ honorem appeteres
vt deberes: malles amariſſimis quibuſcūqꝫ ſemper
paſci et ab oībus ſtultus reputari: imo tanq̄ꝫ ſter-
cus abhorreri q̄ꝫ quibuſcūqꝫ delitijs ꝓabūdare et q̄ꝫ-
tumcūqꝫ ab oībus eleuari aut quātacūqꝫ corporali

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ꝑfrui ſoſpitate:ſi deus tuꝰ in te ampliꝰ non lauda
retur. Et etiā poſito ꝙ par eſſet ꝑmiū vtrobiq₃:hoc
deberet ḡtiſſimū eſſe nobis ꝙ altiſſimus deꝰ noſter
a nobis et de nobis aliqđ laudis munuſculū recipe
re dignaret. Sed ꝓpter nr̄as miſerias in cōtrariū
nitemur tota die. O mira ineffabilis amabiliſq₃ cle
mentia ſaluatoris:qui tā benigniſſime noſtris cōde
ſcendit miſeriis. Quis illā poterit nunciare? O hō
totalit̄ te inuolue in ſua mīa et mirare:et taȝ dulci
dn̄o gr̄as agere nō deſiſtas O mi dn̄e quid tibi cō
tuli ꝙ tā dulciter me ſupbuȝ atq₃ arrogantē ꝑtra=
ctas et foues. Que eſt iſta gr̄a quā inueni? Quod
an̄ te me ſuſtines ad momentū? Certe hoc non me=
rui ſed potius cū feris habitare. imo bone ieſu nec
etiā creatura tua mereor noīari. q̄d tibi ꝓ his faciā
O immenſitas/bonitas/quid ꝓ his tantis bn̄ficiis
potero tibi exhibere? Ego neſcio tibi ſatiſfacere pro
delictis nec etiam pro beneficiis laborare nec tibi
valeo aliquid dare niſi tuum. Scio quid faciam.
Me tibi totaliter exhibebo et meipſum in te totuȝ
proiiciam:et ſemper timore et verecundia plenus
tibi quantum potero reuerentiaȝ exhibebo. Et ſi di
gnaberis tibi fideliter continue miniſtrabo. et ſi
hoc parū ſit quia quod potui feci non dubito com
probabis. Sed hoc maximū michi eſt ſi dignabe=
ris me tecum in area cōmorari. O q̄ȝ dulcis tunc
michi eſſet tua preſentia ſūme bona. Accedaȝ cum
ſilentio et diſcooperiam pedes tuos vt me digne=
ris aduenā in matrimonio copulare. Nō quieſcam
certe donec tuis amplexibus gaudeā:et inenarra=
bili dulcedine cōſopitus in tuis brachiis cōquieſcā
Tunc deliciis affluam et mirabitur et dilatabitur
cor meuȝ:et mira ſuauitate ~~potius~~ nichil niſi te po

potius

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tero cogitare. Attamē obſecro amabilis domīe vt meo regimini nullo tēpore me dimittas. qr ſuū anime mee lacerator et lapidator impi⁹. Omnia que michi volueris elargiri ſicut illa tribuis tu cōſerua et tibi ſoli ſit honor et gloria. ꝛc. ¶ De paucitate bene obedientium. ¶ Capitulum. xi.

Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis ymbrem lachrimarū vt plorare valeaꝫ pfectorum ſtatū quaſi ad nichilum iam redactū? Nā terra culta diuinis cōſilijs xpī exemplis: ſpinas ꝛ tribulos germināt pro frumēto. Certe quāto res pdita eſt nobilior tāto debet eſſe intenſior dolor. Sed vt de multis aliqua videamus de obedientia tanqꝫ de religionis fundamento ptractemus. ¶ Heu curre et diſcurre vtruꝫ poſſis in ſua pfectione in aliquib⁹ eam inuenire: et credo ꝙ vix aut nūqꝫ inuenies eam latitantē. Sed mirari potes: ꝙ cū religiones et religioſi multiplicentur quō obedientie pfectio ſic in paucis immo quaſi in nullis valeat reperiri. Certe ſi multiplicata eſt gens nō eſt tamē magnificata leticia ſpiritualis inteſiue. Queſo vt michi dicas: quis eſt ille qui velit habere p̄latum ad precipiendū nonne potius ad ſeruienduꝫ? Jam volumus p̄latoꝝ volūtatibus aſſentire? Certe non. Sed volumus vt voluntates noſtras debeant in oībus adimplere. Et ſi aliquid deeſt iam plus de ipis qꝫ de ſcutiferis ſuis murmuramus ipſis gladio lingue nō parcimus: et ꝙ pei⁹ eſt quod nobis ab alio eſſet gratum hoc ipſo ꝙ fit a p̄latis eſt nobis odioſū. Jam nō cogitamus quō poſſum⁹ eorū voluntatē pleni⁹ adimplē ac noſtrā voluntatē pfectius abnegare ſed quō poſſimus eis in omnib⁹ reſiſtere: ꝛ ad faciendū qō cupimus eos

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

coartare aut ad renuendū q̄d nobis iniungūt excu
ſare ⁊ aliqua palliare aut diligenter inueſtigamus
quomō nō teneamur ſibi in hoc vel in alio aliquate
nus obedire. Sed heu luciferi imitatoꝛ qui p̄eſſe vo
luit potiꝰ q̄ȝ ſubeſſe. Timeo ne ſecū habitaculū ha
beamus et ad cōfuſionē nr̄am appareat xp̄s paſſꝰ
qui ꝓ nobis patri vſq̄ ad mortē voluit obedire ni-
chil ſibi retinēs que ꝓpꝛia voluntas in oībus appe
tere cōſueuit. Se eñ exinaniuit ad plenū. Hūc imi
tati ſūt patres nr̄i: qui cū pꝛelati eſſent ſe ſubditos
ſubditis faciebant. Hoc ſibi dulce: hoc delectabile
hoc ſibi erat ꝑamabile. In his que magis ſue volū
tati contraria exiſtebāt: in his q̄ ad exterioꝛis hoīs
cōfuſionē: afflictionē: et exinanitionē ſpectabant ſi
bi infīmis obedire. Nō eñ curioſe libꝛabāt: an hoc
melius illo hoc ſecurius hoc laudabilius eſſet ſicut
quideȝ faciunt cauſa fuge: ſed cuncta que nō eſſent
contra deuȝ quantūcūq̄ ardua et vilia dum cerne-
rent eſſe ſecundū beneplacitū pꝛelatoꝛum adimple
bant auiditate maxima. Tanta eñ in eis erat obe
dientie dilectio vt ad implendā nō timerēt diſcurre
re ſuꝑ aquas nec ire ad capiendas leenas cū iniun
gerēt eis et multa alia que nō ſufficio enarrare fa-
ciebant. Nec eñ iudicauit eſſe infructuoſuȝ: qui ab
bati obediens quaſi impoꝛtabiliter voluit ꝑ annū
lignū aridū adaquare Ibi apparuit obedientie cel
ſitudo qꝛ q̄d moꝛtuū et aridū fuerat per obediētie
meritū fructū fecit. Quid ergo de obedientia glo-
riamur cur nō potiꝰ de noſtra ſupbia cōfundimur.
Nunqd viri cōtēplatiui poſſumꝰ notari? Timeo q̄
nec etiā xp̄iani. Sȝ potiꝰ imitatoꝛes luciferi poſſu-
mus et demoniaci appellari. Quō eñ xp̄ianꝰ dici
pōt qui xp̄o cōtraria nitiť adimplere? Nunqd xp̄s

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cōſiderauit ꝙ ipſe erat deus et ſcd̄m humanitatem
omni gratia et ſcientia plen⁹ immo quantū ad ani
mam iam beatus qui beate virgini et ioſeph erat
ſubditus. In ſoluendo etiā didragma ſeruis demo
num voluit obedire. Nos vero ſum⁹ ſepulchra de
albata ypocriſi: plena oſſibus mortuorum homini
bus exterius mortui apparentes et interius tumo
re ſuperbie vegetamur. Jam obedire renuentes di
cimus ꝙ nō ſumus vocati in ſeruitutez ſed potius
in libertatem. Ignoramus eīm ꝙ obedire vel ſerui
re deo ī hac obedientie ſeruitute regnare eſt. Quā
to eīm magis noſmetipſos ſubijcim⁹: tanto maiori
honore efficimur digniores. Nō ſoluz eīm ipā obe
dientia reges cōſtituet in futuro: ſed ꝛ nūc ſi in ſua
ꝑfectione exiſtat facit creaturis omnib⁹ dn̄ari. Ad
ſtatū reducit priſtinū et nichil contrariū niſi ad ꝑ
fectū anime fuerit: moleſtare ꝑmittit. Aduerſa fa
cit ꝓſpera et hoīez adhuc immortali corpore facit
angelice ſe habere. Necnō et ſui dn̄i honorē appe
tere cū feruore: et oībus poſtpoſitis laudē dei facit
querere cuz magna auiditate in qualibet creatura
nec momentuz ꝑmittit ꝑtranſire a ſeruitio dei. O
virtus mirabilis que ſui facit hominē obliuiſci ꝛ in
ſuū ſemꝑ tendere redēptorē et in terris ambulantē
facit in celeſtibus habitare. Quid ergo murmuras
de obedientia o ſuperbe. Cū eīm dicit apoſtolus ꝙ
in ſeruitutez non ſumus vocati: innuit ꝙ non debe
mus nec deo nec prelatis obedire timore ſeruili ad
modum ſeruorum ſed timore filiali et liberali ad
modum filiorū ac ſi voluerit dicere ꝙ de cetero vo
luntatē noſtrā propriam non faciamus. Cum eniz
dn̄s ieſus xp̄s dicit qui vult venire poſt me nō ad
iunxit beneplacitū ſuū ſequatur: ſed abneget indſt

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſemetipſum et tollat crucem ſuam et ſequatur me: et tota ſacra ſcriptura tam vetus q̄ȝ noua obedien tiam laudat. Si em̄ bonam ſuperbiā haberes non renueres deo tam in ſe q̄ȝ in alio quocūq; prelato viliſſimo obedire: ſed potius dedignareris animaȝ tuam taȝ nobilem ſubijcere alicui alij creature vi liſſime. Mirum eſt autē q̄ dedignat̄ homo deo ſer uire in prelato et non dedignat̄ ſeruire vni libero aut alicui alij creature viliſſime ſed totum tempus ſuum nititur expendere circa nichil. Ideoq; pau per ſolitarius ſi cerneret q̄ plus q̄ȝ alius offende rit et cōtra dn̄m ſupbe egerit: ſuā voluntatē in vin dictā dei et ſui niteret̄ in oībus abnegare et ſeipm̄ abhorrens vellet ab oībus cōculcari ſemp̄ tn̄ ad ho norē dei ſui oīa referēs. Q̄d facere ipſe cōcedat no bis q̄ volēs p̄ri obedire crucifixus eſt p̄ nobis redi mēdis. amē. ¶ Q̄d tentatiōes ſūt vtiles ſuis dei.

¶ Capitulum. xij.

O Mire benignitatis altiſſime q̄ nos tenta ri p̄mittis nō vt capiamur: ſȝ vt timentes ad te portū tutiſſimū fugiam⁹. More bo ne matris facis o dn̄e q̄ filiū ſuū a ſe elon gatū videre deſiderās et amplexari p̄ terribil̄e ali qd̄ timorē inducit et extēdens brachia filiū recipit fugientē cū gaudio: ſibi arridet ⁊ oſcula dulcia elar git̄ ⁊ ne alias a ſe recedat hortat̄ vt nō accidat ſibi malū ꝯſolatur ad ſe ſtringēs et demū vbera ſubmi niſtrat. O felix tentatio q̄ ad diuinos amplex⁹ fu gere nos ꝯpellit. O dulcis dn̄e qui nos p̄mittis vn diq; effugari et te ſemp̄ tribuis refugiū ſalutare: vt tecum omni tēpore cōmoremur. Nō ergo te tenta tiones habere mireris o homo: ſed ad deuȝ fugias expaueſcens ibiq; ſi tentari nolueris: reſidebis ſin

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

autē capi poteris et dānari. Si autē deo tuo nimi um te elongatū reperieris: nec potes ad eū recurre re pleno corde ad xp̄m tibi ꝓximum accelerabis et in ſui lateris puteo pāno ſuppoſito abſconderis et ne timeas ꝙ te inueniat inimicus. ¶ Hoc ſem per pro regula generali habeas ꝙ quandocūꝗ de um volueris ad te ꝓfunde inclinare in corde tuo vulnera chriſti porta: et eius conſperſus ſāguine: te patri quaſi vnigenitum preſentabit: et ipſe tanq̄ȝ pater dulciſſimus tibi plenarie ꝓuidebit. Accede ergo ad xp̄m et eum ſuppliciter depreceris: vt ex q̄ non decet ip̄m denuo vulnerari: digneṫ in tuo cor pore ſua vulnera renouare teꝗ totaliter rubricare Et ſic indutus purpura poteris regis palatium in troire. O tentate vulnera hec meditare et hec ſem per tibi erunt refrigerium et ſolamen. Ne dubites ꝙ ſi ea in corde tuo impſſeris nulli additus tenta tioni patebit. Quis vidēs dn̄m glorie noſtris ſcele ribus ſic grauiter vulneratū auderet iterum ſcele ra ꝑpetrare. Et ſic ꝓ ipoꝝ vulnerū reuerētia atꝗ cōpaſſione nō deſiſteret a pctō: ſaltem q2 videret ꝙ ſine cōparatione grauior pena deberetur pctōri in omnib⁹ q̄ȝ innocētia pctō deberet timere et etiā ab ſtinere. Si autē cōtra te etiā ꝓpter tuas nequicias ip̄m videris indignatū ad ſpē pctōꝝ cōfugias ma trē ſuā et ipſi tanq̄ȝ matri dei reuerētiā exhibebis: ac fuſis lachrimis ei⁹ auxiliū poſtulabis. Et ſi pſe ueraueris nō quieſcens: nō dubites ꝙ ab ea qd̄ vo lueris impetrabis. Secū eñi creuit miſeratio: et ſi bi pro miſerijs ſatiſfacere ex officio eſt commiſſum. Et cū magna diligentia hoc exerceas q2 qd̄ cōmu niter exercet erga omnes: tibi nō poterit denegare Qd̄ et ſi nullo mō te videris cōſolari: noſcas deuȝ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

te diligere: et hoc facit vt pctõrũ tuorum ꝓfũditates agnoſcas: et tuam miſeriã non ignores. Et hoc maximum dei donũ eſt. Nõ em̃ ſibi placet preſumptio aliquorũ qui ſe iuſtos reputant et ad ipm̃ altiſſimum tanq̃ ad familiarẽ amicũ accedũt Vult em̃ vt quantũcũq; quis ſit magnus ſe miſerũ et quaſi nichil reputans ad ipſum veniat cum peccatorum ſuorum cõfuſione et magna reuerentia et timore. Et magnũ immo maximũ reputet quantuncunq; magnus: ſi ipm̃ immẽſus deus noſter dignatur ſaltem a lõge intueri. Ideoq; pleno corde dei magnitudinem et ſuam paruitatem confiteatur et dicat. Dñe nõ ſolũ non ſum dignus vt intres ſub tectum meum ſed nec vt tibi appropinquare valeam vllo modo. Sufficit em̃ michi vt tue pietatis oculis digneris me reſpicere a remotis. dico q̄ ſi in hoc pſeueraueris nõ quieſcens non ſolũ te videbit ſed ad ſua ſecretiſſima te ĩtroducet Qd̃ ipſe facere dignetur qui eſt bñdictus in ſcl'a ſeculorum. Amen.

¶ Quod tentatio de p̄deſtinatione reprimi debet ¶ Capitulum. xiiij.

Si de predeſtinatione aut preſentia dei aliqua cogitatio tibi ſurrepat: ſic reſpõde diabolo talia propinanti. Quid em̃ ſit de me te certũ eſt eſſe dãnatũ: ſed ſi ego p̄ſcitus ſũ et deũ nõ debeam habere poſt hanc vitam: totis tamen viribus laborabo vt ipſum ſaltem habeam in preſenti et ipſũ poſſideam quantum poſſum. ne in vtroq; ſtatu caream tãto bono. Momentum ergo temporis de cetero nõ dimittam quin ſcõm meum poſſe fruar ipo et ſemper in ipſo ſũma iocũditate delecter: ex q̄ eternã miſeriã

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

aſſeq̄ debeo in futuro. Nōne michi ſumma veſania
eſſet ſi certū eſt me eternalib⁹ ignib⁹ cruciā dū me
inimico meo tradere in p̄ſenti et ex nūc īcipere cuȝ
dyabolo cōuerſari? Nō ſufficit illa miſeria niſi me
nunc miſerū faciam añ tēpus? Immo certe pl⁹ p̄=
deſtināti me deo meo ꝓut potero totaliter exhibe
bo vt nichil ſit ī me: nec cor: nec lingua: nec cetera
mēbra quin cōtinue ſint in ſeruitio dei mei: vt ſal=
tem dū poſſum ⁊ q̄ȝtum poſſū habeā ſummū bonū
Sicut eñ ſeculares: qui in quadrageſima non de
bent comedere carnes volūt in carniſpriuio carni= carniſpri
bus habūdare. ſic de deo faceret qui de ſua preſen=
tia eſſet certus. Et hoc p̄cipue faceret q̄ quam ſua=
uis eſt dñs deguſtaret. cetera vero delicata abſin=
tiū reputaret. Sed q̄ȝtum me deus preſciuerit ſci=
entia ꝯſtat michi ⁊ ſcio ꝙ ſeip̄m negare non poteſt
Eū ergo totis viſceribus amplexbor ⁊ ip̄m ſtrin= amplexab
gēs fortiter etiā ſi aurora apparuerit nō michi bñ
dixerit nō ip̄m dimittā: ꝙ ſi benedixerit michi nec
etiā tunc dimittā. et ſine me recedere non valebit.
Licitū eſt eñ michi īferre ſibi violentiā in hac par
te cum ipſe cōmēdet illos q̄ regnū celoꝝ rapiūt vio
lenter. Aut certe ſcio q̄d faciam. In cauernis vul
neruȝ ſuoꝝ me abſcondā ibiq̄ȝ quiet⁹ latitabo. nec
extra ſe me inuenire poterit. et etiā expellere nō de
cebit q̄ dicit. Eum q̄ venit ad me nō eiiciam foras.
Et ſic me dānare nō poterit: niſi ſeip̄ȝ iudicare vo
luerit Aut ad matris ſue pedes ꝓuolut⁹ ſtabo. et
ꝙ propter pc̄tōres mater dei facta ſit allegabo et
vt michi veniā impetret implorabo. Nec repulſaȝ
ab ea pati potero qꝛ fons pietatis ab oīb⁹ p̄dicat̄
Ipſa eī nō miſereri ignorat ⁊ miſeris nō ſatiſfacer̄
nūq̄ȝ ſciuit. Nō credo ꝙ ꝓpter me nouā velit addi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſcere lectionē. Ideoqꝫ ex cōpaſſione maxima ante filium ſuū mecū: ſi dici poteſt: miſera apparebit. et michi ad indulgentiam ſuum vnicum filiū inclinabit Et ſic triplex refugiū habeo qd quaſi triplex funiculus difficile cōfringet. Qd ſi predeſtinatus ſum ⁊ eternā patriā debeā cū angelis poſſidere certe debeo ex nūc vitā angelicā ducere nō humanā. Totū me illi debeo q ſe michi in pmium pparauit: et hac portione cōtentus nichil aliud āmodo debeo affectare. Iuſtus eſt em̄ et ſi aliud qꝫ ipm quererem cōtra me poſſet rationabiliter indignari. et quē viſurus ſū beniuolū viderē ſtatim iratū cōtra me ſētentiā inferentē. Igit in fine dyabolo ſic cōcludē. Quicqd de me futurū ſit a ſeruitio dei nō deſiſtā: et ve tibi q nō potes tāto dn̄o miniſtrare: et eius dulci preſentia iocūdari. ⁊c. ¶ Queſtio carnis ad deum patrem de xpo. ¶ Capitulum. xiiij.

Carnē contra ſpm̄ per contēplationē eleuatū. imo contra xp̄m aiaꝫ eleuantē auſculta. Inqt caro. Tibi deo patri iuſto ac mie infinite de tuo filio pqror vt tua iuſticia conſideret violētiā michi factaꝫ et mia tua mee miſerie cōdeſcēdat. Ille tuus filius plenus ſciētia et virtute. me ſua ſapientia circūuenit: et ſua virtute violentiam michi fecit. Ille tuus filius ſua ſapientia ſe ſub carne michi ſimili occultauit. et ad me humilitate nimia et benignitate inenarrabili calide ſubintrauit. Omibus fuit humilior oibus deſpectior oim̄ neceſſitates aſſumpſit oim̄ infirmitates portauit p om̄ibus crudeliſſime voluit crucifigi tā cōpaſſione qꝫ grauiſſima paſſione voluit affligi. cordis amorem per apertionē lateris ſui voluit demonſtrare. indeqꝫ voluit in remedium emanare

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſacramenta. Quid plura? Suam carnem conſtitu
it in cibum ſuũ ſanguinẽ in potũ et ſeipm ꝓmiſit ĩ
premium. tua precepta facientes: matrẽ fratreſqꝫ
vocabat. Demũ nõ ſolũ in via: ſed etiã in patria ꝓ
mittebat ꝙ ſe ſuccingeret et eis ad mẽſã tuã come
dentib⁹ trãſiens miniſtraret. His oĩbus et aliꝭ q̃
nec ſcio nec valeo enarrare aĩam michi deputataꝫ
allexit nimis. ſed etiã intus intrans ſua attraxit ꝟ
tute. in tm̃ et ſic ſibi ipam ſuis blãditiꝭ ꝯiunxerit
vt iaꝫ de me nõ curet: ſed potius affligat deijciat ⁊
ꝯculcet: et ad nichilũ redigat. ⁊ qḋ grauі⁹ videtur
hoc michi inferentes diligat et ꝓ eo vel eis oratio
nẽ ſpecialẽ faciat et ſi nõ inferant inferri appetat
Sicqꝫ mortificor et nõ curat. in limo iaceo et exul-
tat. Sed q̃d? Dolorẽ dolori addit: et vt intenſe do
leam cupit. Hec ſua gloria videt̃ eſſe michi inferre
iniuriaꝫ. cõtumeliã et q̃cq̃d viliſſimũ credi poteſt.
Sicqꝫ me deſolatam afflictãqꝫ relinq̃t. et ipa ſemꝑ
vult tuo filio cõmorari. ſemꝑ ſua carne cibari. ſuo
ſanguine inebriari. ⁊ vbicũqꝫ fuerit vult ſemꝑ ſecũ
cõmorari. Nunc autẽ ſecum apparet in ꝑſepio par
ua. nunc ſecũ brachiꝭ virginis amplexat̃ ꝟginis
brachiꝭ deportat̃: lacte ꝟginis fouet̃. Nũc ſecum
fameſcit. nũc ſecuꝫ ſitit. nunc ſecũ ꝯſpuit̃. nũc ſecuꝫ
vulnerat̃. nunc ſecũ in cruce triſtat̃. nunc ſecum in
celis apud te letat̃ cõſolat̃ q̃cunqꝫ preterit. ſecum
vadit. ſine ipo eſſe non req̃rit. Ad nichil poteſt ſe
ꝟtere ſine ipo. Quid tibi dicaꝫ pater de tuo filio q̃
aĩam mihi deditã ſic ſuo inebriauit amore. ſic aũt
alienauit a me? Si rapinã cõmiſit iubeas reſtitui.
Nec em̃ michi parũ videt̃ ſic rapere vnã menteꝫ.
Cur em̃ michi aĩa deputata ſolum filium tuum di
ligit. cur me ſic odit. cur cetera derelinquit tui filij

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

amore abſorpta. Graditur ſine ſenſu. Jam nichil
aliud audit nichil aliud cogitat vel guſtat. nichil
aliud odorat. et ſemꝑ vult inter ſua brachia ꝯmo-
rari. Ibi iocundatꝛ. ibi letatꝛ. ibi delitijs habundat.
ibi nimio amore inebriata cubat. Nec miruꝫ ſi hec
aīa mea tm̄ cum filio tuo adheſit. Qꝛ niſi eſſet la-
pide durior et ferro inſēſibilior ex q̄ ſibi tanta filiꝰ
tuus fecit aliter facere n̄ deberet. Et vbi eſt iſte du
rus lapis. q̄ tanti amoris ardore nō ſcinderetꝛ. im-
mo liq̄fieret ſicut cera ſi ſibi fierent oīa ſupradicta
Et ideo non conq̄ro de ea tibi benigniſſime pr̄. qꝛ
fecit qđ debuit: ſed de tuo filio q̄ eam nimis allexit
beneficijs. ac me in tanta miſeria dereliquit.

¶ Reſpōſio patris ad carnem. ¶ Capitulū. xv.

Attende et audi quid reſpōdeat pater
clemētiſſimus carni. Qꝛ creatura mea
es tibi iuſticiā cum mīa exhibebo. Naꝫ
cū ancilla aīe eſſes: ſemꝑ tamen dn̄ari
voluiſti. ac ſemꝑ inordinate egiſti. tibi nō michi eā
ſeruire feciſti. ipam ad omnia mala pronam reddi
diſti. et quod peius eſt eam ad ymaginē meā factā
dyabolice ſeruituti ſubdidiſti. Eam beſtijs peioreꝫ
feciſti. eam fetidā et abhominabilē exhibuiſti. eaꝫ
ſuper oēm caliginē denigraſti. et intm̄ eam altera-
ſti. vt creaturā tam nobilē cognoſcere nō valerem
Oportuit ergo: qꝛ eam q̄ in carne erat nimis dili-
gebam: meū filium incarnari. vt eā alliceret ad ſu-
um meūq꜄ amorem: et qꝛ tibi carni aīa adherendo
mortua erat: vt viuificaretꝛ meum volui filiū incar
natum ꝑ ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua cir
cūuentio: vel deceptio. ſed mea ſuaq꜄ ineffabilis di
gnatio. Et qꝛ tu caro a tue infuſionis p̄ncipio ſem
per male egiſti. meꝰ ꝟo filiꝰ erga eā nimio exarſit

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

amore. et ſe totũ ſibi exhibuit. iõ iuſticia mea mul-
ta exigit. vt eaꝫ totã et totaliter ſibi dimittã: et ip-
ſa te pluſq̃ꝫ ſterc⁹ abhorreat et ab oĩbus abhorre-
ri cupiat. Sed qꝛ non ſolũ iuſticiã ſed et miam im
plorasti. volo vt aliquãdo etiã in p̃ſenti dulcedine
quã in meo ſentit filio pfũdaris. et inſup in futuro
nobiliſſime ac perfectiſſime te dotato. ⁊ ſi bene aĩe
obedieris. ex nunc non ſolũ a pena eterna: ſed et a
purgatorio te abſoluo qui viuo in eternum.

¶Meditatio ſup Aue maria. ¶Capitulum. xvi.

Aue maria gratia plena. dñs tecuꝫ. Ti
bi dñe deus gratias ago. quas poſſum
ex intimis p̃cordijs meis. qui ꝓ nobis
indignis dignatus es noſtram aſſume
re naturam et virginali vtero baiulari. et ex ea vir
gine naſcens. lacte nutriri. eius foueri gremio. et
eius ſubijci imperio. qui omnia conſeruas et regis
et me fetidiſſimam ſaniem et turpitudinem dete-
ſtabilem et abhominatione plenum et omni vita
immo eſſentia indignũ dignat⁹ es tantum illuſtra
re. vt ſciam te matrẽ habere. et hoc michi indigniſ
ſimo conceſſiſti. vt ip̃am poſſim et audeã ſalutare.
Non eñ feciſti taliter omni nationi. et hoc ſũmuꝫ
beneficium non manifeſtaſti eis. Ubi eſt dñe pecu-
liaris ille populus quẽ in manu potenti ⁊ brachio
extenſo de terra egypti p deſertũ in terrã ꝓmiſſio-
nis eduxiſti tot ſignis ⁊ ꝓdigijs magnificẽtie tue.
Nõne dñe iſte eſt populus cui hoc beneficium ꝓmi
ſiſti? Cur igitur non ſibi tuis cultoribus ſed nobis
ydolatris et infidelibus. hoc tuum ſummũ et maxi
mum beneficium reſeruaſti? Quare nobis paucis
cũ multi et quaſi infiniti populi hoc ignorent. Nõ
ne dñe vniuerſorũ es creator et oĩs ad ymagineꝫ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tuam feciſti? Nonne dñe ſecreta cõſueuerunt pãdi amicis Cur nunc dñe inimicis et maxime michi: q̃ a vertice capitis vſqꝫ ad plantam pedis infect⁹ ſũ et totus tendo ad ea que tue ſunt contraria volun tati? Cur dñe tam nobile donum tam excellentem thezauruꝫ tuo infideliſſimo et nequiſſimo ſeruo de diſti? Nonne dñe tibi videtur ꝙ non honorem ſed derideam matrem tuã. quando ſuperbus humileꝫ immo humilimã ſuperbiſſimus. caſtiſſimã immun diſſimus. celeſtiſſimã immo diuiniſſimã vaniſſimus et terreniſſimus. ſanctiſſimam impijſſimus matreꝫ dei filius dyaboli ſalutare preſumo Ubi eſt bone domine nunc reuerentia matris tue? Cur tales eaꝫ ſalutare ꝑmittis? Sed o pijſſime Ieſu propter tuã erga nos nimiã caritatem non ſuffecit te omni de-riſui et cõtemptui propter nos ſubiacere. ſed mr̃eꝫ tuam iam ad dextram tuam ſedenteꝫ ꝑmittis pol lutis labijs tractari: vt poſſis corda noſtra tuo et eius amore inflammare. Nec dubiũ eſt ꝙ indigniſ-ſimi ſum⁹ et credo firmiter ꝙ nullus ſit celeſtis an gelus qui eam vt digna eſt. valeat ſalutare. quãto magis ego immundiſſima creatura? Mirum vide-tur. quomõ miſer homo non tremit et expaueſcit tantã dñam ſalutare. Sed illud deteſtabile nimiuꝫ eſt. ipſam noĩare ore et corde vana et inutilia. ĩmo nephãda tractare ipſamqꝫ alloqui tergo ꝟſo. Cum omni enim reuerentia honore et deuotione. eſt vir go beatiſſima ſalutanda. et ipſa tales querit q̃ ad eam deuote et reuerenter accedant. Hos enim dili git hos nutrit. hos in filios ſuos ſuſcipit. O bea-tus qui de tã nobili matre letat̃. ipaꝫ corde ample ctit̃. opere imitat̃. O felix qui matri dei ſcd̃m poſ-ſe ſuum nitit̃ cõformari. Hic eſt certe qui oĩ creatu

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ra cõtẽpta. ſoli deo ſingulari amore inheret. ⁊ cru
cifix⁹ cũ xp̃o ſalutẽ aïaꝝ ſitit. O mirũ vere. quomõ
nõ capit̃ exultatiõe cor talẽ virginẽ ſalutãtis. Ma
trez dei alloquit̃ deũ ex ip̃a factũ hoïem cõtẽplat̃.
Hic videt yma ſummis. et ſũma ymis ꝑ ſe vnita-
te coniungi. Quõ queſo nõ liq̃ſcit in hac ſalutatio
ne mẽs noſtra. vbi deuz nos tm̃ dilexiſſe videmus
vt ex ꝟginali vtero dignatus ſit fieri frater noſter
Os eñ noſtrum et caro noſtra eſt. O mira et inef-
fabilis diffuſio bonitatis diuine. Quãta queſo er-
ga talẽ virginẽ deberet cor noſtrum deuotione di
fundi ꝑ quã talẽ ad nos meruimus diffuſiõe diui-
nã ꝑ quã certe meruim⁹ deo eſſe fratres et cohere-
des in regno? Mira deberet dulcedine os noſtrum
habũdare cuz tã dulcẽ dñam et benignã ſalutam⁹
et eius bñdixim⁹ fructuz. Suauiſſim⁹ eñ et dulciſ
ſim⁹ eſt fruct⁹ eius. et ĩ ore et in corde ſapiẽtis dul
ceſcit. Qꝫ mira eſt hui⁹ ꝟginis fecũditas. que dũ
ſalutat̃ deuote ad cor ſalutantis ſuauiſſimũ fructũ
emanat. Quãto autẽ in ei⁹ fructu quis ampli⁹ io-
cundat̃: tanto ab ea ampli⁹ impetrat et niſi dicat
ſufficit nũq̃z ceſſabit. O mira dña mirũ videt̃ quõ
nõ tm̃ delectamur in te ſalutando ꝙ vel ꝓpter te ⁊
fructũ tuũ cetera ignorem⁹. Quõ queſo non eſt ad
te tm̃ intent⁹ hõ ꝓpter tuaz ſuauitatẽ nimiã. vt et
ſemetip̃m a ſe abſtractus ignoret. O raptrix cordi
um: o abſorptrix mentiũ. Cur nos dña ingrauidas
tuo affectu? Cur nos deo noſtro imp̃gnas Cur lu-
to imples celos et vaniſſimos facis diuinos? Cur
nos obſecro filij tui inebrias amore cum nec ſibi a
liquid impendere valeam⁹. Quid tibi ꝓdeſt aïaꝝ
amatrix. ꝙ te et filiuz tuuz nimio diligam⁹ amore.
Nonne tibi celeſtia ſufficiũt. Cur terrena corda re-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

quiris.cum tamen ſint fetidiſſima et terrena: acci-
pe animaruꝫ venatrix et refoue in ſinu gratie tue.
Quis enim poteſt aiarū venatrix effugere clarita-
tis tue fulgorem.et tue radios pietatis? Nec enim
eſt qui a calore abſcōdere ſe poſſit: qꝛ bñficijs tuis
pleni ſunt celi et terra. Quocūqꝫ enim ꝑgamꝰ oc-
currit nobis diffuſio vteri ꝟginalis. Ecce ergo vn-
diqꝫ nos tuis beneficijs irretiſti.et ſemper et vbiqꝫ
tue benignitatis laqueos extendiſti vt a te matre
dulciſſima fugere rationabiliter nequeamꝰ ſed ſē-
per in tue dulcedinis gremio quieſcamus. Currite
ergo cariſſimi vndiqꝫ. et tam nobilem et ſuauē vir
ginem ſalutemus. Aue. ¶ Pacientiaꝫ habe dña
qꝛ angelicaꝫ ſalutationē ꝓmo et angelice non viuo
ſed potiꝰ dyabolice. Horrendꝰ ſum et te ſalutare ꝓ
ſumo. Confido certe dulciſſima de nimia bonitate
tua et tuo inflāmatus amore te q̄ꝫuis indignus ni
mium non vereor ſalutare. Aue. Quid michi dña
dulcius tuo Aue? O miruꝫ aue qđ quadam celeſti
dulcedine inebriat cor deuotum. Certe iam dicere
poteſt deuote ſalutans. Liquefacta eſt aīa mea vt
ſalutaui dominā meam Deficit cor meum et caro
mea dū alloquor dominā meā? Quis in te non de-
ficiet virgo ſacra dum cernit hac ſalutatione pre-
uia.te filio dei impregnatam? ¶ Quis homo non
deficit: dum cernit dei filiuꝫ tuo vtero baiulari: tuo
lacte nutriri. Quid ergo libētius audis o domīa
q̄ꝫ ſalutationē qua recognoſceris mater dei? Si in
te vis hoīes iocundari vt ſemꝑ in eū cuiꝰ mater es
refundat affectus. Nō eñ puto vt velis aliter ni-
ſi vt mater dei ſalutari.nec etiaꝫ cognoſci. Porta
es criſtallina.et ꝑ te vis tuo filio nos iungi. Sed
aue et vere aue. Nam cor noſtrū aperuit tuuꝫ aue.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

O mirabile et ſuper admirabile aue: ad qđ demones effugant: pctōres liberantur: filij delectantur: angelus gratulat: verbū incarnatur ꝟgo grauidatur. Certe aue: cuius fructu creature renouantur: homines redimūtur: angeli reparantur. Ergo tibi aue: vniuerſa creatura ſine fine. promat. O dulciſſimū et ſuauiſſimū aue: quo terreſtria letantur: celeſtia iocundantur. O aue: qđ intellectū irradiat: affectum ſatiat: mentē ad celeſtia leuat: quo animus illuſtratur: pectus dulcorat: caro macerat. Igitur aue. O cathenale aue: qđ cor cōſtringis cū virgine et ſeparas a terrenis: cū miſericordiſſima miſerum cum dña ſeruū: cuꝫ matre filiū firmiſſime ligas. O amabile aue. Accendat vt ſalutet qui vult cathenari amore: et cū ſalutauerit ex corde amplius fortius ꝙ ꝯſtringet. Et q̄zto ꝯſtringet fortius: libentius ſalua bit. Sicqꝫ amor ⁊ aue mutuo ſe augebūt: donec cor ſalutantis deficiat pre dulcore: o virginis amor. diuinum reddis amantem virgineū facis iam multa ſorde pollutū. Ergo aue dña mea: mater mea: immo cor meū ⁊ anima mea ꝟgo maria et maria mea aue. O nomē ſuauiſſimū: nomē iocundiſſimū: nomē dulciſſimū: nomen marie. Quid feci: quid p̄ſumpſi quō exceſſi ꝙ noīare te audeo? Quis vnq̄ꝫ talia audiuit: vt perditionis filius: pctōꝝ ſaccul⁹: demonuꝫ famulus te nominare p̄ſumat? O amor mei nomē matris dei: reuereri neſcit amor: michi parce domina: ꝙ me amare dicam te. Et eñ ſi nō ſum dignus nō es indigna amari. Quis o dña te amare deſiſtet: cuius bñficiꝭ gratiā et gloriam impetramus. Per te dña frangunt vincula: ſoluūtur debita: vincunt vicia: ſolidant cōfracta: reparant perdita: renouantur vetera: robborant infirma: magnificantur

salutab

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

minima: exaltantur infima: incepta promouentur:
imꝑfecta ꝑficiuntur: ꝑfecta cōſummantur: cor pur-
gatur: refulget mens: animus inflammat: liqueſcit
pectus: dulceſcit guſtus: decorat aſpectus: deſpon-
ſatur peregrina: traducit ſponſa: et reſoluit anima
Omnia hec ꝑ te virgo maria: ergo aue maria. Ue
re maria. ſtella maris: amarū mare et dn̄a. Stella
maris: mundo totaliter in amaritudine poſito: lu-
cis eterne radiū emittendo. Amarū mare: cor tuū
in paſſione filij tui in cruce ꝓ nobis pendētis tota
liter transformādo: dn̄a ſuper omnes angelorū cho
ros ad filij dexteram aſcendendo. Et ſtella maris
es nos dirigendo amarū mare cōpatiendo et dn̄a
protegendo. Stella maris es honeſtate: amarum
mare pietate: ſed dn̄a poteſtate. O dn̄e deus quid
tibi retribuemus ꝓ oībus que dediſti nobis. Quid
tibi faciem⁹ aut facere poſſum⁹ ꝙ nobis in amari
catiōe amaritudinis poſitis: tenebris vndiqȝ circū-
ſeptis a portu ſalutis nimiū elongatis: turbinibus
et ꝓcellis ad naufragiū agitatis immo tempeſta-
te nimia pene ſubmerſis tā nobile ſolatiū: tam dul
ce cōſortiū: tā efficax auxiliū: tā piū ſubſidiū: virgi
nē mariā irradientē ſtellā dediſti. O certe btā nox
et felix tenebra ⁊ glorioſa caligo: que tali ſtella me
ruit irradiari. Certe hec nox illuminatio mea in de
litijs meis. O glorioſa virgo ſi es ſtella maris: ſē-
per volo in hac vita eſſe i mari vt ſis ſemꝑ mea ſtel
la ſemꝑ in mari ſim ꝑfecte amaritudinis de pctis
meis gemendo xp̄o crucifixo intime cōpatiēdo pro
ximorū miſerijs et vitijs cōdolendo. Semꝑ volo in
hoc triplici pelago nauigare vt habeā huius ſtel-
le ducatū Ue illis qui ſūt in delitijs et nolūt i hoc
mare intrare: quia hac dulciſſima ſtella carebunt.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Currāt vndiqꝫ tribulationes et ſepiāt amaritudini bus inauditis: nō timebo: qm̄ tu mecum es. immo tunc vere michi refulges cū vallatus anguſtijs: cū omni humano auxilio deſtitutus cum intrauerit a qua vſqꝫ ad animā meā cū abiectus fuero ⁊ reprobatus ab oībus creaturis. Me peccatorē nequiſſimū et omni malo digniſſimū impugnet et ſtimulet obſecro tota mundi machina vt mecū ſit hec ſtella maris maria. O felix cū fuero ab oībus exprobratus et conculcatus et ab hac ſtella ſuſceptus. Stella eſt maris: et in amaritudine poſtris ipſa relucet O q̄ʒ dulce et delectabile oculis videre hanc luceʒ O q̄ʒ bona et amabilis cōmutatio oēm mundi cōſolationē abhorrere: et longe a ſe irrecuperabiliter eijcere pro fulgentia ſtella maris. Plus enim valet vna ſola illuſtratio illius ſtelle: q̄ʒ omniuʒ mundanorū. Quis ergo oīs amaritudinis ⁊ compaſſionis et paſſionis mare nō gaudenter intret vbi refulget hec ſtella. Nec paueat cor ꝑfectū qꝛ impoſſibile eſt naufragiū fieri hac ſtella radiante: nec poteſt nubes aliqua interponi niſi volenti. O dn̄a mea tu in hoc mari es nobis nauis ſuſtentans et portans anchora ſtabiliens et firmās: gubernaculū dirigēs et rectificans: velum deducens et obūbrans: ſtella refulgens: et ſalutis portā demonſtrās: immo īpetrans et conſeruās. Quis ergo nō libenter hoc mare cōpunctionis/compaſſionis/⁊ paſſionis intrabit vbi tu in oībus ſubuenis et miniſtras. ¶ Immo vt plus audeā dicere: tu es maria: amarū mare facta propter filij tui paſſionē et iniquitatū noſtraruʒ cōpaſſionē. Nō ꝙ modo aliquid triſtabile patiaris. ſed cōſidero mentē tuam ſcd̄m ꝙ in hac vita iuxta crucē viuebas. Hoc ergo duplex intrem⁹ mare ſcʒ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tuo filio crucifixo: et tuo cordi ſibi infixo compatien
do et de noſtris iniquitatibus que tante fuerũt ne=
cis occaſio intime cõtriſtando ſi volum⁹ cor tuũ in
trare: qđ factũ eſt mare magnũ et ſpacioſuȝ nimis
Quis ergo nõ libenter intrabit hoc mare vt poſſit
cor virginis introire? Certe hi bene intrant cor tu=
um: et ſũt cõtinue in corde tuo qui filij tui ruminãt
continue paſſionem. Impoſſibile eſt eñ mater pijſ=
ſima filij tui intrare vulnera et nõ intrare cor tuum
q2 illa vulnera ſũt in corde tuo perpetuo collocata
Sicut eñ illa ſtigmata ſemꝑ erunt in filij tui corpe
ſic ſemꝑ in matris mente. Quis ergo amplius tar
dabit et pigritabit hoc nauigiũ introire? Dulce eſt
de te audire: ſed dulci⁹ de te cogitare et dulciſſimũ
et ſuauiſſimũ ꝑ xp̃i vulnera cor tuũ ĩtrare. Nõ ergo
recedat hõ a xp̃i paſſiõe cõtumelia et vulnere ſi nõ
vult in corde tuo exire. Ibi fit hõ totus ꝟgineus: to
tus ſctĩſſim⁹: totus diuin⁹. Ibi obliuiſcit̃ hõ ſui: re=
cogitans que ſunt matris et filij. Qđ nobis concee=
dat ille qui benedict⁹ viuit et regnat in ſcl'a ſcl'orũ.
Amen. ¶ Meditatio humilis ac expoſitio ſuper
orationem dñicam. ¶ Capitulum. xvij.

Pater noſter qui es in celis. ꝛc. O immẽ
ſa clementia. O ineffabilis benignitas
O mira dignatio. O longitudo/latitu=
do/ſublimitas/et profundũ caritatis di
uine. Viliſſimum lutum: deteſtabilis ſanies: nequiſ
ſima creatura: ſe dei filiũ nuncupat: et dñs dñorum
rex regũ: et dñs dominantiũ: ſe meũ patrem dicit.
Cũ oratis inquit dicite. Pater noſter qui es. ꝛc. Et
ꝙ hoc dicit veritas: veriſſimuȝ eſt. Et ſcio ꝙ plus ſi=
ne comparatione me diligit: q̃ȝ pater carnalis vel ma
ter immo q̃ȝ me egoipſe. De tanto g̃ pr̃e eleuabitur

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

coꝛ meū vt aquila et iaꝫ heres celi oīa inferioꝛa cō-
tēpnā. Quid mihi vltra de terrenis honoꝛib⁹ q̄ sū
filius dei? Maius dedec⁹ esset michi appetere quā
tuncūq; honoꝛē terrenū q̄ꝫ filio impatoꝛis latrine
officiuꝫ. Quid vltra michi de terrenis diuitijs q̄ re
gni eterni sū heres? Ignominiosi⁹ esset michi de q̄ꝫ
tuncūq; magnis diuitijs terrenis curare: q̄ꝫ p̄moge
nitū impatoꝛis de fimo equoꝛuꝫ. Quid vltra de de
litijs carnalib⁹ et eternis quātūcunq; magnis De terren
testabilius michi esset filio imperatoꝛis sūmi affici
in quātuncūq; allectiua creatura: q̄ꝫ filiū regis ī sa
nie fetidissima. Quid bonū: quid pulchꝛū: q̄d vtile
quid desiderabił̄e me allicere p̄ōt: qui heres suꝫ oīs
boni? Fons omnis pulchꝛi et boni. Omnia eñi res-
pectu illius non sunt nisi quedam similitudo et vm
bꝛa. Accedam ergo ad patrem meum q̄ꝛ nichil ali
ud vult nisi vt habeam ipsuꝫ. Nunquid ꝙ negligēs
ero? Nūqnid ergo pausabo? Nunq̄d alijs intent⁹
ero? Certe cū impetu oībus postpositꝭ currā ad eū
Sufficit michi si habeā patrē meū. Et iō toto coꝛ-
de tendā ad eū. Nō aliꝰ aspiciā nec aliꝰ videbo ni
si dn̄m deū meū q̄ꝛ oculꝰ mentꝭ totus tēdo ad eū: q̄ꝛ
nimis allexit aīm meū. Paſ nr̄. ꝛc. Mel ꝛ fauū in
oꝛe meo cum te deum meū patrē inuoco meum. O
dulcedo indicibilis O iocūditas inestimabilis. O
iubilatio ineffabił̄: cū audeā te p̄rem meū vocare.
O exultatio O admiratō. O medullaris modula
tio q̄ꝛ pater me⁹ es tu. Quid vltra p̄cedā: q̄d vltra
dicā: q̄d vltra petā? ¶ Pater meus es tu. Sed vbi
es tu pater mi vbi es? Si vbiq; es immo q̄ꝛ vbiq; es
quō sedes est tibi celū. Sed ideo benignissime vis
vt dicam⁹ pater noster qui es in celis. vt nos a ter
renis ad celestia eleues: vbi maxime tua potentia:

tua ſapientia et bonitas eluceſcit vt ibi mi pater
ſit ſemꝑ tecū cōuerſatio nr̄a: vt a te celeſtia nō ter=
reſtria vel terrena q̄ramus et petamus: aut certe vt
nos ſpūales celi facti in nobis ſit habitatio tua.
Quid ergo nos retardabit: qd nos retrahet: qd īpe
dimenta ꝑſtabit quin celeſtē vitā nō terream duca
mus vt in nobis ſit habitatio tua? O digna admiſ
ſio mira dignatio et dignatiua xp̄i habitatio in no
bis. Ego fetidiſſimus ſim⁹ et abhoīabilis pctōꝝ la
trina valeo eſſe ex immēſa clementia dei mei taber
naculū eius: et q̄ ſum plen⁹ ſanie et fetore: ero ſctm̄
dei templū: ſapientie ſedes: et habitaculū ſpūſctī.
O felix dies: o beata hora cū talez hoſpitem poſſi=
debo. Tenebo eum nec dimittā donec introducam
eum: immo ip̄e introducat me in domū illius q̄ ſur
ſuz eſt hieruſalē mr̄is mee: et in cubiculū genitricis
mee ſcz in intima ꝯtemplatiōis q̄ete: vbi cubāt: vbi
quieſcunt aīe delicate. ¶ Pater nr̄ qui es in celis:
ſanctificetur nomē tuuz. O q̄z bene ſequit̄: q̄z bene
cōtinuat̄: ꝑelegantiſſime ordinat̄ petitio ad ꝓ̄dicta
ſcz ſanctificetur nomen tuuz: ad pater noſter qui es
in celis: quaſi filialis deuotio: celeſtis contempla=
tio: totum animum reuerentis filij conuertit in pa=
trem celeſtē vt clamet et dicat ſanctificetur nomen
tuum Quaſi dicat. Non terrenas diuitias: deli=
tias et honores peto. ſed vt ſim in te totus conuer=
ſus et totus diuinus. Sanctificetur ergo nomen tu
um: vt ſcilicet mea vis rationalis tua ſapientia il=
luſtrata et omni errore ambiguitate et tenebroſi=
tate propulſa purgatā habeam conſcientiaz id eſt
puriſſimā noticiam tui. ¶ Adueniat regnuz tuum
vt mea vis iraſcibilis tua potentia roborata: ad ar
duitatem regni tui conſcendat. ¶ Fiat voluntas

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tua vt mea vis concupiſcibilis: tua bonitate dulcorata. immo tua caritate perfecta pleniſſime tuo beneplacito acquieſcat vt ex vera dilectionis amicicia ſit idem velle idem nolle. ¶ Uel ſanctificetur nomen tuũ quãtũ ad puram noticiam intellectus ¶ Adueniat regnũ tuum: quantũ ad feruens deſiderium affectus. ¶ Fiat voluntas tua ſicut in celo et in terra: quantum ad perfectum obſequium effectus. ¶ Sanctificetur ergo nomen tuum in nobis domine quod ab eterno ſanctiſſimum eſt in ſe: vt quicquid videmus: quicquid audimus: quicquid intelligimus et ſentimus totum ad ſanctiſſimi nominis tui noticiaꝫ ordinemus: vt ſit in nobis nomen tuum ſanctum id eſt ſine terra et purum vt excisi ab omni curioſitate et vanitate: et omni inutili fantaſia: te ſolum in omnibus cognoſcamus ſemper piiſſime et ſanctiſſime pater mentis noſtre oculus ad te lumen eternum inceſſabiliter dirigatur: ſemper te qui in omnibus es et a quo omnia ſunt: in omnibus te intuear: in omnibus te cognoſcam: O q̃ꝫ dulce lumen et delectabile oculis: a te ſole iuſticie nunq̃ꝫ mentis intuitum amouere. O q̃ꝫ dulcis et amabilis. q̃ꝫ admirabilis oculis noſtris: tuorum claritas radiorum. ¶ Sanctificetur ergo nomen tuum. ¶ Adueniat regnum tuum. ¶ Nunc regnum huius mundi occupauit totam animam meam. immo totam diſſipauit animam meam: totam lacerauit: totam fedauit totam denigrauit ſponſam tuam: dilectam animam meam. Totum cor meum: totum animum meum vanitas. immo feditas huius mundi allexit. Ideo non que mundi ſunt ſentio: que carnis ſunt appeto. que terrena ſunt cogito et affecto. factus ſum

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ciuis huius mundi: et ſub huius mundi principe ſollicite ſtudeo militare. Sed tu dñe nõne creatura tua ſum? Ergo adueniat regnũ tuũ: vt princeps huius mũdi eiiciatur foras. Tu ſolꝰ in me regnes tu ſolus inhabites mentẽ meã: totuz me occupet regnum tuuz: totũ ſibi vendicet deſideriũ meuz ſolus reficias affectum meũ. Quid quero: quid deſidero quid volo. quo vagor: quo diſcurro: quo diſtrahor? Sufficit michi domine regnũ tuuz: ſit tibi habitatio mea: ſit tibi refectio mea: ſit tibi tota conſeruatio mea. Tu ſolus bonus: tu ſolus pulcher: tu ſolꝰ amabilis: tu ſolus deſiderabilis: animarum amator. Tu ſolus me regas: tu ſolus me dirigas: tu ſolus me allitias: tu ſolus cor meum tecum habeas animarum zelator. In te ſolum quieſcat cor meum et pectus meum. In te ſolum non dulcoratur cor meum. tu ſolus repleas animum meum. Cum impetu aſcendam ad te centrum meum et regnũ meũ animarum redemptor. Ergo adueniat regnũ tuuz

¶ Fiat voluntas tua ſicut in celo et in terra. Hoc volo: hoc deſidero: hoc totis animi viſceribus concupiſco: vt in me et de me ac per me: non mea. ſed tua fiat voluntas. Totus ſim. Totus in tuum ſolum plaudam honorẽ. ad hoc factus ſũ: ad hoc natus ſuz vt tuũ ſoluz honorẽ requirã. Jam nõ flectar ad meum appetitũ iam nõ requirã ꝓpriuz cõmodũ Jam nõ deſiderẽ amicoruz affectum ſed ſolũ nitar tuuz ſolũ in omnibꝰ bñplacitũ adimplere. Nõ cogitẽ quid amarũ: quid dulce: quid oneroſuz vel leue: quid aſperuz vel ſuaue. ſed cũ impetu et deſiderio feruenti et cum anxietate curem ꝑficere que tue ſunt beneplacita voluntati. Hoc ſolum michi iocunduz. hoc michi ſit ſuaue: hoc ſolum michi ſit le

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ne. Hoc delectabile et amabile in quātūcūq; aſpe-
ris; vilibus difficilib⁹ effuſis et amaris tuā reqrere
pficereq; volūtatē. O gaudiū et iocūditas. ⁊ exul-
tatio medullaris. totum et totaliter ſemp et vbiq;
exponere me ad oēm tui honorē: quem poſſez mō
aliq effectui mācipare. O vtinā ſol⁹ poſſem oīa
tua miſteria mi dn̄e adiplere. Magis gaudeo ma- miniſte
gis approbo. ampli⁹ totis artubus ⁊ viſcerib⁹ ɔcu-
piſco. me totū exponere et ipendere tuo honori me
de me tue ſatiſfacere volūtari pro te. q̄z etiā q̄ztun-
cūq; celeſtibus et diuinis delitijs iocūdari. Si eniz
ppter te mi dn̄e lacerarer et paſſiōes et mortes q̄ſ-
cunq; ad tui honorē reciperē: eas magis approba-
rez. magis diligerē et de his magis gauderē q̄z de
quacūq; delectatiōe quā etiam in patria poſſez ha-
bere. niſi forte illa delectatio tiƀ aut plus cederet
ad tui honorē. et hoc etiā rōne delectatiōis ſed ra- non
tione tui honoris optarē. Non enī fact⁹ ſū ad me-
am vanitatē cōſolandā ſed ad tuā magnificentiaz
honorādam. ¶ Quid michi maius. qd michi dul-
cius. qd michi amabili⁹ q̄z me totū in tuum hono-
rem reſoluī? O gaudiū dn̄i. o tripudiuz. o michi oē
iubilare ſolatiū. q̄ poſſim aliqd quacūq; difficulta-
te facere ad tuū honorē. Hoc angeloꝝ eſt gaudiuz
celeſte deſiderium poſſe te totaliter obſeq totaliter
te frui. tue volūtati plenarie ɔformari. et tuuz ho-
norē et magnificentiā admirari. Non dubito. imo
cert⁹ ſū. q̄ plus gaudēt angeli ⁊ aīe ſctē de magni-
ficētia honoris tui: q̄z de magnificentia glorie ſue.
Et ideo fiat volūtas tua ſicut in celo id eſt in cele-
ſtibus ſpiritibus et in terra i. in nobis hoībus. Et
tue volūtati adeo libēter et feruēter ac voluntarie
obſeq̄mur et ipi ſcd̄m poſſibilitatē nr̄e virtutis to-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

taliter ꝯformemur. ¶ Panē nr̄m quotidianū da nobis hodie. O q̄ȝ bene ordinat: q̄ȝ elegāter cōiungit hec verba p̄miſſis. Et q̄ȝuis de pane materiali et etiaȝ ſpūali poſſit exponi: de ſacramētali tamen pane maxime exponam⁹ ad p̄ſens. Et vt dixi in verbis dn̄i eſt egregius ordo. Quis em̄ adeo dignus Quis adeo eſt habilis ad ſuſceptionē hui⁹ ſacramenti ad offerendū filium deo patri. vt ille qui vt ſupradictuȝ eſt ſe totaliter in deū ordinauit. et q̄ȝtum ad intellectū affectum et effectuȝ: qui ſe totum deo obtulit. totum ſe ſacrificio conſeruauit. qui in ſe annullatus eſt et in deum totus illatus eſt q̄ nō que ſua ſunt querit ſed que ieſu xp̄i. Ille enim in hoc ſacrificio poteſt ieſuȝ xp̄m recipere. ieſum xp̄m deo patri pro ſe et aliis offerre. et ideo petitiōi iſti magiſter verus prepoſuit. Sanctificetur nomē tuum. et optime coniungit ad illud verbū. Panē noſtruȝ quotidianū da nobis hodie. Qui em̄ egyptū pctōꝝ exiuit. In ſanctificet͏̄ nomē tuū. et mare rubrum tētationū inundātiuȝ ſubmerſis egyptiis ſicco pede trāſiuit. In adueniat regnuȝ tuū. et in deſerto ꝯtēplationis ſoli deo intēdit. et ſe totum deo dedicauit. In fiat volūtas tua. Jam in hoc deſerto eſuriēs. māna id eſt panē celeſtē a celeſti patre requirit. In panē noſtrū quotidianū da nobis hodie Qui em̄ in egypto aliq̄n ſup ollas carnium ſedit: nūc illis ſpretis ſolū panē viuū qui de celo deſcēdit exq̄rit poſtulat et acq̄rit. O admirāda xp̄i dignatio. mira iubilatio mētis de⁹ me⁹ ſpōſ⁹ me⁹. amor me⁹ fact⁹ ē cib⁹ me⁹ Sctōꝝ p̄miū. gaudiū āgloꝝ dei p̄ris v͏̄bū ē nutrimētū meū. Lux mūdi ſol celi. ſapiā dei ē refectio animi mei. Proles v͏̄ginea. redēptio humana. celiq̄ȝ gl̄ia facta eſt cibatio mea.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Quid vltra affecto. qd vltra me pōt allicere. Absit a me dñe vt ex q̄ cor meū hȝ tā nobilē cibum q̄ circa aliqd qd est ī toto mūdo afficiat. Quō obsecro post tā nobilissimū cibū sufficiētissimū suauissimū et dulcissimū pōt cor meū circa vana turpia et īmūda delectari? Et si sp nō possit ipm sacramētaliter sumē: saltē cor meū ipȝ spūalit non desinat ruminare. In vitate mirū ⁊ plusq̄ȝ mirū videt quō p̄ dulcore et nimio amoris feruore cor non deficit in hoc cibo. Tu solus bone iesu sis cibus meꝰ et refectio mea: te solū esuriā. te soluȝ auido et insatiabili appetitu comedā et sp sim famelicꝰ tui Quid te dulciꝰ. qd suauiꝰ. qd amabiliꝰ bone iesu. Te solum volo comedere. te solū cupio masticare. Tu michi sp dulcescis in corde. Si solꝰ odor tuꝰ deberet sufficere toti mūdo q̄ȝtomagis cibatio tua. Si in verbo qd de ore tuo ꝓcedit reficimur et viuimꝰ. qd est te verbū eternū ore recipe. ⁊ cordis dētibꝰ masticare? Quō in te cordis penetralia non liq̄scūt? Quō nō sic cor meū delectat in te vt obliuiscat omnia p̄ter te? Si aliqd terrenū. imo aliq̄ similitudo terreni tm̄ cor meum occupat aliq̄n vt obliuiscat tui. quō tua verissima p̄sentia nō me tm̄ reficit ⁊ iebriat vt oīs totius mūdi obliuiscar et etiā mei? Hūc ḡ pat celestis panē nrm quotidianū da nobis hodie. Da nobis hūc panē. vt sp in p̄senti et sp p̄sentialiter eum habeamus Sit sēp p̄sens spūalit hic cibus et nūq̄ȝ sciat preteritū vl futurū. sȝ hodie doces bōe iesu vt dicamus. Cur q̄so tm̄ festinas esse nobiscū? Quare nō differs vsq̄ ad cras? Quid eñ in nobis vides? qd in nobis sentis: qd in nobis agnoscis q̄ in tm̄ nostro es inebriatꝰ amore. Quid nobiscum lucraris quid in nobis reperis. queȝ fructuȝ de nobis habe

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bis q̄ neſcis tardare. Sed ſic amor noſtri te vrget
vt differre nequeas. q̄n ſtatim velis eſſe nobiſcum
cum q̄bus nullū habes lucrū? Nos autē q̄ ſumus
fetidiſſima ſanies. et indigni etiā tua creatura quā
tuncūq; viliſſima noīari. quō differimus ex quo tm̄
deſideras nos eſſe tecū quin te ſummum bonū. ſpe
culum ſine macula impetremꝰ. Tu ergo bone dn̄e
differre nō vis vt oſtēdis nec nos differre volumus
amplius. hodie ḡ te repetimꝰ vt habeamꝰ. Nō eīm
tarda eſt inſtitutio. qđ eſſet ſi peteremꝰ et nō impe
trarēmꝰ. Q̄r ergo te ſtatim petimꝰ et deſideramꝰ
et hoc ipm̄ tu cupis. accede ad cor noſtrū: qꝛ ad te
aſcēdit cor nr̄m. En inebriatꝰ es noſtri: et nos tui
amore. Te ḡ ad nos et nos ad te. cū impetu iūgit:
pondus amoris Et iam oīni mora ſublata mutuꝰ
ſit amplexꝰ et inter brachia tua deficit aīa mea ab
ſorpta amoris feruore. Cū eīm ſenſi amplexū tuuȝ
excitaſti aīum meū poſt cibaſti. deinde īebriaſti tā
dē tuis amplexibꝰ et oſculis ſepaſti aīam meā et ī
tuis brachijs deſcit. nō eā q̄zuis indignā abijcis: nō
eā refugis ſed ad te ſtringēs clamas et dicis. Ad
iuro vos filie hirlm̄. ne euigiletis neq; ſuſcitare fa-
ciatis dilectā donec ipa velit. Sȝ adiuro clementiā
tuā bone Jeſu. q̄re dixiſti quotidianū? Nōne conti-
nue vis eſſe cibꝰ noſter? Nōne ſufficit ſi ꝑ vnā dieȝ
in nobis habitas ⁊ moraris nobiſcū? Quid fecimꝰ
tibi. Quid ergo dicā de beniuolētia tua. ¶ Neſcio
qꝛ in illis theſauris clemētie tue deficit animꝰ meꝰ
ita vt nō poſſit ꝑuam ꝯſiderare ſcintillā. tanta eſt
abiſſus eius. Et iō aliud neſcio dicere. niſi ex q̄ vis
ſemꝑ eſſe nobiſcū nō oī tp̄e ſimꝰ tecū. et nunq̄ȝ a te
ſponſo benigniſſimo ſpecioſo. cibo ſuauiſſimo rece-
damus. Jta enim dn̄e tuo amore et deuotione nos

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ꝯglutines tecũ: vt nõ poſſim⁹ a te recedere nec veli
mus. Si ergo panẽ nr̃m quotidianũ da nobis ho-
die. Et dimitte nobis debita noſtra: ſicut et nos di-
mittimus debitoribus noſtris. Hoc ſic ordina ꝛ cõ
iũge p̄dictis. O bone Jeſu nobiliſſimũ celũ. nobis
indignis ſuulis tuis benigniſſime et iſtãtiſſime ob
tuliſti. Sed quid? Timeo ad ꝯuiuiũ heſter vt amõ
inuitari Et ſi illa bone Jeſu nõ ſit intẽtio tua. tñ
timeo de iiuſticia mea q2 agnoſco pctã mea Quid
ergo? Cõuiuiũ opulẽtiſſimũ paratũ eſt. nũcij id eſt
angeli ſctĩ miniſtrãt. eſuries me excitat et cõpellit
tñ accedere nõ p̄ſumo. q2 peccaui. Quid ergo faci
am? Anguſtie ſunt michi vndiq3 Sz certe quid eli
gã ſcio Ibo eñ ad patrẽ meũ celeſtẽ de quo ſupra
dictũ eſt. Pater noſter ꝛc. et dicã ei. Pater pec-
caui in celũ ꝛ corã te. Jaz nõ ſũ dign⁹ vocari fili⁹
tuus fac me ſicut vnum de mercẽnarijs tuis. id eſt
dimitte nobis debita noſtra. Sz o felix recognitio
culpe: que ꝓmeretur patris ãplexus Forte amoris
feruore inter amplexus eius reſoluar. et mutabor
in viꝝ alterum ꝛ aliquãtuluz audebo comedere de
vitulo ſaginato Dimitte ergo nobis debita noſtra
O mira dei noſtri dignatio erga nos. ip̄m cõtẽpſi-
mus ꝛ ꝓuiliſſima ſanie ꝯmutauim⁹ ꝛ tñ nobis ſua
det vt veniã petam⁹. quõ vult nobis veniã dimit-
tere cum offẽſis: hoc aũt nõ vult angelis elargiri.
Quõ que ſo bone dñe potes nos ampli⁹ aſpicere:
qui ita turpiter a nobis abijcimus te? Ergo ex quo
tuipſẽ ſuades Dimitte nobis debita noſtra. dimit
te nobis. q2 iã pro nobis ip̄e debitum ſoluiſti. iã te
ip̄m ꝓ nobis in ſacrificio obtuliſti. Tu es qui nos
doces vt dicamus. dimitte nobis. ꝛc. ¶ Hoc facere
potes. Nõne pax iã facta eſt? Nõne iã pacis ꝯuiui

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

um celebratũ eſt aut quotidie celebrat. Dimitte ergo
nobis debita noſtra: ſicut et nos dimittimꝰ debito
ribus noſtris. O beatum ꝓximi debitũ. O felix of
fenſa quã allegare corã deo poſſumus in remiſſio-
nẽ debiti noſtri. Nõ ergo cariſſimi fratres cõtriſte
mur ſi nos offẽdũt hoĩes: ſi nobis ĩiuriant. ſi nos
afflígũt. rapiũt et accipiũt noſtra ſed in his quan-
tuz eſt ꝓ nobis exultemꝰ et gaudeamꝰ. imo affecte
mus et cupiamꝰ qꝛ dimittẽdo ea ꝓximis: allegare
poterimꝰ dimiſſionẽ debiti noſtri. Nõ eſt dubiũz ꝙ
magne virtutis magneꝗ efficatie eſt allegatio iſta
quam ſumꝰ aduocatus et iudex noſter nos docet.
Ergo dimitite et dimittet vobis. ¶ Dimitte ergo
nobis debita noſtra. ſicut et nos dimittimꝰ debito
ribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem.
Quid enĩ dñe ꝓdeſt baptiſari vel lauari a mortuo
ſi iterũ tãgo mortuũ. Nõ ſufficit michi dñe. vt pec
cata ꝯmiſſa dimittas: niſi etiã me dñe a culpis et a
pctĩs imminẽtibꝰ cuſtodias. Naz ꝓ̃ptiſſimꝰ ſum
ad pctm̃ ⁊ niſi me cuſtodias. ſine freno irruã ĩ pec
cato. Quid dñe ꝓfuit aman. ꝙ a rege aſſuero ſuꝑ
om̃s ꝑ̃ncipes fuit elatus cũ poſtea inflatus ſuꝑbia
fuit ſuſpẽſus in ligno? Quid enĩ michi ꝓdeſt quic
quid ĩ ꝓ̃miſſis petit verbis niſi me cõtra tentatio-
nes ꝯſerues in bono? Ergo et ne nos inducas ĩ tẽ-
tationẽ. Uis bone Jeſu vt ſic petamus: qꝛ multo-
tiens ꝑmittis nos tentationibus ſtimulari vt ad te
recurramꝰ. Om̃em modũ et viaz qua poſſis nos ad
te trahere exerces: qꝛ tecũ nos cupis habere. Ten-
tatus ergo ad amplexꝰ paternos fugiã. vt recipiat
me fugientẽ et timidũ: et dicã ei. Et ne nos ĩducas
in tẽtationẽ. Hoc vult: hoc deſiderat: hoc expecta-
mus pater, vt ad refugium currã et auxiliuz et ſu-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

nū ei⁹: vt totaliter de me diffidēs ſolum de ipſo cōfi
dā. Ergo et ne nos inducas in tentatiōe. Sed li=
bera nos a malo. Amē. Verū ē dñe: qꝛ ſum⁹ digni
oī malo: qꝛ cōtēpſim⁹ oē bonū: ſed vide clemen=
tiſſime pater infinitaꝫ miam tuā: et oīno deteſtabi
leꝫ neqtiam noſtrā: et releua a nobis puulis: nobis
infimis iportabile onus a malo oppinēte deſtruen
te: et retardāte a bono libera famulos tuos. vt li=
bere poſſim⁹ dñā tui tuo ſuire et vacare: et maxīe
ab illo terribili et horribili malo eterno nos libe=
ra: ne tua deſiderabili viſiōe priuemur: qd horrent
oīa oſſa noſtra. Quid enim michi pdeſſet tuam
creaturam fuiſſe: niſi te habeam et tot⁹ in te ferar
et totaliter in vita eterna. Quā nobis concedat il=
le qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Sequunt alie due breues expoſitiones ſup ora=
tionem dominicam. ¶ Capitulum. xviij.

POſſunt autē ſupradicta aliter explicari
ſic vt pr nr pmittat: vt cōfident ad xpm
accedamus. Qui eſt i celis vt q ſurſum
ſūt qram⁹ non q ſup terrā. Sanctificet
nomē tuum. quantū ad fidei illuſtrationeꝫ. Adue=
niat regnū tuum. quantū ad ſpei firmitatem. Fiat
voluntas tua. quantum ad caritatis conformita=
tem et pfectionem. Paneꝫ noſtrum quotidianum
quantū ad nutrimētuꝫ et fulcimētuꝫ tēperātie. qd
maxime exhibetur in pane eucharistie. et dimitte
nobis debita noſtra. ꝛc. quantuꝫ ad correſponden
tiam et merituꝫ iuſtitie. per hoc qd ſubditur. ſicut
et nos dimittimus. ꝛc. Et ne nos inducas. ꝛc. qua=
tum ad actum prudentie que eſt in pcauendis inſi
diis. Sed libera nos a malo. quantū ad actū forti
tudinis: q eſt intollerādis aduerſis. Amē et Alia

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

expoſitio. ¶ Poſſumus autē ſupradictas petitio-
nes exponere pro his que habituri ſumus in pa-
tria. vt ſanctificetur nomē tuum: referatur ad apertā
viſionem. quaſi diceretur quod nunc ꝑ ſpeculū et in
enigmate videmꝰ tunc pure et ſine terra et ſine ali
quo medio videamꝰ. Adueniat regnū tuum quā-
tum ad firmā tentionem vt in eternū regnemꝰ. Fi-
at voluntas tua. quātum ad conſummatā dilectio
nem que plene amantē in amatum trāſformat. Et
tunc exponendum eſt. Sicut in celo et in terra. id
eſt ſicut in angelis et homībꝰ fiat. Panē noſtrum
quotidianū da. ⁊c. quātū ad ſuauiſſimā fruitionē
Et exponendū eſt quotidianū. i. cōtinuum: qꝛ ſemp
ibi eſt dies. Et exponēdum eſt hodie ꝓ p̄ſentia que
nō habz p̄teritum et futurum. ſed eſt tota ſimul. qđ
meliꝰ per p̄ſens notatur. Et dimitte nobis. ⁊c. In
quo petit aduentꝰ anni iubilei ī quo oīa debita di
mittunt veris iudeis id eſt penitētibꝰ et cōfeſſis et
homo homī et deꝰ hoībꝰ talibus vniuerſa delicta
dimittet. Et ne nos inducas. ⁊c. In qua petit illa
pacis pulchritudo de qua dicit. Sedebit populus
meꝰ ī pulchritudine pacis vbi nō eſt ampliꝰ ſathā
nec malꝰ occurſus. Sed libera nos a malo. quaſi
diceret. Duc nos ad illum ſtatū qui eſt oīm bonorū
aggregatione ꝑfectꝰ. et in priuatione oīm maloꝝ
iocundus. Ubi vere liberati erimꝰ a malo. ¶ Hec
autē expoſitio vltima multā admirationē et mirā
vel nimiā deuotionē medullarē exultationē. plenā
laudis ꝑſolutionem requirit et in ea ſatis ſūt mi-
ri et inenarrabiles contēplationis thezauri. ſz non
ſufficio nec ſum dignꝰ eos diſpenſare: nec ponere
in os meū imundū maxime cū regis aſſueri aulam
ingredi non valeā non vocatꝰ. et ideo ſimplicitati

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

noſtre ſufficiant q̄ ſupra diximus foris in atrio exiſtentes. Ipſe aūt xp̄s ad nos in clementie ſignū virgam aureā extendat vt poſſim⁹ ſecure ad ip̄ʒ introire ſecuʒ in eternū regnare qui eſt bn̄dictus in ſc̄la ſc̄lorum. Amen.

¶ Meditatio ſuper ſalue regina.

¶ Capitulum. xix.

AD ſalutandū beataʒ virginē mariam. Primo debes ei⁹ magnitudinē ↄſiderare. Nec eīm circa filiū ei⁹ potuit amplius eleuari: qꝛ vt mater dei vocaret. Exultans ḡ et admirās magnitudinem matris noſtre deuote et reuerenter ad ipſuʒ accedēs dicito ſalue. Hoc dicto ſtatim in tuā reſilias paruitatē ⁊ magnificentiā matris dei: et dic. Patientiā habe i me dn̄a. q̄ ego viliſſim⁹ hominū audeo aſſiſtere tante dn̄e: et ſalutare p̄ſumo reginā celorū: dn̄am angelorum: et matreʒ dei mei. Sed de tua benignitate humili et humilitate benigna confido q̄ me indigniſſimum ſuſtinebis. Et quāuis ſis archa veteris teſtamenti: et ego multo ignobilior tamē cuʒ te retigero corde et ſalutauero ore nō credo percuti: ſed tuo amore poti⁹ inflāmari: et tua pietate largiſſima in omnibus exaudiri. Ergo ſalue regina. Sub tuo regimine dn̄a volo de cetero militare et me totaliter tue dn̄ationi cōmitto: vt me plenarie regas et gubernes. Nō michi me relinquas: qꝛ ſū michi ipſi cōtrarius nimis. Quicq̄d ḡ michi dimiſeris: noueris miſerrime deſeruiendū. Sʒ cū plen⁹ ſim miſeria et a planta pedis vſq̄ ad verticē putrefact⁹: gerē horrorē fetoris. quō me regere dignaberis tā nobiliſſima creatura: Certe qꝛ tu es regina mīe. Et qui mīe ſubditi ſunt niſi miſeri? Sed regina mīe es et ego miſerrimus pc̄torū ſubditorū maxim⁹. Quō ergo

Area ve / vis teſtm

geraz

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dña nõ excercebis ĩ memetipſũ tue miſerationis ef
fectuȝ. Vere dña regina es mĩe: q2 nõ eſt in hac vi
ta ſic deſperat⁹ ſic miſer cui nõ ĩpetres mĩam ſalu
tarẽ. ſi ad tuũ declinauerit regimẽ Certe dña cũ te
aſpitio nichil niſi mĩam cerno. Nã ꝓ miſerijs ma
ter dei facta es: mĩam inſup genuiſti: et demuȝ tibi
miſerendi eſt officiũ cõmiſſũ. Undiqꝫ ſolicita de mi
ſeris vndiqꝫ mĩa vallaris: ſoluȝ miſereri tu videris
appetere. Multũ ſolicita es miſeris: hos in tuos fi
lios adoptati: hos regere dña voluiſti. et ideo regi
na mĩe tu vocaris. Quid ergo de cetero formida
mus: quid timem⁹? Et quis a te qð petierit nõ ha
bebit? Certe nullus: niſi qui ſe miſerũ nõ recogno
ſcit. q2 nõ ſubeſt tuo regimini niſi miſer. Aut quis
etiaȝ ſi ſe cognoſcit miſerũ de tua miſericordia non
confidit. Illi ergo paueãt ſoli q̃ ſe exiſtimãt eſſe iu
ſtos et ſupbi ꝑſumptuoſi: qui tuo regimini nõ ſubſti
tũt: et illi miſeri qui tuã mĩam nõ requirũt. Nos ꝗ
miſeri tecũ de cetero conſolemur tecũ ammodo do
mina habitem⁹: demũ totis viſcerib⁹ amplectamur
q2 tu es vita. Uita vere que mortẽ ſuperbie viciſti
que nobis vitã gratie impetraſti: vitã gl'ie genuiſti
Et nõ eſt dubium ꝙ vitam nature multis reddidi
ſti. In oĩbus enĩ te vitam morti oppoſitã oĩs. O vita
mirabilis que mortuos viuificare conaris. Per te
o dña a priuatione eſt homo regreſſus ad habituȝ
O vita mortẽ nõ timens: mortẽ expellens: morta
les immortales cõſtituens. O certe vita amabilis:
vita deſiderabilis: vita delectabilis. O vita non ſe
neſcens: ſed potius ſenes ad iuuẽtutẽ reducẽs: o vi
ta carnales vitas ad nichilum redigens et abhor
rens o vita que nutris celeſtibus allimentis. o vita
certe contraria vite mundi. Qui enĩ vult te habere

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſe affligat: delitias reſpuat: delicata queq; cōtēnat:
et qui ampliꝰ mortificacꝰ fuerit: ampliꝰ te poſſide
bit. O vita diuia fortificās ptāte ſcʒ imperatiōe di
uina: diuina ſapiētia regulās et diuina vegetās bo
nitate. Si vita mea es cur nō ſemp in me es: cur nō
ſemper vegetas aīam meam? Quis michi tribuat:
vt ſemp gaudeam beneficio huius vite? Dulcedo
Uera dulcedo que amaritudinē peccati veniā im-
petrando expellis: que nobis duledinē gratie et vi
te acq̄ris: que ad ſuaues celeſtis patrie contēplatio
nes introducis. O dulcis dn̄a cuius ſola memoria
affectu dulcorat: cuius meditatio magnificentie mē
tem eleuat: cuius pulchritudo oculū introire exhy-
larat: cuiꝰ amenitatis: immenſitas cor meditantis
inebriat. O dn̄a que rapis corda dulcedine. Nōne
cor meum dn̄a rapuiſti et vbi queſo poſuiſti illud:
vt ipm̄ valeā inuenire? Nūqđ in ſinu tuo ne inueni
am collocaſti? Nūqđ inter vbera tua poſuiſti illud
Fortaſſe ibi poſuiſti illō cor meū vt qđ frigora tibi
calefiat. O raptrix cordium qn̄ michi reſtitues cor
meū q̄re ſic corda ſimpliciū rapis? q̄re violentiā fa
cis tuis amicis? Nūqđ ſemp vis ipm̄ tenere. Cū id
a te poſtulo michi arrides et ſtatī tua dulcediē ꝯſo
pitus q̄eſco et in me reuerſꝰ cū iterꝫ poſtulo me am
plexaris dulciſſima ⁊ ſtatī inebrior tui amore ⁊ tūc
cor meū nō diſcerno nec aliqđ ſcio petere niſi tuum
¶ Sed ex quo ſic eſt cor meuʒ tuo dulcore inebria
tum guberna illud cū tuo: et in ſanguine agni con-
ſerua: et in latere filij colloca. Tūc aſſeq̄r qđ inten-
do tūc poſſidebo qđ ſpero: qꝫ tu es ſpes nr̄a. Non-
ne dn̄a tu es regina nōne tu es nr̄i mater ꝑmij ſcilʒ
xp̄i qui eſt ꝑmiū bonoꝝ et btōrum. Nōne tu es que
tm̄ nos exaltare deſideras. Nonne plus ſine com-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

paratione nos diligis ac bonum noſtruꝫ procuras
amplius q̄ꝫ mater carnalis. Si ergo nos vis face-
re glorioſos immo quia vix quis poterit te prohi-
bere. Sperent in te qui nouerunt nomen tuum q̄m
non derelinquis querentes te dominam. Certe qui
ſperant in te mutabunt fortitudineꝫ: aſſument pen-
nas: vt aquile volabunt: et non deficient: current et
non laborabunt. Quis enim nō ſperabit in te: que
etiam adiuuas deſperantes? Et quis non ſperabit
in te: per quā exaudite ſunt patrū preces et eorum
adimpleta ſūt ꝓmiſſa? Quid potuerūt patriarche
et ꝓphete deſiderare qđ ꝑ te dn̄a nō fuerint aſſecu-
ti? Si antiqui hec oīa habuerūt per te: quō nos qui
ſumus vnici filij tui ſanguine redēpti nō habebimꝰ
qđ voluerimus poſtulare? Nō dubito ꝙ ſi ad te ve-
nerimus habebimꝰ qđ voluerimus. In te ğ ſpet q̄
deſpat: q̄ deficit ad te recurrat: ꝯfident̄ ad te ꝓuēiat
q̄ vult aliq̄d īpetrare dicēdo Salue. Quid ğ de ce-
tero a tui ſalutatiōe poterit nos ꝓhibere ex q̄ es vi-
ta dulcedo et ſpes nr̄a? Quid ğ a tua reuerētia ex
quo es regīa nos poterit īpedire? Et q̄d eſt ſaluta-
tiōeꝫ replicare: niſi tibi ſn̄ fine reuerentiā exhibere.
Quid eſt ſalutare et iterū ſalutare: niſi ſalutē ⁊ ſa-
lutis ꝑfectū a te dn̄a poſtulare? Quid ſalutamus
et iterū ſalutamꝰ: niſi vt tā interiꝰ q̄ꝫ exteriꝰ per te
dn̄a ſalubriter cuſtodiamur. Quid ſaluto niſi quia
vtrūq̄ hominē tue reuerentie expono. Quare te ſa-
lutaui niſi vt te haberē? Quare iterū te ſalutaui:
niſi vt ꝑ te filiū tuuꝫ poſſiderē? Quare te ſalutaui:
niſi vt redderē te attentā ad vota mea. Et iterum
quare te ſaluto: niſi vt bene ſuſcipias et ꝑficias ip-
ſa vota mea. Aut certe primo te volumus ſalutare
vt te cōmendemus. ſcđo vt poſt hāc miſeriā filij tui

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

gloria gaudeam⁹. Primo es dña ſalutata vt per te gratia impetret. Scdo vt ꝑ te ad gloriã ꝑueniatur. ad te. Ad te vere qꝛ tu ſola dñm genuiſti: tu ſola interemiſti vniuerſã hereticã ꝑauitatẽ. Tu ſola es dña regni: tu ſola es gubernatio ꝑemij. Ad te matrem miẽ: matrem certe que lauas nos a fecib⁹ peccatoꝝ que nos conſolaris in cunabulis vagientes: paruulos eſurientes lactas: cuius brachijs ſuſtentamur deficientes. Tu vere ꝯſolidas vulneratos: ad ſalutẽ perducis egrotos. Et nõ ſolum mater ſed etiã medicina facta es miſeroꝝ: que es dña angeloꝝ. Ad te certe q̃ nõ derclinquis delinquentes q̃ nõ reſpuis fugientes: q̃ blandimẽtis nõ allicis: delitijs nõ foues et nutris. At te clamam⁹ quõ nõ clamaremus qui vulnera ſuſtinem⁹ plagas ſentimus qꝛ inimicis vndiq; circũdamur? Clamamus anguſtiati: miſerijs infinitis oppꝛeſſi clamam⁹ cordis anxietate: ſtomachi vacuitate: doloris acerbitate. Aut forte erga te amoris immẽſitate clamam⁹ ne ſõnolentia tibi erga nos inducatur. Quare eñ obdormis dña? Surge et adiuua nos. Clamamus etiam vt noſtrã tibi manifeſtemus miſeriam quia clamare neceſſitas nos cõpellit. Et etiã ad te clamam⁹ vt te ad cõpaſſionẽ ampli⁹ moueam⁹. Propter hũc clamorẽ rauce fctẽ ſũt fauces mee. Quid ergo ampli⁹ moraris? Quid affligi nos ꝑmittis? Si ĝ multũ tardaueris et vocẽ clamãdo amiſero. ad te ampli⁹ clamare nequibo. Et heu michi quid tunc faciã: cũ nec exaudire me poteris nec audire Quid faciã dña: cũ a te fuero penit⁹ deſtitut⁹ cum tua vbera nõ poteris miniſtrare? Cito dña ſubueni as clamanti ne in manib⁹ ſubijciar inimici. Curre feſtina dña ⁊ tuũ nequiſſimũ ſeruũ ac infideliſſimũ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ſtā te clamantē ꝑcendo adiuua et eripe de manibꝰ inimici et ꝑiculis tui hoſtis Si aliud o dña te alli-cere nō deberet niſi qꝛ tuꝰ hoſtis audet tuos ſuos fraudulent̄ inuadere: deberes ad nos q̄ztotꝰ feſti-nare. Curre et libera nos dña ꝓpter ſuā ſupbiā cō-primendā. Curre ne inimici tui dñentur in nobis clientul'. Curre ne dicāt vbi eſt deus eoꝝ de cuiꝰ cle-mentia cōfidebāt. Nec mireris dña ſi clamamꝰ qꝛ ſumꝰ a te nimiū elōgati in regionē longinquā: diſſi-pauimus partē noſtrā q̄ſi diceret. Si ꝓpe eſſemus planiꝰ poſſemꝰ loq̄. et ideo qꝛ longe ſumus clama-mus exules. Exules a patria: exules a viſiōe diuiā Et vtinā nō exules a grā: exules a cōſolatiōe mat̄ꝫ. O aīa cur nō es potiꝰ ſepata a corpore: q̄z a tua dña exulata es a xp̄o capite. Et quō potes miſer ſi-ne capite ābulare? Nōne ābulare ſī capite mōſtru-oſuz eſt? Heu mihi cur in tā longū exiliū relegatus ſū Quō vel q̄ñ videbo deū ſaluatorez meū aut q̄ñ potero ſaltē dñam meā intueri? Nō dubito dña q̄ ſi ad te tanq̄z exules clamauerimus corde te ⁊ tuū filiū plene poſſidebimꝰ. Cur ergo volumꝰ hic q̄eſce-re? Cur ad patriā nō anhelamus? Cur non affecta-mus matrē dulciſſimā amplexari? Quare nō deſi-deramꝰ ſecū cū filio ſuo cōmorari? O dña dū hic ſu-mus exules conſtituas nos ne etiā tanq̄z in patria confidentes q̄rere te et filiū tuū deſiſtamus. Sic tñ cōſtituas exules in corpe vt hic tecū ſimꝰ ciues in mente. Filij eue. Vere filij eue qꝛ ſupbi et p̄ſumptu-oſi: vere filij eue: qꝛ ambitioſi ⁊ auari: ſaltē ſcientia et vtinā nō re aliena: guloſi: carnales et inobedien-tes et breuiter in oībus ip̄am euā ſequētes ⁊ prom-ptiſſimi ad malū: difficileſq̄ ad bonū. Et ſi contin-gat aliquē filiū bonorū operū gñare cū quadā cor-

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dis triſticia ⁊ dolore parturimus:ſed malū cū gau
dio ꝑpetramus. Nec nobis ſufficiūt mala noſtra ſ;
ſicut eua adam:ita nos alios maculamꝰ ad maluꝫ
Et etiā ſicut ipā excuſabat ſe ita et nos in defecti
bus nr̄is excuſamus aut ſaltē ſi poſſumus in alios
retorquemꝰ. Tedet nos veſci ligno vite et in cruce
dn̄m cōtemplari et manꝰ ad lignū ꝓhibitū appli
camus. Nō curamus ꝑ contēplationē paradiſi de
licijs cōſolari:ſ; potiꝰ volumꝰ in pctōꝝ fecibꝰ habi
tare. Plus eñ placet nobis in multo labore et ſu
dore vilia agere et acquirere q̄ȝ dn̄m glorie degu
ſtare. Niſi eñ dn̄a nos adiuuiſſes fortaſſe iā ad in
ferni ꝓfundiſſima veniſſemus Nec eñ eſt qđ nos
poſſit excuſare qꝛ nō te ſ; euam in oībus imitamur
ac ꝓpter hoc dn̄a. Ad te ſuſpiramus. Suſpiramꝰ
autē de tā bone matris abſentia venire ad te dn̄a
cupientes:ſuſpiramꝰ ad te tuū filiū affectātes. Su
ſpiramus ad te tanq̄ȝ paruuli ad tua vbera anhe
lantes:ſuſpiramꝰ ad te deſiderio:ſuſpiramꝰ ⁊ amo
re noſtro. Nullus eñ niſi tuꝰ amor quo erga te ſu
mus dn̄a inebriati intrinſecꝰ cogit nos ad te dn̄a ſu
ſpirare. Quis eñ nō te diligit repatricē oīm amo
ris caminū pulchriorē ſole:dulciorē melle: bonita
tis theſaurū: honeſtatis ſpeculū: oīs ſctītatis exem
plū. Oībus es amabilis: oībus ineffabilis: oībꝰ de
lectabilis Sedes es ſapiētie: fluuiꝰ clemētie: radiꝰ
deitatis. nec eſt q̄ ſe abſcōdat a calore tuo. Quis ḡ
ad te nō ſuſpirabit. Amore etiā ſuſpiramꝰ et dolo
re: vndiq; nāq; nos anguſtie ꝓmūt. Quō ḡ nūc nō
ſuſpiramus ad te q̄ ſolatiū es miſerorū: refugiū ex
pulſoꝝ. liberatio captiuoꝝ. medicina īfirmoꝝ. ma
ter puuloꝝ. ſponſa adultoꝝ. regina bellatoꝝ. dn̄a
vniuerſoꝝ: et etiaȝ inimicorum nec eſt qui tue vo

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

luntati valeat obuiare? Sic afflicti. ſic miſeri ad te
talem dominaꝫ ſuſpiramus gementes et flentes in
hac lachrimarum valle. Tu domina nonne vides
quomõ et qualiter ſumus amaritudine pleni? In-
tus ſumus gementes et exterius flentes in loco la-
chrimoſo iacentes. Onerati peccatis gemimus ag-
grauati moleſtijs flem⁹ habundẽtes miſerijs in va
le lachrimaꝝ ſumus Gemim⁹ ſauciati: flemus ſpo
liati ĩ valle lachrimarũ ſumus deſtituti. Gemimus
ſolẽ iuſticie nõ vidẽtes. flem⁹ inimicis nr̃is ſeruien
tes in valle lachrimarũ ſum⁹ tuũ auxiliũ ĩplorãtes
Hec ẽ certe vallis lachrimaꝝ ad quã oĩa lachrima
bilia fluũt: gemebũda decurrũt: flebilia ruũt ¶ Ad
hanc vallẽ fluxerunt demones infernoꝝ pctm̃ pro-
thoplaſtorũ miſerie antiquorũ Quid aũt ampli-
us dicã? Nõ ſufficio nec ſcio hui⁹ vallis deteſtabilia
enarrare Eya ergo aduocata noſtra: illos tuos mi
ſericordes oculos ad nos conuerte. O laudabilis
clementia creatoris que ſic afflictis tam nobile et
laudabile ſubſidiũ dignatꝫ elargiri. ¶ O certe dei
noſtri mira benignitas: qui ſuis reis te dñam tribu
it aduocatam vt a filio tuo inter nos et ipſum iudi
cem cõſtituta. quod volueris pro nobis valeas im
petrare. Nec enĩ dubiũ eſt ꝙ noſtra culpa iuſte dã
nabat quos conſeruat tue aduocatio pietatis. O
mirabilis erga nos mĩa dei noſtri qui ne alias fu-
geremus ꝑ ſententia. nõ ſolũ dignat⁹ eſt ꝯmunica
re ſe nobis in iudicẽ vt eſſet de⁹ et homo ieſus xp̃s
a quo debet ſententia ꝓmulgari: ſed voluit ip̃e ſua
viſcera mĩe matrẽ ſuã dñam gratie noſtraꝫ inſtitu-
ere aduocatã. Et ideo nõ timendũ eſt quin miſere-
aris miſeris et ad illã partẽ inclines ſententiã quã
defendis et nobis exhibeas gloriam quã cauſaris.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Scio bñ q̄ poſt ſententiam non eſt appellatio ad maiorē: q̄ṛ ſi iudex ſit homo tuus fili⁹ eſt tñ ⁊ de us filius dei patris. Non em̄ video dña quō aliqd tibi valeat denegar. ⁊ qui p̄ te celeſtē patriā habe amus. Hoc eſt em̄ qđ cupit deus nr̄ hoc eſt qđ deſi derat hoc eſt pro quo te matrem conſtituit aduoca tam. Nō ergo reſtat dña. niſi vt illos tuos miſeri cordes oculos ad nos cōuertas. Eya ergo aduoca ta noſtra illos tuos miſericordes ocl'os ad nos cō uerte. Nō em̄ dubito q̄ ſi noſtras aſpexeris miſeri as non poterit tua miſeratio ſuum retardare offici um. Mirabiles necnō et amabiles tuoꝝ radij ocu lorū quib⁹ nos allicis ad amorē et ad plenam dña ſalutē venenatos oculos erunt baſilici. O eue ocl'i venenati cur non offertis vos oculis virgnis ſi vul tis pfectā recipere medicinam. Nam ſuoꝝ claritas oculoꝝ vmbras expellit: effugat cateruas demonū purgat vitia mētiū. corda cōgelata ſuccēdit. demū ad celeſtia trahit. O domina q̄ȝ beati ſunt quos vi derint oculi tui. hos ergo oculos ad nos conuerte. ⁊ Jeſum benedictum fructū ventris tui nobis poſt hoc auxilium oſtende. O venter mirabilis qui po tuit capere creatorem. O vēter laudabilis. qui me ruit recipere redemptorem. O venter deſiderabil: qui emanauit deſiderium mentium. grarum fluui um. glorie premium. O venter nō vēter ſed celū em pireū. In hoc vētre fuit p̄cium pditorum: felicitas beatorū. de⁹ angeloꝝ. O beatus venter. o btā vi ſcera. o beata vbera. O dña noſtra. o fons pietatis locus ſctītatis. flumē bonitatis. venter tuus dña. O felix venter. qui ſolem genuiſti. mūdum reparaſti patriā recuperaſti. O q̄ȝ precioſus venter. qui por tauit medicinā infirmis. vitā mortuis ⁊ paradiſum

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

iuſtis. O venter eburneus et ſedes ſapientie. O ve
ter tornatilis: et celſitudo glorie. O venter amabi
lis et dulcedo aīe. O eleuatio mentium. inebriatio
cordiū ſuauitas pctoꝝ. fruct⁹ tuus dña. O hic eſt
vere fruct⁹ beat⁹ a principio ſui ort⁹. hic eſt Jeſus
fili⁹ dei viui. hic eſt ſaluator noſter dñs de⁹ nr̄. hūc
Jeſuz benedictū fructū ventris tui nobis poſt hoc
exilium oñde benignū: vt ipm̄ vidēdo ipm̄ habea-
mus ipm̄ habēdo ipſo ꝑfruamur. O clemēs indi-
gentib⁹. O pia exorantib⁹. O dulcis diligētibus
O clemēs penitentib⁹ O pia ꝓficientib⁹. O dul
cis ꝯtemplantibus. O clemens laborando O pia
largiendo. O dulcis te donādo O clemens conſo
lando. O pia blandiendo. O dulcis oſculādo. O
clemēs ī effectu. O pia in affectu. O dulcis in affa
tu. O clemēs in ꝯceptu. pia ī aſpectu. dulcis ī am-
plexu. dulcis in amore rectis clemēs in ſubiectis.
pia ī correctis ⁊ dulcis ī dilectꝭ. O clemēs O pia
O dulcis maria. Amen. ¶ Capl'm finale de ſtatu
beatoꝝ in celeſti hier'm. ¶ Capitulum. xx.

Ad contēplandū vel ad ꝗcrē oīm de ce
leſti hier'm aliqd balbutiēdo ꝓrūpam.
Nā loc⁹ eſt altiſſim⁹ ſplendiſſim⁹ latiſ
ſimus et firmiſſim⁹. Societas eſt nobi
liſſima/ſpecioſiſſima/benigniſſima/puriſſima/iceſ-
ſabiliſſima. i. nunq̄z ceſſabit nec remittet. Ibi ha-
bebim⁹ dñm potētiſſimū/ excellētiſſimū/ iuſtiſſimū
et liberaliſſimū/ pr̄em nobiliſſimū/ ditiſſimū/ ꝓuidē
tiſſimū/ ⁊ piiſſimū/ fratrē ſimilimū/ curialiſſimū/ ſa
piētiſſimū/ et optimū. Spōſuz pulcherrimū/ ſingu
larit̄ ſummū ſuauiſſimū/ ⁊ amore fructiſſimū. Quā
tū ad nos erit ibi apta viſio. firma tentio ꝯſūma-
ta dilectio: ꝯtinua laudatio: reuerētia ꝓfundiſſima

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

admiratio altiſſima: exultatio ſctiſſima: ⁊ deuotio ſtima. Et ĩ corpe erit agilitas: claritas ſubtilitas ⁊ ĩpaſſibilitas. Ex p̄dictis oĩbus ꝯſurget fruitio perfectiſſima: ſacietas ſufficientiſſima: ſobrietas ſobriiſſima voluptas pudiciſſima: cordialis diffuſio. iocũdiſſima ãplexio ſeu ꝯplexio. medullaris trãſformatio centralis quietatio: oĩs amenitas. oĩs ſuauitas: oĩs ſecuritas: et oĩs libertas: quia liberi erimus ab oĩ iniuria: violẽtia culpa et miſeria. ¶ Et ſic abſterget deꝰ oẽm lachrimã ab oculis ſanctoꝝ ſuoꝝ et mors vltra nõ erit: neqꝫ luctꝰ: neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vltra: qꝛ prima trãſierunt: et vitas in apocalipſi teſtat̃. Felices lachryme: quas manꝰ ꝯditoris abſterget. Et ideo veritas ꝑ yſayaz dicit. Ad vbera portabimini et ſuꝑ genua blãdient̃ vobis. Quõ ſi mater blandiat̃ filio ego ꝯſolabor vos et in hir̃lm conſolabimini. Et qm̃ tm̃ gaudebimus de bono alteriꝰ quantũ diligimus eũ et ibi vere diligemꝰ oĩs alios ſicut et nos. et deuz ꝑfectiſſime. pluſq̃z noſmetipſos. Ideo multiplicabit̃ gaudiuz noſtrũ ſcd̃m ineſtimabilẽ numeꝝ angeloꝝ et ſctõꝝ de quoꝝ gaudio gaudebimꝰ: ſicut de noſtro. ¶ Et plus ſine cõparatione gaudebimꝰ de immẽſitate diuine potẽtie ſapientie et bonitatis: q̃z de felicitate noſtra. Et qꝛ iſtud eſt exceſſiuuz: ſic abſorbebimur gaudio de felicitate diuina et intrabimꝰ ĩ gaudiũ dñi intus et foris: vndiqꝫ abſorpti et circũdati gaudio exceſſiuo. Nec mirum quia plus ſine comparatione nos diligit deus q̃z noſipſi nos et ideo ſine comparatione plus dabit nobis gaudiũ et leticie: q̃z ſciremus aut poſſemus petere vel appetere. Sic ergo abũdabimus et ſuꝑabundabimus gaudio. qꝛ diligentes et qꝛ dilecti. qꝛ nec oculus vidit.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

nec auris audiuit. nec in cor hominis aſcendit. que preparaſti te diligentibus. immo non ſoluz cor hominis viatoris: ſed nec etiam comprehenſoris. aut alicuius angeli poteſt aut poterit illud bonum infinitum et gaudium nobis paratum et oblatū cōprehendere. Sic ergo intrabimus in gaudium domini noſtri. Gaudens ergo gaudebo in dn̄o ſemp et ei de tantis beneficijs gratias exhibebo. Gaudebunt labia mea cum cantauero ſibi: et anima mea quam ſic nobiliter ſeipſo redemit. Lauda ergo hierusalem dn̄m lauda deum tuuz ſyon. immo laudēt eum celi et terra mare et oīa que in eis ſunt. Jaz ſuper oēs vicos hieruſalem alleluya dicamus. Lauda ergo anima mea dn̄m: laudabo deum meum in vita mea et illum mecum laudet omnis creatura. AMEN. FINIS.

Explicit feliciter liber qui dicitur Stimulus diuini amoris dn̄i Bonauēture. Cardinalis deuoti: et ſeraphici ſacre theologie profeſſoris eximij: laudabiliter correctus. Et nouiter emendatus ac Pariſius impreſſus expenſis honeſti viri Johannis petit bibliopole alme vniuerſitatis Pariſieñ. commorantis in vico ſancti Jacobi ad interſignium leonis argentei. Anno dn̄i Milleſimo quingenteſimo decimo. Die vero decima octaua menſis Maij.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación

FO
BIBLIOTEC
Sala
Número

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

TOLEDO
...TECA PROVI...
...Reserva
...mero ... 5 2 1
Res.
521